

B I D R A G

T I L L

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

H) Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 10.

Å R E N

1901—1905.

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N .

1. Länets indelning och naturliga beskaffenhet i allmänhet.

Någon annan förändring af Östergötlands läns *gränser* har under femårsperioden 1901—1905 icke ägt rum, än att genom Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 3 juni 1904 medgifvits, att ett mindre jordområde af Tryserums socken inom Norra Tjusts härad af Kalmar län, närmare angifvet å en af kommissionslandtmätaren G. Indebetou år 1902 upptecknad karta, får öfverflyttas till Östergötlands län och Hammarkinds härad för att tillika med ett angränsande område af Ringarums socken införlifvas med Valdemarsviks samhälle, hvilket senare genom omförmälda kungl. bref förklarats berättigadt att under vissa särskildt angifna, men ännu icke fullgjorda, villkor bilda en, äfven i fattigvårdshänseende, från Ringarums och Tryserums socknar afskild köping.

I fråga om länets *administrativa indelning* hafva följande förändringar inträdd.

Genom nådigt bref den 26 september 1902 har förordnats, att den aktiebolaget Finspångs styckebruk tillhöriga skatte-

lägenheten utjorden Ljungstorp n:r 1 med Hospitalsplatsen, som i kyrkligt och kommunalt afseende, under benämning Ljungdalen, räknats till Simonstorps socken af Bråbo härad, men upptagits i jordeboken för Skedevi socken af Finspångs läns härad, skall från början af år 1904 i jordeboken öfverföras från Skedevi socken till Simonstorps socken och Bråbo härad.

Vidare har Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 30 april 1904 förordnat, att 1 mantal skatte Bjärsjö n:r 1, $\frac{1}{4}$ mantal skatte Finnarp n:r 1, 2 mantal skatte Göteryd n:r 1 och 2, $\frac{1}{8}$ mantal frälse Kättestorp n:r 1, $\frac{1}{8}$ mantal frälse rå- och rörshemman Nyarp n:r 1, $\frac{3}{8}$ mantal frälse Skrångstorp n:r 1 och $\frac{1}{8}$ mantal frälse Stutarp n:r 1 jämte de å Göstrings härads allmanning upptagna och skattlagda lägenheterna Jägersborg n:r 1, ett skattetorp, Klämmesmålen n:r 1, ett frälsetorp, och Slättmossen eller Klämmesmålen, en numera till skatte försåld äng, äfvensom frälsetorpet Backen n:r 1 skola från och med ingången af år 1905 i

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren ... på Nådigaste befallning utarbetat och utgivet af Statistiska centralbyrån – Stockholm, 1863-1912.

Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kungl. Maj:ts befallninghavande i Stockholms stad och i rikets 24 län avger underdåniga femårsberättelser av statistiskt innehåll.

Berättelserna består av två avdelningar.

Första avdelning består av följande rubriker:

- 1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet**
- 2. Innevånare**
- 3. Näringar**
- 4. Kommunikationsanstalter och varubyten**
- 5. Kameralförhållanden**
- 6. Politi.**

Andra avdelning är en tabellbilaga.

Statistiska centralbyrån samlar in och utger ett sammandrag för hela riket av samtliga femårsberättelsernas huvudsakliga innehåll.

Föregångare:

Kongl. maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse	1-86.
1. Länets indelning och naturliga beskaffenhet i allmänhet.....	1.
2. Invånare.....	4.
Tab. A. Föreningen Egna hems utan personlig ansvarighet verksamhet åren 1901-1905.....	11.
3. Näringar.....	12.
Tab. B. Tillverkningen af smältstycken och råskenor samt af martingöt och skrotadt gjutgods i Östergötlands län åren 1901-1905.....	22.
4. Kommunikationsanstalter och varubyten.....	24.
Tab. C. Trafiken vid enskilda järnvägar inom Östergötlands län åren 1901-1905.....	25.
Tab. D. Väghållningsdistrikten i Östergötlands län.....	26.
5. Kameralförhållanden.....	31.
Tab. E. Brännvinsförsäljningsafgifter i Östergötlands län försäljningsåren 1900-1905.....	31.
Tab. F. Försålda kronoegendomar i Östergötlands län åren 1901-1905.....	32-34.
6. Politi.....	35.
Tab. G. Lasarettens i Östergötlands län verksamhet åren 1901-1905.....	39.
Tab. H. Folkskolorna i Norrköping åren 1901-1905.....	42.
Tab. I. Östergötlands enskilda banks och Norrköpings enskilda banks ställning vid slutet af åren 1901-1905.....	46.
Tab. K. Linköpings läns och stifts lifränte- och kapitalförsäkringsanstalts verksamhet åren 1901-1905.....	48.
Tab. L. Östergötlands läns brandstodsbolags och Östergötlands läns nya brandstodsbolags verksamhet åren 1901-1905.....	48.
Tabellbilagor	50-87.
Tab. 1. Folkmängden i Östergötlands län åren 1901-1905.....	50.
Tab. 2. Allmänna vägar och skjutsning i Östergötlands län åren 1901-1905.....	52.
Tab. 3. Hemman och lägenheter samt stadsjordar m. m. i Östergötlands län år 1905.....	54.
Tab. 4. Egendomar af fideikommissnatur i Östergötlands län år 1905	55.
Tab. 5. Egendomar tillhörande inhemska aktiebolag, i Östergötlands län år 1905.....	57.
Tab. 6. Egendomar tillhörande främmande maktens undersåtar, i Östergötlands län år 1905.....	63.
Tab. 7. Fromma stiftelser, stipendiefonder, pensionsanstalter, icke registrerade sjukkassor samt därmed jämförliga inrättningar i Östergötlands län, år 1905.....	64.

B I D R A G

T I L L

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

H) Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 10.

Å R E N

1901—1905.

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N .

1. Länets indelning och naturliga beskaffenhet i allmänhet.

Någon annan förändring af Östergötlands läns *gränser* har under femårsperioden 1901—1905 icke ägt rum, än att genom Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 3 juni 1904 medgifvits, att ett mindre jordområde af Tryserums socken inom Norra Tjusts härad af Kalmar län, närmare angifvet å en af kommissionslandtmätaren G. Indebetou år 1902 upplättad karta, får öfverflyttas till Östergötlands län och Hammarkinds härad för att tillika med ett angränsande område af Ringarums socken införlifvas med Valdemarsviks samhälle, hvilket senare genom omförmälda kungl. bref förklarats berättigadt att under vissa särskildt angifna, men ännu icke fullgjorda, villkor bilda en, äfven i fattigvårdshänseende, från Ringarums och Tryserums socknar afskild köping.

I fråga om länets *administrativa indelning* hafva följande förändringar inträddt.

Genom nådigt bref den 26 september 1902 har förordnats, att den aktiebolaget Finspångs styckebruk tillhöriga skatte-

lägenheten utjorden Ljungstorp n:r 1 med Hospitalsplatsen, som i kyrkligt och kommunalt afseende, under benämning Ljungdalen, räknats till Simonstorps socken af Bråbo härad, men upptagits i jordeboken för Skedevi socken af Finspångs läns härad, skall från början af år 1904 i jordeboken öfverföras från Skedevi socken till Simonstorps socken och Bråbo härad.

Vidare har Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 30 april 1904 förordnat, att 1 mantal skatte Bjärsjö n:r 1, $\frac{1}{4}$ mantal skatte Finnarp n:r 1, 2 mantal skatte Göteryd n:r 1 och 2, $\frac{1}{8}$ mantal frälse Kättestorp n:r 1, $\frac{1}{8}$ mantal frälse rå- och rörshemman Nyarp n:r 1, $\frac{3}{8}$ mantal frälse Skrångstorp n:r 1 och $\frac{1}{8}$ mantal frälse Stutarp n:r 1 jämte de å Göstrings härads allmänning upptagna och skattlagda lägenheterna Jägersborg n:r 1, ett skattetorp, Klämmesmålen n:r 1, ett frälsetorp, och Slättmossen eller Klämmesmålen, en numera till skatte försåld äng, äfvensom frälsetorpet Backen n:r 1 skola från och med ingången af år 1905 i

administrativt, ecklesiastiskt, kommunalt och judiciellt hänseende förläggas från Rinna socken och Göstrings härad till Trehörna socken och Lysings härad, under villkor: att nuvarande prästerskap och kyrkobetjäning i Rinna församling under sin tjänstetid bibehållas vid de till dem från de öfverflyttade fastigheterna utgående löneförmåner; att Trehörna kommun öfvertager underhållet af de fattiga, som vid tiden för öfverflyttningen voro bosatta inom det öfverflyttade området; att Trehörna kommun årligen, räknadt från och med år 1905, till Rinna kommun utgifver såsom ersättning för minskade inkomster i följd af öfverflyttningen dels under fem år ett belopp, motsvarande medeltalet för åren 1902—1904 af det öfverflyttade områdets bidrag till kommunala utgifter, dels ock under följande fem år ett belopp motsvarande hälften af sagda medeltal; att väghållningsbesväret blifver oförändradt, intill dess af annan anledning ny vägledning kan komma till stånd; samt att genom öfverflyttningen icke sker någon rubbning uti den fastigheterna nu tillkommande rätt till Göstrings härads allmänning.

De städerna tillhörande områden hafva under perioden undergått åtskilliga förändringar.

Så har Linköping, utom mindre områden för tomt- och gaturegleringar, förvärfvat sig inom stadens hank och stör tomten n:r 153 samt västra delen af tomten n:r 152 i S:t Lars kvarter för en köpeskilling af 8,498 kr. 97 öre äfvensom tomten n:r 154 inom samma kvarter och den inom ägoskiftet litt. Ti 1 belägna delen af tomten n:r 155 i berörda kvarter för en köpeskilling af 15,000 kronor.

Norrköpings stad har för gaturegleringar gjort betydande inköp, nämligen inom stadens jurisdiktion: år 1901 för reglering af Handtverkare- och Östra Kyrkogatorna 163⁵⁰ kvm. af tomten n:r 1 af kvadraten Stopet, för reglering af Sandgatan och Norra Plankgatan 1,675³⁵ kvm. af 9 gårdar i kvadraten Källan, för reglering af Handtverkaregatan 77¹⁵ kvm. af tomten n:r 1 och 2 i kvadraten Stopet, för reglering af Brädgatan 119⁷⁵ kvm. af tomten n:r 4, 5, 6 och 12 i kvadraten Täppan och för reglering af Västra Nygatan 269⁰⁴ kvm. af tomterna n:r 1—6 i kvadraten Klippan; år 1902 för reglering af Kvarngatan 114 kvm. af tomterna n:r 3 och 4 i kvadraten Dalkarlen, för reglering af Södra S:t Persgatan 185⁸⁰ kvm. af tomterna n:r 1 litt. B och C samt n:r 1 litt. D i kvadraten Liljan, för reglering af Stor- och Allégatorna i Södra Förstaden 1,606⁹⁸ kvm. från 17 lägenheter i Adelsgårdet och Såpkullen samt för reglering af Jungfrugatan 36⁷⁵ kvm. af tomten n:r 5 och 6 i kvadraten Munken; år 1903 för reglering af Kvarngatan 52⁷⁵ kvm. af tomten n:r 2 litt. B i kvadraten Dalkarlen, för reglering af Garfvaregatan 618 kvm. af 3 tomter i kvadraten Stjärnan, för reglering af Gamla Rådstugugatan 206 kvm. af tomten n:r 1 i kvadraten Tullhuset, för reglering af Drottninggatan 35⁹⁰ kvm. af gården n:r 4 i kvadraten Varfvet samt för reglering af Drottninggatan och till utläggandet af en ny gata vid kvadraten Varfvet 2,542⁵⁰ kvm. af gården n:r 2 och 3 i kvadraten Varfvet; år 1904 för reglering af Skolgatan 22⁸⁰ kvm. af tomten n:r 1 i kvadraten Västra Huken, för reglering af Sydvästra Kungsgatan 3,175¹⁵ kvm. af gården n:r 3 i kvadraten God vän, för reglering af Tunnbindaregatan 38³⁵ kvm. af tomten n:r 7 i kvadraten Gör-

deln och för reglering af Garfvaregatan och stadsdelen Midtina 4,626⁴⁵ kvm. af 6 tomter i kvadraten Vårdtornet; samt år 1905 för reglering af Kvarngatan 97¹⁰ kvm. af tomtnummer i kvadraten Dalkarlen, för reglering af Sandgatan 14³⁵ kvm. af tomten n:r 14 i kvadraten Täppan, för reglering af Dragsgatan 98²⁰ kvm. af tomten n:r 6 litt. A i kvadraten Orion, för reglering af Sydvästra Kungsgatan 112⁷⁵ kvm. af tomten n:r 2 i kvadraten God vän, för reglering af Gamla Rådstugugatan 132²⁵ kvm. af tomten n:r 2 i kvadraten Bron och för reglering af Torggatan 1,382⁶⁵ kvm. af gården n:r 5 i kvadraten Rådstugan; uppgående sammanlagda inköpssumman härför till 971,511 kronor.

Vidare hafva nedannämnda, utom stadens jurisdiktion belägna fastigheter blifvit inköpta: år 1902 1 mantal Lida med utjordarne Vallby n:r 3 och 4 i S:t Johannes socken för 20,000 kronor, 3 mantal Skälf och 2 mantal Högby jämte lägenheterna Högby eller Hushagen i Borgs socken för 160,000 kronor, och 2 mantal Hämleö och $\frac{1}{2}$ mantal Melby i S:t Johannes socken för 126,485 kr. 31 öre; år 1903 lägenheterna Hagalund för 16,000 kronor, Skinabo för 3,350 kronor och Tranbo eller Lindholmen för 4,500 kronor, alla i S:t Johannes socken, lägenheterna Kullen n:r 1 för 24,000 kronor och Svinåsen för 9,500 kronor, båda i Borgs socken; år 1904 lägenheten Sandkullen n:r 1 i S:t Johannes socken för 4,500 kronor, lägenheten Udden n:r 1 i Borgs socken för 10,000 kronor, 1^{48/176} mantal Vrinnevid Norrgård i S:t Johannes socken för 101,155 kr. 28 öre, $\frac{1}{10}$ mantal Herrebro litt. B i Borgs socken för 10,000 kronor, $\frac{7}{12}$ mantal Eneby n:r 1 litt. Gc i Borgs socken för 52,400 kronor; samt år 1905 0⁰³⁶⁷ mantal Borg n:r 6 litt. Fba i Borgs socken för 8,000 kronor, 4^{28/30} mantal Borg och 3^{13/192} mantal Eneby jämte 6 utjordar i Borgs socken för 482,700 kronor samt 1 $\frac{1}{4}$ mantal Vrinnevid Södergården i S:t Johannes socken för 100,318 kr. 25 öre, eller tillhoppa 1,132,908 kr. 84 öre.

Med Eders Kungl. Maj:ts nådiga tillstånd har staden af S:t Johannes församling inköpt dess inom staden belägna kyrkogårdsområde jämte därå uppförda kyrka för ett pris af 200,000 kronor med tillträdesrätt, så snart församlingens nya, å landet belägna kyrka fullbordats och invigts, hvilket skett under år 1906.

Söderköpings stad har år 1905 erhållit nådig fastställelse å ett af ingenjören N. Gellerstedt i Stockholm uppgjort förslag till utvidgning och förändring af stadsplanen, hvarigenom söder om gamla planen mellan densamma och Norrköping—Söderköping—Valdemarsviks järnvägsområde utlagts en ny stadsdel, indelad i 3 kvarter med tillhoppa 21 tomter. Detta område, genomkorsadt af 6 gator, erbjuder genom såväl läge som terrängförhållanden synnerligen lämpliga byggnadsplatser. I gaturegleringshänseende har staden inköpt: i Hagakvarteret för Skönbergagatans utvidgning och utläggning af Nybrogatan mellan Skönbergagatan och södra gamla stadsplanegränsen 1,047 kvm. af forna tomterna n:r 80 och 80+, hvilka efter deras sammanslagning och Nybrogatans framdragande däröfver blifvit delade i 2 nya, numera med n:r 80 a och 80 b betecknade tomter, för Södra Agatans utvidgning gården och tomten n:r 6 och kvarter n:r 15 och för Trädgårdsgatans och Storgatans utvidgning 77 kvm. af tomten n:r 51; samt i Bergskvarteret för Lilla Aga-

tans utvidgning 395½ kvm. af tomterna n:r 2 och 2+. Sammanlagda kostnaden för dessa jordinköp har uppgått till 5,340 kronor. Vidare har staden genom köp förvärfvat dels i och för berörda utvidgning af stadsplanen 22,858½ kvm. af inom dess område belägna jordlotterna af n:r 104 samt n:r 105, 106, 106 a: a, b, c, 106 b, 107, 108, 109, 110 och 111 i Ragnhildsgärdet och Tokebrunnslyckan för 3,700 kronor, dels utom stadens jurisdiktion belägna, men dess område angränsande egendomen 1 mantal frälse Husby n:r 5 jämte kronoskattejordarne Hack och Kråklund i Skinberga socken, äfvensom lägenheten Bränneritomten, för tillhoppa 42,400 kronor.

Däremot har staden afhändt sig för ett sammanlagdt belopp af 3,500 kronor dels tomterna n:r 34 och af n:r 36 i Bergskvarteret, dels jordlotten af n:r 57 om 1 ar i Klefbrinkslyckan å stadens område.

På därom gjord ansökning har Eders Kungl. Maj:t genom nådig resolution den 21 november 1902 tillåtit Söderköpings församling till vederbörande innehafvare afyttra sådana kyrkan tillhöriga jordlotter och inom stadens planlagda område belägna tomter, som mot tomtörens utgörande upplåtits med ständig besittningsrätt. På grund häraf har försålts kyrkotomten n:r 80 i Hagakvarteret, innehållande 774½ kvm., för en efter i nådiga resolutionen gifna grunder beräknad köpskilling af 257 kronor.

I senast afgifna femårsberättelse är omnämndt, hurusom en gjord undersökning rörande stadens äldre jordförhållanden gifvit vid handen, att betydande delar af dess forna område fränhändts staden och, såsom det vill synas, utan laglig grund tillagts angränsande socknar. Med anledning häraf hafva stadsfullmäktige hos Eders Kungl. Maj:t gjort underdånig framställning om dessa i ansökningen närmare angifna områdens återförande till staden i judiciellt och administrativt hänseende, hvilken ansökning dock ännu är på nådig pröfning beroende.

Sedan Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 24 november 1899 bestämt, att åtskilliga, inom St Pers socken belägna, hemman och lägenheter, utgörande tillhoppa 21¼ mantal, skulle tillhöra Vadstena stad och årlånga tvister mellan staden och nämnda socken angående rätta taxeringsorten för dessa fastigheter och å dem varande personers beskattning fått ett slut, har taxeringen under nu ifrågavarande femårsperiod i vederbörlig ordning verkstälts i staden, som således kommit i åtnjutande af den därpå belöpande kommunalskatt.

Det i förra femårsberättelsen omförmälda, år 1898 upprättade, förslaget till plan för Vadstena stads ordnande och bebyggande är fortfarande beroende på Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning. Vid vederbörlig domstol anhängiggjorda rättegångar om återvinning af särskilda till staden donerade, men sedermera densamma fränhända jordar hafva afgjorts i första instans samt hos Eders Kungl. Maj:ts och Rikets Göta hofrätt under innevarande år, därvid stadens talan blifvit ogillad. Emot bemälda hofrätts dom har talan ej fullföljts.

Hvarken Motala eller Skeninge hafva under perioden undergått någon förändring till sitt område.

I fråga om den judiciella indelningen antecknas, att, sedan Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 28 juni

1901 förordnat, att Hammarkinds, Stegeborgs och Skärkinds domsaga, som hittills bestått af två *tingslag*, skall utgöra ett tingslag, med tingsställe i eller invid Söderköping, samt nytt tidsenligt tingshus under åren 1902 och 1903 för domsagan blifvit uppfördt i Söderköping, har, enligt nådig föreskrift, den nya regleringen af tingslagen trädt i kraft från och med 1904 års början.

På framställning af riksdagens justitieombudsman har Eders Kungl. Maj:t efter vederbörandes hörande genom nådigt bref den 26 juni 1903 förordnat, att Aska, Dals och Bobergs domsaga skall utgöra endast ett tingslag, med tingsställe i eller invid Motala stad; och kommer enligt nådigt bref den 8 juni 1906 denna reglering att träda i tillämpning från och med den 1 september 1907, därvid Aska härads nuvarande tingshuslokaler skola användas, intill dess nytt tingshus för hela domsagan kan blifva färdigt till begagnande, hvilket enligt sistnämnda nådiga bref skall ske till senast den 1 september 1911.

De under förra femårsperioden omförmälda *municipalsamhällena* inom Mjölby och Borgs socknar hafva under perioden betydligt utvecklats, särskildt är detta förhållandet med Mjölby, som gått betydligt framåt, och torde den tidpunkt icke vara aflägsen, då detta samhälle gör anspråk på att erhålla stadsrättigheter.

Äfven under denna femårsperiod hafva flere municipalsamhällen kommit till stånd. Så har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande genom resolution den 18 april 1903 förordnat, att ordningsstadgan, byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer samt hvad i hälsovårdsstadgan för riket finnes föreskrifvet för stad skola i tillämpliga delar gälla för Kisa kyrkoby i Kisa socken, med de gränser, som angifvits å en af F. L. A. Gyllenhammar år 1898 upprättad och af L. Wiberg år 1901 tillökad karta, hvarefter Eders Kungl. Maj:t enligt nådigt bref den 15 april 1904 gillat samma beslut samt fastställt vissa af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande föreslagna hufvudgrunder för tillämpning af ofvannämnda författningar, hvilka den 1 januari 1905 skulle träda i kraft inom området. Och har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 9 juli 1904, med tillämpning af dessa hufvudgrunder, funnit skäligt utfärda särskilda ordningsföreskrifter för Kisa municipalsamhälle.

Vidare har Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref af den 30 maj 1902 förordnat, att *Atvidabergs* bruksområde, sådant det finnes angifvet å en af kommissionslandtmätaren Gustaf Indebetou år 1897 upprättad karta, jämte vissa där intill gränsande delar af Kammarboda, Atvids rusthåll och Östantorp, skall utgöra ett särskildt municipalsamhälle, inom hvilket ordningsstadgan för rikets städer samt hälsovårdsstadgan för riket i hvad den afser stad skola lända till efterrättelse, med rätt för samhällets medlemmar att oberoende af kommunen i öfrigt själfva vårda sådana för samhället gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter, som afses i nämnda författningar eller som föranledas af deras tillämpning inom samhället. I enlighet med föreskrifterna i ofvan återopade nådiga bref har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande den 10 juli samma år utfärdat särskilda ordningsföreskrifter för Atvidabergs municipalsamhälle, hvarjämte Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande seder-

mera fastställt brand- och byggnadsordning för municipalsamhället.

Ett municipalsamhälle i hälsovårdshänseende har bildats vid *Boxholm*, i det att Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 5 augusti 1904 förordnat, ej mindre att hälsovårdsstadgans för riket föreskrifter rörande stad skola i tillämpliga delar gälla inom det område vid Boxholm, som, innefattande Boxholms bruk, lägenheterna Sandbacka, Skogslund och Boxholms så kallade norra förstad, finnes upptaget å en af kommissionslandtmätaren, kaptenen J. Stånggren år 1903 upprättad karta, än äfven att särskildt i nådiga brefvet omförmälda hufvudgrunder skola gälla för bringande till verkställighet inom nämnda område af hälsovårdsstadgans föreskrifter.

Under år 1905 har fråga uppstått, att till det af Ladugårdsbacke med flere lägenheter bestående municipalsamhälle, för hvilket enligt kungl. brefvet den 28 september 1894 hälsovårdsstadgan för riket i hvad den afser stad skall tillämpas, skulle tilläggas det emellan Stångån och Östra Centralbanan från Ladugårdsbacke till Tannefors varande område jämte åtskilliga därintill varande lägenheter, men beslut i ärendet har ej ännu meddelats.

Slutligen har under år 1905 fråga uppstått om bildande af ett eller flere municipalsamhällen af de mera tätt bebyggda delarne af Motala socken närmast Motala stad, men frågan därom hade vid periodens slut ej hunnit längre, än att en kommitté blifvit af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande tillsatt för att taga frågan om hand och afgifva förslag i ärendet.

I *Riksdagen* är länet representeradt af 8 ledamöter i Första och 12 i Andra kammaren. Inom samtliga valkretsar är omedelbara valsättet genomfördt.

I *eklesiastikt hänseende* tillhör länet Linköpings stift, med undantag af Kvarsebo församling, som tillhör Strängnäs stift, samt är fördeladt i 15 kontrakt.

Inom länet, som i *militärt hänseende* tillhör Andra arméfördelningens område, äro förlagda hela Första och större delen af Andra lifgrenadjärregementet, äfvensom ett till Karlskrona station hörande båtsmanskompani.

Med afseende å *hälso- och sjukvården* är länet å landsbygden indeladt i 6 provinsialläkaredistrikt, hvarjämte 6 extra provinsialläkare äro anställda inom olika orter af länet. Vid länets lasarett och kurhus bestrides läkarevården af 5 lasarettsläkare, hvarjämte vid länslasarettet i Linköping finnes anställd 1 underläkare. Inom länets städer finnas 6 stadsläkare, i hvardera af städerna Linköping och Norrköping 2 distriktsläkare samt dessutom i sistnämnda stad 1 sjukhusläkare med underläkare.

Beträffande *veterinärväsendet* är inom länet anställd 1 länsveterinär, hvarförutom länet är deladt i 15 distrikt med en fast anställd distriktsveterinär inom hvarje distrikt.

I fråga om *bergshandteringen* och *skogsvården* tillhör länet Södra bergmästare- och Östra skogsdistriktet samt beträffande *tullförhållandena* Östra tulldistriktet.

Med afseende å *justeringen af mått och vikter* är länet fortfarande deladt uti 3 justeringsdistrikt, nr 8, 9 och 10.

Landtmäteristaten utgöres af 1 förste landtmätare och 5 kommissionslandtmätare.

2. Invånare.

Angående länets *folkmängd* får Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande åberopa bifogade **tabell 1**.

Af denna framgår, att under det befolkningen å landsbygden visat ringa tillväxt och inom en del orter, såsom i Kinda och Ydre, Hammarkinds och Skärkinds, Finspånga läns samt Lysings och Göstrings härads fögderier, till och med minskats, har invånareantalet i städerna med undantag af Vadstena och Motala ökats. En sådan ökning har jämväl ägt rum i en del af municipalsamhällena, såsom i Mjölby, hvarest befolkningen år 1902 utgjorde 2,514 personer, men vid periodens slut 2,762.

Denna ändring i befolkningsförhållandena synes härleda från en tilltagande benägenhet, särskildt hos den yngre arbetarebefolkningen och den kvinnliga tjänstefolksklassen, att söka anställning i städerna och industriorter, och har denna emellanåt medfört svårigheter att anskaffa tillräckliga och lämpliga arbetskrafter vid de tider, då landtbruksgöromålen hopas.

Den frireligiösa rörelsen har icke vunnit någon nämnvärd tillväxt under perioden och har på landsbygden snarare af- än tilltagit. Visserligen hafva de frikyrkliga och baptisterna samlingslokaler i Kisa och Mjölby, men några

vidare än de i förra femårsberättelsen omförmälda metodistförsamlingarna i Risinge, Hällestad och Valdemarsvik hafva ej bildats, och af dessa är särskildt den sistnämnda synnerligen obetydlig.

Den i Norrköping sedan gammalt befintliga mosaiska församlingen, som där äger synagoga, hade vid periodens slut 70 medlemmar, hvaraf 55 bosatta i staden och 15 å annan ort. Katolsk-apostoliska församlingen därstädes, som vid förra periodens slut utgjordes af 246 personer, bestod vid periodens slut af 291 personer, däraf 235 bosatta i Norrköping. Församlingen har eget bönehus.

Därstädes finnas äfven två legaliserade metodistförsamlingar: den södra eller så kallade Betel-metodist-episkopal-församlingen med ett församlingshus och 455 medlemmar, hvaraf 433 äro i staden boende, samt den norra eller den så kallade Salems-metodistförsamlingen med ett församlingshus och 418 medlemmar, däraf omkring 380 äro i staden bosatte. Från statskyrkan hafva utträdt 57 personer.

Baptistförsamlingen i Norrköping, som äfven har eget församlingshus, hade vid periodens slut 504 medlemmar, däraf 446 boende inom staden.

Inom Motala stad finnas en metodist- och en baptist-

församling, hvilka vid periodens början utgjordes den förra af 190 och den senare af 205 medlemmar, samt vid periodens slut den förra af 130 och den senare af 200 personer.

Söderköping har en baptist- och en friförsamling, af hvilka den förra har ett särskildt kapell.

Frälsningsarméns verksamhet synes vara stadd i aftagande.

Omkring 130 *civila äktenskap* torde hafva under perioden ingåtts.

Byggnadsverksamheten har såväl å landsbygden som i städerna varit mycket liflig.

Hvad först beträffar *landsbygden* hafva inom Kinda och Ydre härads fögderi uti Kisa municipalsamhälle uppförts flere nybyggnader, och äro med anledning af Östra centralbanans byggande en mängd sommarvillor uppförda, särskildt vid Bestorp och Rimforsa, där ett turisthotell anlagts.

Inom Vifolka, Valkebo och Gullbergs härads fögderi har under den tilländalupna femårsperioden Chokladfabriksaktiebolaget Motala fullbordat sina, till 450,000 kronor taxerade, storartade fabriks- och dammbyggnader vid Malfors invid Motala ström i Vreta klosters socken. De skador, som en inträffad eldsvåda å desamma förorsakat, hafva blifvit afhjälpta.

I närheten af nyssnämnda anläggning har ett bolag med stor kostnad å lägenheten Nykvarn, likaledes vid Motala ström, inom nyssnämnda socken låtit uppföra en till 370,000 kronor taxerad elektrisk belysnings- och kraftstation med en dyrbar damm, turbinhus och ledningar, för användning hufvudsakligast inom Linköpings stad.

Vid Malfors har Vreta klosters församling nyligen byggt ett större folkskolehus, inrättadt i enlighet med de höga anspråk, som numera ställas på dylika byggnader. Äfven inom Mjölby socken är ett tidsenligt folkskolehus af sten nyligen uppfördt.

Vifolka härads sparbank har inom Mjölby municipalsamhälle uppfört ett tre våningars stenhus, afsedt för eget behof samt inrymmande lokaler för Östergötlands enskilda banks afdelningskontor, postkontor och privata våningar, taxerad år 1906 till 148,400 kronor. Valkebo härads sparbank har äfven uppfört ett två våningars hus vid Bankebergs tingsställe, innehållande sparbanks- och restaurationslokaler, taxerad till 15,000 kronor.

I närheten af Bankebergs järnvägsstation är nyligen ett större andelsmejeri anlagdt.

Såväl inom Stjärnorps som Ljungs socknar äro större fattighus byggda, hvarvid understödstagarnes välbefinnande omsorgsfullt iakttagits.

Vid Stjärnorps egendom är en dyrbar brygga utlagd i sjön Roxen, samt omfattande arbeten utförda för slottsrui- nens bevarande och öfriga byggnaders förbättring, äfvensom för industriella anläggningar.

Under byggnad är inom Mjölby municipalsamhälle ett tingshus för Göstrings härad.

Inom Akerbo, Bankekind och Hanekinds härads fögderi har, särskildt inom Atvidabergs municipalsamhälle, byggnadsverksamheten afsevärdt ökat. Inom detta samhälle hafva sålunda åtskilliga större fabriksanläggningar och ett stort antal boningshus uppförts. Det år 1900 bil-

dade Atvidabergs byggnadsaktiebolag, hvars ändamål är bland annat att utlämna amorteringslån till personer, som önska bygga, och på detta sätt befrämja egnahemsrörelsen, har allt mer utvidgat sin verksamhet och uppfört ett tjugutal nya boningshus, hvarförutom öfver trettio tomtområden upplåtits för bebyggande. En omständighet, som utan tvifvel skall i icke ringa mån bidraga att öka byggnadsverksamheten inom municipalsamhället och bringa framsteg åt detsamma, är, att det inom samhället belägna så kallade bruksområdet, utgörande enligt en af kommissionslandtmätaren Gustaf Indebetou år 1897 upprättad karta med beskrifning 1937 hektar och beläget å ägor till de fideikommisset tillhörande hemmanen Kammarboda med flera, på ansökning af friherre Th. Adelswärd genom Kungl. Maj:ts utslag den 9 februari 1906 mot vissa villkor afhändts fideikommisset. Härigenom har tillfälle beredts för tomtinnehafvarne å området, hvilka förut haft tomterna på viss tid upplåtna, att kunna med äganderätt förvärfva dessa och därigenom vinna full trygghet i besittningsrätten. Municipalsamhället, som numera har en befolkning af omkring 1,900 personer och som har stort behof af ordnad renhållning, belysning, vatten- och kloakledningar m. m., har äfven på så sätt kommit i tillfälle att för sådana allmännyttiga ändamål samt för vägar m. m. förvärfva erforderlig mark inom sina egna gränser.

Äfven inom Hammarkinds och Skärkinds härads fögderi har byggnadsverksamheten varit liflig. I Valdemarsvik har en större fabriksbyggnad för modern läderberedning i vidsträckt omfattning blifvit uppförd. Vid Gusums bruk har ett antal fabriks- och verkstadsbyggnader uppförts. Af byggnadsföretag för allmänna ändamål inom samma fögderi är att anmärka inre reparation med ommålning af Västra Husby sockenkyrka, nybyggnad af skolhus i St Anna och Drothems socknar, hus för slöjdundervisning i Skinberga socken samt epidemisjukhus vid Torp i Ringarums socken.

Byggnadsverksamheten inom Finspångs läns härads fögderi har hufvudsakligen tillgodosett industriens behof. Främst kommer Finspång, hvars industriella verk erhållit ny organisation åren 1903 och 1904. År 1903 bildades aktiebolaget Nordiska artilleriverkstäderna, som af aktiebolaget Finspångs styckebruk inköpt samtliga vid Finspång och Lotorp belägna industriella verk och anläggningar samt inom Risinge, Hällestad och Vånga socknar belägna egendomar, omfattande cirka 3,350 hektar. Vid 1904 års början öfvertog Stens bruks aktiebolag dessa egendomar, med undantag af den mekaniska verkstaden med dithörande anläggningar samt ett område om 168 hektar, hvarå sedermera uppförts nybyggnader till värde af 617,529 kronor, däribland en kanonverkstad för 276,480 kronor, smedja, träbearbetningsverkstad och ångpannehus m. m. för 65,185 kronor samt en större och en mindre uppsättningsverkstad för tillhopa 105,150 kronor.

Af Stens bruks aktiebolag hafva äfven utförts omfattande byggnadsarbeten. Sålunda har en ny kraftstation byggts vid Finspång för en kostnad af omkring 450,000 kronor, hvarigenom hela vattenkraften, 1,200 hästkrafter, uttages i ett fall och öfverföres på elektrisk väg till respektive förbrukningsställen. Det gamla utloppet tjänstgör numera endast för afbördande af öfverflödsvatten. Vid Fin-

spång hafva byggts fyra tjänstemanna- och arbetarebostäder, samt vid Lotorps och Butbro äfven fyra. Vid Finspång har en ny hästskofabrik uppförts i stället för den gamla, såväl plåt- som stångjärnsvalsverken hafva delvis ombyggts och försetts med tillräcklig kraft, i kvarn och bageri hafva elektriska motorer insatts, i de flesta arbetarebostäder har elektrisk belysning införts. Sommaren 1905 härjades plåtverket och spikfabriken af eldsvåda, men dessa verkstäder återställdes omedelbart, så att arbetet endast en kortare tid behöfde inställas.

Vid Lotorp har lancashiresmedjan fullständigt ombyggts och moderniserats, dessutom hafva uppförts tvenne torf- och pinnhusbyggnader, hvarjämte kolhuset försetts med elektrisk hiss för direkt upptagning af järnvägsvagnarne i detsamma. För att erhålla ökad kraft vid Lotorp har en elektrisk kraftöfverföring från Finspång anlagts med omkring 6 kilometers ledning.

För Igelfors bruks aktiebolag nedbrann år 1904 bolagets nedre fabriks-hus, inrymmande handsmedja, amerikansk liesmedja, köldhus och sliperi. Vid nybyggnaden, som bedrefs med sådan skyndsamhet, att densamma efter tre månader var färdig, hafva de bästa anordningar vidtagits och nya tidsenliga maskinerier uppsatts. Inom sliperiet hafva mycket verksamma anordningar vidtagits för aflägsnande af det för arbetarne hälsofarliga stendamm. Den äldre metoden att genom ventiler och fläktar bortföra dammet har öfvergifvits såsom mindre effektiv, enär stendamm till följd af sin tyngd sjunker utan att bortföras af det sålunda åstadkomna luftdraget. I stället hafva i nybyggnaden nedlagts sugtrummar af cement i golfvet, genom hvilka medelst tvenne extraktorer, som utsuga 50 kubikmeter luft i minuten, dammet aflägsnas från de vid slipstenarna uppsatta sughufvarne. Härigenom har det lyckats att ganska fullständigt befria arbetslokalerna från damm och osund luft. Hvarje arbetare är dessutom försedd med en så kallad lungskyddare.

Vid Grytgöls bruk är under år 1904 uppfördt ett härdningsverk, afsedt för härkning af tråd till linor för hissar och dylikt, som kräfva material af större hållfasthet. Dessutom äro flere mindre byggnader och tillbyggnader för bruksrörelsen uppförda, såsom snickareverkstad, packhus m. m., för en kostnad af 30,000 kronor.

Ljusfallshammars fabriks aktiebolag har förskaffat sig en ny disponentbostad.

Vid Reijmyre glasbruk hafva uppförts flere nybyggnader för fabriksverksamhetens utvidgning, hvaraf må nämnas vattengasverk, enligt Delvigs patent, ett rymligt packhus samt flere arbetarebostäder och samlingslokal för arbetarne.

Med den alltmer ökade användning, som elektriciteten erhållit i industriens tjänst, hafva utom vid Finspång, såsom förut nämnts, en del andra elektriska anläggningar utförts. Vid Lämneå egendom i Tjällmo socken har aktiebolaget Lämneå elektricitetsverk uppfört en elektrisk kraftstation om 175 hästkrafter, hvarifrån kraftledning anlagts för belysning och drift af kvarnar och mejerier samt för landtbrukets behof. Vid Karstorp i samma socken har nämnda bolag uppfört en kvarn för elektrisk drift, och inom

Godegårds socken har vid Godegård anlagts en transformator för öfverföring af kraft från Näs elektricitetsverk till drift af såg och kvarn samt för belysningsändamål. Vid Lotorp har af fabriksidkaren John Fröberg år 1903 anlagts en elektrisk kraftstation med tvenne elektriska motorer, afsedd för kraft till maskiner och för belysning af fabrikslokaler och bostäder tillhörande fabriksområdet.

Äfven för jordbrukets behof hafva nybyggnader verkställt. Särskildt inom Tjällmo socken hafva flere gårdar blifvit nybyggda, dels i följd af laga skifte, dels af andra anledningar. Vid kronodomänerna uppföras äfvenledes nybyggnader emot afräkning å arrendeaifgiften. Vid Reijmyre har uppförts ett radiatorsmejeri.

Af kommunala byggnader har byggts ett prydligt fattighus eller — såsom det benämnes — ålderdomshem i Vänga socken. I Skedevi socken har byggts nytt skolhus vid Johannislund, och i Hällestads socken hafva uppförts 2 större skolhus, hvarjämte ett tredje skolhus är under byggnad.

Byggnadsverksamheten inom Björkekinds med flere härads fögderi har jämväl varit mycket stor. På åtskilliga egendomar hafva uppförts nya mangårds- och tidsenliga ladugårdsbyggnader. Särskildt torde böra omnämnas den storartade restaureringen af Allonö gamla herresäte i Östra Stenby socken.

Vid Arkösunds hamn och järnvägsstation har uppförts ett antal villor, likaledes vid Lindö nya villasamhälle i S:t Johannes socken 15 stycken. Å Lindö egendom har aktiebolaget Lindö säteri för villasamhällets utveckling upptagit ett större antal vägar och med betydlig kostnad anlagt en hamn, vid hvilken Norrköpings segelsällskap uppfört en större samlingspaviljong. Å de så kallade Hvilbergen i S:t Johannes socken utanför Södertull i Norrköping, till hvilka äganderätten varit obestämd, men hvarå Norrköpings stad emellertid gjort ansökan om lagfart, hafva under tiden uppförts omkring 25 lägenheter, en del ytterst primitiva och lämnande ett dåligt hem åt en del tvifvelaktiga existenser. Inom Krokeks socken hafva uppförts dels ett stationshus med bostadslägenhet för Stafsjö järnväg och dels omkring 40 lägenheter, hvaraf ej mindre än 22 förpantningslägenheter å Orrekulla kyrkoherdeboställes ägor. Inom Östra Eneby och Kvillinge socknar har likaledes ett stort antal »egna hem» uppförts, särskildt å Eneby mo omkring ett 40-tal lägenheter samt vid Kvarntorp å Kvillinge kyrka tillhörig mark ett större antal boningshus. Vid Aby järnvägsstation hafva å vackert belägen, från Aby gästgivaregård afsöndrad, mark uppförts åtskilliga villor. Nytt skolhus har uppförts vid Timmergata i Krokeks socken, äfvensom inom Östra Eneby socken ytterligare ett, hvarjämte Simons- torps socken låtit uppföra ett rymligt fattighus.

Nya anläggningar för industriella ändamål m. m. hafva jämväl förekommit. Vid Karlsro i Östra Eneby socken, synnerligen välbeläget vid inloppet till Norrköpings hamn, har Norrköpings nya träförädlingsaktiebolag uppfört ett större etablissemang, bestående af sågverk, snickeri- och guldlistfabrik samt mekanisk verkstad, för en kostnad af omkring 160,000 kronor. På samma plats hafva af enskilda personer uppförts 4 större bostadshus med omkring 60 lägenheter, hvar-

jämte aktiebolaget Skånska cementgjuteriet därstädes anlagt fabrik för sina tillverkningar.

En synnerligen storartad anläggning har af Skärblacka aktiebolag åstadkommits vid Skärblacka i Kullerstads socken. Sedan därvarande pappersfabrik i juni månad år 1903 nedbrunnit, beslöt bolaget att dels bättre tillvarataga kraften vid dess olika vattenfall i Motala ström, dels utnyttja densamma för större bruksdrift och elektricitetsverk. För detta ändamål företogs först vidlyftiga sprängnings- och andra arbeten, hvarigenom fallen sammanfördes i en gemensam kanal med kraftstation. I denna senare uppmonterades generatorer, direkt kopplade på lika många turbiner med en kapacitet af tillsammans omkring 4,000 hästkrafter. Utaf dessa beräknas 2,500 åtgå för bolagets eget behof; återstoden föres till Norrköping. Kostnaden för denna anläggning uppgår till 767,000 kronor. Sedan sålunda nödig kraft åstadkommits, lät bolaget uppföra pappersbruk, afsedt för en pappersproduktion af omkring 6,000 ton, träsliperi för 3,500 ton torrdränkt slipmassa, sulfittfabrik för 3- å 4,000 ton torrdränkt sulfitmassa, trärenseri, ångpannehus, kolhus, såg, magasiner, belysningsanläggningar, bostäder för befäl och arbetare m. m., allt för en sammanlagd kostnad af ej mindre än 1,943,400 kronor.

Inom Borgs villastad i Borgs socken hafva uppförts bryggeri, filfabrik, salteri och spinneri. Slutligen torde här böra omnämnas, att för Björkekind, Ostkind, Lösings, Bråbo och Memmings härads gemensamma tingslag har uppförts ett tingshus i Norrköping med bostadslägenhet för domhafvanden för en kostnad af omkring 215,000 kronor.

Inom Lysings och Göstrings härads fögderi hafva vid Boxholms bruk uppförts ett fullt tidsenligt varmbadhus, lokal för Östergötlands enskilda bank, saluhall och två större arbetarbostäder samt å Boxholms aktiebolags landtegendomar 11 boningshus, 5 ladugårdar och åtskilliga andra ekonomihus. Vid Flemminge bruk hafva byggts tvenne arbetarbostäder. I Odeshögs by hafva 25 större och mindre boningshus uppförts samt dessutom ett nytt skolhus och ett tidens kraf motsvarande varmbadhus. Alvastra kronodomän har erhållit nytt och prydligt corps-de-logi. Dessutom har å de invid Boxholms bruk belägna områdena Sandbacka, Hagalund och Norra förstaden byggnadsverksamheten varit liflig, och äfven vid Strålsnäs järnvägsstation hafva å tomter, afsöndrade från Ingemarstorp, mindre byggnader kommit till stånd. Både i Ekeby och Asbo socknar hafva byggts nya vackra skolhus. — Inom Odeshögs by har antagits en byggnadsstadga; därstädes har också bildats en frivillig brandkår, och till mötande af eldsolycka hafva anlagts behöfliga vattenreservoarer.

I fråga om Aska med flere härads fögderi må antecknas, att i den del af Motala socken, som närmast gränsar intill Motala stad, åtskilliga byggnader uppförts, och hafva ännu flera från egendomen Samuelsberg utanför Medevitullen och från egendomen Holm, gränsande intill Motala ström och Motala verkstad, afsöndrade tomter blifvit bebyggda. Holms samhälle har anlagt egen vattenledning. Större skolhusbyggnader äro under uppförande i Motala socken. Vid flere järnvägsstationer hafva nybyggnader uppförts, och är detta särskildt fallet vid Rogslösa järnvägsstation, där ett helt litet

samhälle uppstått. Större andelsmejeribyggnader vid Klockrike järnvägsstation och å lägenheten Vadstena kronoäng i St Pers socken strax intill Vadstena järnvägsstation hafva uppförts.

Rörande den mest betydande verkstaden inom fögderiet, eller Motala mekaniska verkstad, torde här böra omnämnas, att under perioden nybyggnader ägt rum för ett värde af 414,000 kronor, däraf ny smedja i valsverket för grofsmiden samt en hydraulisk smidespress för ett arbetstryck af 1,200 ton jämte elektriska traverser för 200,000 kr., ritkontor med kopieringsanstalt m. m. för 34,000 kr., turbin i valsverket för 50,000 kr. och en arbetarbostad med uthus och dränering för 35,000 kr., samt att tillverkningsvärdena och arbetareantalet ej obetydligt minskats, enligt hvad af infortrade uppgifter framgått.

Bland nya fabriker torde i främsta rummet böra omnämnas Motala ströms kraftaktiebolag, hvilket bildades år 1903 med ett aktiekapital af 500,000 kronor. Efter inköp af Nääs vattenfall vid Motala ström i Brunneby socken påbörjades kraftstationsbyggnaden i maj 1903 och blef färdig i september 1904. Den är byggd för uttagande af 2,800 effektiva hästkrafter och är för närvarande installerad med turbiner och generatorer för uttagande af 1,200 hästkrafter. Elektrisk kraft levereras nu till Ammeberg i Närke omkring 500 hästkrafter, Askersund omkring 100 hästkrafter, Motala omkring 300 hästkrafter, Vadstena omkring 150 hästkrafter och Borensberg omkring 20 hästkrafter. Dessutom kommer elektrisk kraft att levereras till blifvande järnväg Borensberg—Klockrike. Under år 1904 inköptes Klakorps kvarn med tillhörigheter i och för tillgodogörande af dess vattenfall vid Nääs. Under år 1905 inköptes Motala ströms fabriks aktiebolags fastigheter med vattenfall i Motala socken och Fifvelstads elektriska kvarn samt öfvertogs detta numera upplösta bolags rättigheter att leverera kraft och ljus inom Motala med omnejd, och är för sådant ändamål det elektriska nätet till och inom Motala helt och hållet nybyggt enligt nutidens fordringar. Kraftaktiebolagets fastigheter äro taxerade: vid Nääs till 600,000, vid Klakorp till 98,000, vid Holm i Motala socken till 395,000 och vid Fifvelstad till 40,000 kronor.

Å kronans utarrenderade jordbruksdomäner hafva öfverallt å landsbygden inom länet ändamålsenliga såväl boningshus som ladugårdar uppförts, hvilket betydligt underlättats af bestämmelserna i nu gällande arrendekontrakt därom, att kronan lämnar bidrag till byggnadernas uppförande genom afdrag å arrendeaftgifterna.

Äfven inom städerna har byggnadsverksamheten varit betydande.

Sedan inom Linköping förslag till ny stadsplan upprättats dels för Linköpings donationsjord nordost om staden, eller Stenslyckan och Karebygårdet, hvilket förslag af Eders Kungl. Maj:t faststälts under år 1905, och dels för norra delen af staden, i hvilket stadsplaneförslag äfven intagits den väster om stadsplanen belägna förstaden, hvilket sistnämnda förslag vid periodens slut var på Eders Kungl. Maj:ts pröfning beroende, har på förstnämnda stadsplaneområde af Östergötlands sockerfabriksaktiebolag, uppförts en större råsockerfabrik för en anläggningskostnad af 1,900,000

kronor och en beräknad maximiafverkning af 30,000 ton betor.

Vidare har å tomterna n:r 89 och 90 i S:t Pers kvarter uppförts en tidsenlig teaterbyggnad samt å tomten n:r 27 d i S:t Lars kvarter ett större hus för Riksbankens afdelningskontor här i staden och postkontoret.

Bland öfriga boningshus af sten och större dimensioner, som under perioden uppförts, torde böra nämnas: i S:t Lars kvarter ett trevåningshus å tomten n:r 122 och ett fyra-våningshus å tomten n:r 118 a, i Tannefors kvarter två trevåningshus å tomten n:r 9 och ett sådant å tomten n:r 104 samt i S:t Kors kvarter ett tvåvåningshus å tomten n:r 88, ett trevåningshus å tomten n:r 90 och ett trevåningshus å tomten n:r 91.

Främst bland städerna står dock *Norrköping*. Under perioden hafva där uppförts 161 boningshus, innehållande 3,444 rum och 1,696 kök, sålunda fördelade: lägenheter större än 6 rum och kök 26, om 6 rum och kök 36, om 5 rum och kök 58, om 4 rum och kök 60, om 3 rum och kök 136, om 2 rum och kök 328, om 1 rum och kök 1,052, enkelrum för en familj 359 samt lägenheter med 2 rum utan kök 4. Under perioden äro dels i nya och dels i andra hus inrättade 278 affärslokaler. Af boningshusen torde särskildt böra omnämnas: Norrköpings enskilda banks hus i kvadraten Torget, innehållande 2 banklokaler, 10 butiker och 14 större boningslägenheter; grosshandlanden numera statsrådet Carl Swartz villa i kvadraten Blomman; grosshandlanden Helge Ehrenborgs boningshus i kvadraten Höfveln; Drags aktiebolags arbetarebostäder i kvadraten Hållhaken, med bostadslägenheter för 30 familjer; byggnadsingenjören F. Hultgrens boningshus i kvadraten Planket och byggnadsingenjören G. Alanders boningshus i kvadraten Diket. Både med afseende å yttre och inre utstyrsel kan arkitekturen i de flesta till denna period hörande byggnader hänföras antingen till svensk barockstil eller till de nyare stilriktningar, som under senare åren framkommit.

Under denna period har mera än under någon föregående de byggande uttagit sin fulla rätt med afseende å byggnadsordningens föreskrifter om hushöjd och gårdsutrymme med mera. De flesta hus både å gata och gård hafva nämligen på millimetern den högsta tillåtna höjden, liksom gårdarne på kvadratmillimetern hafva sin minsta tillåtna storlek och vidd. Rummen äro äfven mindre än förr, och deras höjd har mångfaldiga gånger blifvit den minsta föreskrifna, om inom hela hushöjden en våning därigenom ytterligare kunnat inpressas. En fördel med sådan hoppresning har dock varit, att i hus, där så skett, vindsrumsinredning omöjliggjorts.

Offentliga byggnader, färdiga under perioden i Norrköping, äro: läroverkshuset för flickor (högre elementarskolor) i kvadraten Lammet och Östra Huken; tingshuset i kvadraten Blomman för Björkekinds med flere härads domsaga, synnerligen vackert, efter ritningar af professor I. G. Clason; och stadens elektricitetsverk i kvadraten Triangeln.

Fabriksbyggnader m. m., färdiga under perioden, äro: Ströms aktiebolags fabrikshus i kvadraten Berget, J. F. Södergrens & Sons fabrikshus i kvadraten Gamla Bron, C. L. Svenssons & C:o fabrikshus i kvadraten Stubben, grosshandlanden Per Swartz elektricitetsverk å Långåsen, tillbyggnad

af Ståhlboms & C:o kvarn i kvadraten Gamla Bron. Dessa byggnader hafva ett pryddigt yttre, och fabrikshusen äro försedda med eldfasta bjälklag, liksom flere mindre fabriks-hus, uppförda under femårsperioden.

Rådhusbyggnadsfrågan blef ej löst under perioden. Stadsfullmäktige hafva flerfaldiga gånger upprifvit sina därom fattade beslut. Först år 1906 blef definitivt bestämdt, att rådhus, i hvilket skulle inrymmas lokaler jämväl för polisväsendet och den kommunala förvaltningen, skall uppbyggas å gamla rådhusområdet, tillökad med Torggatan och tomten n:r 1 och n:r 5 i kvadraten Rådstugan. Ritningarna till byggnaden äro upprättade af professor I. G. Clason och kostnaderna beräknade till 1,400,000 kronor.

Följande ändringar i stadsplanen inom Norrköping hafva ägt rum. Genom nådigt bref den 2 augusti 1902 har bestämts, att Garfvaregatan skall framdragas i sned riktning genom kvadraten Stjärnan; den 31 december 1902, att Västra Kungsgatan emellan Västra S:t Persgatan och Kvarngatorna skall utläggas till 15 meters bredd, dels ock riktning och bredd ändrats beträffande den del af Sydvästra Kungsgatan, som är ämnad att framdragas genom kvadraten God vän; den 28 augusti 1903, att det område af kvadraten Spinnrocken, hvilket, kalladt Hötorget, användes till salu-torg, fortfarande skall förblifva öppen plats och att Östra Kyrkogatan invid kvadraten Spinnrocken icke skall utvidgas med någon del af nämnda kvadrat, utan bibehållas vid nuvarande bredd. Genom utslag den 14 november 1903 har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande tillåtit, att Drottninggatan invid kvadraten Varfvet får utläggas till 18 meters bredd och att en 15 meter bred gata skall framdragas genom kvadraten samt en där befintlig gränd igenläggas. Genom nådigt bref den 19 februari 1904 bestämdes, att Drottninggatan skall utvidgas utefter kvadraten Rådstugans västra gräns till 18 meters bredd, att Torggatan skall flyttas och utläggas till 15 meters bredd längs efter östra gränsen af stadens tomt n:r 1 och 5 i kvadraten Rådstugan. Genom nådigt bref den 8 december 1904 gjordes den ändring i stadsplanen, att Garfvaregatan skall framdragas i nära rät linje genom kvadraten Vårdtornet till Västgötagatan, att en ny gata af 7 meters bredd skall framdragas emellan den förlängda Garfvaregatan och Motala ström, att Norra Bryggaregatan utanför tomten n:r 9 i kvadraten Vårdtornet skall utvidgas, att större delen af Trångsundsgatan jämte de till densamma utmynnande gränderna skola igenläggas samt att Västgötagatan utvidgas till 15 meters bredd utanför kvadraterna Kroken och Vårdtornet och äfven hörnet af kvadraten Mjölaren.

Från *Söderköping* är att anteckna, att under perioden uppförts: å tomten n:r 20 i Hospitalskvarteret ett folkskolehus af sten i tre våningar, i sammanhang hvarmed förutvarande folkskolehuset förändrats och inredts till bostäder för lärare vid folk- och småskolorna; af styrelsen för grefve Carl von Schwerins änka, Mathilda von Schwerins, född Hagberg, donationsfond å tomten n:r 84 b i Hagakvarteret det första af de med stiftelsen afsedda barnhemmen, ett solidt stenhus, däri för närvarande 12 barn och 2 vårdarinnor inrymmas. Af Söderköpings brunns- och badaktiebolag äro två större pryddiga bostadsvillor uppförda, den ena år 1902

å därför af staden upplåten plats i så kallade Stora Ragnhildstappan invid badanstalten och den andra år 1904 i bolaget tillhöriga s. k. Brunnsparken; villorna, som äro afsedda till beboende endast sommartid, innehålla tillhopa 41 rum. Å tomten n:r 34 i Bergskvarteret har byggts nytt tingshus för Hammarkinds m. fl. härads domsaga, hvilken byggnad fullbordades år 1903. Andra nybyggnader äro: ett större stationshus för härvarande järnväg; 3 större tidsenliga med vattenledning och elektrisk belysning försedda boningshus af sten, hvartdera i två våningar jämte vindsvåning, belägna ett å tomten n:r 80 a, ett å tomten n:r 80 b och ett å tomterna n:r 54 och 55 a, allt i Hagakvarteret; 3 boningshus af trä, hvartdera i 2 våningar med vindsvåning, belägna ett å tomten n:r 36 i Bergskvarteret, ett å tomten n:r 7 samma kvarter och ett å tomten n:r 27 i Hagakvarteret, där ett förut befintligt äldre bostadshus äfven blifvit tillbyggt; äfvensom ett kombineradt bonings- och magasinshus af sten i två våningar å tomten n:r 29 Bergskvarteret. Dessutom hafva därvarande godtemplarloge Vidars ordenshus och ett tvåvåningshus å tomten n:r 40 Hagakvarteret blifvit väsentligt tillbyggda. Å stadens område, men utanför stadsplanen, hafva uppförts i s. k. Kjellgrenska täppan ett boningshus af trä i två våningar och i s. k. Spelmanstappan ett trähus, inredt till arbetarebostäder. Inalles äro således 15 nya eldstadshus uppförda och 3 äldre betydligt tillbyggda, hvilken byggnadsverksamhet i betraktande af där rådande förhållanden måste anses såsom synnerligen betydande, då tillförne under långliga tider ingen femårsperiod torde hafva att påvisa något motsvarande.

Ny byggnadsordning för staden är af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställd den 7 mars 1904. I öfverensstämmelse med träffadt aftal, gällande under en tid af 20 år, har belysningsaktiebolaget Tomten i Norrköping från sitt elektricitetsverk Norebro i Skinberga socken inledt elektrisk gatubelysning i staden. Från samma kraftkälla levereras jämväl drifkraft till flere i staden varande fabriker och industriella företag m. m., äfvensom belysning till flere allmänna och en stor del privata byggnader.

I *Vadstena* hafva uppförts 4 nya boningshus och en med elektrisk kraft drifven mjölkvarn, hvarjämte under år 1904 elektrisk belysning införts i staden.

I *Motala* hafva 7 boningshus af sten och 12 af trä uppförts. En kajbyggnad mot Vättern, utefter den genom utfyllning i sjön bildade Strandgatan, är under perioden i det närmaste fullbordad.

I *Skeninge* har ingen nämnvärd byggnadsverksamhet under perioden ägt rum.

Kyrkobyggnader. Ny kyrkobyggnad pågår inom S:t Johannes socken, hvarest strax utanför Norrköpings stads gräns uppföres ett vackert tempel i gotisk stil utaf huggen, regelbunden granit under tak af skiffer samt med kopparbeklädd tornspira. Kyrkan beräknas rymma 700 personer. Kyrkoreparationer hafva förekommit inom Kuddby socken, där kyrkan såväl ut- som invändigt genomgått en grundlig förbättring för en kostnad af omkring 18,000 kronor, samt i Jonsbergs socken, där det äldre templet invändigt renoverats på ett synnerligen lyckligt sätt för ett kostnadsbelopp af 15,000 kronor. Å Fifvelstads församlings

kyrka har under år 1904 pålagts nytt tak af koppar för en kostnad af 3,000 kronor, hvarjämte i Torpa församlings kyrka en del målningar verkstälts äfvensom renovering af orgeln därstädes ägt rum. Den i förra femårsberättelsen omnämnda restaureringen af Vreta klostrets kyrka har ännu icke kommit till verkställighet.

Landsarkivet i Vadstena har genom ny nådig instruktion för de tre landsarkiven i Sverige af den 14 november 1902 fastare inrangerats i den nya svenska landsarkivorganisationen, som har till hufvuduppgift att förvara, ordna och göra tillgängliga för forskningen arkivalier från de lokala myndigheterna inom de respektive landsarkivområdena. Då emellertid redan vid 1905 års slut utrymmet i arkivet, som är inrymdt i nordöstra delen af Vadstena slott, visade sig hafva blifvit så strängt anlitadt, att arkivalier från något annat län mer än Östergötlands, Skaraborgs och Älfsborgs, som redan till största delen hade insändt sina äldre arkivalier, med svårighet kunde få plats i denna för arkivets behof inredda del af Vadstena slott, framhöll arkivarien i sin årsberättelse för 1905 det förestående behofvet att inreda en ytterligare del af slottet till arkivlokaler. Af Öfverintendentsämbetet uppgjorda ritningar och kostnadsförslag m. m. till en dylik utvidgning af landsarkivets lokaler hafva också öfverlämnats till Eders Kungl. Maj:ts. Vinner detta förslag Eders Kungl. Maj:ts och Riksdagens bifall, kommer den ståtliga Vasaborgen att blifva för all framtid räddad.

Till utgången af år 1905 hade inkommit arkivalier från Östergötlands och Skaraborgs län samt till större delen från Älfsborgs län, utgörande tillsammans 22,123 volymer, representerande 602 småarkiv, nämligen 2 länsstyrelser (Vänersborgs länsstyrelses arkiv har brunnit år 1834), 3 lagmansrätters, 56 häradsrätters eller tingslags, 19 kronofogdars, 16 häradsskrifvares, 11 städers (undantagandes Norrköpings och Söderköpings) samt 495 kyrkors. Af dessa är Östergötlands länsstyrelses störst, för landskansliet sträckande sig fram till år 1876 och för landskontoret till år 1850, omfattande 7,291 volymer. Därefter kommer i storlek Skaraborgs länsstyrelses arkiv. Länsstyrelsernas arkiv hafva stor betydelse för kännedom om landskapens historia och kulturella utveckling samt äga naturligen äfven betydande värde vid besvarandet af en hel del rent praktiska frågor. Detsamma kan äfven sägas om domstolarnes arkivalier, som beträffande de respektive domsagorna numera äro i landsarkivet för tiden före år 1801 samlade på ett ställe, sedan också de domsagornas arkivalier, som äro äldre än år 1736, från Riksarkivet öfverflyttats till landsarkivet.

De olika städernas arkiv erbjuda naturligen mycket af värde och få sin särskilda betydelse för forskningen, när de förvaras flere på samma ställe uti ett landsarkiv. Kyrkoarkivens innehåll äger visserligen sin största betydelse, när det gäller arfs- och släktutredningar, men kyrkoarkivalierna hafva äfven, och ej minst de som äro af rent kommunal natur, sitt stora värde för andra forskningsändamål. Och är det glädjande att erfara, hurusom pastorsämbetena allt mer börja inse dessa arkivaliers värde och behofvet af att få dem väl och tryggt förvarade i landsarkivet, där de komma forskningen bäst till godo.

I allmänhet har under de sista åren intresset för landsarkivet och dess verksamhet i betydlig mån ökat, hvilket nära sammanhänger därmed, att arkivalier redan hunnit inkomma från flere län.

Bland landsarkivets samlingar förtjänar nämnas en samling pergamentsbref från medeltiden, af hvilka särskildt böra anföras Vadstena stads privilegier sedan år 1400, som nu blifvit återförenade med Vadstena stads öfriga arkivalier. Vidare har Södra bergmästareämbetet öfverlämnat sitt dyrbara arkiv till landsarkivet o. s. v. Några enskilda personer hafva också deponerat en del gårdshandlingar och dylikt i landsarkivet, ett exempel som borde mana till efterföljd, ty därigenom skulle mycket af intresse för bygdens historia blifva räddadt.

Forskningsbesökens antal har icke förr än på allra sista tiden börjat ökas, beroende därpå, att ett större antal leveranser till landsarkivet för med sig flere forskningsbesök. I motsats till hvad förhållandet är vid de andra landsarkiven, bestå forskarne vid detta landsarkiv nästan uteslutande af resande, en följd däraf att Vadstena icke som till exempel Uppsala och Lund äger några på platsen boende egentliga forskare. Kommunikationerna till de resande forskarnes bekvämlighet äro emellertid ej så förmånligt anordnade, som de utan större olägenhet kunde vara, hvaröfver också ofta klagats.

Begärda utredningar och undersökningar hafva för myndigheters räkning vanligen verkställts å tjänstetid utan ersättning, för enskilda personer å icke tjänstetid mot särskildt arvode. Antalet dylika utredningar har under sista åren betydligt ökat. Författningsenligt medgifna lån af arkivalier emellan landsarkivet och andra arkiv, bibliotek och andra myndigheter hafva äfven förekommit och hafva på senare tiden blifvit allt talrikare.

Landsarkivet äger också ett särskildt referensbibliotek af öfver 2,600 volymer, bestående hufvudsakligen af urkundspublicationer, arbeten angående förvaltningen, topografi, biografi och genealogi samt en hel del andra historiska arbeten.

Landsarkivet förestås af en arkivarie, som på ordinarie stat åtnjuter en lön af 3,500 kronor jämte två ålderstillägg å 500 kronor hvarterdera efter fem år. Till vikariatsarfvoden, arfvoden åt extra biträden, renskrifning m. m. förfogar arkivet öfver dels ett ordinarie anslag af 1,500 kronor, dels ock sedan år 1903 af ett af Riksdagen för hvarje år beviljadt extra anslag af 1,300 kronor till arfvoden åt extra biträden vid landsarkivet. Dessa anslag hafva emellertid sedan år 1903 fördelats så, att en e. o. amanuens, på sätt som äger rum vid de två andra landsarkiven, åtnjuter ett så kalladt fast arvode af 1,800 kronor årligen. Af återstående 1,000 kronor har sedan samma tid endast omkring 700 kronor kunnat gifvas i årlig gratifikation åt en annan e. o. amanuens. En vaktmästare är anställd vid arkivet med en lön af 800 kronor och ett ålderstillägg å 100 kronor efter fem år. Dessutom äger han enligt staten rätt till fri bostad i den så kallade vaktstugan å slottets borggård mot skyldighet att öfva tillsyn öfver den oinredda delen af slottet. Denna förmån har han ej åtnjutit sedan den 1 april 1904, emedan han på grund af bostadens bristfälliga beskaffenhet

afsade sig bestyren med tillsynen öfver nyssnämnda del af slottet. Emellertid har arkivarien hos vederbörande sökt ändring i detta förhållande, så att bostaden genom Öfverintendentsämbetets försorg lär komma att försättas i behöfligt skick och vaktmästaren att återtaga tillsynen öfver slottet, hvilket är för landsarkivet det förmånligaste.

Arkivariens och de öfriga tjänstemännens tid har utom af de dagliga expeditions- och andra ordinarie göromålen varit upptagen af ordnings- och förteckningsarbeten samt hvad därmed hör samman, hvilka arbeten väsentligen ökas i samma mån, som arkivalier insändas från flere län. Det har också redan visat sig, att arkivets nuvarande arbetskrafter inom kort blifva otillräckliga för att kunna försätta hela arkivets innehåll i sådant skick, att myndigheter och den rättssökande samt forskande allmänheten kunna blifva tillräckligt snabbt betjänade.

I fråga om *Östergötlands museum* och *Hagdahls museum* är icke något anmärkningsvärdt att anteckna utöfver hvad i förra femårsberättelsen rörande dessa museer finnes omnämndt. Dock torde icke böra förbigås, att vid periodens slut planer voro å bane att söka åstadkomma byggnader för de talrika museiföremålen, och vore då meningen att med Östergötlands museum förena Östergötlands fornminnesförenings samlingar.

Norrköpings konstförening bildades i början af år 1901. Föreningens medlemmar äro dels ständiga, som förbundit sig att under minst 5 år betala årsavgift, dels tillfälliga, som erlagga årsavgift för löpande året.

Föreningens fonder utgöras af: reservfonden, bildad af upplösta »Stora Amarantherordens öfningssamhälles den tredje» till föreningen öfverlämnade kapital 5,000 kronor, samt inköpsfonden, 20 % af medlemmarnes årsavgifter äfvensom räntan å reservfonden afsättas till denna fond, för att användas till inköp af konstalster till föreningens samlingar. Flere gåfvor hafva under föreningens tillvaro förärats föreningen. Den mest betydande af dessa är den så kallade Segersteenska samlingen af inländska oljemålningar, akvareller och teckningar. Samlingarne hållas i en af enskild gynnare förhyrd lokal dagligen tillgängliga för allmänheten. De ständiga medlemmarnes antal uppgår till 70 å 80.

Den i förra femårsberättelsen omnämnda *Föreningen Egna hem* utan personlig ansvarighet har under perioden vunnit en betydande utveckling, hvilket bäst ådagalägges därigenom, att då den vid 1900 års slut bestod af 81 lokalföreningar inom 7 län med 2,795 medlemmar, innefattade den vid 1905 års slut 141 filialer eller lokalföreningar inom 13 län med 5,398 medlemmar, hvilka tecknat sig för 45,154 nummer, motsvarande ett belopp af 451,540 kronor.

Uti förra femårsberättelsen omnämnes, att egendomen Ekholmen med underlydande gårdar i Landeryds och St Lars socknar inköpts af föreningen. Egendomen, som kostade 170,000 kronor, tillträdtes år 1901 samt uppdelades uti 33 tomtlägenheter och 55 små jordbruk, alla mantalssatta, växlande emellan $\frac{2}{10000}$ och $\frac{284}{10000}$ mantal, och utdelade till medlemmar. Föreningen har uppfört byggnaderna, hvilka vid jordbrukshemmen bestå af boningshus, i allmänhet innehållande 1 rum och kök, med utrymme till ett rum å vinden, samt ladugårdar. Värdet å jordbrukshemmen varierar mel-

län 2,550 och 10,560 kronor. A tomtlägenheterna hafva i allmänhet uppförts byggnader om 2 rum och kök till växlande pris, utgörande med jord mellan 1,900 och 2,400 kronor.

Föreningen innehar dessutom följande, sedan 1901 års början inköpta egendomar:

1) Bossgård invid Söderköping, som uppdelats uti 4 jordbruks- och 71 tomtområden, å hvilka medlemmarne själfva låta uppföra nödiga byggnader, till hvilka föreningen lämnar byggnadslån, med högst 5,000 kronor till hvarje medlem, att förräntas och amorteras under 27 år. Boningshusen innehålla 2 till 4 rum och kök. Föreningen har vid denna egendom anlagt fullständig vattenledning och kloakledningsnät.

2) Hageby, 2 mantal i Ekeby socken, som uppdelats i 38 mantalssatta jordbrukshem, å hvilka medlemmarne själfva låta uppföra byggnaderna. Lägenheternas jordpris växla efter arealens storlek och gradering emellan 600 och 8,300 kronor. De flesta äro utdelade.

3) Helde invid Götene järnvägsstation i Skaraborgs län, hvilken egendom uppdelats uti 46 tomter och 25 jordbrukslägenheter, största delen utdelade till medlemmarne, hvilka själfva ombesörja bebyggandet.

4) Sanna invid Hallsbergs stationssamhälle i Örebro län, inköpspris 8,000 kronor, uppdeladt i 20 tomter och 2 jordbrukshem; samt Löfåsen och Hult nr 1, äfven vid Hallsberg, inköpspris 6,200 kronor, de sistnämnda ännu ej styckade.

5) En mindre stadsgård i Motala stad om 4 lägenheter om 1 eller 2 rum och kök.

6) Från egendomen Rostad invid Örebro stad inköpta omkring 6 hektar jord, som uppdelats i 61 tomtlägenheter.

7)—9) Egendomen Brunnsvik i närheten af Motala stad, inköpt för 25,000 kronor, egendomen Rynninge vid Örebro för 80,500 kronor och egendomen Ödestorp i Regna socken, Östergötlands län, för 28,500 kronor.

10) Från egendomen Underbacken vid Karlsborg i Västergötland inköpt jord för 5,000 kronor.

Inom egendomarne och tomtkolonierna låter föreningen anlägga nya vägar och gator, hvilka vid Ekholmen uppgå till 8 km. 885 m.

Ofvanstående uppgifter, som till en del äfven beröra andra län, grunda sig på meddelanden, inkomna från föreningens styrelse, hvilken i fråga om föreningens verksamhet tillika lämnat följande i *tabell A* intagna redogörelse.

I öfrigt har egna-hems-rörelsen under perioden icke varit förbisedd, om den också ej vunnit större utveckling. Då de industriella verken anskaffa arbetarebostäder och på dessa byggnader nedlägga allt större kostnad, blir egna-hems-rörelsen begränsad till understödjande af lägenhetsägare, som ägna sig åt det mindre jordbruket och åt handverk. Statens försäljning af mindre lägenheter har äfven verkat i samma riktning. Så har inom Godegårds socken ett tiotal lägenheter afsöndrats och försålts från Torsjö och Koppetorps kronohemman. Inom Vånga socken hafva åtskilliga handtverksidkare förskaffat sig egna lägenheter intill Ljusfors anhaltsstation.

Den *egna-hems-lånerörelse*, som med understöd af statsmedel utöfvas af länets hushållningssällskap genom dess

förvaltningsutskott, har börjat år 1905 efter det förvaltningsutskottet under år 1904 fastställt reglemente för lånerörelsens bedrivande, instruktion för egna-hems-kommittén och egna-hems-ombud samt formulär för låneansökningar med flera handlingar. För att tillmötesgå lånebehovet begärdes och erhöles för år 1905 ur egna-hems-lånefonden 100,000 kronor, hvaraf 80,000 kronor beräknades skola åtgå till lån för åstadkommande af jordbrukslägenheter och 20,000 kronor till bostadslägenheter. Under året inkommo 80 *ansökningar om lån*, beträffande hvilka lämnas följande redogörelse:

Låneansökningar.	För jordbrukslägenheter.		För bostadslägenheter.		Summa.	
	Antal.	Lån, kr.	Antal.	Lån, kr.	Antal.	Lån, kr.
Beviljade	35	71,200	9	11,700	44	82,900
Återtagna	1	3,300	1	500	2	3,800
Förklarade hvilande . . .	3	7,500	—	—	3	7,500
Afslagna	14	38,000	17	30,300	31	68,300
Summa	53	120,000	27	42,500	80	162,500

De allmännaste orsakerna till afslag å låneansökningarne hafva varit de sökandes brist på tillräckliga medel att själfva bidra till det egna hemmets åstadkommande samt att lägenheternas värde öfverstigit det i förordningen förskrifna. Besiktningen af lägenheterna har utförts dels till en

Tab. A. Föreningen Egna hems utan personlig ansvarighet verksamhet åren 1901—1905.

	År 1901.	År 1902.	År 1903.	År 1904.	År 1905.
	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.
Filialernas antal den 1 januari	81	105	111	125	139
Medlemmarnes antal »	2,795	3,713	4,011	4,736	5,281
Tecknade nummer å 10 kr. den 1 januari	17,739	26,309	29,659	37,565	43,325
Uttagna nummer till inbetalning å lägenheter ¹⁾	326	103	1,245	570	804
Uttagna nummer, inlösta till reservfonden	47	30	27	55	283
Jordbrukslägenheternas antal ¹⁾	12	55	4	38	27
Nyupprättade bostadslägenheter ¹⁾	129	37	71	—	66
Sålda lägenheter ²⁾	10	1	—	10	10
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Inköpta fastigheters värde ³⁾ .	425,122	582,594	619,358	797,444	926,934
Inventariernas värde	886	46,584	55,458	60,474	60,274
Sålda lägenheter »	24,790	3,180	—	38,913	23,038
Filialernas insättningar ⁴⁾ . .	55,990	103,680	139,292	187,359	230,041
Reservfonden ⁵⁾	749	958	1,293	1,773	4,321
Lägenhetsinnehafvarnes kapital	46,831	50,086	69,495	91,337	91,908
Skulder till banker ⁵⁾	221,579	398,781	449,051	501,599	611,518
Skulder till enskilda	47,650	70,020	18,176	66,480	52,475
Kassaomsättning ¹⁾	655,132	932,515	974,824	622,990	1,531,896

¹⁾ Hvarje år för sig. — ²⁾ Å hvilka köpebref lämnats. — ³⁾ Totalsumma den 1 januari. — ⁴⁾ Grundfondens totalsumma. — ⁵⁾ Inlösta nummer.

början af egna-hems-kommitténs ledamöter och dels af jordbrukskonsulenten, hvilken är kommitténs sekreterare. Sällskapet kostnader för egna-hems-länerörelsen hafva uppgått till i rundt tal 900 kronor.

Rörande *Östergötlands skytteförbund*, som under femårsperioden på ett glädjande sätt tillväxt, får Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet meddela följande. Förbundet, som vid 1901 års början utgjordes af 42 skytteföreningar, räknade vid slutet af samma år 51, vid slutet af år 1902 61 och af år 1903 65 sådana, hvarefter antalet växte till 67 vid 1904 års och till 72 vid 1905 års utgång. Antalet af föreningarnes medlemmar vid de olika årens slut och deras fördelning framgår af följande öfversikt:

	År 1901.	År 1902.	År 1903.	År 1904.	År 1905.
Under värnpliktsåldern	901	1,168	1,211	1,421	1,409
I beväringens första uppbåd	832	1,085	1,732	2,061	2,079
I beväringens andra uppbåd	289	319			
I landstormen	387	466			
Militär i tjänst	121	137	560	548	618
Kasserade och öfveråriga	463	573			
Summa aktiva medlemmar	2,903	3,748	3,503	4,030	4,106
Passiva medlemmar	543	601	897	910	876

Nykterhetsverksamheten har under perioden tagit en mycket stor utsträckning och en eller flera sådana föreningar finnas vid nästan alla större fabrikssamhällen. De hafva utan tvifvel förmånligen inverkat genom sin strid för fylleriets bekämpande, och kan man med tämligen stor säkerhet vitsorda, att, särskildt på landsbygden, bruket af spirituosa minskats. Så är äfven fallet beträffande maldryckerna.

Oaktadt detta lyckliga förhållande finnes mycket att anmärka mot *det uppväxande släktets sedlighet*. De så kallade ligapojkarne förekomma ej blott i städerna utan äfven på landsbygden. Orsakerna till deras uppträdande och framfart torde vara att söka däruti, att familjebanden mera och mera slappas. Bland särskildt den arbetande klassen finnes på många ställen icke längre något familjelif. Föräldrarne hafva hvar på sitt håll sitt arbete, och barnen, lämnade utan tillsyn, komma lätt i sällskap med andra, som äro mer eller mindre fördärfvade. Visserligen finnas ju skolorna, men dessa kunna dock icke helt och hållet ersätta hemmet. När barnen sedan växa upp och kanske erhålla bättre arbetsförtjänst än föräldrarne, se de ned på dem och tycka sig vara förmer. Det är också icke utan, att den mängd föreningar, som nu finnas af alla möjliga slag, med de af dem anordnade stora festerna, minska smaken för familjelivet och hemmet med dess enkla seder. Dessa föreningar kunna ju i många afseenden verka välgörande, men hvarje me-

dalj har sin fränsida, och såsom en sådan torde de här anmärkta olägenheterna få räknas.

Godtemplarordens och frälsningsarméns verksamhet under perioden har icke ökat. Däremot har lusten för arbetare- och andra *för ömsesidig hjälp afsedda yrkesföreningar*, och bland dem särskildt sjuk- och begravningskassor, varit i stadig tillväxt. De registrerade sjukkassornas antal uppgick vid 1901 års slut till 110, vid 1902 års slut till 119, vid 1903 års slut till 128, vid 1904 års slut till 133 och vid 1905 års slut till 134.

I fråga om bildandet af *fackföreningar* tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande att hänvisa till sitt i nästföregående femårsberättelse intagna yttrande. Att numera lämna någon uppgift om dessa föreningars antal och medlemmar är omöjligt. De uppväxa allestädes såsom svampar och äfven inom jämförelsevis små samhällen förekomma de synnerligen talrikt. Däremot kan man icke inom länet tala om något större antal *strejker*, åtminstone icke af mera vidtomfattande beskaffenhet; och endast vid ett enda tillfälle hafva myndigheterna behöft ingripa på ett mera energiskt sätt.

Föreläsningsanstalter förekomma på många ställen såväl på landet som i städerna och omfattas med synnerligen stort intresse af allmänheten. Bland dessa åtnjöto följande statsunderstöd till nedannämnda belopp:

År 1901. Linköpings föreläsningsanstalt 600 kr., Norrköpings arbetareinstitut 1,600 kr., Söderköpings föreläsningsanstalt 400 kr., Vadstena föreläsningförening 275 kr., Motala föreläsningsanstalt 450 kr., Mjölby arbetareförening 350 kr., Kinda föreläsningförening 350 kr., Åtvids föreläsningförening 250 kr., Boxholms föreläsningförening 350 kr., Hammarkinds föreläsningförening 700 kr., Kvilleförening 200 kr., Hällestads föreläsningförening 300 kr., Vånga föreläsningförening 100 kr. och Bjälbo föreläsningförening 100 kr.; tillsammans 6,025 kronor.

År 1902. Linköping 600 kr., Norrköping 1,600 kr., Vadstena 275 kr., Motala 450 kr., Mjölby 350 kr., Åtvid 250 kr., Boxholm 350 kr., Hammarkind 700 kr., Kvilleförening 200 kr., Hällestad 300 kr. och Bjälbo 100 kr.; tillsammans 5,175 kronor.

År 1903. Linköping 600 kr., Norrköping 2,000 kr., Motala 450 kr., Vadstena 275 kr., Skeninge 200 kr., Mjölby 350 kr., Åtvid 250 kr., Boxholm 400 kr., Hammarkind 700 kr., Kvilleförening 200 kr., Hällestad 300 kr., Bjälbo 100 kr., Fivelstad 100 kr., Rök och Heda 85 kr., Malmslätt 300 kr. och Östra Husby 85 kr.; tillsammans 6,395 kronor.

År 1904. Linköping 600 kr., Norrköping 2,000 kr., Motala 450 kr., Vadstena 275 kr., Skeninge 200 kr., Mjölby 350 kr., Åtvid 250 kr., Boxholm 400 kr., Hammarkind 700 kr., Kvilleförening 200 kr., Hällestad 300 kr., Bjälbo 100 kr., Fivelstad 100 kr., Rök och Heda 85 kr., Malmslätt 300 kr. och Östra Husby 85 kr.; tillsammans 6,395 kronor.

År 1905. Linköping 600 kr., Norrköping 2,000 kr., Motala 450 kr., Vadstena 275 kr., Söderköping 250 kr., Skeninge 200 kr., Hammarkind 700 kr., Boxholm 400 kr., Mjölby 350 kr., Hällestad 300 kr., Malmslätt 300 kr., Åtvid 250 kr., Vikbolandet 225 kr., Kvilleförening 225 kr., Kisa 200 kr., Östra Husby 175 kr., Bjälbo 150 kr., Fivelstad 150 kr. samt Rök och Heda 125 kr.; tillsammans 7,325 kronor.

3. Näringar.

4) *Jordbruket* har under den tilläandagångna femårsperioden fortfarande utvecklats, hufvudsakligen genom ett mera vetenskapligt brukningssätt. I spetsen för dess höjande har Hushållningssällskapet fortfarande gått, stödjande

och uppmuntrande. Äfven staten har gjort betydande insatser genom att på de talrika utarrenderade jordbruksdomänerna deltaga i kostnaderna för jordens täckdikning efter godkänd plan samt genom att lämna afdrag å de arrendatorers af-

gifter, hvilka uppfört tidsenliga ladugårdar. Också har täckdikning i afsevärd omfattning ägt rum. Maskiner af olika slag begagnas vid jordens brukning och skörden; och användningen af artificiella gödningsämnen har under perioden blifvit mera allmän. Odlarens möda har belönats med jämna skördar, och oaktadt de stora afbränningar, som höjda arbetspriser medfört, kan man säga, att landtmännens ställning är god.

Skörderesultatet under perioden inhämtas af följande, med ledning af Hushållningssällskapets årsberättelser upprättade, tabell:

	År 1901.		År 1902.		År 1903.		År 1904.		År 1905.	
	Skörd pr har.	Vikt pr hl.	Skörd pr har.	Vikt pr hl.	Skörd pr har.	Vikt pr hl.	Skörd pr har.	Vikt pr hl.	Skörd pr har.	Vikt pr hl.
	Hl.	Kg.	Hl.	Kg.	Hl.	Kg.	Hl.	Kg.	Hl.	Kg.
Hösthvete . . .	25	79	24	72	28.5	76	25.5	77.5	30.1	78
Vårhvete . . .	21	79	missväxt		21	71.5	20.5	75.5	20.5	75.5
Råg	24	74	23	68	25.5	71.5	18.5	72	29	73.5
Korn	21	66	21	60	25	67	22	66.5	22	66
Hafre	22	47	21	41	23	48	21	50	26	49.5
Ärter	11	83	missväxt		21	79	19.5	82	25.5	83
Vicker	20	—	d:o		28	64	20	68	28	68
Blandsäd . . .	23	55	23	48	26.5	56	23.5	56.5	26	59
Potatis	87	—	92	—	175	—	130	—	212	—
Sockerbeter . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22.200
Öfriga rotfrukter	300	—	250	—	593	—	500	—	600	—

Agrikultur-tekniska förrättningar, afseende uppgörandet af planer och förslag till öppen afdikning, täckdikning, invallning, odling och ordnandet af växtföljder, hafva uppgjorts af vederbörande landbruksingenjör år 1901 å 2,417 hektar, år 1902 å 2,850, år 1903 å 1,834, år 1904 å 2,880 och år 1905 å 3,318 hektar.

Bland *torrlägningsföretag*, som under perioden utförts, märkas:

vattenledning å Sandby, Säby m. fl. hemmans ägor i Hof, Strå och Herrestads socknar, hvarigenom torrlagts en sammanlagd areal af 183 hektar, hufvudsakligen bestående af åkerjord;

torrläggning af 183 hektar åker och ängsmark, tillhörande Berga, Dörestad, Husby m. fl. hemman samt Sylten inom Styrestads och S:t Johannes socknar;

sänkning af Nässja- och Sättrasjöarna för torrläggning af vattenskadade marker till Nässja, Björkliden m. fl. hemman i Vårdnäs och Tjärstads socknar, hvarigenom torrlagts och vunnits en areal af 53 hektar;

upptagande af afloppsgrafvar från 117 hektar vattensjuka marker till Eda, Skattna m. fl. hemman i Borgs, Kulerstads och Kimstads socknar;

upptagande af afloppsgraf från vattensjuka marker till Viggeby, Berga, Skyllinge m. fl. hemman i Skärkinds och Gårdeby socknar, hvilket företag omfattar en areal af 219 hektar, till största delen bestående af åkerjord;

torrläggning af vattensjuka marker till Varnäsängen,

Nybble, Väderstad m. fl. hemman i Väderstads och Appuna socknar, utgörande torrlagda området 100 hektar;

sänkning af Svinstadssjön, Varnässjön och sjön Ommen, hvarigenom torrlagts 182 hektar vattenskadade marker till Strömsbro, Erikstad m. fl. hemman i Bankekind, Värna och Björsäters socknar;

torrläggning af vattenskadade och delvis odlade kärr- och mossmarker till Timmerö m. fl. hemman i Asbo och Ekeby socknar, hvilket företag omfattar 103 hektar;

torrläggning af vattensjuka marker till Lundby, Hageby, Skrukeby, Valstad m. fl. hemman i Östra Skrukeby och Törnevalla socknar, omfattande detta företag en areal af 173 hektar, till största delen redan odlad mark;

torrläggning af 30 hektar vattensjuka marker, tillhörande hemmanen Bölingstomta, Stratomta, Gällstad och Linghem i Törnevalla socken;

torrläggning af vattenskadad mark, tillhörande byarna Elmtomta och Rocklunda i Aska och Ekebyborna socknar, omfattande detta företag en areal af 69 hektar;

upptagande af afloppsgraf från 35 hektar vattensjuka marker till Stafsäter m. fl. hemman i Vists och Skeda socknar;

upptagande af afloppsgraf från 85 hektar vattensjuka marker till Björnviken, Krusenhof m. fl. hemman i Kvillinge socken;

upptagande af afloppsgraf från 64 hektar vattensjuka marker till hemmanen Torp, Eda, Trostad m. fl. hemman i Borgs socken;

upptagande af afloppsgraf från 52 hektar sankmarker, tillhörande hemmanen Hult, Rattenåsa och Hägna i Trehörna socken;

torrläggning af 49 hektar vattenskadade marker till Hälleby, Gistad, Blistad m. fl. hemman i Gistads och Skärkinds socknar;

torrläggning af Opphems mosse till Björke, Eksnäs, Grafveda m. fl. hemman i Vårdnäs och Tjärstads socknar, hvilket företag omfattar 48 hektar, till stor del redan odlade kärr- och mossmarker.

Härtill komma 43 olika vattenaflednings-, diknings- och invallningsföretag inom skilda delar af länet, genom hvilkas utförande torrlagts en sammanlagd areal af 1,130 hektar, till största delen redan odlad mark.

Till utförande af vattenaflednings- och invallningsföretag har Eders Kungl. Maj:t under perioden i fråga beviljat bidrag ur odlingslånefonden till ett sammanlagdt belopp af 305,700 kr., fördelade på 32 olika företag, och ur frostminskningsfonden anslag utan återbetalningsskyldighet till 2 företag med ett sammanlagdt belopp af 3,000 kr. Hvad beträffar sänkningen af sjön Tåkern, har Eders Kungl. Maj:t efter föregående utredning på vissa villkor meddelat tillstånd från det allmännas sida till sänkningens utförande, hvarefter syneförrättningen afslutats i laga ordning, men sedermera öfverklagats. Detta ärende har varit föremål för häradsyn och hvilat för närvarande hos Eders Kungl. Maj:t.

För sänkning af sjön Teden har äfven syn enligt gällande lag om dikning ägt rum, och skulle genom detta företags utförande, för hvilket kostnaden beräknats till 140,500 kr., torrläggas och vinnas en areal af 1,063 hektar vatten-

sjuka eller vattendränkta marker, belägna inom Bankekind, Askeby, Örtomta och Björsäters socknar. Emellertid har syneförrättningen öfverklagats af ägarne till ett vid sjön Tedens aflopp befintligt vattenverk, hvadan detta omfattande och nyttiga företag icke ännu kunnat påbörjas.

Af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande hafva meddelats förordnanden till förrättande af syn enligt gällande lag om dikning m. m. i och för pröfning af frågor rörande vattenafledning eller dikning, nämligen under år 1901 18, år 1902 37, år 1903 29, år 1904 34 och år 1905 31. Med biträde af 15 till 17 af Hushållningssällskapet aflönade *täckdikningsförmän* har i nedanskrifne tabell upptagna areal blifvit täckdikad:

	Täckdikad areal. Hektar.	Kostnad för täck- dikningsförmännen. Kronor.	Medelkostnad för jordinnehafvaren per hektar. Kronor.
År 1901	523	4,664.65	125
» 1902	492	4,706.23	128
» 1903	501	4,593.60	140
» 1904	568	4,929.55	133
» 1905	754	5,010.15	133

Nederbördsobservationer hafva genom Hushållningssällskapets försorg blifvit verkställda vid 14 stationer inom länet, nämligen Godegård, Finspång, Norrköping, Odenstomta, Grensholmen, Fjuk, Kungs-Starby, Bjärka-Säby, Berga, Ängelholm, Atvidaberg, Börstad, Halleby och Linköping, hvaröfver rapporter månatligen aflämnats till Meteorologiska Centralanstalten i Stockholm.

Vid den med statsmedel understödda *frökontrollanstalten* i Linköping hafva under perioden undersökts tillsammans 6,051 sädes- och fröprof samt plomberats 2,597 säckar, innehållande 257,611 kg. säd och frö, hvilket utvisar en väsentlig utveckling af anstaltens verksamhet, enär under förra perioden endast 2,566 sädes- och fröprof utgjort föremål för undersökning samt blott 954 säckar, innehållande 93,280 kg. frö, plomberats. Vid fröodlingsföreningens *sädes- och fröreningsanstalt* hafva följande partier rengjorts:

	Säd.	Frö.
År 1901	257,140 kg.	12,534 kg.
» 1902	729,739 »	17,922 »
» 1903	96,946 »	4,851 »
» 1904	90,782 »	22,692 »
» 1905	261,642 »	11,819 »

Hushållningssällskapet har lämnat stora årliga bidrag till såväl Allmänna svenska utsädesföreningen som Svenska mosskulturföreningen och anslagit medel till anordnande af lokala fältförsök för utrönande af växternas behof af göds-
lingsmedel och kalk å olika jordarter. Fröodlingsföreningen har under perioden af sina odlare inköpt öfver 3,700 kg. kålrotsfrö samt rengjort och försålt detsamma.

År 1901 utfördes på Hushållningssällskapets bekostnad odlingsförsök med *sockerbetor*. Dessa försök fortsattes åren 1902 och 1903 och lämnade ett så gynnsamt resultat med afseende på skördens såväl kvantitet som kvalitet, att stora förhoppningar uppstodo därom, att sockerbetsodlingen skulle

komma att löna sig i Östergötland. År 1905 bildades också ett bolag för uppbyggande af en råsockerfabrik i Linköping, hvilken blef färdig samma höst. Den areal, som odlades med betor år 1905, utgjorde 774 hektar, och afverkades vid fabriken 14,719,605 kg. betor, med en medelsockerhalt af 14 %.

För att sprida kännedom om nyare och bättre värsädes- och potatisorter har Hushållningssällskapet anordnat uppvisningsfält och potatisodlingsförsök på flera platser inom länet. Kostnaden för kemiska analyser af gödsel- och fodermedel samt artificiella jordförbättringsmedel har bestridits af Hushållningssällskapet för att underlätta kontrollen å dessa för jordbruket numera oundgängliga varor, hvilka så ofta äro utsatta för förfalskning.

För att bereda länets mindre jordbrukare tillfälle att studera det så kallade husmansbruket i södra delarne af landet och i Danmark har Hushållningssällskapet från och med år 1901 årligen anslagit medel till *studieresor*, till hvilka statsbidrag erhållits åren 1902—1905. Femton af länets småbrukare hafva hvarje år deltagit i dessa resor.

Sedan Eders Kungl. Maj:t den 18 oktober 1901 utfärdat nådigt reglemente för med statsmedel understödd *premiering af mindre jordbruk*, beslöt Hushållningssällskapet den 1 december samma år anordna en dylik premiering och bevilja anslag till prisnämndens resor samt till belöningar utöfver de belopp, hvilka skulle af statsmedel gäldas. Kostnaderna för premieringen uppgingo till:

År 1902	kr. 2,943.86,	däraf statsmedel	400
» 1903	» 3,216.65	»	1,000
» 1904	» 4,091.65	»	1,850
» 1905	» 5,047.35	»	2,460

Häruti ingå ock extra pris för odlingsflit och trädplantering.

Den hos Hushållningssällskapet anställda *länsmaskinisten* har varit mycket anlitad för råd och upplysningar angående maskiners skötsel, anläggande af vattenledningar, inköp och uppsättning af nya samt reparation af gamla maskiner m. m., och har han varit sysselsatt

År 1901 på 114 förrättningsställen under sammanlagdt 243 dagar			
» 1902 » 143	»	»	206 »
» 1903 » 110	»	»	176 »
» 1904 » 123	»	»	199 »
» 1905 » 100	»	»	172 »

Den 1 maj 1901 anställde Hushållningssällskapet en konsulent för att lämna jordbrukare råd och anvisningar vid ny- och ombyggnad af bostads- och ekonomihus samt uppgöra ritningar och kostnadsförslag för dylika. *Byggnadskonsulenten* har varit mycket anlitad, hvilket framgår af nedanstående förteckning öfver af honom utförda förrättningar och uppgjorda ritningar under perioden:

År 1901	49 förrättningar, 60 ritningar
» 1902	68 » 86 »
» 1903	91 » 59 »
» 1904	102 » 92 »
» 1905	115 » 91 »

För att tillhandagå synnerligast mindre jordbrukare med råd och anvisningar för jordbrukets rätta bedrivande anställde Hushållningssällskapet den 15 april 1905 en *jordbrukskonsulent*.

Enär de af ombud i socknarne insamlade primäruppgifterna för jordbruksstatistiken befunnits mindre tillförlitliga, anslag Hushållningssällskapet år 1901 1,000 kronor för anordnande af *lokala undersökningar* inom socknarne. Sådana hafva utförts åren 1902, 1904 och 1905 inom sammanlagdt 45 socknar, och är afsikten att undersökningar årligen skola verkställas inom 15 socknar och sålunda länet blifva fullständigt undersökt på tio år.

Markegångsprisen hafva under perioden utgjort, i kronor per hektoliter:

Sädeslag.	År 1901.	År 1902.	År 1903.	År 1904.	År 1905.
Hvete	11.30	10.50	11.00	11.00	11.50
Råg	8.70	8.50	8.42	8.60	9.10
Korn	8.30	8.50	8.00	8.00	8.00
Hafre	4.60	4.80	4.50	4.90	4.69
Blandsäd	5.83	6.03	5.67	5.93	5.79
Ärter	14.00	17.00	13.10	13.00	13.00

B) Boskapsskötseln. *Hästaaveln* har äfven under denna period gjort mycket stora framsteg, synnerligast genom Hushållningssällskapets frikostiga anslag till lån för inköp af afvelsdjur och till tilläggspremier, äfvensom frisedlar för unga afvelsston vid premieringarna. Härigenom hafva dels goda afvelsdjur anskaffats till länet, dels de inom länet förut befintliga goda bevarats för afveln. De af staten anordnade hästpremieringarne hafva ägt rum i Linköping, Norrköping, Vadstena, Skeninge, Rimfors, Österby, Atvidaberg och Ringarum, hvarjämte under perioden tillkommit Östra Husby, Hällestad och Motala.

Till pris vid hästpremieringarne och till bestridande af omkostnaden för deras ordnande hafva utbetalts:

År 1901	kr. 17,297.49, hvaraf statsbidrag kr. 6,340.90
» 1902	» 18,417.81 » » » 6,720.00
» 1903	» 18,316.47 » » » 6,660.00
» 1904	» 18,076.11 » » » 6,460.00
» 1905	» 18,301.00 » » » 6,500.00

Summa kr. 90,408.88, hvaraf statsbidrag kr. 32,680.90

Under perioden hafva, på sätt af efterskrifna tabell inhämtas, följande belopp af Hushållningssällskapet utlämnats såsom räntefria lån för inköp af kallblodiga hingstar samt af varm- och kallblodiga stoföl:

År.	Kallblodiga hingstar.		Varmblodiga stoföl.		Kallblodiga stoföl.	
	Antal.	Kronor.	Antal.	Kronor.	Antal.	Kronor.
1901	3	11,000	11	5,095	11	8,650
1902	1	2,500	10	3,625	12	5,295
1903	1	3,000	7	2,050	—	—
1904	1	2,700	10	2,780	10	3,205
1905	1	2,800	10	2,400	9	2,746
Summa	7	22,000	48	15,950	42	19,896

Sedan år 1903 hafva stofölen inköpts inom länet.

Antalet vid premieringarne uppvisade och godkända hästar och deras inbördes förhållande framgår af nedanstående tabell:

	Uppvisade hästar.	Däraf godkända. Antal.	%.
År 1901	689	348	50.5
» 1902	627	339	54.0
» 1903	579	393	67.8
» 1904	673	446	66.3
» 1905	662	424	64.0

Andra bandet af stambok för hästar inom Östergötlands län utgafs af Hushållningssällskapet år 1904 och innehåller stamtaflor för 177 varmblodiga ston och 163 hingstar samt för 172 kallblodiga ston och 64 hingstar.

Hästkonsulenten har haft 27 förrättningar under hvardera af åren 1901 och 1902 samt 30 under år 1903 med resp. 67, 59 och 47 rese- och förrättningsdagar. Med 1903 års utgång indrogs befattningen, men har den förutvarande konsulenten vid remonteringsmöten och marknader lämnat allmänheten råd rörande hästskötseln.

Undervisning i hofbeslagskonst har på Hushållningssällskapets bekostnad under perioden lämnats 10 elever vid Alnarps hofbeslagsskola för en kostnad af något öfver 2,000 kronor.

Till Stamboksföreningen för svenska ardennerhästar har Hushållningssällskapet lämnat årliga anslag, likaledes till afvelspris för hästar, som framgångsrikt täflat på banorna.

Bland de åtgärder, som under perioden vidtagits af Hushållningssällskapet i och för höjande af länets *nötboskapsskötsel*, torde i första hand böra nämnas premieringarne. Dessa hafva återkommit hvar annat år inom olika delar af länet, som för detta ändamål varit deladt i tvenne distrikt; och har premiering ägt rum ena året i det ena och andra året i det andra distriktet. Vid sidan af dessa premieringar har sällskapet äfven genom att anskaffa goda afvelstjurur och utlämna dem på fördelaktiga betalningsvillkor till länets jordbrukare sökt leda afveln i rätt och för våra ortsförhållanden lämplig riktning. För denna sällskapets verksamhet hafva endast korthorns-, ostfrisiska och ayrshiretjurur kommit i fråga.

Hushållningssällskapets hufvudsakligaste utgifter för nötboskapsskötseln hafva under perioden utgått med nedannämnda belopp.

År 1901 kostade premieringarne 9,041.92 kr., hvartill staten bidrog med 3,800 kr. och Hushållningssällskapet med 5,241.92 kronor. Under året inköptes 8 ayrshiretjurur, af hvilka fem utlämnats till jordbrukare, som innehafva mindre än 50 har åker, mot 33 $\frac{1}{3}$ % rabatt å inköpskostnaden och femårig räntefri amortering. Inköpssumman för dessa tjurur utgjorde 2,435.70 kr. och sällskapets förlust, oafsedt ränteförlusten, 877.26 kronor. De öfriga tjurarne hafva utlämnats mot femårig räntefri amortering till rekvisiter. Inköpskostnaden för dessa tjurur utgjorde 2,005 kr. Vid Bjärka-Säby har en lärning åtnjutit undervisning i kreatursskötsel med anslag af sällskapet. I belöningar för långvarig och trogen husdjursskötsel hafva utbetalts 360 kr. Undervisning i förbättrade slaktmetoder har meddelats 10 lärningar från olika

delar af länet på sällskapet bekostnad, och hafva lärlingarne efter afslutad kurs erhållit två stycken slaktmasker hvardera.

För att åstadkomma bättre kontroll i ladugårdarne har sällskapet lämnat understöd för organisation af kontrollföreningar, och bildades under år 1901 7 sådana. Hvarje förening erhöi i organisationsanslag 200 kronor.

Ar 1902 kostade premieringarne 8,032 kr. 86 öre, däraf staten bidrog med 3,800 kr. och Hushållningssällskapet med 4,232 kr. 86 öre. Under året inköptes 37 ayrshiretjuror och 8 korthornstjuror. Af dessa såldes å auktion den 8 september 20 ayrshiretjuror och alla korthornstjuror. De öfriga 17 ayrshiretjuror hafva för $\frac{2}{3}$ af inköpskostnaden utlämnats till jordbrukare, som innehafva under 50 har åker. Inköpssumman för dessa 17 tjuror utgjorde 9,435 kr. och sällskapets förlust 3,145 kr., utom fem års ränteförlust. De å auktion sålda tjuror kostade sällskapet i inköp, ayrshiretjuror 11,174 kr. 8 öre, korthornstjuror 6,280 kr. 80 öre, och då försäljningssumman belöpte sig till 10,430 kr. för de förre och 4,220 kr. för de senare, utgjorde sällskapets förlust 2,804 kr. 88 öre jämte fem års ränta. Fyra lärlingar hafva under året åtnjutit fri undervisning i kreatursskötsel, och har sällskapet härtill beviljat 600 kr. I belöning för långvarig och trogen vård af kreatur utdelades 540 kr. Vid af Svenska allmänna kvinnoföreningen till djurens skydd anordnade kurser hafva 10 lärlingar på sällskapets bekostnad åtnjutit undervisning i förbättrade slaktmetoder och erhållit två stycken slaktmasker hvardera. Under året hafva bildats 3 nya kontrollföreningar, som äfven erhållit anslag af sällskapet.

Ar 1903 kostade premieringarne 10,053 kr. 54 öre, hvar af staten bidrog med 3,800 kr. och sällskapet med återstående 6,253 kr. 54 öre. Under året inköptes 22 tjuror af ayrshireras, hvilka utlämnats till jordbrukare mot fem års räntefri amortering. Till jordbrukare, som innehafva mindre än 50 har åker, hafva utlämnats 15 af de inköpta tjuror, mot $\frac{2}{3}$ af inköpskostnaden. Inköpssumman för alla tjuror utgjorde 10,946 kr. och sällskapets förlust 1,500 kr. jämte fem års ränta. Till inköp af ostfrisiska tjuror hafva utlämnats två lån å sammanlagdt 1,650 kr. Tre ladugårdsskötarelärlingar hafva på sällskapets bekostnad åtnjutit undervisning vid Bjärka-Säby, och har kostnaden härför utgjort 450 kr. I belöningar för långvarig och trogen vård af kreatur utdelades 420 kr. Fyra ladugårdsägare inom länet hafva anmält sig att täfla om pris för afvelscentra. Sex nya kontrollföreningar bildades under året, hvilka erhöi ett organisationsanslag af 150 kr. hvardera. Alla inom länet arbetande kontrollföreningar hafva af sällskapet erhållit ett årsanslag af 100 kr. till hvarje.

Ar 1904 kostade premieringarne 8,594 kr. 18 öre, hvar af staten lämnade 3,800 kr. och sällskapet bidrog med återstående 4,794 kr. 18 öre. 25 tjuror af ayrshireras utlämnades till jordbrukare mot fem års räntefri amortering. Af dessa tjuror utlämnades 14 till jordbrukare, som innehafva under 50 har åker, mot $\frac{1}{3}$ afskrifning å inköpskostnaden. Inköpssumman för tjuror belöpte sig till 12,553 kr. 50 öre. Till inköp af 3 ostfrisiska tjuror utlämnades lån å sammanlagdt 2,425 kr. Tre ladugårdsskötarelärlingar åtnjöto på sällska-

pets bekostnad undervisning vid Bjärka-Säby, och utgjorde kostnaden härför 450 kr. I belöning för långvarig och trogen kreatursvård utbetaltes 390 kr. Från täflingarne om pris för afvelscentra utgick under året en besättning. Under året nybildades 4 kontrollföreningar, så att hela antalet år 1904 utgjorde 20. Sällskapets kostnader för kontrollföreningar uppgingo till 1,850 kr.

Ar 1905 kostade premieringen 12,613 kr. 82 öre, hvar af staten bidrog med 4,000 kr. och sällskapet med återstående 8,613 kr. 82 öre. 20 tjuror af ayrshireras inköptes under året och utlämnades till jordbrukare mot femårig räntefri afbetalning; 13 jordbrukare, som innehade högst 50 har åker, erhöi tjuror till $\frac{2}{3}$ af inköpskostnaden; och har sällskapet härför fått vidkännas en förlust af 2,119 kr. 94 öre. Inköpssumman för samtliga tjuror utgjorde 10,658 kr. 26 öre. 8 korthornstjuror inköptes, hvilka utlämnades till jordbrukare mot femårig räntefri amortering. Inköpskostnaden belöpte sig till 12,631 kr. 81 öre. Fyra lärlingar åtnjöto under året fri undervisning i kreatursskötsel, och beviljade sällskapet härtill 600 kr. I belöningar för långvarig, trogen vård af kreatur utdelades 780 kr. Fem nya kontrollföreningar bildades under året och en upplöstes, hvadan sålunda 24 föreningar voro i verksamhet, med ett medlemsantal af 226, hvilka sammanlagdt innehade 10,813 kor. Enär koantalet för hela länet vid årets slut utgjorde 106,246, är sålunda något öfver 10 % af länets kostock underkastad kontroll. Sällskapets kostnader för kontrollföreningar utgjorde 2,650 kr.

Vid nötboskapspremieringarne hafva under de senaste fem åren uppvisats och godkänts följande antal djur:

	Uppvisade.	Godkända.		Uppvisade.	Godkända.
År 1901	1,709	1,307	År 1904	1,367	1,082
» 1902	1,282	983	» 1905	1,786	1,555
» 1903	1,860	1,521			

För de premierade handjuren hafva ägarne erhållit silfverpokaler samt silfver- och bronsmedaljer, för hondjuren penningpris och frisedlar, hvilka sedan inlösas af sällskapet.

För att främja bildandet af tjurföreningar har Hushållningssällskapet dels fastställt nya stadgar, dels anslagit medel att utgå såsom pris till föreningstjuror. Svenska ayrshireföreningen har under perioden af Hushållningssällskapet uppburit ett årligt anslag af 1,000 kr. och hafva i dess register ett stort antal djur blifvit intagna.

För främjandet af *fjäderfäkötseln* har inom länet bildats en förening, hvilken af Hushållningssällskapet åtnjutit ett årligt understöd af 1,000 kr. Föreningen har anställt en konsulent, hvilken tillhandagår allmänheten med råd rörande fjäderfäkötseln samt har till mindre bemedlade gratis utdelat ägg af goda hönsraser. Genom fjäderfäföreningens försorg hafva bildats äggförsäljningsföreningar, hvilka hvarje vecka uppsamla och försälja äggen från föreningsledamöternas hönsgårdar. Vid 1905 års utgång voro 49 äggförsäljningsföreningar i verksamhet, hvilka räknade sammanlagdt 495 ledamöter, med 16,705 antecknade höns. Dessa föreningar levererade sistnämnda år till Östergötlands äggförsäljningsförenings-aktiebolag 69,918.69 kg. ägg, utgörande 58,945 tjog, till ett värde af 60,711.01 kronor.

Hushållningssällskapet har sökt upphjälpa *biskötseln* dels genom anställande af en konsulent, hvilken varit mycket anlitad, dels genom anslag till Östergötlands biskotareförening.

Svinskötseln har under perioden ej gjort några framsteg och *fårskötseln* går alltmera tillbaka.

Till *veterinärerna* har Hushållningssällskapet åren 1901—1903 lämnat ett lönebidrag af 5,800 kr. och åren 1904—1905 8,550 kronor.

Mejerihandteringen har gått föga framåt, men hafva goda samt fullt tillfredsställande priser erhållits för både ost och smör. Smörexporten till England har gått ned icke obetydligt, och torde förnämsta orsaken hertill vara att söka uti den förbättrade ekonomiska ställningen hos kroppsarbetarne, hvilket föranledt därtill, att konsumtionen inom landet af smör och ost, såväl hel- som halffet, i väsentlig mån tilltagit.

I Hushållningssällskapets tjänst hafva under de sista fem åren varit anställda en mejerikonsulent samt en länsmejerska. Mejerikonsulenten har tillhandagått allmänheten med råd och upplysningar rörande mejerihandteringen och boskapsskötseln samt förestått sällskapets mjölkkontrollstation. Han har haft år 1901 139 förrättningar med 132 rese- och förrättningsdagar, år 1902 146 förrättningar med 177 rese- och förrättningsdagar, år 1903 160 förrättningar med 167 rese- och förrättningsdagar, år 1904 146 förrättningar med 152 rese- och förrättningsdagar och år 1905 142 förrättningar med 168 rese- och förrättningsdagar. Länsmejerskan har till största delen tillhandagått med råd och upplysningar vid ostberedning, men äfven vid smörberedning har hennes bistånd under längre tider tagits i anspråk. Hon har år 1901 haft 53 förrättningar med 215 rese- och förrättningsdagar, år 1902 43 förrättningar med 257 rese- och förrättningsdagar, år 1903 44 förrättningar med 229 rese- och förrättningsdagar, år 1904 53 förrättningar med 230 rese- och förrättningsdagar samt år 1905 71 förrättningar med 225 rese- och förrättningsdagar.

Vid mjölkkontrollanstalten hafva gjorts följande prof:

	År 1901.	År 1902.	År 1903.	År 1904.	År 1905.
Butyrometerprof	3,653	3,489	3,123	1,993	1,957
Kvalitativa smörprof.	50	32	40	18	4
Syrningsprof å oskummad mjölk	100	—	—	—	—
Samman	3,803	3,521	3,163	2,011	1,961

Vid Hushållningssällskapets bakteriologiska station vid Atvidaberg hafva en hel del försök gjorts för klargörandet af bakteriernas inverkan vid ostens mognad m. m.

På sällskapets bekostnad hafva mejeriernas smörtillverkning undersökts vid svenska smörprofningarna, i hvilka följande antal mejerier deltagit: åren 1901 och 1903 40, åren 1902 och 1904 39 samt år 1905 64 mejerier.

Från och med år 1904 hafva smörprofningar anordnats inom länet efter mönster af de danska »byttnöfnin-garne», och hafva i dessa deltagit: år 1904 42 och år

1905 51 af länets smörexporterande mejerier. Dessa profningar hafva hållits alternerande i städerna Linköping, Vadstena och Norrköping för att lämna tillfälle för mejeriägare och mejeripersonal att studera smörproduktionen.

Andelsmejeriernas antal ökas för hvarje år och äro för sådana nya tidsenliga byggnader uppförda.

Intresset för *trädgårdsskötseln* är i jämnt stigande, och hafva sällskapets trädgårdsmästare haft full sysselsättning, hufvudsakligast för att lämna biträde till mindre trädgårdsägare. Länsträdgårdsmästarna hafva tillsammans haft följande antal förrättningar:

År 1901	565	förrättningar under 599 dagar
» 1902	891	» » 656 »
» 1903	1,061	» » 654 »
» 1904	830	» » 660 »
» 1905	892	» » 648 »

Utdelning af fruktträdslantor har på Hushållningssällskapets bekostnad ägt rum hvarje år, och har därvid utlämnats:

År 1901	2,505	plantor för en kostnad af kr. 1,839.79
» 1902	2,124	» » » » » 1,263.03
» 1903	2,405	» » » » » 1,464.35
» 1904	2,652	» » » » » 1,525.27
» 1905	1,867	» » » » » 1,152.30

Rekvirenterna hafva betalt 35 öre per stam, fraktfritt vid närmaste järnvägsstation. För att ännu mera höja intresset för trädgårdsskötseln har Hushållningssällskapet lämnat anslag för organisation af fruktodlareföreningar, och funnos vid 1905 års slut inom länet 35 dylika med ett ledamotsantal af omkring 900. Föreningarna hafva genom sina trädskötare, hvilka utbildats på sällskapets bekostnad, lämnat ledamöterna biträde med plantering och beskärning af fruktträd m. m.

I den af friherre Th. Adelswärd vid Adelsnäs anlagda, i förra femårsberättelsen omförmälda stora fruktträdgården, med en areal af öfver 20 hektar, har en omfattande verksamhet ägt rum, och trädskolorna utvidgas fortfarande. Därstädes har äfven en högre trädgårdsskola anordnats. Denna skola, som började sin verksamhet den 1 november 1901, inrymmer i en för dess räkning nyuppförd större byggnad, som, förutom rum för eleverna, matsal och kök m. m. för deras hushåll, innehåller bostad åt trädgårdsmästare, kontor och lärosal. Skolans uppgift är att bibringa en mångsidig och planmässig undervisning åt dem, som önska utbilda sig till trädgårdsmästare. Genom anordnande af särskilda kortare specialkurser har skolan sökt meddela undervisning om fruktträdens skötsel samt fruktens och andra trädgårdsprodukters tillvaratagande såväl åt yrkesmän som åt dem, hvilka icke direkt ägna sig åt trädgårdsyrket. År 1905 deltog äfven folkskollärare i dessa kurser, hvilka anordnats på Hushållningssällskapets bekostnad. Skolans ordinarie kurs är tvåårig. Densamma har intill slutet af läsåret 1904—05 besökts af 33 elever. Under samma tid hafva 18 extra elever besökt skolan. Specialkurserna hafva räknat 134 deltagare. Från och med läsåret 1903—04 har skolan åtnjutit ett årligt statsanslag af 5,000 kro-

nor. Hvarje år antagas i regel 8 ordinarie elever, så att högst 16 sådana samtidigt vistas vid skolan. I öfverensstämmelse med det vid statsanslaget till skolan fästade villkoret skola 3 frielever vid skolan åtnjuta undervisning, hvarjämte Hushållningssällskapet sedan år 1903 anslagit medel till 2 frielevplatser hvarje år.

Under de första åren af perioden anställde frostfjärilen stora härjningar, men sedan energiska åtgärder af Hushållningssällskapet och enskilda vidtagits, upphörde den så småningom.

Förutom häst- och nötboskapspremieringar samt de under mejeriskötseln omnämnda smörprofningar, har Hushållningssällskapet under perioden anordnat följande *utställningar*: år 1901 utsädesutställning i Linköping samt mejerikutställning i Vadstena; år 1903 utsädesutställning i Linköping; år 1904 utställning i Linköping af genom Hushållningssällskapet importerade ardennerston och deras afkomma samt i Norrköping utställning af frukt; år 1905 utsädesutställning i Linköping samt likaledes i Linköping utställning af genom Hushållningssällskapet inköpta varmblodiga ston samt deras afkomma.

Försäljningen af skogsbär och vårblommor i städerna och utmed järnvägsstationerna lämnar den fattiga befolkningen inom länet icke obetydlig biförtjänst.

Dagsverksprisen hafva fortfarande stigit och under perioden betingat under sommaren 2:50 å 3 kronor till man och 1:50 å 2 kronor till kvinna samt under vintern 2 å 2:50 kronor för man ock 1 å 1:50 kronor för kvinna. Tjänstehjons årslöner hafva utgått med 250 å 275 kronor till drängar och 125 å 175 kronor till kvinnor. I städerna har ett mansdagsverke sommartiden betingat mellan 2 och 3 kronor och under vintern 1:50 å 2 kronor, samt ett kvinnsdagsverke under sommaren betalats med 1 å 1:50 kronor och under vintern med omkring 1 krona. Tjänstehjonslönerna i städerna hafva utgått med ungefär samma belopp, men i Norrköping för drängar med ända till 900 kronor, i hvilket sistnämnda belopp dock äfven inbegripes kost, och för kvinnor med 200 å 250 kronor.

C) Skogshushållning. Allmänna skogar. Rörande dessa får Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i underdånighet meddela följande uppgifter:

		Produktiv mark. Har.	Inägor o. impediment. Har.	Summa. Har.
Under perioden till kronoparker inköpta marker:				
År 1901.	I Ombergs revir, till Karlsby kronopark Rösjöskogen	275:78	159:84	435:62
	till Bona kronopark	799:61	400:03	1,199:64
	I Kinda revir, till Västra Ryds kronopark	774:01	464:81	1,238:82
	till Vägstorps kronopark	202:05	209:73	411:78
År 1902.	I Ombergs revir, till Karlsby kronopark af 1 mtl Nordsjö	322:23	147:49	469:72
	I Kinda revir, till Vägstorps kronopark	162:35	42:80	205:15
	till Österås kronopark 1/4 mtl Norra Bråta	423:42	74:30	497:72
År 1903.	I Finspångs revir, till Gullbergs kronopark af 1 mtl Bohyttan och af Prästtomta	510:40	181:76	692:16

		Produktiv mark. Har.	Inägor o. impediment. Har.	Summa. Har.
År 1904.	I Ombergs revir, till Karlsby kronopark 1/2 mtl Åå samt af 1 mtl Västermåsa och af 1 mtl Skallebol till Ombergs kronopark af 1/2 mtl Tyskeryd	764:00	214:00	978:00
	I Kinda revir, till Tyrsbo kronopark af 1/4 mtl Haraldsbo	8:95	0:87	9:82
	I Finspångs revir, till Gullbergs kronopark 1/4 mtl Grålhult	165:19	43:81	209:00
	I Kinda revir, till Sälbo kronopark afsöndringen Åkroken o. Bäckaskog till Vägstorps kronopark 3/4 mtl Byttebo	97:29	16:62	113:91
		409:02	133:71	542:73
Jämlikt kungl. bref den 10 oktober 1902 äro dock den 14 mars 1904 från Bona kronopark upplåtne till Bona tvångsuppföstringsanstalt				
		641:23	262:73	903:96
Vid 1905 års utgång funnos alltså följande kronoparker:				
I Finspångs revir:	Af Folkströms kronopark	1,306:62	781:62	2,088:24
	Gullbergs	2,383:09	1,147:42	3,530:51
	Hulterna	667:66	185:42	853:08
I Ombergs revir:	Ombergs	1,458:42	143:70	1,602:12
	Kungs-Norrby	747:34	175:94	923:28
	Karlsby	3,996:40	2,241:17	6,237:57
	Bona	799:61	400:03	1,199:64
I Kinda revir:	Malmskogens	79:09	5:46	84:55
	Ycke	472:98	207:00	679:98
	Tyrsbo	830:25	339:63	1,169:88
	Vägstorps	773:52	386:14	1,159:66
	Gaddstogens	183:33	18:15	201:48
	Uppsalatorps	85:12	39:98	125:10
	Maljeryds	174:24	53:05	227:29
	Västra Ryds	774:44	464:38	1,238:82
	Sälbo med Hökhult	944:49	258:67	1,203:16
	Af Österås	2,047:31	515:92	2,563:23
Summa		17,723:91	7,363:68	25,087:59

Vid utarrendering af följande jordbruksdomäner är hela eller en del af utmarken undantagen och ställd under skogsstatens omedelbara förvaltning:

I Finspångs revir,	Bondesätter	90:90	25:62	116:52
	Gölstorp	199:67	50:88	250:55
	Perstorp	216:50	63:89	280:39
	Tummetorp	155:60	74:57	230:17
I Ombergs revir,	Bleckenstad	156:00	21:53	177:53
	Ekeby	73:39	12:31	85:70
I Kinda revir,	Törnvik	184:62	7:84	192:46
	Skackebo	81:27	7:99	89:26
	Brickebo	67:13	14:33	81:46
	Vägstorp	142:22	24:96	167:18
	Styfringe	194:45	9:29	203:74
	Djurgården	33:50	0:78	34:28
	Andra jordskiftet	23:26	—	23:26
	Kviektorp	76:80	2:96	79:76
	Summa	1,695:31	316:95	2,012:26

Under skogsstatens förvaltning äro dessutom ställda följande allmänna inrättningars hemman:

I Ombergs revir, Bona tvångsuppföstringsanstalt	641:23	517:77	1,159:00
---	--------	--------	----------

	Produktiv mark. Har.	Inägor o. impediment. Har.	Summa. Har.
Ecklesiastika skogar:			
I Kinda revir, Ulrika kyrkoherdeboställe . . .	515·20	86·37	601·57
Öfriga till ordnad hushållning indelade allmänna skogar hade vid periodens utgång följande arealer:			
Jordbruksarrendet åtföljande skogar . . . 131 st.	7,435·27	1,471·20	8,906·47
Civila bostad-boställen 15 >	733·31	135·98	869·29
Ecklesiastika skogar 142 >	8,138·10	1,567·85	9,705·95
Skogar till allmänna inrättningar . . . 5 >	475·11	13·18	493·29
Häradsallmänningar 13 >	19,784·25	5,611·63	25,395·88
Af häradsallmänningarna ¹⁾ stodo följande vid periodens utgång under skogsstatens förvaltning:			
I Finspångs revir, Gullbergs häradsallmänning .	352·13	93·26	445·39
Åkerbo >	784·91	155·09	940·00
Memmings >	548·10	276·75	824·85
I Ombergs revir, Lysings >	2,637·69	448·08	3,085·77
Dals >	217·32	57·28	274·60

Den beräknade årliga virkesafkastningen utgör i rundt tal från

Kronoparker och under skogsstatens förvaltning ställda domänsskogar	26,000 kbm.
Jordbruksarrendet åtföljande domäner	8,000 >
Civila bostadsboställen	800 >
Ecklesiastika boställen	9,000 >
Allmänna inrättningars hemman	1,500 >
Häradsallmänningar	35,000 >
Summa	80,300 kbm.

Det virke, som försålts dels från kronoparker och andra allmänna skogar för statsverkets räkning, dels från ecklesiastika skogar, af hvilkas afkastning medel ingå till prästerskapets lönerregleringsfond, samt dels för ecklesiastika boställenas skogsfond, har utgjort i kubikmeter:

	Kronoparker m. m.	Ecklesiastika skogar. Till lönerregle- ringsfonden.	Till skogs- fonden.
År 1901	23,340	2,460	—
> 1902	25,690	650	33
> 1903	22,130	3,360	—
> 1904	31,520	3,120	20
> 1905	28,090	2,250	301
Summa	130,770	11,840	354

Från de under skogsstatens förvaltning ställda häradsallmänningarne äro utlämnade till delägarnes disposition följande virkesbelopp:

År 1901	12,593 kbm.	År 1904	9,584 kbm.
> 1902	19,483 >	> 1905	11,503 >
> 1903	11,335 >	Summa	64,498 kbm.

¹⁾ Dessa ökades under perioden sålunda: år 1901 Kinda häradsallmänning med $\frac{1}{8}$ mtl Sandvikshult, $\frac{4}{21}$ mtl Täfvelstad, $\frac{19}{100}$ mtl Jonsbo, tillsammans 628·45 hektar till ett värde af 48,750 kr.; år 1902 Hammarkinds häradsallmänning Lilla Vispolen med $\frac{1}{48}$ mtl Lundslumpen 20·38 hektar; år 1903 Memmings häradsallmänning med $\frac{1}{2}$ mtl Ingeltorp, $\frac{1}{2}$ mtl Baggetorp och $\frac{1}{2}$ mtl Stora Väsentorp, tillsammans 271·51 hektar till ett värde af 38,000 kr.; år 1904 Hammarkinds häradsallmänning Stora Vispolen med $\frac{1}{10}$ mtl Tomtabholm om 182·63 hektar; samt år 1905 samma allmänning med Lilla Vispolen lägenheterna Klarsjömossen och Dalen om tillsammans 17 hektar.

Utsyning af ek å kronojord ägde rum i följande omfattning:

År 1901 å 22 ställen med 889 träd och 1,826 kbm.
> 1902 > 20 > > 658 > > 1,442 >
> 1903 > 23 > > 972 > > 1,079 >
> 1904 > 19 > > 617 > > 637 >
> 1905 > 19 > > 875 > > 1,240 >
Summa 103 ställen 4,011 träd 6,224 kbm.

Från afsevärda *skogseldar* och *stormskador* hafva de allmänna skogarne varit skonade. Under åren 1901, 1904 och 1905 inträffade under sommaren långvariga torkperioder, som skadade skogskulturerna, isynnerhet för såderna; under år 1902 var sommaren kall och regnig, hvilket orsakade, att de unga skogsplantorna ej utvecklade sig så kraftigt, som önskligt varit, hvaremot under år 1903 väderleken i det hela var gynnsam för skogsodlingar.

Uti de af fjärilen *nunnan* sedan flere år härjade områdena på Lösings och Östkindes härads allmänningar uppträdde toppsjukan under 1901 intensivt hos nunnelarfverna, till följd hvaraf fjärilsutvecklingen blef obetydlig, och 1902 kunde härjningen anses vara slut. Barkborren har talrikt uppträdt i de nunneskadade trakterna, och frostfjärilen härjade löfskogarne, särskildt i norra delen af länet under åren 1902 och 1903, hvarefter den minskades i antal och under 1905 endast förekom å spridda ställen.

Vid början af perioden voro *prisen å skogseffekter* afsevärdt i fallande. Sedermera stego de småningom under ett par år, men 1904 inträffade prisfall, i synnerhet på bredare sågvaror, som under periodens slut varit så godt som osäljbara till rimliga priser. Smalare sortiment höllo sig bättre i pris och likaså ved och kol. Kolprisen voro vid periodens slut fullt nöjaktiga.

Vägarbeten å allmänna skogar:

Å Folkströms kronopark äro under åren 1901—1905 3,385 meter vägar nyanlagda för en kostnad af 856·58 kr. och 12,655 meter vägar förbättrade för en kostnad af 1,643·67 kr.;

på Gullbergs kronopark äro under åren 1901—1905 4,320 meter vägar nyanlagda för en kostnad af 1,766·93 kr. och 1,600 meter vägar förbättrade för en kostnad af 69·25 kr.;

på Ombergs kronopark äro under åren 1901—1905 3,955 meter vägar nyanlagda för en kostnad af 4,673·58 kr. och 39,985 meter vägar förbättrade för en kostnad af 1,273·73 kr.;

på Karlsby kronopark äro under åren 1901—1905 20,873 meter vägar nyanlagda för en kostnad af 5,043·66 kr. och 2,400 meter vägar förbättrade för en kostnad af 834·96 kr.;

på Bona kronopark äro under åren 1903—1904 220 meter vägar förbättrade för en kostnad af 13·25 kr.;

på Kunga-Norrby kronopark äro under år 1905 2,100 meter vägar förbättrade för en kostnad af 25 kr.;

på Ycke kronopark äro under åren 1903—1904 702 meter vägar nyanlagda för en kostnad af 195 kr. och under åren 1901—1905 10,039 meter vägar förbättrade;

på Österås kronopark äro under åren 1902—1905 2,688 meter vägar nyanlagda för en kostnad af 797·96 kr. och 6,173 meter vägar förbättrade för en kostnad af 755·45 kr.;

på Tyrbo kronopark äro under år 1905 500 meter vägar nyanlagda för en kostnad af 515·52 kr.

Enskilda skogar. Under perioden hafva för den enskilda skogshushållningen betydelsefulla lagar och förordningar kommit till stånd, nämligen lag angående vård af

enskilda skogar den 24 juli 1903, nådiga förordningen om skogsvårdsstyrelser och om skogsvårdsafgifter samma dag samt lag om ändrad lydelse af lagen angående tiden för nyttjanderättsaftals bestånd, likaledes samma dag. Samtliga dessa lagar och förordningar trädde i kraft den 1 januari 1905. Den befattning med skogsskötselns och särskildt skogsodlingens främjande inom länet, som Hushållningssällskapet förut bestridit, öfverflyttades härigenom till *Skogsvårdsstyrelsen*. Styrelsens inkomster under dess första år utgjorde 25,583.66 kr. och utgifterna 20,194.17 kr., hvadan en behållning uppstod af 5,389.49 kr. Då skogsvårdsafgifterna utgöra den förnämsta inkomstposten och dessa utbetalas halfårsvis samt hufvudsakligen inflyta under senare halfåret, är det önskvärdt, att en behållning förefinnes till utgifternas bestridande under första halfåret. Genom Skogsvårdsstyrelsens försorg skogsodlades under år 1905 medelst fullständig skogsodling 426.72, medelst hjälpkultur 35.05 har, eller tillsammans 461.77 har; hvartill åtgingo 305.30 kg. tall- och 156.55 kg. granfrö samt 103,100 tall- och 197,000 granplantor. Dessutom försåldes en del skogsfrö och plantor till enskilda personer. 1,139 skolbarn undervisades i skogskultur vid 52 skolor. I sammanhang härmed kan nämnas, att genom Hushållningssällskapets försorg skogsodlades:

År 1901	210.19 har	År 1903	314.54 har
• 1902	341.30 "	• 1904	340.75 "

Skogsvårdsstyrelsen har beräknat, att all skogsodling under år 1905 på enskild mark, inberäknad således den, som af enskilda personer utförts helt och hållet på egen bekostnad och med eget folk, afsett tillsammans omkring 1,600 hektar, däraf fullständig skogsodling omkring 1,200 och skogsodling genom hjälpkultur omkring 400 hektar.

En undersökning har verkställts enligt § 2 af lagen angående vård af enskildes skogar. En annan dylik undersökning var tillämnad, och i ett par fall varnades skogsinnehafvarne för fortsatt afverkning. Skogsvårdskommittéen i enlighet med § 5 af kungl. förordningen om skogsvårdsstyrelser hafva tillsatts i 47 af länets socknar.

En icke obetydlig del af de enskilda skogarne inom länet tillhör aktiebolag eller större godsägare, hvilka i allmänhet, ehuru nog undantag gifvas, väl vårda sina skogar och således alltid, äfven om afverkningen stundom gått väl fort fram, sört för, att tillfredsställande återväxt skulle erhållas efter afverkningen inom rimlig tid. Äfven hos de mindre skogsägare förefinnes på många håll, i synnerhet i länets skogsfattigare delar, ett icke ringa intresse för skogsodling och skogsvård i allmänhet. Detta förhållande torde få till god del tillskrifvas dels det exempel, de allmänna skogarne och större enskilda skogsägare gifvit, dels Hushållningssällskapets och sedermera Skogsvårdsstyrelsens verksamhet. På andra håll är dock intresset för skogens skötsel ringa, och afverkningar pågå här och där utan hänsyn till skogens bestånd och återväxt. Äfven å gårdar i de egentliga skogsbygderna äro skogarne emellanåt så uthuggna, att virke till nybyggnad af ett hus saknas. Öferskott på vedskog finnes dock ofta och stund-

om äfven på timmerdugligt virke. Man torde kunna hoppas, att förhållandena äfven på sådana trakter småningom skola kunna förändras till det bättre genom Skogsvårdsstyrelsens ingripande dels i godo och dels med lagens tillhjälp. Farligast för skogarnes framtid torde den ofta förekommande utblädningen af alla träd ned till en viss minimidimension vara. Det kan mången gång vara svårt att afgöra, om det, som återstår af beståndet, skall räknas som skog eller som kalmark. Genom sådana huggningar åstadkommas ofta glesa och svagt växande bestånd, hvarigenom skogarnes produktionsförmåga nedsättes.

Vid *Ombergs skogsskola*, som utgör en praktisk läroanstalt, förberedande till Skogsinstitutet, har elevantalet utgjort: åren 1901, 1902 och en del af 1903 14 samt under periodens återstående del 10. Undervisningen uppehålls af föreståndaren, tillika jägmästare i Ombergs revir, och en underlärare.

Östergötland är deladt uti 3 revir, och utgjordes skogspersonalen vid periodens utgång af 3 jägmästare, 2 aflönade assistenter, 14 kronojägare, 3 extra kronojägare, 7 kronoskogvaktare och 20 häradsskogvaktare.

D) Jakten. I fråga härom gäller i hufvudsak, hvad som anförts i förra femårsberättelsen.

Af det vilda hafva älgstammarna och rådjuren fortfarande ökats. Men så är däremot icke förhållandet med det mindre villebrådet. Jakten har nämligen blifvit ett nöje, som omfattas af alla samhällsklasser, och den bedrivs på ett sätt, som inger farhågor för, att det vilda flerstades skall helt och hållet utrotas. Detta är så mycket beklagligare, som länet med sin skiftande natur af slättbygd, skogar och sjöar onekligen har stora betingelser för, att jakten skulle kunna blifva en binäring af betydelse. Och på de större egendomar, där nödig vård ägnas åt villebrådsstammens skyddande och förökande, är också tillgången på det vilda jämförelsevis god. Den år 1898 bildade Östergötlands jaktvårdsförening, med ändamål att verka för jaktlagarnes efterlefnad och en god jaktvård, har i sådant afseende vinnlagt sig om att sprida kännedom om betingelserna för det nyttiga vildas bevarande och tillväxt och om de lämpligaste sätten för skadedjurs utrotande samt i mån af sina tillgångar genom belöningar uppmuntrat till åtgärder i sådant syfte. I skottpenningar har föreningen utdelat följande belopp för här nedan angifna antal skadedjur:

	Bergufvar.	Örnar.	Gräflingar.	Kronor.
År 1901	20	1	1,102	666.75
• 1902	10	3	340	248.00
• 1903	10	5	108	144.00
• 1904	38	3	2	235.00
• 1905	14	—	13	243.50

Äfven Landstinget har, genom åsättande af skottpenningar på kråkor, räf, gräfling, dufhök och dopping, visat sitt intresse för jaktvårdens förbättrande. Antalet dödade skadedjur och skottpenningarnes sammanlagda belopp hafva utgjort:

	Kräkor.	Räfvar.	Gräflingar.	Dufhökar.	Doppingar.	Kronor.
År 1901 . .	19,684	2,203	1,558	1,377	5,628	14,176·90
» 1902 . .	25,564	2,298	1,383	1,426	3,822	14,349·70
» 1903 . .	23,768	2,321	1,234	1,394	6,846	14,885·47
» 1904 . .	27,375	2,627	1,153	1,650	4,319	15,720·40
» 1905 . .	26,804	2,051	1,242	1,313	3,920	14,323·40
Summa	123,195	11,500	6,570	7,160	24,535	73,455·87

Slutligen torde böra anmärkas, att jakten såsom näring fortfarande äger betydelse inom Gryts socken i skärgården, där befolkningen har en beaktansvärd inkomst af sjöfågelskytte och sjöfångst.

E) Fisket. Någon större ändring i fiskets ställning eller utöfning kan ej sägas hafva inträffat under femårsperioden, utan torde de allmänna uppgifter, som influtit i nästföregående femårsberättelse, äfven anses vara gällande för denna. Någon ökad kunskap och däraf följande större intresse för fisket torde dock hafva spridts, mest genom det af Hushållningssällskapet därpå nedlagda arbetet.

Den genom länets fiskeritjänstemän anskaffade statistiken anger, att bruttointkomsten af fisket varit 187,392 kr. år 1901, 182,233 kr. år 1902, 157,000 kr. år 1903, 167,000 kr. år 1904 och 201,500 kr. år 1905. Dessa siffror äro dock på grund af primäruppgifternas ofullständighet alla för små och angifva ytterst ofullständigt fiskets afkastning, särskildt när husbehovsfisket inberäknas.

Vinterfisket efter strömming, som lämnar den ojämförligt bästa fångsten, har under perioden utvidgats, dels genom att strömmingen gått till på trakter och platser, där den förut ej visat sig, och dels genom att strömmingshandeln genom försäljning på mera aflägsna håll ordnats bättre, om också mycket härvidlag återstår att göra. Dock klagas däröfver, att strömmingsfisket i skärgården varit mindre gifvande, till icke ringa skada för många familjer, som däraf hafva sin hufvudsakliga näring. Detta förhållande anses hafva sin grund däruti, att Norrköpings stad anskaffat en större isbrytare, som alltjämt sönderbräkar isen å de i yttre Bråviken belägna bästa notvarpen.

Den för fisket i Vättern så ytterst viktiga siklöjan, som uppträdd mycket sparsamt de sista åren, har nu ökats och synes vara i en uppåtgående period.

Länets fiskeristadgar hafva delvis omarbetats. Så hafva nya stadgar utfärdats för sjön Roxen den 15 november 1902, för östgötadeln af sjön Sommen den 31 augusti 1903, och för fisket i hela sjön Vättern hafva gemensamma bestämmelser utfärdats genom Eders Kungl. Maj:ts beslut den 22 september 1905. För kräftfångsten inom länet hafva delvis ändrade bestämmelser utfärdats genom utslag af den 16 september 1903.

Sedan fil. doktor Torsten Ekman den 16 januari 1905 afgått från sin befattning såsom fiskerikonsulent hos Hushållningssällskapet och utnämnts till fiskeriintendent i Östra distriktet, har sällskapet antagit till fiskeriestruktör Karl Lindfors. De år 1898 påbörjade undersökningarna af sjöar i länet hafva fortsatts, så att under femårsperioden omkring 140 undersökningar verkställts. Nu föreligger

omkring 360 kortfattade beskrifningar enligt af Landtbruksstyrelsen fastställda formulär.

Strömmingsfisket har ägnats rätt mycken uppmärksamhet. Så hafva premieringar af saltad strömming årligen hållits vid skärkarlsmarknaden i Linköping i juli månad och på hösten — utom åren 1901—1902, då försök därmed gjordes i Norrköping — i Söderköping. Om också dels lättheten att sälja strömmingen färsk och dels saltningsindustrien ej synes kunna nå något betydligare omfång, så hafva dock dessa premieringar verkat godt, i det att vanligen en bättre och jämnare vara presteras nu än förut. År 1904 lämnades äfven undervisning i tillverkning af fjärdiringar genom en skicklig fiskare från Söderhamn.

År 1903 anordnade Aska hushållningssällskapet med bidrag af Hushållningssällskapet en fiskodlingsanstalt vid Holm i Motala socken. Från denna anstalt hafva under åren 1904 och 1905 utplanterats yngel af vätterlax, dels 525,000 i Motala ström mellan Boren och Vättern och dels 65,000 på andra platser i länet, samt 335,000 sikyngel, 12,500 rödingsyngel, 30,000 harrnyngel samt 3,000 yngel af laxöring. Dessutom hafva under femårsperioden på Hushållningssällskapet, hushållningssällskapen och enskilda personers bekostnad utplanterats följande yngel: 104,500 röding, af hvilka 90,000 i Yxningen, 55,500 vätterlax, 14,600 regnbågsforell, 6,900 sutare, 500 karp, 4,520 gös, 12,500 braxen, 2,500 mört, 20,000 siklöja, 25,000 sik och 15,000 ål samt 200 vuxna sutare, ett hundratal idar jämte ett parti idrom, 340 braxnar, 100 abborrar, 500 löjor och 400 tjog kräftor. Af dessa har en stor del, t. ex. allt yngel af sutare, gös, mört och siklöja m. m., erhållits från statens fiskodlingsanstalt vid Finspång.

År 1903 spriddes inom länet dels en af doktor Ekman författad kort broschyr om risvasar i 3,000 exemplar och dels ett förslag till stadgar för fiskeriföreningar. År 1905 lät Hushållningssällskapet trycka 2,000 exemplar af en, äfven af bemälda Ekman författad, broschyr om fisk och fiskevård, för att likaledes utdelas inom länet.

Undervisning i laxfiske med nät och ref enligt blekingemetod lämnades år 1905 genom en fiskare från Karlshamn. Samma år hafva 100 kr. lämnats till premier för uppfångande ur Motala ström af den för laxodling skadliga stensimpan.

Under femårsperioden har Hushållningssällskapet, enligt hvad dess räkenskaper utvisa, använt 14,501 kr. 88 öre på fiskerivården, hvaraf 5,500 kronor erhållits i statsbidrag; dessutom hafva 1,500 kronor utlånats till anskaffande af en motorbåt åt en skärgårdsfiskare.

Slutligen må anmärkas, att jämväl fisket i skärgården varit mindre gifvande, hvilket anses hafva sin grund uti ett oförståndigt användande af de så kallade storryssjorna.

F) Bergs- och brukshandtering. I fråga härom tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande att återopå följande från bergmästaren Felix Hoppe erhållna uppgifter.

Uppfordringen ur *järngrufvorna* har varit ringa och ungefär lika med föregående period eller något högre. Or-

saken härtill är den, att malmen är fattig och tillgången knapp. Utom Nartorps gruffält i Skällviks socken har Petängsfältet i Börrums socken varit bearbetadt åren 1903 och 1904.

Af svartmalm eller magnetisk järnmalm hafva uppfor-
drats:

	Ton.	Kronor.		Ton.	Kronor.
År 1901	768	7,680	År 1904	3,549	28,000
» 1902	845	8,448	» 1905	1,645	16,000
» 1903	2,537	18,180	Summa	9,344	78,308

Tackjärn har tillverkats i 4 masugnar, nämligen i Boxholm 1, Finspång 1 och Grafversfors 2, de tre första och de två sista åren; 1 masugn har icke varit i verksamhet åren 1901—1903 och 2 åren 1904 och 1905. Blåsningsdygnans antal har varit: 1,455 dygn år 1901, 1,213 år 1902, 1,081 år 1903, 691 år 1904 och 916 dygn år 1905. Tillverkningen af tackjärn och direkt från masugn framställt gjutgods samt värdet häraf utgjorde:

	Kg.	Kronor.		Kg.	Kronor.
År 1901	17,509,540	1,234,141	År 1904	11,368,994	716,672
» 1902	17,078,044	1,178,623	» 1905	16,765,844	1,067,919
» 1903	15,680,471	1,020,151	Summa	78,402,898	5,217,506

Gjutgodstillverkningen vid bergverken¹⁾ redovisas sålunda:

	Efter tackjärns omsmältning.		Metallgjutgods.	
	Kg.	Kronor.	Kg.	Kronor.
År 1901	890,668	177,839	83,676	170,452
» 1902	908,827	173,733	97,152	197,456
» 1903	871,250	160,491	51,015	105,045
» 1904	840,175	167,008	88,335	180,335
» 1905	615,251	116,206	64,568	132,472
Summa	4,126,171	795,277	384,746	785,760

De verk, som framställt smidbart järn och stål, äro: Blomsfors, Boxholm, Degeersfors, Finspång, Flemminge, Häfla, Lotorp, Motala mekaniska verkstad och Sonstorp.

¹⁾ Gjutgods, framställt vid sådana gjuterier och mekaniska verkstäder, som ej äro förenade med bergverk, är, jämlikt kungl. brefvet den 13 november 1896, här icke upptaget. Tillverkningen afser alltså endast Boxholm, Finspång, Lotorp och Motala mekaniska verkstad.

Antalet vid 7 verk begagnade ugnar för beredande af smidbart järn och stål utgjorde: 29 lancashirehårdar år 1901, 32 år 1902, 35 åren 1903 och 1905 samt 37 år 1904, samt under periodens samtliga år 1 skrothård och 3 martinugnar och år 1901 1 puddelugn. Dessutom finnas 2 verk, Degeersfors och Finspång, med endast hvar sin stenkolsvällugn men ingen hård.

För tillverkningen af *smältstycken* och *råskenor* samt af *martingöt* och *skrotadt gjutgods* redogöres i tabell B.

Af stångjärn och stål jämte andra gröfre produkter af smidesjärn och stål hafva tillverkats:

	Kilogram.	Värde, i kronor.
År 1901	27,139,981	4,327,374
» 1902	27,564,329	4,119,112
» 1903	28,405,743	4,191,833
» 1904	30,187,913	4,325,621
» 1905	31,797,987	4,603,303
Summa	145,095,953	21,567,243

Värdet af järn- och stålmanufaktur- samt maskintillverkningen vid järnverken har för hela femårsperioden utgjort 19,200,731 kr., och var högst år 1902, eller 5,051,359 kr., men sjönk därefter till 2,867,901 kr. år 1905. Tillverkningen har utförts vid alla ofvan nämnda järnverk samt under de tre första åren äfven vid Sunds bruk, hvilket numera är officiellt nedlagdt. Uppgifter från andra gjuterier och mekaniska verkstäder inlämnas enligt kungl. brefvet den 13 november 1896 icke till bergmästareämbetet.

Vid järnverken hafva tillverkats och förbrukats följande kvantiteter träkol med nedan angifna värden:

	Tillverkning.		Förbrukning.	
	Hektoliter.	Kronor.	Hektoliter.	Kronor.
År 1901	670,384	276,976	1,976,170	899,122
» 1902	767,143	267,244	2,031,718	875,614
» 1903	391,925	164,625	1,775,938	765,370
» 1904	393,545	185,243	1,455,865	710,370
» 1905	416,582	202,917	1,687,717	854,201
Summa	2,639,579	1,097,005	8,927,408	4,104,677

Tab. B. Tillverkningen af smältstycken och råskenor samt af martingöt och skrotadt gjutgods i Östergötlands län åren 1901—1905.

År.	S m ä l t s t y c k e n o c h r å s k e n o r .					M a r t i n g ö t o c h s k r o t a d t g j u t g o d s .	
	Lancashire.	Andra i hård beredda.	Puddel.	Summa.	Till värde af.	Kilogram.	Värde, i kronor.
	Kilogram.	Kilogram.	Kilogram.	Kilogram.	Kronor.		
1901	18,760,343	26,115	42,205	18,828,663	2,040,691	10,582,507	1,217,704
1902	22,728,305	18,929	—	22,747,234	2,408,218	9,809,903	1,034,418
1903	22,073,654	15,015	—	22,088,669	2,189,993	9,771,436	1,041,638
1904	24,889,173	300,010	—	25,189,183	2,499,253	7,411,338	863,065
1905	25,841,818	527,754	—	26,369,572	2,755,663	7,509,253	777,563
Summa	114,293,293	887,823	42,205	115,223,321	11,893,818	45,084,437	4,984,388

Uppfordringen ur *andra malmgrufvor* än järngrufvor:

	Zinkmalm.		Kopparmalm.	
	Ton.	Värde, i kr.	Ton.	Värde, i kr.
År 1901	10,814	383,897	3,065	18,390
» 1902	11,784	477,252	1,920	7,680
» 1903	12,375	600,187	—	—
» 1904	11,917	667,352	—	—
» 1905	9,480	605,400	5	47
Summa	56,370	2,734,088	4,990	26,117

Kopparmalmen har uppfordrats ur Bersbo gruffält, hvarjämte under år 1905 vunnits 35 ton malm, värda 1,393 kr., i en inmutning, Sjögrufvan. Zinkmalmen har uppfordrats ur den delen af Ämmebergs gruffält, som är belägen inom Godegårds socken, men i malmfångsten för år 1905 ingå äfven 30 ton, värda 600 kr., från Yttermarks grufvor i Regna socken.

Ur fältspatsbrotten, hvilka voro Katarinagrufvan, Hagens och Perstorps brott, alla i Godegårds socken, samt Drömgrufvan i Krokeks socken, hafva uppfordrats:

	Fältspat nr 1.		Summa.	Värde, i kr.
	Ton.	Ton.	Ton.	
År 1901	220	—	220	2,640
» 1902	2,525	1,111	3,636	31,480
» 1903	3,665	1,742	5,407	59,277
» 1904	2,937	1,394	4,331	42,700
» 1905	1,904	525	2,429	26,421
Summa	11,251	4,772	16,023	162,518

Antalet motorer, som användts såväl vid bergverk som vid fabriker, har varit:

År.	Grufvor o. fältspatsbrott.		Andra bergverk.		Fabriker.	
	Antal.	Hkr.	Antal.	Hkr.	Antal.	Hkr.
1901	8	103	60	2,538	35	1,470
1902	10	178	63	3,323	31	1,430
1903	11	280	64	3,421	31	1,342
1904	6	30	58	3,811	24	1,137
1905	15	312	58	3,801	24	1,137

Antalet arbetare, som funnit användning vid bergverken, har utgjort:

	Grufvor.		Fältspatsbrott.		Järnverk.	Kopparverk.
	Män.		Män.	Kv.	Män.	Män.
År 1901	221		4	—	959	48
» 1902	216		53	2	844	46
» 1903	212		50	10	877	—
» 1904	162		36	8	895	—
» 1905	166		30	10	881	—

Vid grufvorna arbetade 5 minderåriga åren 1901 och 1904, 6 åren 1902 och 1903 samt 4 år 1905.

Genom olyckshändelser vid bergverken hafva under femårsperioden 12 personer dödats, 1 år 1901, 2 år 1905 och 3 under hvart och ett af periodens öfriga år, samt 403 skadats, de flesta, eller 100, år 1901, mot endast 60 år 1905.

Bergverken ägdes år 1901 af 4 ensamägare, 11 aktiebolag och 1 annat bolag samt år 1905 af 4 ensamägare, 9 aktiebolag och 3 andra bolag.

Den för beviljning uppskattade inkomsten af grufvor och järnverk utgjorde:

	Järngrufvor.	Andra grufvor.	Järnverk.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
År 1901	460	132,393	398,169	531,022
» 1902	—	60,971	378,020	438,991
» 1903	—	158,669	230,613	389,282
» 1904	—	261,265	158,271	419,536
» 1905	—	329,703	271,285	600,988

G) **Fabriker, manufaktur och handverk.** Fortfarande utgör Östergötland i fråga om fabriksdrift det tredje länet i ordningen.

Då primäruppgifterna rörande fabriker och handverk från hela riket ärligen ingå till Kommerskollegium, som, efter verkställd sammanfattning af dem, till Eders Kungl. Maj:t för hvarje år afgif underdånig berättelse i ämnet, får Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande hänvisa till dessa berättelser, uti hvilka Östergötlands län finnes särskildt upptaget, och inskränker sig nu endast till att omnämna, att då sammanlagda tillverkningsvärdet af fabriksrörelsen inom länet vid förra femårsperiodens slut uppgick till 69,270,451 kr., belöpte sig tillverkningsvärdet år 1905 till 75,300,628 kr. Tillverkningsvärdet är alltså betydligt större än vid periodens början, om också ökningen icke kan jämföras med den, som ägde rum under nästföregående period.

I fråga om fabriker inom länet tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande att, utöfver hvad här ofvan nämnts i fråga om byggnadsverksamheten, omnämna den nyuppförda snickerifabriken vid Åtvidaberg med ett fastighetsvärde af 352,000 kr. och ett tillverkningsvärde år 1905 af 707,000 kr. Därstädes hafva äfven anlagts en armaturfabrik, en elektrisk valskvarn, slakteri och tvättinrättning m. m. Vid Spångsholm i Veta socken tillverkas spik och järntråd med ett för sistlidet år uppgifvet tillverkningsvärde af 505,000 kr. Förut omförmälda chokladfabriksaktiebolaget Motalas fabrik har förflyttats till Malfors i Vreta klosters socken, och tillverkades där under år 1905 choklad och karameller till ett värde af i rundt tal 1,534,000 kr. Norebro med vattenkraft drifna mjölkvarnar i Skinberga socken hafva raserats, och i stället har af belysningsaktiebolaget Tomten i Norrköping där anlagts en elektrisk kraftstation, hvarifrån Borgs villastad, badanstalten Kneippbaden, båda invid Norrköping, samt Söderköpings stad och några af traktens egendomar förses med elektrisk energi.

De i industrien använda arbetare hafva också ökat från år 1901, då antalet utgjorde 18,460, till år 1905, då arbetarnes antal stigit till 18,993. Antalet handverkare och hos dem anställda arbetare utgjorde enligt den officiella statistiken år 1900 4,784 och år 1905 6,655. Af dessa siffror framgår, huru industrien inom länet tillväxt under femårsperioden.

4. Kommunikationsanstalter och varubyten.

A) **Landtkommunikationer.** I fråga om statsbanorna har någon annan förändring under perioden ej inträdd, än att en del järnvägsstationer utvidgats och förbättrats. Hvad åter beträffar de *enskilda järnvägarna*, hafva flera förut beslutade fullbordats, dels ock fråga väckts om anläggning af nya sträckningar.

I maj månad 1902 öppnades för allmän trafik den i förra femårsberättelsen omförmälda, bredspåriga Östra Centralbanan emellan Linköping—Kisa—Vimmerby. Kostnaderna för dess byggande hafva i rundt tal uppgått till 4,350,000 kr., hvartill kommer för rullande materiell omkring 900,000 kr. Planer hafva varit å bane om järnvägens sträckning i sydostlig och sydlig riktning till Karlskrona, men dessa planer hafva för närvarande strandat. Under perioden har byggandet af en likaledes bredspårig bana mellan Bjärka station å nämnda bana och Atvidaberg påbörjats, men ej fullbordats förrän under innevarande år. Det vill synas, som om denna bana, utgående från ett så lifskraftigt fabriks- och municipalsamhälle som Atvidaberg, bör få en rätt stor betydelse för lokaltrafiken och komma att bereda Östra Centralbanan en icke obetydlig trafikinkomst.

I januari månad år 1901 påbörjades den i förra femårsberättelsen omförmälda järnvägen om 0° meters spårvidd från Sandvikens lastageplats vid Bråviken öfver Stafsjö till Öfre Virå i Södermanlands län. Utaf densamma löper omkring 7 kilometer inom Krokeks socken af detta län. Järnvägen, som hufvudsakligen tillkom för att framforsla det af skadeinsekten nunnan angripna virket å Stafsjö och Virå stora skogar, men äfven tjäna till att förmedla gods- och persontrafik från de på kommunikationer vanlottade delar af Södermanland, som af densamma beröras, till Sandvikens ångbåtsstation, öppnades för godstrafik den 18 februari 1902 och för persontrafik i augusti månad 1903.

Sedan Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 22 mars 1901 beviljat sökt koncession å järnvägsanläggning om 0° meters spårvidd emellan Söderköping och Valdemarsvik samt koncessionen med nådigt bifall sedermera öfverlåtits på Norrköping—Söderköping—Vikbolandets järnvägsaktiebolag, af hvars järnväg den nya linjen skall utgöra en fortsättning, har genom nämnda aktiebolags försorg arbetet å järnvägsanläggningen påbörjats år 1903 samt under femårsperioden så fortskridit, att järnvägen, hvilkens fullbordande fördröjts genom gång efter annan inträffade oförutsedda sättningar i banvallen, kunnat upplåtas för allmän trafik under 1906 års sommar, hvarigenom ett oafvisligt kommunikationsbehof för Hammarkinds härad blifver tillgodosedt. Den för järnvägens fullbordande samt för rullande materiell ursprungligen beräknade kostnaden, 1,268,000 kr., har till följd af stegrade arbets- och materialpris, jordras och sättningar under byggnadsarbetet samt ett särdeles solidt byggnadssätt måst afsevärdt öfverskridas.

Mellersta Östergötlands järnväg har under perioden gått framåt, och trafiken å densamma, särskildt sedan socker-

bruket vid Linköping kommit till stånd, betydligt ökats genom frakt af sockerbetor under höstmånaderna. Sedan koncession begärts å en smalspårig järnväg från Klockrike station å sistnämnda järnväg till Borensberg vid Göta kanal och Motala ström samt Eders Kungl. Maj:t den 25 april innevarande år meddelat tillstånd till banan, har dess byggande påbörjats. Banan är afsedd att drivas med elektricitet.

Under utförande är jämväl den i förra berättelsen omnämnda järnvägen emellan Linköping och Ringstorp, som utgör en fortsättning af Odeshög—Vadstena—Fågelsta och Mellersta Östergötlands järnvägar och bildar en föreningslänk emellan dessa järnvägar samt Norra Östergötlands och Norsholm—Bersbo—Västerviks och Västervik—Hultsfredsbanorna i Östergötlands och Kalmar län.

Fråga är äfven att utsträcka Ringstorpsbanan till Mems lastageplats, hvarjämte önskning framkommit om utsträckning af järnvägen till Gropviken i S:t Anna socken eller annan lämplig hamnplats utmed Östersjön. Ingen af dessa frågor har emellertid under perioden hunnit föras närmare sin lösning, än att förberedande undersökningar vidtagits.

Den sökta koncessionen å järnväg mellan Maspelösa station å Mellersta Östergötlands järnväg samt vidare norr om Roxen till Ljusfors eller Skärblacka är fortfarande beroende å Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes pröfning. I öfrigt tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande åberopa, hvad som i förra femårsberättelsen anförts rörande denna järnväg.

Sedan koncession erhållits å järnväg mellan Kimstad, förbi Löfstad, till Vikbolandsbanans station i Norrköping, har denna bana börjat byggas och under innevarande år öppnats för trafik.

Bland öfriga väckta järnvägsförslag, som beröra länet, må särskildt nämnas anläggandet af en bredspårig järnväg från Eksjö till Österbymo i Sunds socken, hvilket förslag delvis utgör ett återupptagande af ett redan år 1896 väckt förslag om järnvägsanläggning emellan Eksjö och Kisa; anläggandet af en smalspårig järnväg från Vimmerby till Hällefors i Svinhults socken, hvilken järnväg tänkts skola få en fortsättning genom Ydre härad till Tranås; samt anläggandet af en smalspårig järnväg från Kisa öfver Horn till Gamleby i Kalmar län. — Den på sin tid ifrågasatta järnvägen från Odeshög förbi Grenna till Rösle har ej kunnat bringas till stånd.

Tabell C (sid. 25) visar *trafikens utveckling* under perioden vid enskilda järnvägar inom länet; och framgår af dessa siffror, att under perioden å de enskilda järnvägarne såväl trafiken som inkomsterna visat en afsevärd tillväxt.

Lands- och bygdevägar. Länet är indeladt i 33 *väghållningsdistrikt*, för hvilka *tabell D* (sid. 26) lämnar närmare redogörelse.

I allmänhet torde man kunna säga, att efter afslutade vägdelningar har vägsporten betydligt minskats, och sedan genom lagen den 25 juni 1905 de beskattnings-

föremål, som deltaga i skyldigheten att bygga och underhålla allmän väg, betydligt ökat, kommer sannolikt icke någon vägskatt att vidare drabba jordbruksfastighet.

Under perioden hafva med bidrag af statsmedel verkställt följande *väganläggningar* och *vägförbättringar* inom Kinda och Ydre härads fögderi:

1) omläggning och förbättring af vägen från Asby sockens gräns till Vassviken i Norra Vi socken, 4.61 km. lång;

2) omläggning och förbättring af vägen Svederna—Tegelsätter, 5 km. lång, godkänd år 1901;

3) omläggning och förbättring af vägen Fulmestad—Stjärnevik, 4.65 km. lång, godkänd år 1901;

4) anläggning och omläggning af väg från Asby kyrka till Norra Vi sockens gräns, 7.422 km. lång;

5) anläggning af ny väg från Stjärnevik till Råsö sund, 7 km. lång, färdig år 1902, men ännu ej afsynad;

6) anläggning af ny väg från Nykils sockengräns vid Badstudalen (Grythult) till Rimfors kanalstation i Tjärstads socken, 10.31 km. lång, där af äldre omlagd väg omkring 4 kilometer, godkänd år 1903;

7) omläggning och förbättring af vägen Stjärnevik—Björkfors, 8 km. lång, godkänd år 1903;

8) omläggning och förbättring af vägen från sockengränsen vid Tegelsätter till Rödgrundsjön, vid Åtvids sockengräns, 13.8 km. lång, godkänd år 1903;

9) omläggning af äldre och anläggning af ny väg: a) från Vada bro i Oppeby socken till Tegelsätter i Hägerstads socken, b) från Skedevi kanalbro till Opphems Storgård i Tjärstads socken och c) från Skedevi kanalbro till Linnäs i Tjärstads socken, vägnens längd tillhopa 10.13 km., där af 3.02 km. nyanlagd väg, godkänd år 1904;

10) omläggning och förbättring af vägen från Väsby till Källeberg inom Östergötlands län samt vidare till Hallersrum i Kalmar län, 7.33 km. lång;

11) anläggning af ny väg från Ramfall i Torpa socken öfver Dragenässundet, som försetts med bro, samt öfver Torpön till dess nordöstra udde (hvarifrån öfver sundet till Blåvika socken, där nyanlagd väg möter, trafiken kommer att uppehållas medelst färja och rodd), 15.3 km. lång, färdig, men ännu ej afsynad;

12) omläggning och förbättring af vägen Björkfors—Bihällan, 6.4 km. lång;

13) omläggning och förbättring af vägen Bihällan—Drabo, 4.92 km. lång;

14) omläggning och förbättring af vägen Brokind—Vårnäs kyrka, 3.88 km. lång;

15) anläggning af ny väg från vägen Asby—Norra Vi i trakten af Gunnarbo till Sånna ångbåtsbrygga i Asby socken, omkring 5 km. lång.

På vederbörande väghållningsskyldiges egen bekostnad hafva under perioden inom samma fögderi anlagts följande vägar:

1) af Östra Centralbanans järnvägsaktiebolag de delar af allmänna vägarne inom Kinda härad, som korsas af järnvägen;

Tab. C.

Trafiken vid enskilda järnvägar inom Östergötlands län åren 1901—1905.

År.	Res-, il- och fraktgods.		Passagerare.		Kreatur och diverse.	Summa.	För dag och bankilometer.
	Vikt. Ton.	Afgift. Kronor.	Antal.	Afgift. Kronor.			
1) Norra Östergötlands järnväg.							
a) Bandelen Finspång—Norsholms järnväg.							
1901 . . .	92,496	134,204	79,905	37,264	7,914	179,382	18.20
1902 . . .	92,458	138,195	79,211	37,208	7,896	183,200	18.60
1903 . . .	69,999	110,302	85,607	39,676	9,277	159,255	16.16
1904 . . .	80,912	119,856	96,934	43,257	6,580	169,693	17.17
1905 . . .	87,589	127,415	99,298	44,591	7,427	179,433	18.21
b) Bandelen Pålshoda—Finspångs järnväg.							
1901 . . .	49,487	123,795	66,649	36,035	14,713	174,543	8.24
1902 . . .	47,678	122,325	61,154	34,217	15,432	171,974	8.12
1903 . . .	45,078	121,293	56,939	33,443	18,997	173,733	8.21
1904 . . .	44,071	119,977	57,280	33,203	13,335	166,515	7.84
1905 . . .	45,146	119,947	61,393	34,706	14,019	168,672	7.97
c) Örebro—Pålshoda järnväg. ¹⁾							
1901 . . .	13,051	24,887	67,762	37,544	3,984	66,415	5.87
1902 . . .	16,137	29,618	67,136	38,735	4,259	72,612	6.42
1903 . . .	15,812	29,726	65,716	36,370	4,840	70,936	6.27
1904 . . .	22,418	35,284	65,845	36,258	4,940	76,482	6.74
1905 . . .	21,389	40,816	70,750	39,295	5,071	85,182	7.53
2) Fågelsta—Vadstena—Ödeshögs järnväg.							
1901 . . .	29,562	57,623	107,185	57,863	1,877	117,363	7.66
1902 . . .	29,146	59,596	108,490	57,651	1,991	119,238	7.78
1903 . . .	28,411	58,972	117,155	60,533	2,734	122,239	7.97
1904 . . .	30,475	63,054	124,123	62,837	2,520	128,411	8.35
1905 . . .	42,157	79,417	139,935	69,859	3,022	152,298	9.93

År.	Res-, il- och fraktgods.		Passagerare.		Kreatur och diverse.	Summa.	För dag och bankilometer.
	Vikt. Ton.	Afgift. Kronor.	Antal.	Afgift. Kronor.			
3) Mellersta Östergötlands järnväg.							
1901 . . .	15,034	33,168	156,157	88,708	2,491	124,367	8.74
1902 . . .	15,708	37,216	152,155	86,981	2,617	126,814	8.91
1903 . . .	19,012	41,795	161,685	90,249	3,259	135,303	9.50
1904 . . .	20,345	44,054	162,454	90,072	3,627	137,753	9.65
1905 . . .	46,935	77,255	179,015	96,523	5,793	179,571	12.61
4) Norrköping—Söderköping—Vikbolandets järnväg.							
1901 . . .	39,957	81,296	257,539	131,204	9,181	221,681	9.80
1902 . . .	30,341	70,787	254,296	129,189	10,547	210,523	9.30
1903 . . .	38,334	81,925	269,855	135,726	11,169	228,820	10.11
1904 . . .	45,611	88,576	288,632	144,462	10,598	243,636	10.74
1905 . . .	41,236	90,354	308,716	154,288	11,707	256,349	11.33
5) Norsholm—Västervik—Hultsfreds järnväg.							
1901 . . .	173,311	474,410	165,813	201,132	40,406	715,948	10.66
1902 . . .	165,963	449,263	162,637	196,550	40,872	686,685	10.22
1903 . . .	149,054	421,904	163,927	198,918	38,586	659,408	9.82
1904 . . .	166,668	445,621	172,225	208,125	38,815	692,561	10.28
1905 . . .	150,446	423,219	190,328	229,549	40,612	693,890	10.31
6) Östra Centralbanan. ²⁾							
1902 . . .	29,027	72,214	116,426	117,590	17,437	207,241	8.73
1903 . . .	57,180	143,765	166,259	166,400	32,180	342,345	9.29
1904 . . .	87,178	208,276	177,864	175,908	29,920	414,104	11.20
1905 . . .	88,981	209,856	198,959	184,706	39,785	434,347	11.78

¹⁾ Den del af Norra Östergötlands järnväg, som sträcker sig från Pålshoda till Örebro är icke belägen inom länet, men då järnvägens förvaltning är förlagd till Finspång inom detta län, har Eders Kungl. Maj:ts Bef. hde ansett sig böra upptaga äfven denna järnväg i trafikredogörelsen. — ²⁾ Östra Centralbanan öppnades för trafik den 11 maj 1902.

2) af detsamma en del af allmänna landsvägen från Linköping genom Kisa kyrkoby till Vimmerby, för erhållande af bättre tillfartsväg till järnvägsstationen i Kisa, enligt Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 5 oktober 1901 och Eders Kungl. Maj:ts beslut den 4 december 1903;

3) af Riddarhuset en kortare vägsträcka vid egendomen Kristineberg i Horns socken å bygdevägen Horn - Killingevid—Västra Eneby enligt Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 2 oktober 1901;

4) af väggassan och enskilda intressenter en sträcka 372 meter lång å vägen emellan Sunds kyrka och Norra Vi sockens gräns.

Dessutom har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande beslutat:

genom utslag den 27 april 1901, att vägen från hemmanet Idhult i Svinhults socken förbi Bråta till Rumsulla sockengräns, 3.919 km., skall från allmänt underhåll uteslutas;

genom utslag den 18 juli 1903 omläggning af vägen från Briteborg i Tjärstads socken till Gafvel i Vårdnäs socken samt anläggning af ny väg från Vårdnäs—Gafvevägen till Bestorps järnvägsstation;

genom utslag den 15 mars 1904 omläggning af vägen från Ingatorps sockengräns till Sunds sockengräns samt anläggning af ny väg från Svinhults kyrka till allmänna vägen vid Hällefors;

genom utslag den 16 mars 1904 anläggning af väg från Råsö sund till den så kallade Hamnvägen vid Hofby brygga äfvensom bro öfver Råsö sund;

genom utslag den 30 juli 1904 anläggning af ny väg från Bräntorp i Horns socken till Kalmar läns gräns, att fortsättas till Björkhults järnvägsstation i Södra Vi socken;

genom utslag den 12 april 1905 anläggning af ny väg från allmänna landsvägen emellan Kisa och Vimmerby vid Ramshults mejeri till Korpklefs järnvägsstation å Östra Centralbanan;

genom utslag den 26 april 1905 anläggning af ny väg från allmänna vägen Tirsrum—Kåkrydjan vid Bönorp Lundagård till Verfelns järnvägsstation å Östra Centralbanan;

genom utslag den 23 december 1905 omläggning af Blomfors—Brännavägen vid Blomforslid samt af Långebro- och Nyebrovägarne emellan Horn och Kålefors.

Inom Vifolka med flere härads fogderi hafva anlagts:

1) bygdeväg emellan Stora Haddebo—Pikedal, 6 km. lång;

2) väg vid Görshorfa omkring 6 km.;

3) landsväg vid Albacken 0.2 km.

Inom Åkerbo med flere härads fogderi hafva med bidrag af statsmedel utförts följande väganläggningar och vägförbättringar:

1) omläggning af allmänna landsvägen från Linköpings stads gräns till Tannefors i St. Lars socken;

Tab. D.

Vaghållningsdistrikten i Östergötlands län.

Vaghållningsdistrikt. ¹⁾	Utslag ang. omfattningen.	Utslag ang. vägar och broar.	Ny vägdelning tillämpad fr. o. m. år.	Vaghållningsdistrikt. ¹⁾	Utslag ang. omfattningen.	Utslag ang. vägar och broar.	Ny vägdelning tillämpad fr. o. m. år.
Kinda härads norra ²⁾	Kon. Befh. den ²⁰ / ₁₀ 1892.	Kon. Befh. den ³¹ / ₁₂ 1894.	1899	Tjällmo och Godegårds socknars	Kungl. Maj:ts den ²⁰ / ₃ 1894.	Kungl. Maj:ts den ¹³ / ₅ 1898.	1900
Kinda härads södra ³⁾	Kungl. Maj:ts den ¹⁸ / ₅ 1894.	Kungl. Maj:ts den ²⁴ / ₄ 1897.	1904	Hälestads sockens	D:o d:o.	D:o d. ²⁸ / ₅ 1897.	1899
Sunds sockens	Kon. Befh. den ¹ / ₁₀ 1892.	Kon. Befh. den ¹⁸ / ₅ 1895.	1897	Regna, Skedevi, Risinge och Vånga socknars	D:o d:o.	Kon. Befh. den ⁴ / ₅ 1895.	1901
Asby sockens	D:o d:o.	D:o den ²⁸ / ₁₁ 1903.	¹⁴⁾	Björkekindes härads västra ⁸⁾	Kon. Befh. den ¹⁹ / ₁₀ 1892.	Kungl. Maj:ts den ²² / ₅ 1896.	1899
Norra Vi sockens	D:o d:o.	D:o d. ⁴ / ₅ 1895.	1897	Björkekindes härads östra ⁹⁾	D:o d:o.	Kon. Befh. den ³¹ / ₅ 1895.	1898
Torpa sockens	D:o d:o.	—	¹⁵⁾	Östkinds härads	Kamm.-koll. den ²⁵ / ₈ 1893.	Kungl. Maj:ts den ¹² / ₂ 1897.	1903
Västra Ryds sockens	D:o d:o.	Kamm.-koll. den ¹⁵ / ₁₁ 1900	1903	Lösings härads ¹⁰⁾	D:o d:o.	Kon. Befh. den ¹² / ₁₀ 1895.	1899
Svinhults sockens	D:o d:o.	—	¹⁵⁾	Krokeks sockens	Kon. Befh. den ²² / ₄ 1896.	Kamm.-koll. den ¹⁷ / ₁₂ 1896.	1899
Vifolka härads	D:o den ²⁰ / ₁₀ 1892.	Kon. Befh. den ²⁴ / ₇ 1894.	1900	Bråbo härads	D:o den ¹⁰ / ₁₀ 1892.	Kon. Befh. den ⁴ / ₄ 1894.	1896
Valkebo härads	D:o d:o.	Kamm.-koll. den ⁹ / ₅ 1894.	1900	Memmings härads	D:o d. ¹⁴ / ₄ 1894.	D:o d. ¹⁴ / ₄ 1894.	1895
Gullbergs härads	D:o den ²⁶ / ₅ 1894.	Kon. Befh. den ²⁶ / ₅ 1894.	1897	Lysings härads	D:o den ²⁰ / ₁₀ 1892.	Kungl. Maj:ts den ⁶ / ₅ 1899.	¹⁶⁾
Åkerbo härads ⁴⁾	D:o den ²⁰ / ₁₀ 1892.	D:o den ³⁰ / ₁₂ 1893.	1897	Göstrings härads ¹¹⁾	Kamm.-koll. den ²⁵ / ₅ 1893.	D:o d. ¹² / ₂ 1897.	1901
Bankekindes härads	D:o d:o.	D:o d. ¹⁷ / ₃ 1894.	1898	Blåviks och Malexanders socknars ¹²⁾	Kon. Befh. den ²³ / ₆ 1894.	Kon. Befh. den ²³ / ₇ 1902.	1905
Hanekinds härads ⁵⁾	D:o d:o.	D:o d. ²⁸ / ₃ 1894.	1895	Aska härads	Kamm.-koll. den ⁴ / ₉ 1896.	Kamm.-koll. den ⁴ / ₉ 1896.	1899
Hammarkinds fastlands ⁶⁾	D:o d:o.	Kungl. Maj:ts den ⁴ / ₁₁ 1898.	1907	Dals härads	Kungl. Maj:ts den ²⁵ / ₈ 1898.	Kungl. Maj:ts den ²⁵ / ₈ 1898.	1904
Hammarkinds skärgårds ⁷⁾	D:o d:o.	¹³⁾	—	Bobergs härads	Kon. Befh. den ⁵ / ₁₀ 1892.	D:o d. ¹² / ₅ 1898.	1900
Skärkindes härads	Kungl. Maj:ts den ¹ / ₆ 1894.	Kungl. Maj:ts den ¹⁰ / ₆ 1898. Kon. Befh. den ²¹ / ₁ 1899.	1903				

¹⁾ Där ej annat särskildt angifves, omfatta distrikten hela de härads eller socknar, efter hvilka de uppkallats. — ²⁾ Hägerstads, Oppeby, Kättilstads, Tjärstads och Vårdnäs socknar. — ³⁾ Horns, Hycklinge, Tirsrum, Västra Eneby och Kisa socknar. — ⁴⁾ Hela häradet samt del af St. Lars socken i Hanekinds härads. — ⁵⁾ Hela häradet utom en del af St. Lars socken. — ⁶⁾ Fastlandet samt sådana öar inom häradet, som äro med fastlandet förenade. — ⁷⁾ Ej med fastlandet förenade öar inom Gryts, Skällviks och St. Anna socknar. — ⁸⁾ Kuddby, Tåby och Konungsaunds socknar. — ⁹⁾ Östra Ny, Rönö och Å socknar. — ¹⁰⁾ Hela häradet utom Krokeks socken. — ¹¹⁾ Hela häradet med undantag af hemmanen Helgebo, Arnäs, Fiskarp, Flandhult, Håreholma och Liljeholmen af Blåviks socken samt hemmanen Basteberg, Bränna, Danskebo, Ekeberg, Gökshult, Mo, Ormsjötorp, Sjöbo, Taskebo, Enshult, Spakarp, Skärlunda, Stjärnsand, Somvik och Skurebo af Malexanders socken. — ¹²⁾ De lägenheter och hemman inom Blåviks och Malexanders socknar, som icke tillhöra Göstrings distrikt eller Malexanders f. d. Vifolkadel. — ¹³⁾ Inom detta distrikt finnas icke några allmänna vägar eller broar. — ¹⁴⁾ Vägdelningen öfverklagad. — ¹⁵⁾ Ny vägdelning ej begärd. — ¹⁶⁾ Ny vägdelning ännu ej genomförd.

2) omläggning och förbättring af vägen från Åtvidaberg förbi Templet vid Adelsnäs till Kättilstads socken vid Rödgrund;

3) anläggning och underhåll till 4 meters bredd af väg från Dalhems sockengräns vid Fagerdal förbi Björstorp till Templet vid Adelsnäs.

Därjämte har beslut fattats om följande, ännu ej utförda väganläggningar och förbättringar:

anläggning och underhåll till 4 meters bredd af väg från Bankekinds kyrka öfver Lerhoga och Jordstorps ägor i Bankekinds socken genom Örtomta socken i närheten af Trädgårdstorpsjön till bygdevägen omkring 1 km. söder om Ekenäs;

omläggning af den del af den så kallade Bankebergsvägen, som sträcker sig från gränsen mot Linköpings stads område till Kalmarvägen;

omläggning af vägen Närstad—Ramshult samt den del af vägen Närstad—Sjövalla, som ligger inom Åtvids socken;

förbättring och omläggning till 4 meters bredd af vägen emellan Björsåters järnvägsstation och Borkhults bruk i Yxnerums socken;

omläggning och förbättring af vägen mellan Yxnerums sockengräns vid Germundebo till Åtvidabergs municipalsamhälle.

I Lysings härad har en nyanlagd väg mellan Renstad och Väfversunda upplåtits för allmän trafik, och i Göstrings härad har väg anlagts:

1) från Trimplaberget å landsvägen mellan Boxholm och Öringe, förbi Strålsnäs järnvägsstation och Åsbo kyrka, till Sandvik å vägen från Boxholm till Ulrika;

2) från Göstrings häradsgräns vid Mjölby till Hogstad; samt

3) från länsgränsen vid Sandliden förbi Boxholm till Räfteomta.

Dessutom har på Boxholms aktiebolags initiativ väg anlagts från Bösebo i Blåviks socken förbi Blåviks kyrka öfver Torpön till Ramfall i Torpa socken med användande af färja öfver Sommen, men denna väganläggning var icke vid periodens slut fullt färdig.

Inom Aska härad har under perioden med bidrag af statsmedel verkställts omläggning eller borttagande af backar å vägarne dels mellan Motala och Medevi och dels emellan Motala och Vinnerstad. Härförutom har på grund af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 21 juni 1902 vägen från Ilingstorp förbi Älgmyra och Bondeby i Kristbergs socken genom Tjällmo socken till Toltorpet å vägen mellan Tjällmo och Ljung försatts i laggillt skick såsom bygdeväg och underhålles af Bobergs härads vägkassa.

Till väganläggningar och vägförbättringar hafva under femårsperioden af statsmedel utgått:

år 1901: 24,200 kr. till anläggning af bygdeväg från Trimplaberget till Strålsnäs, 26,400 kr. till anläggning af väg mellan Bösebo och Ramfall, 9,200 kr. till omläggning och förbättring af vägen mellan Mjölby och Hogstad, 16,200 kr. till omläggning och förbättring af vägen mellan Stjärnevik och Björkfors, 5,800 kr. till omläggning af vägen Linköping—Tannefors, 27,200 kr. till omläggning och förbättring af väg från Tegelsätter till Rödgrundssjön;

år 1902: 16,000 kr. till omläggning af väg Vada bro till Tegelsätter, 15,200 kr. till omläggning m. m. af vägen Åtvidaberg—Kättilstad, 10,100 kr. till omläggning m. m. af vägen mellan länsgränsen vid Sandliden och hemmanet Räfteomta, 9,500 kr. för omläggning af vägen mellan Motala och Medevi brunn;

år 1903: 1,200 kr. för omläggning af vägen från Vinnerstads fattighus till Motala, 12,100 kr. för omläggning och förbättring af vägen från Väsby till Källeberg, 17,500 kr. för omläggning af vägen Fagerdal—Norrby;

år 1904: 21,000 kr. för omläggning och förbättring af vägen Björkfors—Bihällan, 10,900 kr. för omläggning och förbättring af vägen emellan Fagerdal och Templet vid Adelsnäs;

år 1905: 20,800 kr. för omläggning och förbättring af vägen från Asby kyrka till Norra Vi sockengräns, 6,500 kr. för omläggning af vägen Brokind—Vårdnäs kyrka, 14,800 kr. för omläggning och förbättring af vägen emellan Bihällan och Drabo, 9,000 kr. till anläggning af väg mellan Bösebo och lägenheten London.

Dessutom har staten år 1901 beviljat 18,800 kr. till anläggning af en bro öfver Svartån vid Kullersbo samt

år 1905 4,900 kr. till ombyggnad af bron öfver Svartån vid Spångsholm.

Färj- och båtpenningar upptagas fortfarande vid Stråkevads bro inom Finspånga läns fögderi, vid Stegeborg inom Hammarkinds härad för öfverfart öfver Slåtbaken, vid Snäckevarp och Barö sund inom samma härad, vid Färjestaden inom Östkindis härad för öfverfart af Bråviken till Kvarsebo, vid Ulsund inom Kinda härad för öfverfart öfver Åsunden och vid Håstholmen inom Lysings härad för öfverfart öfver Vättern.

Grindarnes antal har under perioden undergått en betydande minskning.

I fråga om *skjutsanstalternas* antal har den förändring ägt rum, att jämlikt Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 25 april, den 9 april och den 2 maj, allt 1903, hafva Hålla, Studstorps och Målbäcks gästgivaregårdar samt Fröasa, Vårdslunda, Ramsmåla, eller Tranberga, och Bakarbo skjutsstationer indragits från den 1 januari 1904.

I närheten af Ulrika kyrka inom Valkebo härad inrättades från 1904 års ingång en ny skjutsstation, hvarifrån skjutsas till Bankeberg 3.3 mil, Kisa 3.1 mil, Rimforsa 2 mil och Boxholm 3 mil.

Skjutslegan utgjorde vid periodens slut 1 kr. 70 öre vid alla skjutsanstalter inom länet.

Landstingets bidrag till skjutsentreprenaderna har under perioden utgjort för åren 1901—1903 7,765 kr. samt för hvartera af de två återstående åren 6,845 kr.

Längden af de *vägar*, som *städerna* hafva att underhålla, inhämtas af här efteråt intagna **tabell 2**.

Inom *Linköping* har i afseende å de vägar, hvilkas underhåll förut ålegat enskild jord eller stadens arrendejord, staden numera öfvertagit underhållsskyldigheten å dessa vägar, beträffande sistberörda vägar dock mot villkor, att vederbörande arrendatorer under den kontrakterade arrendetiden betala en årlig afgift af 2 kr. 25 öre per hektar af arrendejorden. Stora Torget och en del af Stor- och Klostergatorna hafva omlagts för en kostnad af omkring 40,000 kr.

Beträffande Linköping må vidare antecknas att, som den gamla afloppsledningen inom staden visat sig otillräcklig, enligt stadsfullmäktiges beslut plan uppgjorts för en ny sådan, hvilken beräknats skola kosta 630,000 kr. Af den sålunda beslutade nya afloppsledningen är en del redan utförd för en kostnad af omkring 130,000 kr. Linköpings elektriska kraft- och belysningsaktiebolag har af Linköpings stad erhållit uteslutande rätt att under 25 års tid, räknadt från år 1904, från stationen vid Nykvarn i Vreta klosters socken lämna i staden erforderlig ström för kraft och belysning därstädes. Denna elektriska anläggning börjar alltmer flitigt användas i staden.

Stadsfullmäktige i Linköping hafva beslutat att från och med år 1907 af Linköpings vattenledningsaktiebolag öfvertaga dess vattenledningsanläggning efter bokförda värdet.

I *Norrköping* hafva med tuktad sten omlagts år 1901: Rådstugugatan emellan Torggatan och Norra Kyrkogatan, 932 kvm., Trädgårdsgatan emellan Drottninggatan och Östra

Kyrkogatan, 2,839 kvm., Hospitalsgatan emellan Drottninggatan och Generalsgatan, 3,988 kvm., Östra Kyrkogatan emellan Hospitalsgatan och Trädgårdsgatan, 782 kvm., för en kostnad af 63,675 kr. 57 öre. Samtliga gatulägningsarbeten under året kostade 108,078 kr. 10 öre. År 1902 hafva följande gator omlagts med tuktad sten: Nya Rådstugugatan mellan Skeppare- och Styrmansgatorna, 968 kvm., Östra Kyrkogatan emellan Nya Torget och hamnen, 1,269 kvm., Gamla Rådstugugatan mot Enskilda bankens nybyggnad, 684 kvm., Skolgatan emellan Drottninggatan och Gamla Rådstugugatan, 709 kvm., Teatergatan, 621 kvm., samt Handtverkaregatan emellan Drottninggatan och Östra Kyrkogatan, 3,169 kvm., för en kostnad af 54,744 kr. 24 öre. Samtliga gatulägningsarbeten under året kostade 98,358 kr. 2 öre. Under återstående delen af perioden hafva alla öfriga hufvudgator blifvit försedda med körbanor af tuktad sten. Arliga kostnaden för gatuunderhållet utgör i genomsnitt 200,000 kr. Den i förra femårsberättelsen omnämnda Bergsbron, som i oktober 1901 uppläts för allmän trafik, har betingat en kostnad af 267,000 kr.

I Söderköping fullbordades år 1903 arbetet med omläggningen af Lilla Agatan med dess omkring 250 meter långa och 2.4 meter höga, af tuktad granit lagda och med pryddigt räck af järnrör mellan järnkolonner försedda kajmur mot Lillån, i sammanhang med hvilket arbete såväl körbron vid gatans västra ända, den s. k. Vintervadsbron, som äfven gångbron mellan samma gata och Garfwaregränden helt och hållet ombyggt på järnbalkar, hvilande å i cement murade brofästen af huggen granit; och håller den nya Vintervadsbron 6 meter i bredd. Detta betydande arbete, hvarigenom beredts en ordnad och värdig entré till staden från Norrköpingsvägen, har fortgått under flere år och dragit den för samhället ganska afsevärda kostnaden af 18,377 kr. Skönbergagatan har å norra sidan utefter hela sin sträckning blifvit försedd med trottoar och äfven å södra sidan, i den mån gatan där kunnat genom jordförvärf utvidgas i öfverensstämmelse med stadens gaturegleringsplan. Breda och rymliga gångbanor hafva äfven anbragts dels å ömse sidor af den nyutlagda sträckan af Nybrogatan till den del, vidliggande tomter äro bebyggda, dels utmed Hagaparkens södra sida, äfvensom smalare sådana, betingade af den knappa gatubredd, å parkens östra och västra sidor. De sålunda anbringade trottoarerna äro delvis lagda med cementplattor eller tuktad sten.

I öfriga städer hafva förbättringar och omläggningar af gator och torg fortgått, i den mån tillgångarne sådant medgifvit.

Telegrafväsendet har under perioden mer och mer utvecklats; och torde telefonstationernas antal i det närmaste fördubblats. Östra Centralbanans järnvägsstationer hafva under perioden öppnats för telegrafkorrespondens, men i öfrigt har, såvidt Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande kunnat inhämta, icke något af större betydelse inträffat, som icke kan inhämtas af Telegrafstyrelsens årsberättelser, till hvilka Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande därför tillåter sig att i underdånighet hänvisa.

Elektriciteten i öfrigt har fått en mycket stor använd-

ning för praktiska ändamål, och tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande att meddela nedannämnda, i tabellarisk form affattade meddelanden om de *elektriska anläggningar* före och under femårsperioden, som äro af den betydighet, att Eders Kungl. Maj:ttill anläggningen meddelat koncession:

Anläggningens ägare.	Anläggningens läge.	Koncessionens datum.	Antal hkr.
<i>Före år 1901.</i>			
C. Enderlein	Mjölby.	1895 11/10	40—100
Reijmyre bruks aktiebolag	Reijmyre.	1896 24/4	150
D:o	D:o.	1896 17/7	—
Boxholms aktiebolag	Boxholm.	1896 13/8	140—220
Motalaströms fabrikers aktiebolag	Holm—Sandviken.	1896 25/9	100—130
Ivar Insulander	Kvarntorp.	1897 22/1	35
Aktiebolaget Finspångs styckebruk	Finspång.	1898 22/1	300
Oskar Brynolf	Stjärnvik.	1898 9/9	—
Belysningsaktiebolaget Tomten	Narebro—Borg.	1899 17/11	50
Motalaströms fabrikers aktiebolag	Holm—Sandviken, Spolegården.	1900 23/2	60
<i>Åren 1901—1905.</i>			
Belysningsaktiebolaget Tomten	Narebro—Borg.	1901 26/4	240
A.-b. Åtvidabergs kopparverk	Forsaström—Åtvidaberg.	1901 12/7	400
Oskar Zander	Tannefors—Nykvarn.	1901 13/12	100
A.-b. Knutsbro kraftstation	Knutsbro.	1902 26/9	350
D:o	D:o.	1902 12/12	—
Norrköpings stad	Norrköping.	1904 12/1	600
A.-b. Åtvidabergs kopparverk	Forsaström—Åtvidaberg.	1904 17/6	—
A.-b. Nordiska artilleriverkstäderna	Finspång—Lotorp.	1904 1/7	—
J. O. Nilsson	Nykvarn.	1904 8/7	300
A.-b. Åtvidabergs kopparverk	Forsaström—Åtvidaberg.	1904 29/7	—
Frih. Theodor Adelswärd	Åtvidaberg.	1904 28/9	—
Motalaströms kraftaktiebolag	Näs—Ämmeberg.	1904 23/9	1,900
C. Aug. Beckman	Berg.	1904 14/10	—
Skärblacka aktiebolag	Skärblacka—Norrköping.	1904 14/10	4,000
A.-b. Nordiska artilleriverkstäderna	Finspång—Lotorp.	1904 18/11	1,500
Boxholms aktiebolag	Boxholm.	1904 25/11	235
Norrköpings stad	Norrköping.	1904 21/12	—
Frih. Th. Hermelin	Hättorp—Tjällmo.	1904 31/12	75
Linköpings elektriska kraft- och belysningsaktiebolag	Nykvarn—Linköping.	1905 20/1	—
Oskar Zander	Tannefors—Nykvarn.	1905 26/4	—
Skärblacka aktiebolag	Skärblacka—Norrköping.	1905 7/6	—
P. F. Landelius	Västana.	1905 9/6	—
Godegårds bruks bolagsägare	Godegård—Hälla.	1905 23/6	—
Stens bruks aktiebolag	Finspång.	1905 28/7	—
Frih. Th. Adelswärd	Åtvidaberg.	1905 2/12	—
A.-b. Knutsbro kraftstation	Knutsbro.	1905 8/12	—
Motalaströms kraftaktiebolag	Holm.	1905 30/12	—
Gusums bruks o. fabriks aktiebolag	Gusum.	1905 30/12	—

Före år 1901 funnos inom länet 10 koncessionerade elektriska anläggningar för ett sammanlagt hästkraftantal af 1,325 och med en linjelängd af 31 km. luftledning. Under åren 1901—1905 har koncession beviljats för ytterligare 28 anläggningar, däraf 18 högspännings-, 5 me-

delspännings- och 5 lågspänningsanläggningar. Det sammanlagda hästkraftantalet för de båda förra slagen af anläggningar har uppgått till 10,300 och den sammanlagda längden af fjärrledningarne till 187 km. Den högsta spänningen har uppgått till 20,000 volt och den längsta fjärrledningen till 42 kilometer.

I fråga om *postväsendet* finnes ej något af allmänna intresse att anteckna, som icke kan inhämtas af de berättelser, som Generalpoststyrelsen årligen afgifver.

B) Sjökommunikationer. Rörande seglationen och trafikinkomsterna å de bägge inom länet sig sträckande *kanallederna*, Göta kanal och Kinda kanal, tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande att hänvisa till Kommerskollegii underdåniga berättelser för perioden, uti hvilka allt, som kan finnas vara af mera allmänt intresse, finnes intaget. I fråga om Kinda kanal anser sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande dock böra nämna, att trafiken, som under förra perioden allt mera ökades, under den innevarande efter Östra Centralbanans öppnande i icke ringa mån, hufvudsakligen beträffande persontrafiken, minskats, och har i följd däraf kanalens trafikinkomster nedgått, så att desamma för år 1905 uppgingo till endast 20,638 kr. 78 öre, mot år 1900 ett belopp af 45,957 kr. 29 öre.

Den af ringa omfattning varande kanalen mellan sjöarne Risten och Såken, hufvudsakligen afsedd för virkes-transport för vidare befordran å Norsholm—Bersbo järnväg, har uppmuddrats och förbättrats.

Farleden till Norrköping och *hamnen* därstädes har fortfarande utgjort föremål för omvårdnad och förbättring, och genom den i förra femårsberättelsen omförmälda kommitté samt andra personers medverkan hafva vidlyftiga utredningar verkställts rörande hamnförhållandenas ordnande på bästa och lämpligaste sätt, men ännu vid periodens slut hade icke något fullbordadt praktiskt resultat af utredningarne åstadkommits. Dock hafva en del förberedande åtgärder vidtagits, i hvilket afseende Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande tillåter sig meddela följande uppgifter.

År 1901 inköptes tomterna 1 och 4 i kvadraten Ostindien för 45,000 kr. samt nr 1, 2 och 3 Västindien jämte 5 och 6 Ostindien för 34,700 kr. för utvidgande af hamnplanen, för hvilket ändamål äfven en del af den staden tillhöriga kvadraten Hafvet användts. Vidare utvidgades packhusområdet betydligt, samt uppfördes en 300 meter lång träkaj nedanför mudderelevatoren å Motala ströms norra strand. Hamnspåren ökades med 1,400 meter. I segelrännan utsattes 2 nya lysbojar, den ena midt för Hvitskärsfyr, den andra i kurvan vid Grynöns norra udde.

Följande muddringsarbeten hafva verkställts. År 1901 uppmuddrades 63,000 kbm., år 1902 92,600 kbm., år 1903 81,000 kbm., år 1904 87,000 kbm. och år 1905 94 kbm.

År 1903 beslöts inköpet af en isbrytare af enahanda typ som »Flintrännan» för 125,000 kr., medelst hvilken sjöfarten sedan kunnat vid behof hållas öppen vintertiden. Samma år inköptes för 25,000 kr. bogserångaren »Tärnan». Ny kajbyggnad utanför kvadraterna Ostindien och Västindien har utförts för en kostnad af 72,916 kr. En

mudderspruta med lossnings- och transportförmåga af 120 kbm. i timmen har anskaffats.

Af de vid Östersjön belägna hamnar är den vid Bråvikens utlopp i hafvet belägna Arkösunds hamn den viktigaste. Då under förra perioden denna hamn till följd af ishinder varit stängd under år 1896 fr. o. m. den 25 januari t. o. m. den 30 mars, under år 1897 fr. o. m. den 1 mars t. o. m. den 11 mars, under år 1899 fr. o. m. den 14 t. o. m. den 25 januari samt under år 1900 fr. o. m. den 1 januari t. o. m. den 20 april, men under år 1898 varit öppen hela året, har den under nu ifrågavarande period icke någon gång till följd af ishinder varit stängd för trafik. Om den nu också icke kan täfla med Oxelösunds hamn, där isförhållandena äro ändå gynnsammare, bör den i alla fall i en framtid såsom uthamn till Norrköping, med hvilken stad den står i förbindelse genom Vikbolandsbanan, få en vida större betydelse, än som för närvarande är händelsen. I hvad fall som helst är den betydligt öfverlägsen Mem, Söderköpings nuvarande uthamn i Slätbaken.

Af öfriga utmed Östersjön belägna hamnar äro att märka Valdemarsviks samt Rågetsdalens i Gryts socken, Husbyviks i Mogata socken och Fruglöts i Börrums socken. Sjöfarten är i synnerhet vid de två förstnämnda ej obetydlig. Invånarne i länets östersjöskärgård, som äro hänvisade att såsom transportled nästan uteslutande använda den för deras näringslif så viktiga saltsjön, befara denna, då de icke ägna sig åt sjöfart såsom särskildt yrke, med ej särdeles stora eller djupgående öppna båtar, användbara såväl till rodd som till segling.

Sjöfart såsom näring idkas af kust- och skärgårdsbefolkningen i rätt betydande omfattning, till någon del på utrikes, men hufvudsakligast å inrikes ort. I ganska stor utsträckning utgöres vid den inrikes sjöfarten fraktgodset af ved, som fartygsägarna uppköpa i landsorten och sedan afyttra på andra platser, mest i Stockholm och Norrköping. Ångbåtstrafiken utmed kusten ökas alltjämt.

Trafiken å länets insjöar bestrides delvis af de ångare och andra fartyg, som befara de olika kanallederna och i sammanhang därmed de sjöar, som stå i förbindelse med dem, eller i fråga om Göta kanal Vättern, Boren, Roxen och Asplången, i fråga om Kinda kanal Ärlången, Stora och Lilla Rengen, Järnlunden och Asunden samt i fråga om Risten—Såken sjöarne med samma namn. På den stora sjön Vättern bedrivs dessutom en liflig sjöfart mellan de olika hamnarna vid dess stränder. Fortfarande pågår trafiken mellan Hästholmen och Hjo, hvarigenom Mellersta Östergötlands järnväg och järnvägen Fågelsta—Vadstena—Odesög ställts i förbindelse med Hjo—Stenstorps järnväg. Därest en påtänkt bredspårig järnväg mellan Mjölby och Hästholmen skulle komma till stånd, skulle den redan nu för Östergötland viktiga trafikleden till Västergötland och Göteborg få en ökad betydelse, enär på så sätt Östersjön och Västerhafvet blefve sammanlänkade genom en trafikled med ändå större bärkraft än den nuvarande.

Den för en del år sedan befintliga, i en föregående femårsberättelse omnämnda ångbåtsleden Motala—Karlsborg har ånyo upptagits först af enskilda personer, som

förhyrt en lämplig ångbåt, »Skärgården», och sedan genom bildandet af ett aktiebolag, hvilket inköpt nämnda ångbåt och medels densamma uppehåller daglig ångbåtsförbindelse mellan ofvannämnda orter, så länge väderleksförhållandena det medgifva. Uti detta bolag har både Motala socken och Motala stad tecknat aktier för 3,000 kronor hvar. Särskilda ångbåtsleder finnas å såväl Roxen som Boren. Sjön Sommen befares äfven af flere ångbåtar, hvilka uppehålla såväl persontrafik som fraktfart mellan olika delar af nämnda sjö.

Då i Kommerskollegii underdåniga berättelse rörande sjöfarten, som årligen afgifves, finnas angifna de belopp, hvartill hamnavgifter för fartyg under perioden uppgått, anser sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande endast behöfva hänvisa till berörda berättelse; och då denna jämväl innehåller uppgift om de för inrikes och utrikes sjöfart afsedda fartyg och deras dräktighet, tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande jämväl i detta afseende åberopa densamma.

Beträffande *lotsväsendet* har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande icke något att meddela, utöfver hvad som kan inhämtas af de underdåniga berättelser, som Lotsstyrelsen årligen afgifver.

C). **Varubyten.** Då, såsom ofvan nämnts, inom Östergötlands län fabriksrörelsen drifves uti en mycket stor omfattning, en betydande mängd spannmål och andra landtmannaprodukter härflyta från jordbruket samt jämväl skog och sjö lämna en icke obetydlig afkomst i trävaror och fisk, är det gifvet, att afsättningen af alla dessa näringars olika alster skall föranleda till en liflig köpenskap såväl inom som utom riket. Då emellertid den underdåniga berättelse, som för hvarje år om rikets handelsförhållanden afgifves af Kommerskollegium, innehåller noggranna sifferuppgifter här om jämväl beträffande detta län, anser sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande icke böra belasta denna berättelse med ett upprepande af dem, utan vill här endast hafva nämnt, att under hela perioden handeln varit stadd uti jämn utveckling, hvartill den under periodens första år rådande goda penningtillgången utgjort en mäktig häfstång.

Hvad särskildt angår varubytet inom länet kan man säga, att *marknaderna* mera och mera förlorat i betydelse, hvaremot de ofta förekommande kreatursmötena och torgdagarne utgöra en god ersättning för dem, om också i något fall, såsom vid Åtvidaberg, två större kreatursmöten, i april och september, från och med år 1898 ersatts af två marknader för försäljning af kreatur och landtmannavaror. Förutom ofvannämnda marknader förekomma sådana ännu i Linköping, Skeninge, Hälla, Regna, Ulrika och Österbymo, hufvudsakligen för försäljning af kreatur, i Linköping och Skeninge särskildt hästar. Däremot har Kommerskollegium genom utslag den 17 maj 1904 förordnat, att den marknad, som förut årligen hållits i Kisa, skall från och med år 1905 indragas. Kreatursmöten och torgdagar hållas utom i städerna äfven på en mängd andra platser, såsom i Kisa, vid Finspång, Tjällmo, Regna, Åtvidaberg, Ödeshög, Mjölby, Boxholm med flere ställen. Under de senare åren har en viss klagan försports däröfver, att, särskildt på torg-

dagarne i städerna, landtmännens varor uppköpas i förväg i större poster samt därefter af dessa köpare utminuteras till högre priser, hvarigenom varorna fördyras. Beträffande *handeln* inom länet under perioden tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande att hänvisa till Kommerskollegii hvarje år utkommande berättelser, såvidt de angå Östergötlands län. Som af dessa berättelser synes, har antalet landthandlande betydligt ökat, men huruvida detta skall anses lända till nytta för länet, torde dock vara tvifvelaktigt med de i allmänhet lätta kommunikationer, som numera finnas emellan stad och land. En fördel för den aflägsset från stad boende befolkningen är ju alltid att hafva en lätt tillgång till nödvändighetsvaror och att slippa att för deras erhållande bekosta särskilda resor till städerna, men på samma gång förledes också landtbefolkningen lätt att skaffa sig en del onyttigt kram, hvars värde icke motsvarar kostnaderna.

Under perioden 1901—1905 har följande antal personer erhållit tillstånd att inom länet idka *gårdfarihandel*:

År 1901	167,	därunder 55 biträden användts
» 1902	176	» 38 » »
» 1903	171	» 38 » »
» 1904	149	» 36 » »
» 1905	149	» 37 » »

Denna handel visar tillbakagång, ett förhållande som till stor del torde bero därpå, att tillstånd till dylik handelsutöfvande icke meddelas andra än sådana, som, utom att de äro välkända, försälja kläder och manufakturvaror och dylikt, som kan vara till nytta för befolkningen.

Den i skärgården infångade ålen försäljes lefvande till tyska uppköpare, som under fisketiden uppehålla sig vid fiskeplatserna. Äfven kräftor säljas i betydande mängd till utlandet. För erhållande af högre priser vore det önskvärdt, om försäljningen förmedlades genom svenska i stället för genom tyska mellanhänder. Exporten af ål utgjorde:

År 1901	6,400 kg.	År 1904	7,000 kg.
» 1902	15,200 »	» 1905	7,500 »
» 1903	6,000 »	Summa	42,100 kg.

Med afseende å *brännvinshandeln* i länet samt beloppet af de under perioden erlagda försäljningsavgifter, äfvensom avgifternas fördelning, åberopas å sid. 31 intagna *tabell E*.

Städernas behållna andelar af avgifterna hafva uppgått till följande belopp:

	1900—01.	1901—02.	1902—03.	1903—04.	1904—05.
Linköping . . kr.	109,688-83	109,373-90	115,031-10	107,146-87	105,467-33
Norrköping . . »	164,233-00	192,579-77	225,589-98	240,225-53	232,695-92
Söderköping . . »	11,183-83	9,577-26	9,308-12	9,308-12	9,308-12
Vadstena . . . »	7,072-88	9,222-42	10,250-56	10,124-74	10,989-93
Skeninge . . . »	6,629-98	6,472-78	7,066-92	6,773-03	5,954-35
Motala »	14,013-49	11,352-24	11,790-72	11,165-46	27,781-20

Handelsfirmor och ekonomiska föreningar. Uti det hos Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande förda handelsregister hafva under femårsperioden inregistrerats eller upphört äfvensom försatts i konkurs följande antal firmor:

	Inregistrerade.	Upphörda.	Försatta i konkurs.
År 1901	107	25	11
» 1902	142	28	9
» 1903	132	34	11
» 1904	135	38	16
» 1905	130	25	10
Summa	646	150	57

Antalet ekonomiska föreningar, som inregistrerats, utgjorde under år 1901 10, under år 1902 5, under år 1903 4, under år 1904 8 och under år 1905 16.

Till försäkringsregistret hafva under år 1904 anmälts 4 försäkringsföreningar.

5. Kameralförhållanden.

Tabellerna 3, 4, 5 och 6 innefatta redogörelser angående hemman och lägenheter på landet samt fastigheter i städerna, egendomar af *fideikommissnatur*, egendomar tillhörande *inhemska aktiebolag* samt egendomar tillhörande *främmande maktens undersåtar*, allt för år 1905.

Hemmanens i länet jordeboksförda *mantal*, som vid periodens början utgjorde, det förmedlade 5,482,719 och det oförmedlade 6,793,994, hafva under perioden ökat, det förmedlade med 0,008 till 5,482,727 och det oförmedlade med 0,254 till 6,794,248.

Vid jämförelse i öfrigt med motsvarande uppgifter för förra perioden inhämtas, bland annat, att antalet brukningsdelar, hvori hemman äro fördelade, ökat från 12,595 till 13,069 och antalet jordtorp från 4,014 till 4,639, att antalet ryttare-, soldat- och båtsmanstorp nedgått från 2,064 till 1,141 och att antalet under förra perioden nybyggda böningshus i städerna utgjorde 323 mot allenast 259 under nu förevarande period.

Taxeringsvärdet af fast egendom å landsbygden utgjorde:

	År 1900.	År 1905.	Ökning.
Bevillningspliktig jordbruksfastighet	kr. 154,373,500	167,903,700	13,530,200
Bevillningspliktig annan fastighet	31,090,300	43,607,700	12,517,400
Bevillningsfri jordbruksfastighet	7,261,600	9,835,300	2,573,700
Bevillningsfri annan fastighet	10,844,400	12,516,100	1,671,700

Taxeringsvärdet af fastigheter i städerna äfvensom ökningen eller minskningen däri under perioden framgå af följande sammanställning:

	År 1900.	År 1905.	Ökning (+) eller minskning (—).
Bevillningspliktiga jordar	kr. 1,816,100	1,800,000	— 16,100
Bevillningspliktig annan fastighet	81,935,100	120,387,400	+ 38,452,300
Bevillningsfria jordar	103,800	124,600	+ 20,800
Bevillningsfri annan fastighet	10,736,600	14,278,500	+ 3,541,900

Under de år, berättelsen afser, hafva beviljats *skatteköp* af nedannämnda hemman och lägenheter emot de för dem utförda skatteköpeskillingar, nämligen:

År 1901.	Bo n:r 4, en stuga	kr. 62'00
	Vålekärren eller Vetatorpen n:r 1, ett torp	10'00
» 1902.	Öjebro n:r 18 Knutsbro, ett kvarntorp	79'87
	Klämmesmålen n:r 1, en äng	15'23
	Hartorp n:r 2, ett ängkärr	5'86
	Hvisselmyra n:r 1, 1/4 mantal	55'76
	Haddetorp n:r 1, 1/2 mantal	4'98
» 1903.	Brink n:r 2, en utjord	13'00
	Oxåker och Holmtorp n:r 2, tre intagor	9'48
	Eketorp n:r 1, ett torp	5'47
	Ålgmyra n:r 5	4'06
	Ängholmen n:r 1, en äng	4'87
	Unnekulla n:r 3, en skog	0'16
	Mellan-Bränninge n:r 4, en utjord	5'62
	Vadbacken n:r 1, en hage	10'00
	Åby n:r 6, en utjord	2'81
	8 tunnland 10'8 kappland Surland med Fettsarhamparna n:r 1, en utjord	49'23
	7'1 kappland af d:o med d:o n:r 1, en utjord	1'33
	1 tunnland 5'7 kappland af d:o med d:o n:r 1, en utjord	7'01
	2 tunnland 15'3 kappland af d:o med d:o n:r 1, en utjord	14'61
	8'8 kappland af d:o med d:o n:r 1, en utjord	1'62
	Fundsöda n:r 1, en äng	2'66
» 1904.	Snafvetorpet n:r 1, ett torp	8'80
	Ena hälften af Finneboda n:r 2, en utjord	0'16
	Bygget n:r 2, en åker	0'31
	Bäckströms intaga n:r 1, en äng med åker	3'10
	Flodstugan n:r 1, ett torp	3'62
	Helvetesfloden n:r 1, en äng	1'87
	Mellankärr n:r 1, en äng	8'12
	Torsebokärr n:r 1, en äng	4'37
	Vargliden n:r 1, en äng	3'75
	Vindgölskärr n:r 1, en äng	2'34
	Björnmossen n:r 1, en äng	3'75
	Björnmossen n:r 2, en äng	5'62
	Brännbålskärr n:r 2, en äng	3'75
	Brännbålskärr n:r 4, en äng	1'25

Tab. E.

Brännvinsförsäljningsafgifter i Östergötlands län försäljningsåren 1900—1905.

År.	Debiterade.			Fördelade till:						
	I städerna.	Å landet.	Summa. Kronor.	Stadskom-muner.	Hushållnings-sällskapet.	Landstinget.	Landskom-muner.	Statskontoret.	Provisioner.	Summa. Kronor.
1900—01	532,413'31	24,201'11	556,614'42	312,822'01	55,595'04	64,266'43	16,907'81	106,359'34	663'79	556,614'42
1901—02	568,247'67	24,952'55	593,200'22	338,578'37	59,201'49	63,380'18	17,432'56	113,422'24	1,185'38	593,200'22
1902—03	635,091'08	34,655'02	669,746'10	379,037'40	66,840'70	69,227'11	24,210'60	129,091'12	1,339'17	669,746'10
1903—04	638,146'72	50,145'47	688,292'19	384,743'75	68,692'04	68,748'21	35,035'42	129,701'01	1,371'76	688,292'19
1904—05	657,393'98	39,530'70	696,924'68	392,196'85	69,553'12	72,621'68	27,616'85	133,542'75	1,393'43	696,924'68

År 1904.	Gubbekärr n:r 1, en äng	kr. 5:62
	Gubbekärr n:r 2, en äng	5:00
	Nickebo n:r 1, en äng	1:87
	Nickebo n:r 2, en öfverhäfdäng	1:72
	Kokakärr n:r 1, en äng	5:62
	Susarekärr n:r 1, en äng	2:81
	Moen n:r 1, en intaga	0:42
	Moen n:r 2, en intaga	1:25
	Vindgölskärr n:r 1, en äng	3:52
	Vindgölskärr n:r 2, en äng	4:53
	Gissingsvall n:r 1, en utjord	20:47
	Idingstad n:r 5, ett torp	5:62
	Sperringe, en tomt	0:03
1905.	Pukesten n:r 1, 1/12 mantal	23:97

År 1905.	0:043 af Gäddestads och Allerstads ägor n:r 1, 0:15 af en ntjord	kr. 7:41
	Kvarsebo n:r 3, en kvarntomt	8:68
	Hästkärret n:r 1, ett torp	3:46
	En fjärdedel af Norrby n:r 5, en äng	0:84
	Norra Svartgölskärret n:r 1, en odlingslägenhet	2:81

Jämlikt gällande föreskrifter och särskildt meddelade beslut hafva de i *tabell F* upptagna hemman och lägenheter blifvit *försålda från kronan* med tillträdesrätt under femårsperioden. Köpeskillingarne utgjorde sammanlagdt 372,902 kr. 64 öre och de fastställda saluvärdena 307,306 kr. 64 öre.

Tab. F.

Försålda kronoegendomar i Östergötlands län åren 1901—1905.

Härad.	Socken.	E g e n d o m e n s n a m n.	Nummer.	Mantal.	Försåld enligt skrifvelse den:	Taxerings- värde. Kronor.	Saluvärde. Kronor.	Köpe- skilling. Kronor.
Kinda.	Västra Eneby.	Löfdalen, lägenhet å indragna sergeantsbostället 1/2 mantal Råfsala n:r 2	1	—	19/5 1899	—	200	200
Göstring.	Högby.	Torkan, d:o å furirsbostället 1 mantal Skrukeby n:r 8	1	—	19/5	—	350	350
Ydre.	Västra Ryd.	Korfarp, indraget furirs- eller sergeantsboställe	1	1/2	19/5	9,000	15,540	24,500
Vifolka.	Viby.	Ubbarp, indraget fjärdingsmansboställe	1	1/4	19/5	5,000	10,740	12,125
Björkekind.	Kuddby.	Snörom, lägenhet under indragna häradskrifvarebostället 1 mantal Västra Häljestad	1	—	26/5	—	750	750
Lysing.	Stora Åby.	Sjögård eller Sjö, indraget sergeantsboställe	1	1	15/9	11,000	18,020	22,885
Kinda.	Västra Eneby.	Råfsala, indraget sergeantsboställe	2	1/2	6/10	11,000	30,800	35,500
Valkebo.	Ledeberg.	Tallbacken, lägenhet under indragna fanjunkarebostället 1 mantal Öfre Leberg n:r 6 Bossgård	1	—	11/5 1900	—	600	600
		Hagsäter, d:o d:o	1	—	11/5	—	160	160
		Eklund, d:o d:o	1	—	11/5	—	400	400
	Nykil.	Hundkärrstugan, lägenhet å indragna rustmästarebostället 1/2 mantal Hundkärr n:r 1	1	—	11/5	—	750	750
Finspångs län.	Skedevi.	Grindtorp, lägenhet å indragna sergeantsbostället 1/2 mantal Perstorp n:r 1	1	—	11/5	—	2,020	2,020
		Skogsberg, d:o d:o	1	—	11/5	—	600	600
		Annelund, d:o d:o	1	—	11/5	—	570	570
Baukekind.	Åtvid.	Eriksberg, d:o 1/2 mantal Kvickstorp n:r 1	1	—	11/5	—	200	200
		Stensveden, d:o d:o	1	—	11/5	—	400	400
Aska.	Motala landsf.	Grindstugan, d:o 1/2 mantal Bondebacka n:r 1	1	—	11/5	—	1,530	1,530
		Löfdalen, d:o d:o	1	—	11/5	—	2,220	2,220
		Karlslund, d:o d:o	1	—	11/5	—	1,740	1,740
		Högalund, d:o d:o	3	—	11/5	—	1,170	1,170
		Hagalund, d:o d:o	3	—	11/5	—	840	840
		Fridhem, d:o d:o	3	—	11/5	—	690	690
		Ånghem, d:o d:o	1	—	11/5	—	670	670
		Ekslund, d:o d:o	1	—	11/5	—	870	870
		Vänersborg, d:o d:o	1	—	11/5	—	650	650
		Fredriksborg, d:o d:o	1	—	11/5	—	780	780
		Fridensborg, d:o d:o	1	—	11/5	—	850	850
		Nytorp, d:o d:o	1	—	11/5	—	250	250
		Stjärnvik, d:o d:o	1	—	11/5	—	1,000	1,000
	Fifvelstad.	Nytorp, d:o 1/2 mantal Hilltorp	1	—	1/6	—	300	300
		Lugnet, d:o d:o	1	—	1/6	—	60	60
	Motala landsf.	Bromsholm, lägenhet å indragna hospitalshemmanet 1/2 mantal Dufvedal n:r 1	1	—	11/5	—	600	600
		Bromsholm, d:o d:o	2	—	11/5	—	400	400
		Björkdalen, d:o d:o	1	—	11/5	—	300	300
Hanekind.	St. Lars.	Berga äng, indragen hospitalslägenhet	—	—	31/8	3,600	9,900	13,325
Kinda.	Kisa.	Öknehult, indraget förareboställe	1	1/2	31/8	10,000	23,250	24,000

Tab. F (forts.).

Försålda kronoegendomar i Östergötlands län åren 1901—1905.

Härad.	Socken. (Stad.)	E g e n d o m e n s n a m n .	Nummer.	Mantal.	Försåld enligt skrifvelse den:	Taxerings- värde. Kronor.	Saluvärde. Kronor.	Köpe- skilling. Kronor.
Aska.	Motala landsf.	Fridensborg, lägenhet å indragna sergeantsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Bondebacka n:r 1	2	—	$\frac{11}{5}$ 1900	—	530	530
"	Fifvelstad.	Hilltorp, indraget sergeantsboställe	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{20}{10}$ "	9,000	16,200	16,200
"	Motala landsf.	Örbacken, lägenhet å indragna hospitalshemmanet $\frac{1}{2}$ mantal Dufvedal n:r 1	1	—	$\frac{11}{5}$ "	—	370	370
"	"	Karlslund, d:o d:o	2	—	$\frac{11}{5}$ "	—	640	640
"	"	Grönlund, d:o d:o	3	—	$\frac{11}{5}$ "	—	460	460
"	"	Källaryd, d:o d:o	1	—	$\frac{11}{5}$ "	—	1,170	1,170
"	"	Johanslund, d:o d:o	1	—	$\frac{11}{5}$ "	—	920	920
"	"	Hästhagen, d:o d:o	1	—	$\frac{11}{5}$ "	—	370	370
"	"	Småland, d:o d:o	1	—	$\frac{11}{5}$ "	—	870	870
"	"	England, d:o d:o	1	—	$\frac{11}{5}$ "	—	1,480	1,480
"	"	England, d:o d:o	2	—	$\frac{11}{5}$ "	—	950	950
"	"	England, d:o d:o	3	—	$\frac{11}{5}$ "	—	930	930
"	"	England, d:o d:o	4	—	$\frac{11}{5}$ "	—	1,080	1,080
"	"	England, d:o d:o	5	—	$\frac{11}{5}$ "	—	990	990
"	"	England, d:o d:o	6	—	$\frac{11}{5}$ "	—	1,200	1,200
"	"	England, d:o d:o	7	—	$\frac{11}{5}$ "	—	1,030	1,030
"	"	England, d:o d:o	8	—	$\frac{11}{5}$ "	—	730	730
"	"	England, d:o d:o	9	—	$\frac{11}{5}$ "	—	870	870
"	"	England, d:o d:o	10 a	—	$\frac{11}{5}$ "	—	360	360
"	"	England, d:o d:o	10 b	—	$\frac{11}{5}$ "	—	210	210
"	"	England, d:o d:o	11	—	$\frac{11}{5}$ "	—	300	300
"	"	England, d:o d:o	12	—	$\frac{11}{5}$ "	—	410	410
"	"	England, d:o d:o	13	—	$\frac{11}{5}$ "	—	490	490
"	"	England, d:o d:o	14	—	$\frac{11}{5}$ "	—	1,350	1,350
Hanekind.	St Lars.	Asplund, d:o $\frac{1}{3}$ mantal Berga n:r 3 Lillgård	1	—	$\frac{10}{5}$ 1901	—	400	400
"	"	Klockarelyckan, d:o d:o	1	—	$\frac{10}{5}$ "	—	1,100	1,100
"	"	Sofielund, d:o d:o	1	—	$\frac{10}{5}$ "	—	450	450
"	"	Tornsberg, d:o d:o	1	—	$\frac{10}{5}$ "	—	425	425
"	"	Dykällan, d:o d:o	1	—	$\frac{10}{5}$ "	—	425	425
"	"	Bergholm, d:o d:o	1	—	$\frac{10}{5}$ "	—	1,000	1,000
Åkerbo.	Törnevalla.	Nybygget, lägenhet å indragna fjärdingsmansbostället Klintorp n:r 1	—	—	$\frac{81}{5}$ "	—	300	300
Bråbo.	Simonstorp.	Karlskult, d:o skogvaktarebostället $\frac{1}{3}$ mantal Tummetorp n:r 1	1	—	$\frac{10}{5}$ "	—	500	500
Lysing.	Stora Åby.	Munketorp, indraget furirsboställe	1	1	$\frac{9}{8}$ "	11,000	9,640	13,640
Finspånge län.	Risinge.	Skirbrotorp eller Fjärdingsmanstorp, indraget fjärdingsmansboställe	1	—	$\frac{9}{8}$ "	4,500	4,060	4,110
Göstring.	Bjälbo.	Lilla Hilltorp, indragen hospitalslägenhet	2	—	$\frac{6}{9}$ "	4,800	4,970	5,401
Dal.	St Per.	Vadstena slotts tegelbruk, indragen kronolägenhet	—	—	$\frac{27}{9}$ "	1,600	3,225	3,480
Åkerbo.	Törnevalla.	Klintorp, indraget kronofjärdingsmansboställe	—	—	$\frac{15}{11}$ "	8,000	10,200	15,000
Finspånge län.	Vånga.	Skogen, > fjärdingsmansboställe	1	$\frac{1}{8}$	$\frac{6}{6}$ 1902	4,000	17,820	22,000
Aska.	Orlunda.	Perstorp, lägenhet om 8·20 ar å indragna hospitalshemmanet $\frac{1}{2}$ mantal Stafflösa	1	—	$\frac{30}{5}$ "	—	170	170
"	"	Backen, lägenhet å indragna hospitalslägenheten Skinnarboheden	1	—	$\frac{30}{5}$ "	—	150	150
Lysing.	Stora Åby.	Nisskult, indraget pipareboställe	1	$\frac{1}{4}$	$\frac{22}{1}$ 1903	11,000	19,090	21,050
Björkekind.	Konungsönd.	Malmen, lägenhet å indragna båtsmanskompaniskrifvarebostället Råda n:r 1 Nedergård	1	—	$\frac{8}{5}$ "	—	268	268
Aska.	Fifvelstad.	Karlslund, lägenhet om 5·30 ar å indragna hospitalshemmanet 1 mantal Sund n:r 4 Södergård	2	—	$\frac{5}{6}$ "	—	150	150
"	"	Erikslund, lägenhet om 10·15 ar å d:o d:o	1	—	$\frac{5}{6}$ "	—	200	200
"	"	Setterslund, lägenhet om 36·76 ar å d:o d:o	1	—	$\frac{5}{6}$ "	—	500	500
Dal.	St Per.	Vettersång, lägenhet å kronolägenheten Vadstena kronoäng	1	—	$\frac{30}{5}$ 1902	—	698·64	698·64
Hanekind.	St Lars.	Tannefors, ett åkerskifte om 72·60 ar å kronolägenheten Tannefors n:r 4, ett kvarntorp	—	—	$\frac{25}{9}$ 1896	—	1,500	3,500
"	"	Tannefors, ett åkerskifte om 39·50 ar å d:o d:o	—	—	$\frac{25}{9}$ "	—	1,000	1,000
"	"	Tannefors, en kvarntomt å d:o d:o	—	—	$\frac{14}{11}$ 1902	—	15,000	31,700

Såsom ofvan under afdelningen 3 i fråga om de allmänna skogarne blifvit anmärkt, har *kronan* under perioden *inköpt* åtskilliga *egendomar*, afsedda att utvidga förutvarande kronoparker eller bilda nya sådana. Egendomarne äro följande:

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 30 november 1900 de öster om statsbanan mellan Hallsberg och Mjölby belägna delarne af hemmanen 1 mantal frälse Östra Rödja och $\frac{1}{4}$ mantal frälse Rösjötorp, omkring 416 hektar, i Godegårds socken för 65,000 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 15 februari 1901 i Västra Ryds socken belägna hemmanen $\frac{1}{2}$ mantal Boeryd, $\frac{1}{2}$ mantal Sjöglä och $\frac{1}{2}$ mantal Mossebo om 1,083 hektar för 97,000 kr. samt $\frac{1}{2}$ mantal Brokabo om 200 hektar för 24,000 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 22 mars 1901 $\frac{1}{2}$ mantal Nackebo i Östra Tollstads socken, $\frac{1}{4}$ mantal Tiggesbo i Gammalkils socken, $\frac{1}{16}$ mantal Skälleryd Östergård litt. A e i Västra Hargs socken samt 44.50 hektar af 1 mantal Åkebo i Östra Tollstads socken, 17.50 hektar af 1 mantal Björso i samma socken, 27 hektar af $\frac{3}{40}$ mantal Juttorp och $\frac{1}{10}$ mantal Skälleryd litt. F och G, 164.50 hektar af $\frac{2}{9}$ mantal Skälleryd litt. A a samt 36 hektar af $\frac{1}{9}$ mantal Skälleryd Västergård, samtliga sistnämnda i Västra Hargs socken, utgörande fastigheterna tillhoppa 632.30 hektar, för 87,900 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 16 april 1901 i Västra Ny socken belägna fastigheterna $\frac{1}{4}$ mantal frälse Båna eller Bona med kvarn och mejeri samt skattetorpstället Kastenshult och frälsetorpet Ishult, $\frac{1}{2}$ mantal frälse Bockfall, $\frac{1}{2}$ mantal frälse Bälleberg, $\frac{1}{4}$ mantal kronoskatte Dansbränna, $\frac{1}{4}$ mantal kronoskatte Eldsbränna eller Tryfall, $\frac{1}{2}$ mantal frälse Fläda, $\frac{1}{2}$ mantal kronoskatte Frängsjö, $\frac{1}{4}$ mantal frälse Krokhult, $\frac{1}{4}$ mantal kronoskatte Tackebo, $\frac{1}{2}$ mantal frälse Ubbelsby med ångsåg, $\frac{3}{5}$ af skattentjorden Björnö n:r 2, Stora Ingesby utäng litt. a II af $\frac{1}{4}$ mantal kronoskatte Stora Ingesby samt lastageplatsen Tokanäset, omfattande från $\frac{1}{4}$ mantal kronoskatte Kafvelbäck n:r 2 afsöndrade 2 $\frac{1}{2}$ tunnland jord å ön Tokanäset i sjön Vätteru, om tillsammans 2,380 hektar, för tillhoppa 260,000 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 31 december 1901 $\frac{1}{4}$ mantal Norra Bråta om 514 hektar i Svinhults socken för 38,000 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 31 januari 1902 ett till 1 mantal Nordsjö i Kristbergs socken hörande utmarksskifte om 471 hektar för 100,000 kr.

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 14 mars 1903 ett till $\frac{1}{4}$ mantal Haraldsbo i Nykils socken hörande skogsskifte om 9.76 hektar för 2,600 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 4 april 1903 $\frac{1}{2}$ mantal Åå samt delar af hemmanen 1 mantal Västermäsa, 1 mantal Skallbol och $\frac{1}{2}$ mantal Överkulla eller Överkulla, samtliga fastigheter belägna i Tjällmo socken och omfattande tillhoppa 978 hektar, för 87,000 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 17 april 1903 delar af 1 mantal Bohyttan i Tjällmo socken och 1 mantal Prästtomta i Ljungs socken, omfattande tillhoppa 692.16 hektar, för tillsammans 48,000 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 7 augusti 1903 ett till $\frac{1}{2}$ mantal Tyskeryd i Väfversunda socken hörande å Omberg beläget utmarksskifte om 24.90 hektar för 11,500 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 18 december 1903 $\frac{1}{4}$ mantal Grålhult i Stjärnorps socken om 275.22 hektar för 40,000 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 19 februari 1904 $\frac{3}{4}$ mantal Byttebo i Västra Hargs socken om 541.70 hektar för 46,000 kr.;

enligt Kungl. Maj:ts nådiga bref den 27 maj 1904 från kronoskattentjorden Hökhult i Norra Vi socken afsöndrade lägenheterna Åkroken och Bäckaskog om tillsammans 113.91 hektar för 6,800 kr.

Af förenämnda enligt nådigt bref den 16 april 1901 inköpta egendomar hafva sedermera, efter medgifvande af 1902 års riksdag, från och med den 14 mars 1904 till anordnande af en utaf staten upprättad tvångsuppfostringsanstalt upplåtits hemmanen $\frac{1}{4}$ mantal Bona med skattetorpet Kastenshult, $\frac{1}{4}$ mantal Dansbränna, $\frac{1}{2}$ mantal Frängsjö, $\frac{1}{2}$ mantal Bockfall, $\frac{1}{4}$ mantal Eldsbränna eller Tryfall och $\frac{1}{2}$ mantal Ubbelsby, dock att den till dessa fastigheter hörande skogsmarken tills vidare förvaltas af Domänstyrelsen.

Tab. F (forts.).

Försålda kronoegendomar i Östergötlands län åren 1901—1905.

Härad.	Socken. (Stad.)	E g e n d o m e n s n a m n.	Nummer.	Mantal.	Försäld enligt skriftvelse den:	Taxerings- värde. Kronor.	Saluvärde. Kronor.	Köpe- skilling. Kronor.
Vifolka.	Mjölby.	Vifolka härads sparbankstomt, lägenhet å indragna furirsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Mjölby n:r 15 Södergård	1	—	$\frac{5}{6}$ 1903	—	2,800	2,800
Aska.	Västra Ny.	Lundstorp, lägenhet å indragna fältväbelsbostället $\frac{1}{2}$ mantal Eskebäck n:r 2	1	—	$\frac{7}{8}$ „	—	500	500
„	„	Eskebäck, indraget fältväbelsboställe	2	$\frac{1}{2}$	$\frac{22}{1}$ 1904	11,000	18,895	21,480
Dal.	Rogslösa.	Hanetorp, lägenhet å indragna kronofogdebostället $\frac{5}{8}$ mantal Bårstad n:r 5	1	—	$\frac{29}{4}$ „	—	400	400
Finspånge län.	Risinge.	Fridhem, d:o kompanichefsbostället 1 mantal Meiby n:r 1	1	—	$\frac{29}{4}$ „	—	550	550
„	„	Melbydal, d:o d:o	1	—	$\frac{29}{4}$ „	—	900	900
Vifolka.	Härberga.	Lundsbo, d:o kaptensbostället 1 mantal Böttestad n:r 2	1	—	$\frac{29}{4}$ „	—	250	250
Finspånge län.	Risinge.	Fridhem, d:o d:o Bondesätter n:r 1	1	—	$\frac{29}{4}$ „	—	630	630
Kinda.	Tjärstad.	Handelsboden, d:o mönsterskrifvarebostället $\frac{3}{4}$ mantal Törnevik n:r 2	1	—	$\frac{29}{4}$ „	—	400	400
„	„	Mosshult, d:o d:o	1	—	$\frac{29}{4}$ „	—	300	300
„	„	Liden, d:o d:o	1	—	$\frac{29}{4}$ „	—	250	250
Göstring.	Åsbo.	Sätra, skattlagd utjord å indragna profossbostället $\frac{1}{4}$ mantal Sätra n:r 1	2	—	$\frac{29}{4}$ „	1,000	1,300	1,300
Bankekind.	Björnsäter.	Küllmo, lägenhet å indragna rustmästarebostället $\frac{1}{4}$ mantal Frängsbo n:r 2	1	—	$\frac{29}{4}$ „	—	550	550
Finspånge län.	Risinge.	Lämmenäs, d:o kaptensbostället 1 mantal Bondesätter n:r 1	1	—	$\frac{29}{4}$ „	—	700	760
Aska.	Hvarf.	Larsbo, d:o profossbostället $\frac{1}{2}$ mantal Skärstad n:r 4	1	—	$\frac{22}{1}$ „	—	800	800
„	„	Lugnet, d:o d:o	1	—	$\frac{22}{1}$ „	—	250	250
„	„	Backen, d:o d:o	1	—	$\frac{22}{1}$ „	—	250	250
„	„	Grinden, d:o d:o	1	—	$\frac{22}{1}$ „	—	250	250
„	„	Skärstad, indraget profossboställe	4	$\frac{1}{2}$	$\frac{2}{3}$ 1905	11,000	20,010	24,500
Summa			—	—	—	—	307,306.64	372,902.64

Antalet af de för statsverkets räkning *utarrenderade domäner* utgjorde vid 1905 års slut 270. Arrendeaftifterna för dessa domäner uppgingo enligt samma års kronoräkenskaper till 252,770 kr. 58 öre.

Disponerade landstatsboställen, samtliga på lön anslagna kronolänsmän i länet, uppgingo vid periodens slut till 19, sedan 1 boställe, $\frac{5}{8}$ mantal Husby n:r 4 i Skinberga socken, blifvit indraget.

De *jordafsöndringar*, å hvilka Kungl. Maj:ts Befallningshafvande meddelat fastställelse, hafva utgjort:

År 1901	252	År 1904	297
» 1902	251	» 1905	401
» 1903	232	Summa	1,433

Medeltalet för hvarje år utgjorde sålunda 287, mot 158 under föregående period och 55 under perioden 1891—1895. En afsevärd ökning har alltså inträdd jämväl under nu förevarande period.

Angående *jordnaturen* af nedanstående fastigheter är att märka:

att utjorden Ojeby n:r 1 i Örtomta socken, af hvilken $\frac{11}{24}$ varit upptagna såsom krono och $\frac{13}{24}$ såsom skatte, genom Konungens Befallningshafvandes, af Kammarkollegium den 24 november 1903 fastställda, utslag den 23 augusti 1902 förklarats vara till allenast $\frac{1}{4}$ af krono natur och till $\frac{3}{4}$ af skatte natur;

att lägenheten Måshult n:r 1, en utjord, å Persbo häradsallmänning i Skeda socken i jordeboken öfverförts från kronoegendomar under enskild disposition till sådana egen- domar under allmän disposition enligt Konungens Befallningshafvandes, af Kammarkollegium den 23 december 1902 gillade, utslag af den 16 augusti samma år;

att lägenheten Öfverstad n:r 7, en utjord i Askeby socken, af hvilken ena hälften varit i jordeboken upptagen under kronotitel och den andra hälften såsom skatte genom Konungens Befallningshafvandes, af Kammarkollegium fastställda, utslag af den 8 mars 1902 förklarats vara i sin helhet af skatte natur;

att lägenheten Grebo n:r 1, en utjord, och Melby n:r 2, en åker i Grebo socken, blifvit i jordeboken öfverförda från kronoegendomar under enskild disposition till kronoegen- domar under allmän disposition, enligt Konungens Befallningshafvandes utslag den 7 mars 1903, fastställt af Kammarkollegium den 13 oktober 1903;

att vissa delar af lägenheterna Kvissbergs- och Klostergårdarne invid Vadstena stad, benämnda Kamrerarejor- den med Susenbergshagen, förklarats vara af kronoskatte

natur och den del af Klostergårdet, som benämnas Bruci- jorden, af frälse natur.

Under perioden har *inlösts* allenast en *skattefrälseränta*, nämligen af $\frac{1}{8}$ mantal Stockhult n:r 1 om $\frac{1}{4}$ mantal i Hällestads socken för ett belopp af 350 kr. 50 öre.

Till ägare af *skattefrälsehemman*, hvars ränta icke blifvit af statsverket inlöst, hafva på grund af bestämmel- serna i kungl. kungörelsen den 3 februari 1888 af statsmedel utbetalts under femårsperioden efterstående belopp, näm- ligen:

År 1901	3,362 67 kr.	År 1904	3,771 91 kr.
» 1902	3,949 94 »	» 1905	4,578 93 »
» 1903	3,853 01 »	Summa	19,516 46 kr.

Följande antal *rusthåll och rotar* voro fortfarande ef- fektiva vid 1905 års slut, nämligen tillhörande:

Första lifgrenadjärregementet	404	Jönköpings regemente	1
Andra »	484	Östergötlands båtsmanskompani	9
Lifregementets grenadjärer	1	Tjusta »	1
Lifregementets husarer	2		

För antalet *brännvinsbrännerier* inom länet, mängden af tillverkningen och den därför erlagda skatt, äfvensom för antalet allmänna nederlag, beloppet af nederlagsafgift, mängden af denaturerad brännvin och därför restituerad brännvinsskatt jämte kostnader för brännvinskontrollen un- der periodens olika år redogöres i nedanstående tabell:

År.	Antal brän- nerier.	Tillverkad brännvin.	Tillverk- ningsskott.	Antal neder- lag.	Neder- lagsaf- gift.	Denat- urerad bränn- vin.	Därför resti- tuerad skatt.	Kontroll- kostna- der.
		Liter.	Kronor.			Kronor.	Liter.	Kronor.
1901	9	1,637,938 4	818,969 20	1	3,522	2,021 5	1,799 20	22,033 57
1902	8	1,092,731 9	546,365 95	1	4,282	3,210 5	1,573 14	23,775 80
1903	8	934,625 7	587,553 56	1	2,555	2,580 3	5,242 75	22,165 12
1904	8	859,039 3	558,375 52	1	3,855	1,945 5	1,656 51	24,993 40
1905	7	825,649 8	536,672 36	1	2,880	3,133 4	2,682 23	21,402 00

Antalet inom länet befintliga *skattepliktiga brygge- rier* m. m. inhämtas af nedanstående tabell:

År	Antal bryggerier.	Krossadt malt. Kilogram.	Skattebelopp. Kronor.	Kontrollkostnad. Kronor.
År 1903	19	347,897	9,280 91	1,471
» 1904	20	1,367,057	97,402 25	15,783
» 1905	21	1,698,065	100,498 60	15,675

6. Politi.

A) **Landstingets verksamhet.** Under den gångna fem- årsperioden har, liksom förut, Landstingets hufvudsakliga omvårdnad varit ägnad åt den allmänna sjukvården och anstalterna för uppfostran och undervisning af vanvårdade och vanlottade barn samt döfstumma personer. Men äfven för folkundervisningen, särskildt undervisningen i slöjd, samt

för folkhögskoleundervisningen har Landstinget sörjt genom anvisande af medel till skolor och understöd till skol- lärare för deltagande i universitetens så kallade sommar- kurser. Dessutom hafva medel anslagits till veterinärvä- sendet, till mosskulturföreningen och till skottpremier å skadedjur.

Till närmare redogörelse för Landstingets verksamhet lämnas nedanstående uppgifter.

Sjukvården. Under femårsperioden har Landstinget till bestridande af sjukvårdskostnaderna vid länets lasarett beviljat följande anslag:

År.	Linköping.	Söderköping.	Vadstena.	Finspång.	Kisa.	Summa.
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
1901	51,950	22,700	16,400	6,930	7,500	105,480
1902	55,040	25,500	16,400	6,930	8,000	111,870
1903	55,240	30,750	16,400	12,900	9,000	124,290
1904	53,900	29,150	23,000	12,300	8,400	126,750
1905	56,954	29,533	27,475	11,060	10,000	135,022
Summa	273,084	137,633	99,675	50,120	42,900	603,412

I anslagen till Linköpings lasarett ingå 1,600 à 1,840 kr. för en där årligen anordnad elevskola för utbildande af sjuksköterskor.

Härförutom har Landstinget beviljat anslag: år 1901 till utvidgning och förändring af Söderköpings lasarett 9,500 kr., år 1903 till ritningar och kostnadsförslag för utvidgning af samma lasarett 2,500 kr., år 1904 till uppförande af en portvaktstuga vid lasarettet 5,500 kr., år 1902 till uppförande af en sommarpaviljong vid Linköpings lasarett 4,692 kr. 73 öre och år 1903 till förbättring af elektriska belysningen därstädes 1,567 kr.

Sjukstugan vid Reijmyre har, såsom förut, åtnjutit årligt anslag med 3,000 kr., hvarjämte vid 1901 års landsting förut å 1,500 kr. beviljadt anslag till sjukstugan vid Atvidaberg höjts till 2,500 kr. på enahanda villkor som förut, hvilket anslag år 1903 ytterligare höjts till 3,000 kr. Reijmyre sjukstuga är enligt beslut år 1904 öfvertagen af Landstinget.

År 1904 tillsattes en kommitté för utredning angående ordnandet af sjukvården, och på grund af dennas utlåtande beslöts år 1905 att i Vadstena uppföra nytt lasarett för en kostnad af 395,700 kr. samt att anslå för tillbyggnader af lasarett i Finspång och Kisa resp. 31,000 och 20,000 kr.

Medevi och Söderköpings allmänna brunnslasarett hafva äfven blifvit tillgodosedda af Landstinget, som under femårsperioden till Söderköpings lasarett anslagit 1,800 kr. årligen på förut stadgade villkor och till Medevi under åren 1901—1903 enahanda belopp samt under åren 1904 och 1905 2,000 kr., därför som villkor stadgats: att lasarettsvården såsom ditintills skulle uppehållas för 375 sjuka från landstingsområdet, att lasarettssafgiften för fattige sjuka från samma område ej finge sättas högre än till 14 kr., att af anslaget 200 kr. årligen användes för åstadkommande af en förökad gymnastik- och massagebehandling, samt att lasarettstyrelsen årligen till Landstinget lämnade redogörelse för lasarettets verksamhet. Dessutom beviljades Medevi brunnslasarett år 1904 ett anslag af 5,500 kr., att fördelas på tre år, till bekostande af nödvändiga reparationer å lasarettbyggnaderna.

Under hvarterdera af åren 1901—1905 har Landstinget

beviljat Eugeniahemmet i Stockholm ett anslag å 500 kr. såsom bidrag åt fattiga, obotligt sjuka barn från landstingsområdet, och år 1903 anslag Landstinget 800 kr. för att understödja obemedlade lungsiktiga personer inom länet, som sökte och vunne inträde vid något af de för närvarande inom riket befintliga sanatorier, att utgå med högst 50 kr. till hvarje person och med villkor, att enskild eller kommun bidroge med lika belopp.

I årliga pensioner har Landstinget anslagit år 1901 3,000 kr. till lasarettsläkaren N. E. Nyström i Söderköping, hvilken numera aflidit, samt år 1904 1,500 kr. åt lasarettsläkaren A. Vallin i Vadstena och 500 kr. till lasarettssysslomannen E. Petersson i Söderköping.

Legosängsafgiften vid samtliga länslasarett har under åren 1901—1904 utgått: för sjuka från landstingsområdet i allmänt rum första klass 75 öre, i allmänt rum andra klass 40 öre, i rum med en säng 2 kr. och i rum med högst tre sängar 1 kr. 50 öre; för sjuka från ort utom landstingsområdet i allmänt rum första klass 1 kr. 50 öre, i allmänt rum andra klass 80 öre, i rum med en säng 3 kr. och i rum med högst tre sängar 2 kr.; samt för sinessjuka i första klass 1 kr. 50 öre och i andra klass 75 öre.

År 1904 beslöts häri den ändring för framtiden, att afgiften skulle utgöra: för sjuka från landstingsområdet i allmänt rum i första klass 80 öre och i andra klass 50 öre, samt för sjuka från ort utom landstingsområdet i allmänt rum i första klass 1 kr. 60 öre och i andra klass 1 kr.

Efter det Landstinget ägnat sin uppmärksamhet åt *epidemisjukvården* och därför år 1900 bestämt, att, utom den förutvarande länssjuksköterskan, ytterligare 11 sjuksköterskor skulle antagas, eller en för hvarje provinsialläkaredistrikt, utom Linköpings distrikt, för hvilket den redan antagna länssjuksköterskan reserverats, hafva dessa sjuksköterskor blifvit antagna och utfövat sin verksamhet från och med år 1901, då i aflöning åt en hvar af dem anslogs 500 kr., hvilken lön år 1903 höjdes med 100 kr., och hafva därefter till 12 sjuksköterskor inom landstingsområdet årligen anslagits 7,200 kr. tillika med 300 kr. i pensionsbidrag för dem. För dessa sköterskor äro stadgade lika kompetensvillkor som för länssjuksköterskan, och är deras antagande och öfvervakandet af deras verksamhet öfverlämnad åt en nämnd af två personer, med vederbörande tjänsteläkare som själfskrifven ordförande och som sköterskans förman, hvilka nämnder äga att antaga sköterskorna samt öfvervaka att föreskrifven instruktion efterföljes.

För att bereda äldre *barnmorskor* tillfälle genomgå en repetitionskurs under minst fjorton dagar vid någon af barnmorskeanstalterna i Stockholm eller Göteborg har Landstinget beviljat årliga anslag, dels under åren 1901—1903 med 600 kr. och dels under åren 1904 och 1905 med 450 kr., såsom understöd med 75 kr. till hvarje af de inom landstingsområdet anställda barnmorskor, hvilka efter därom till förste provinsialläkaren ingifven ansökan och erhållet tillstånd förklarar sig vilja genomgå en sådan repetitionskurs.

Undervisning och uppfostran af vanvårdade och vanlottade barn. Under den tilländagångna perioden har Landstinget likasom förut uppehållit ett räddningshem vid Folåsa för vanartiga gossar och till denna anstalt årligen anslagit 1,500 kr. Till beredande af undervisning åt blinda barn, hvilka enligt lagen angående blindundervisningen af den 29 maj 1896 äro eller kunna blifva intagna vid blindinstitutet å Tomtebodas eller vid förskolan för blinda i Växjö, har Landstinget beviljat årliga anslag, nämligen åren 1901 och 1902 1,500 kr., åren 1903 och 1904 1,800 kr. samt år 1905 2,400 kr. Därjämte har Landstinget beviljat ett anslag af 100 kr. till redaktionen af tidningen De blindas veckoblad, med villkor att tidningen gratis utdelas åt de läskunniga blinda inom landstingsområdet, hvilka önska erhålla densamma.

Döfstumundervisningen. I öfverensstämmelse med för döfstumskolan å Manilla uppgjort förslag till utgifts- och inkomststater har Landstinget, till beredande af undervisning åt döfstumma barn från landstingsområdet, lämnat följande bidrag: år 1901 11,443⁸² kr., år 1902 11,292⁸⁷ kr., år 1903 11,402⁴² kr., år 1904 11,185⁹⁶ kr. och år 1905 10,801³⁰ kr.

Till Landstingets uppfostringsanstalt i Söderköping för *sinnesslöa barn* har Landstinget beviljat förslagsanslag med 5,650 kr. år 1901, då äfven 2,500 kr. beviljats till ombyggnad af ekonomihus, samt 6,050 kr. år 1902, 6,100 kr. år 1903, 5,400 kr. år 1904 och 6,000 kr. år 1905. I anstalten har sökts inträde för sådana olyckliga barn i större antal, än som därstädes kunnat intagas, utvisande, att denna anstalt är i högsta grad af behovet påkallad och utöfvar sin verksamhet till verkligt gagn.

Slöjdundervisningen. At denna afdelning för folkundervisningen har Landstinget fortfarande måst göra afsevärda uppförfingar och sålunda beviljat följande anslag: till befrämjande af kvinnlig handslöjd år 1901 500 kr., år 1903 äfvenledes 500 kr. och år 1904 590 kr.; till repetitionskurs för anställda slöjdlärarinnor år 1901 800 kr., år 1902 1,300 kr., år 1903 1,175 kr. och år 1904 575 kr.; till inspektion af slöjdskolor år 1901 800 kr.; till folkskolelärare och -lärarinnor, som vilja genomgå en slöjdkurs vid Nääs eller annat välordnad slöjdseminarium, för hvartera af åren 1901—1905 900 kr., att utgå med högst 75 kr. åt hvarje lärare eller lärarinna; till slöjdskolor för gossar och flickor år 1901 11,500 kr., år 1902 12,000 kr., år 1903 12,500 kr., år 1904 13,500 kr. och år 1905 14,500 kr., att utgå med hälften af det belopp, som för de respektive slöjdskolorna eller slöjdaafdelningarne af statsmedel åtnjutes, och mot villkor, att lärarens eller lärarinnans arfvode för nämnda undervisning icke understiger stats- och landstingsbidragens sammanlagda belopp, samt att distriktet åtager sig bestridandet af alla öfriga med denna undervisning förenade kostnader; till föreningen för Svensk hemslöjd dels år 1901 ett räntefritt lån å 100 kr. att användas till inköp, transport och annonsering af hemslöjdalster från Östergötlands län, mot villkor att föreningen hvarje år redogör för medlens användning genom öfverlämnande af års- och revisionsberättelse samt visar, att beloppet finnes att tillgå antingen kontant eller i varor af motsvarande värde och att, om lånet åter-

fordras, föreningen äger att låta de för det erhållna beloppet inköpta varor och därå bokförda omkostnader ingå i likviden, dels år 1903 1,000 kr. att för hvartera af åren 1904—1906 utgå såsom bidrag till uppehållandet af en skola i Vadstena eller trakten däromkring för undervisning i konsten att knyppla finare s. k. vadstenaspetsar, under villkor att minst lika stort belopp till samma ändamål anskaffades genom frivilliga bidrag, och med åliggande för föreningen att årligen till Landstinget inkomma med berättelse om skolans verksamhet och redogörelse för pennin-garnes användande.

För uppehållande af Landstingets *småskolelärarynne-seminarium* har under femårsperioden beviljats ett årligt anslag af 4,400 kr., hvarjämte för hvarje år anslagits 100 kr. till premier och understöd åt skickliga, i torftiga omständigheter varande elever, som ådagalagt berömvärd flit och stadgadt uppförande. Dessutom har Landstinget till styrelsens för seminariets förfogande ställt följande anslag: 500 kr. under hvartera af åren 1901—1903 till ordinarie folkskolelärare och -lärarinnor för deltagande i de s. k. sommarkurserna vid universitet eller folkhögskola, samt 1,000 kr. hvartera året 1904 och 1905, att utgå med hälften till förenämnda ordinarie folkskolelärare och -lärarinnor samt med andra hälften till lärare och lärarinnor vid småskolor och mindre folkskolor inom landstingsområdet, som vilja deltaga i nyssnämnda sommarkurser; 600 kr. under hvartera af åren 1904 och 1905 till folkskolelärare för genomgående af en repetitionskurs i gymnastik; 400 kr. år 1905 till arfvode åt kassaförvaltare och omkostnader vid expedition af alla slag, som icke angå själfva seminariet.

Till *tekniska aftonskolan i Linköping* har Landstinget lämnat bidrag med 1,000 kr. under hvartera af åren 1901—1904, hvilket bidrag år 1905 höjts till 1,500 kr., däraf 500 kr. för anordnande af en väfkurs för kvinnliga elever.

Östergötlands folkhögskola har, liksom förut, åtnjutit understöd af Landstinget med 2,500 kr. om året för skolans manliga afdelning under villkor af frielevplatser åt minst tre ynglingar från länet, samt med 500 kr. om året till skolans kvinnliga afdelning.

Som bidrag till aflöning af inom länet anställda *veterinärer* hafva beviljats åren 1901 och 1902 11,600 kr., år 1903 13,500 kr. samt hvartera af åren 1904 och 1905 17,100 kr., allt under förutsättning af lika bidrag från Hushållningssällskapet och veterinärdistriktet, som förut ägt rum.

I *premier för dödade skadedjur* har under femårsperioden utbetalts ett sammanlagdt belopp af 73,455 kr. 87 öre. Då under rubriken jakt närmare redogörelse lämnats för det sätt, hvarpå detta belopp blifvit använt, får Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande hänvisa till berörda redogörelse.

Ambulatoriska skolkök äro sedan år 1903 anordnade, och har Landstinget i anslag härför årligen anvisat ett belopp af 1,000 kr. Häri genom har Landstinget förstått att tillgodose ett mycket stort praktiskt behof, ty med fog har klagats öfver den ringa insikt, särskildt arbetsklassens kvinnor äga om användandet af födoämnen, så att de ordentligt tillvaratagas och tillika anrättas på ett smakligt sätt.

Därest nu dessa skolkök på ett rätt sätt fylla sin uppgift, torde man kunna hoppas, att en stor del af befolkningen skall erhålla ett både bättre och framförallt billigare kosthåll, än nu är fallet, hvarjämte en del unga kvinnor få lära sig sparsamhet och ordning i hemmet, hvars betydelse i vår söndrande tid allt mera och mera behöfver främjas och framhållas.

För *nykterhetssakens befrämjande* hafva enligt beslut år 1903 utgått 500 kr. årligen till Malmslättis militära nykterhetsförening, och år 1905 beslöts att i fyra lika poster för år 1906 fördela 500 kr. emellan fyra andra nykterhetsföreningar.

För så kallade *vandringssbibliotek* anslogs år 1903 ett belopp af 850 kr.

År 1904 tillsattes en *kommitté* för utredning angående veterinärväsendets ordnande, men år 1905 uppsköts frågans afgörande till 1907 års landsting. År 1905 tillsattes tre kommittéer, nämligen en för att inkomma med förslag till epidemisjukvårdens ordnande, en för utredning angående uppsättande af arbetshem och asylor för sinnesslöa personer samt en för utredning af frågan om ombyggnad af Söderköpings lasarett.

Landstingsskatten har under åren 1901—1903 utgått med 35, år 1904 med 40 samt år 1905 med 50 öre per bevillningskrona. *Sjukvårdsafgiften*, som för hvarje år varit bestämd till 50 öre för man och 25 öre för kvinna, beräknades år 1901 till 45,000 kr., år 1902 till 45,500 kr., år 1903 till 46,500 kr., år 1904 till 46,400 kr. och år 1905 till 46,500 kr.

I sammanhang med den här ofvan lämnade redogörelsen för Landstingets verksamhet anser sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande böra omnämna, att *Norrköpings stadsfullmäktige* till Folåsa räddningshem under perioden lämnat ett årligt anslag af 200 kr. förutom de medel, som från Alreikska donationen utgå till detsamma.

Till döfstumskolan å Manilla har från Norrköping beviljats dess andel enligt uppgjortt förslag med belopp växlande mellan 1,905 och 1,973 kr. under periodens olika år.

B) Hälso- och sjukvård. Genom särskilda nådiga bref den 30 maj 1902, den 15 april 1904 och den 5 augusti 1904 har Eders Kungl. Maj:t, på sätt här ofvan berörts, förklarat det *hälsovårdsstadgan* för riket i hvad den afser *stad* skall tillämpas vid Atvidaberg, Kisa och en del af Boxholm.

För Landstingets åtgärder i fråga om sjukvården har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande särskildt redogjort här ofvan i sammanhang med redogörelsen för Landstingets verksamhet.

I fråga om *Norrköping*, som icke tillhör landstingsområdet, lämnas nedanstående uppgifter. Legosängsavgifterna vid Norrköpings sjukhus hafva utgjort:

för personer tillhörande staden: i enskildt rum 2:50 kr., i halfenskildt rum 1:50 kr. och i allmänt rum 0:80 kr.; för personer ej tillhörande staden: i enskildt rum 3:50 kr., i halfenskildt rum 2:50 kr. och i allmänt rum 2 kr.

Å barnbördshuset: i enskildt rum 3 kr., i allmänt rum högst 2 kr. och lägst 0:80 kr., för obemedlade fritt; för

utom staden bosatta personer: för bemedlade 2:50 kr. och för obemedlade 1:50 kr.

Till Norrköpings sjukhus hafva stadsfullmäktige anslagit i medeltal årligen 60,000 kr. Till barnbördshuset har från staden utgått: 11,400 kr. år 1901, 10,800 kr. år 1902 och enahanda belopp under åren 1903, 1904 och 1905. Å barnbördshuset voro intagna: 389 barnaföderskor år 1901, 330 år 1902, 384 år 1903, 436 år 1904 och 432 barnaföderskor år 1905.

I fråga om *lasarettens verksamhet* under perioden tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande hänvisa till Medicinalstyrelsens årligen utkommande underdåniga berättelse rörande hälso- och sjukvården samt vidfogade *tabell G* (sid. 39), upptagande antalet patienter, antalet underhållsdagar, totalkostnaden samt dagkostnaden för hvarje patient.

Särskilda *föreskrifter i afseende å allmänna hälsovården*, utöfver hvad hälsovårdsstadgan innehåller, hafva antagits och af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställts: den 18 mars 1901 matvaruordning, renhållningsstadga, polisreglemente och torgordning för Mjölby, den 17 april samma år ändringar i renhållningsstadgan för Söderköping, den 8 september 1902 matvarustadga för Kvillinge, den 18 juli 1903 stadga för Östra Eneby med flere socknar angående slakteri med mera, den 21 januari 1904 hälsovårdsordning för S:t Johannes socken, den 15 mars 1904 matvarustadga för Atvidabergs municipalsamhälle och den 16 mars sistnämnda år slakteri- och matvarustadga för Söderköping.

Det i förra femårsberättelsen omförmälda *epidemisjukhuset* i Linköping har under perioden uppförts för en kostnad af 75,000 kr. I anseende till det knappa utrymmet å epidemisjukhuset i Söderköping, där plats ej finnes för mera än 14 sängar, har förslag väckts om byggande af nytt sådant sjukhus. Det skulle komma att inrymma omkring 30 sjuksängar och beräknats kosta omkring 25,000 kr., men hvilat förslaget i afvaktan på utgången af väckt fråga om Landstingets öfvertagande af epidemisjukvården inom länet. I Norrköping beslöto stadsfullmäktige att för en kostnad af 40,000 kr. uppföra en observationsbyggnad å epidemisjukhusets område. Denna byggnad fullbordades jämväl under perioden. År 1901 inrättades på stadens bekostnad en kemisk undersökningsanstalt med ett anslag af 4,000 kr. för organisationskostnaderna. Denna anstalt är inrymd i stadens gård i kvadraten Hofvet.

På egendomen Vallas område i S:t Lars socken i närheten af Linköpings stad har med medel, som åstadkommits genom enskild insamling, under år 1905 uppförts en sjukvårdsanstalt, benämnd Östergötlands *hem för medellöse, obotligt sjuke*, hvilken anstalts ändamål är att till vård och underhåll mottaga fattiga, obotligt sjuka från länet, hvilka ej på grund af smittosam sjukdom äro farliga för omgifningen eller på grund af sinnessjukdom böra vårdas å annan anstalt. Till hemmets uppehållande användes dels afkastningen af den för detta ändamål samlade fond och dels de medel, som framdeles kunna för samma ändamål inflyta. Sjukhemmet är uppfördt af trä i tvenne våningar med plats för ett trettiootal patienter, inrymmande nedre våningen köksafdelning, vaktmästarebostad, matsal, badrum med mera samt öfre våningen tre

sjuksalar, bostad åt förestånderskan med mera. Intresset för sjukvårdsanstalten har visat sig mycket stort, och afsevärda donationer hafva till anstalten lämnats.

Hälsobrunnar. Badanstalten vid Kneippbaden är fortfarande öppen för allmänheten och rätt talrikt besökt, om också icke i så hög grad, som man ursprungligen väntat, beroende detta därpå, att efter anläggningen åtskilliga nya sådana anstalter blifvit inrättade å andra orter.

De båda gamla badinrättningarne vid Medevi och Söder-

Tab. G. Lasarettens i Östergötlands län verksamhet åren 1901—1905.

Lasarett.	Lasarettssafdelningen.			Korhusafdelningen.		Totalkostnad. Kronor.	Dagkostnad för patient. Kronor.
	Antal patienter.	Däraf allidna.	Underhållsdagar.	Antal patienter.	Underhållsdagar.		
<i>Linköpings.</i>							
År 1901	1,002	59	40,566	—	—	75,246·05	1·80
» 1902	973	53	41,831	—	—	71,684·80	1·64
» 1903	1,060	65	43,905	—	—	83,543·91	1·64
» 1904	1,041	74	39,471	—	—	71,584·34	1·83
» 1905	977	71	38,916	—	—	77,869·44	1·98
<i>Norrköpings.</i>							
År 1901	1,072	43	29,059	53	1,641	73,121·98	2·38
» 1902	952	45	31,014	55	1,603	77,335·33	2·37
» 1903	936	64	30,554	82	2,558	81,718·77	2·47
» 1904	1,078	76	31,281	66	1,410	80,724·49	2·47
» 1905	1,137	70	32,767	85	2,038	84,501·64	2·43
<i>Söderköpings.</i>							
År 1901	691	44	17,356	17	467	34,169·58	1·74
» 1902	642	49	20,507	7	180	38,429·08	1·70
» 1903	625	33	22,460	—	—	40,029·79	1·72
» 1904	681	49	23,509	—	—	42,144·44	1·74
» 1905	646	45	22,189	—	—	42,097·66	1·90
<i>Vadstena.</i>							
År 1901	182	28	9,242	21	852	19,738·68	1·95
» 1902	201	31	8,465	16	845	18,765·74	2·02
» 1903	156	24	8,816	17	599	19,228·50	2·04
» 1904	676	26	18,154	12	199	33,609·72	1·83
» 1905	804	31	22,422	23	865	37,516·42	1·61
<i>Kisa.</i>							
År 1901	230	7	4,768	—	—	8,575·47	1·75
» 1902	222	8	5,463	—	—	10,325·62	1·73
» 1903	229	10	5,166	—	—	9,324·98	1·75
» 1904	269	18	6,680	—	—	10,598·91	1·53
» 1905	279	10	6,526	—	—	11,288·88	1·65
<i>Finspångs.</i>							
År 1901	145	4	3,703	—	—	8,453·18	2·28
» 1902	179	9	4,617	—	—	9,777·25	2·12
» 1903	365	10	9,381	—	—	15,186·07	1·62
» 1904	361	23	9,900	—	—	15,631·46	1·58
» 1905	366	18	10,794	—	—	18,274·98	1·69

köping äro fortfarande mycket besökta och särskildt har den senare gått framåt. År 1905 tillbyggdes badlokalerna och maskinhuset samt inlades en ny ångpanna för ett sammanlagdt belopp af omkring 12,000 kr. — Anstalten har äfven under nu tilländagångna period haft att glädja sig åt en stigande frekvens. Visserligen minskades badgästantalet något under åren 1902 och 1903, men har därefter varit i stigande. Då antalet badgäster år 1900 uppgick till 1,200, utgjorde de under periodens sista år 1,528, alltså en ganska afsevärd ökning. Också har anstalten att uppvisa en mycket god ekonomisk ställning, som torde delas endast af få liknande företag. Oaktadt väsentliga afskrifningar å den fasta och lösa egendomen ägt rum, har inrättningens kapital betydligt ökats, och sedan år 1900 hafva årliga utdelningar till aktieägarna ägt rum.

Husdjursvården inom länet har ombesörjts af 1 länsveterinär, 15 distriktsveterinärer och 3 privatveterinärer. Under år 1905 hafva inalles 38,284 djur varit föremål för veterinärbehandling. Af smittosamma nötkreaturssjukdomar hafva tuberkulos, farsotsartad kastning och så kallad kalfdöd spelat största rollen, dock härja dessa sjukdomar ej så svårt nu som förr, tack vare förbättrade hygieniska anordningar samt rationellare utgallring och behandling af sjuka djur. Den smittosamma hästsjukdomen lungrot vann under åren 1904 och 1905 rätt stor spridning, företrädesvis i trakten kring Norrköping och Söderköping.

Största uppmärksamheten bland smittosamma kreatursjukdomar har dock *mjältbrandsfarsoten* år 1905 i Hammar-kinds härad ådragit sig. Af nämnda sjukdom inträffa årligen enstaka fall inom länets skilda delar, men smittan begränsas genom snabba och rationella åtgärder vanligen till ett fall å hvarje ställe. Under sommarmånaderna 1905 utbröt emellertid en rätt allvarsam mjältbrandsfarsot inom ofvan sagda härad bland den å allmänna skogsbeten gående nötboskapen. Flera tecken tyda på, att smittan förts till orten med sjuka älgar. Dessa djur företaga, som bekant, vidsträckta vandringar och kunna på så sätt föra sjukdomsfröet med sig till långt aflägsna bygder.

De åtgärder, som ifrågakommo för farsotens bekämpande, voro hufvudsakligen följande: 1) förstöring af mjältbrandskadaver och desinfektion af nersmittade platser, jämte öfriga författningsenliga åtgärder beträffande försäljning af mjölk och mejeriprodukter, besättningens isolering m. m.; 2) aflysning af en del skogsbeten, särskildt allmänningsbeten; 3) skallgång efter döda djur, speciellt älgar, under kronobettjänningens ledning medelst uppbådadt manskap, öfver smittade eller misstänkta skogsområden, hvarvid påträffade kadaver oskadliggjordes genom bränning och nedgräfnings; 4) kungörelse från Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande med råd, varningar och föreskrifter åt allmänheten rörande farsotens bekämpande; samt 5) af hälsovårdsmyndigheterna i Norrköping, Söderköping och Valdemarsvik utfärdade förbud mot införsel under sommarmånaderna af kreatur, kött, hudar m. m. från de smittade trakterna.

Spärrningsåtgärderna blefvo naturligtvis genom sin långvarighet synnerligen betungande för allmänheten, men veterinärerna lämna dock sitt erkännande åt det nit och den omtanke, allmänheten lade i dagen för att få hastigt

inträffade misstänkta sjukdoms- och dödsfall diagnostiserade, och berömma den villighet, hvarmed man sökte fullgöra af veterinär lämnade råd och anvisningar till farsotens bekämpande. Veterinärernas arbete blef ganska ansträngande. Distriktsveterinärerna i Söderköping och Valdemarsvik erhöello stående förordnande af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshålvande att vidtaga författningsenliga åtgärder till farsotens hämmande, hvarhelst nya fall af sjukdomen yppades. Därjämte förordnades 2 extra veterinärer att biträda vid farsotens bekämpande. Från och med augusti månad började farsoten märkbart aftaga.

Under den tid, juli och halfva augusti månader, farsoten härjade inom Hammarkinds härad, sjuknade 7 hästar, af hvilka 4 dött, 149 nötkreatur, af hvilka 110 dött, 2 får, som båda dogo. Dessutom påträffades i skogarne 13 älgkadaver, af hvilka sannolikt de flesta dukat under för samma sjukdom. Antalet tjänstesor för sagda mjältbrandsfarsot utgjorde 207, och kostnaderna för statsverket hafva varit ganska betydliga. Som en följd af farsoten torde förtjänan anföras, att inom Valdemarsviks, Söderköpings, Vikbolandets och Norrköpings veterinärdistrikt allmänheten under år 1905 låtit försäkra kreatur mot smittosamma husdjursjukdomar för en försäkringssumma af öfver 4 millioner kronor.

C) **Undervisningsväsendet.** Vid de *allmänna läroverken* i Linköping och Norrköping har lärjungeantalet mot periodens sista år betydligt ökats. Under vårterminen 1901 undervisades vid Linköpings läroverk 508 och höstterminen 1905 589 lärjungar, samt vid Norrköpings läroverk vårterminen 1901 507 och höstterminen 1905 600 lärjungar. Inom Linköping har lärareantalet ökats med 3 och inom Norrköping med 4 nya lärare.

På sätt i nästföregående femårsberättelse närmare omförmäles, har Norrköpings högre elementarläroverk medelst tillbyggnad erhållit ökad utrymme, hvarigenom, oaktadt det ständigt ökade lärjungeantalet, undervisningen utan svårighet där kunnat bedrivas.

Inom Linköping är däremot förhållandet vida sämre och följden af den hastiga tillväxten af lärjungar har gjort, att det redan förut hårdt anlitade utrymmet blifvit alldeles otillräckligt och att de öfverbefolkade lärorummen långt ifrån tillfredsställa hygienens fordringar. Förberedande åtgärder hafva också vidtagits för åstadkommande af en behöflig utvidgning af läroverket, som till följd af sitt läge och den otillräckliga tomtplatsen torde kräva en fullständig ombyggnad.

Genom nådiga *stadgar för rikets allmänna läroverk* den 13 februari 1905 hafva dessa genomgått en genomgripande förändring med afseende å sin organisation, som dock icke blir fullt genomförd förr än vårterminen 1910, då studentexamen afläggas i enlighet med bestämmelserna i nämnda stadga, enligt hvilken de större läroverken skiljas i två delar, realskolan och gymnasiet. Realskolan afslutas i sjätte klassen med den så kallade realskoleexamen. Denna examen afläggas första gången vårterminen 1907. Läroverksreformens största betydelse synes ligga däruti, att en särskild examen, som medför en viss kompetens, inrättats för 15- och 16-års

åldern, att det nationella vid undervisningen blifvit bättre tillgodosedt, att undervisningen i det stora hela ställts mera praktiskt, särskildt i realskoleexamen, att latinstudiet helt och hållet förlagts till gymnasiet och att undervisningen i naturvetenskapen fått en mera praktisk anläggning och ökad utrymme.

År 1904 fattade Riksdagen beslut om indragning af Söderköpings åldriga allmänna läroverk, som från ursprungligen treklassigt så småningom utvecklats till femklassigt; och skulle indragningen försiggå sålunda, att från och med sagda år årligen indrages en klass, så att indragningen, som börjat med första klassen, är fullt genomförd med utgången af vårterminen 1907, efter hvilken tid skolan sålunda upphör att vara statens läroverk. I anledning häraf har fråga uppstått om skolans ombildande till sexklassig samskola med dimissionsrätt till realskoleexamen. Denna omdaning skulle med början från första klassen fortgå i mån af läroverkets successiva indragning såsom statsskola och sålunda vara i sin helhet verkställd samtidigt med den genomförda indragningen. En kommitté är af stadsfullmäktige tillsatt för utredning härutinnan äfvensom rörande nuvarande läroverkshusets förändring och tillbyggnad för beredande af erforderliga lokaler för den ombildade skolan, och hoppas man att kunna åt densamma utverka såväl något statsbidrag som ock den för dugliga lärarekrafter erhållande högst viktiga förmånen af tjänsteårsberäkning för lärarne. Lärjungarnes antal, som utgjorde 35 vårterminen 1901 och 49 vårterminen 1904, hade höstterminen 1905 ökats till 74, däraf 50 gossar och 24 flickor.

På grund af ofvanberörda riksdagsbeslut har äfven Vadstena allmänna femklassiga läroverk sedermera ombildats till sexklassig samskola, och skall för sådant ändamål första klassen vid läroverket från och med läsåret 1906—07 förändras till samskoleklass, hvarefter vid början af hvarje följande läsår ytterligare en klass, i ordning därifrån räknadt, skall förändras till eller inrättas såsom samskoleklass, intill dess läroverket erhållit föreskrifna sex klasser. Öfriga närmare bestämmelser rörande Vadstena sexklassiga samskola inhämtas af Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 7 april 1906. Lärjungeantalet utgjorde 1901 års vårtermin 56 och höstterminen 1905 67.

Af styrelsen för Linköpings elementarläroverk för flickor har staden öfvertagit samtliga dess tillgångar och skulder samt sedermera upplåtit läroverkshuset för bedrivande af enahanda undervisning, som skolan förut lämnat, hvarjämte staden till läroverket, förutom läroverkshuset, lämnar ett årligt kontant bidrag af 2,000 kr. Elevantalet i skolan utgjorde 1901 års vårtermin 163, fördelade på åtta afdelningar, samt vårterminen 1905 217, fördelade på tolf afdelningar. Lärarinnornas antal har under perioden ökats från 8 till 10.

I Norrköping äro under perioden på stadens bekostnad uppförda två flickskolehus för högre undervisning, det ena i kvadraten Lammet och det andra i kvadraten Östra Huken. Husen hafva kostnadsfritt upplåtits till Aktiebolaget Norrköpings flickläroverk intill utgången af år 1905 med prolongation af denna upplåtelse på tre år

i sänder, så vida uppsägning ej skett innan den 1 april det år, vid hvars slut kontraktet skall upphöra att gälla.

Folkskoleväsendet har under den tilläandagångna perioden varit stad i en både snabb och jämn utveckling. Inom *Linköping* har dock icke någon utveckling i yttre hänseende ägt rum. Barnantalet har varit nästan detsamma under hela perioden, och klassafdelningarnas antal samt antalet lärare och lärarinnor har varit konstant. Först vid periodens slut inträdde en förändring. Under hösten 1905 skedde nämligen en stark inflyttning till staden. Därigenom fick folkskolan en sådan tillströmning af lärjungar, att fyra nya klasser måste bildas under året. Utrymmet i stadens tvenne skolhus har hittills varit tillräckligt, så att hvarje skolklass haft sitt eget lärorum. För att undvika att samma lärorum användes af flere klasser hafva äfven skolhusens vindar tagits i anspråk. De lärorum, som här äro inredda, äro i flere afseenden otjänliga som klassrum, men de användas dock för tillfället som sådana. Framdeles komma de att tjäna för undervisningen i vissa speciella ämnen. Skolans lokaler i öfrigt äro hvad nya skolan beträffar fullt tidsenliga och hvad den gamla angår ganska goda. Fortfar stadens tillväxt, är emellertid behovet af ett nytt folkskolehus inom kort oafvisligt.

I fråga om skolväsendets organisation hafva däremot åtskilliga förändringar vidtagits. Sålunda hafva flere goda skolhygieniska anordningar blifvit genomförda, och vården om skolbarnens hälsa har varit föremål för skolrådets särskilda omsorg. Skolbad med bastu, dusch och bassäng är inrättadt i nya skolhuset. Här erhålla alla lärjungar med undantag af första årsklassen ett fritt bad minst hvarannan vecka. Tvenne skolläkare hafva blifvit anställda, med skyldighet att undersöka alla nyinskrifna lärjungar, att besiktiga sådana barn, hvilka af lärare eller lärarinna under läsårets gång sändas till skolläkarne, på grund af att någon brist trädte i dagen, att utvälja sådana barn, som behöfva följa med skollofskolonierna ut på landet under sommaren, samt att stå skolrådet och folkskoleinspektören till tjänst med råd vid skolhygieniska anordningar. Ett nytt läroämne har upptagits på skolans läsordning, nämligen undervisning i huslig ekonomi och skolköksgörömmål, och har för detta ändamål ett väl ordnad skolkök blifvit inredt i nya folkskolan. I denna undervisning deltaga flickorna i fjärde klassen och fortsättningsskolan. Hvarje flicka får i regel en skolköksdag i veckan.

Till genomförda förändringar hör också, att inspektörsbefattningen vid stadens folkskolor efter att förut hafva varit en bisyssla från och med år 1905 lagts i händerna på en person, som har att odeladt ägna sig åt folkskoleväsendets ledning.

Ännu äga stadens folkskolor ingen lokal för ett så viktigt ämne som gymnastiken. Ämnet är visserligen upptaget på skolans läsordning med ett par halftimmar i veckan, men detta är mera för formen än till gagnet. Den enda art af gymnastik, som kan bedrivas, utgöres af s. k. fristående rörelser, ty något slags apparelj finnes icke att tillgå. Vid vackert väder under höst och vår utföras de gymnastiska rörelserna ute på skolgården, eljest i afklädningsrummen.

Är vädret vackert, så utbytas de dock oftast mot friluftsslek, för hvilket ändamål en del lekmateriell anskaffats. Ett dylikt utbyte kan dock ske blott under en kortare del af läsåret. Skolrådet har också länge insett behovet af en särskild gymnastiklokal för folkskolan och för den skull ingått till stadsfullmäktige med begäran om upplåtande af en tomt för ändamålet. Ett annat ämne, som visserligen är påbjudet i folkskolestadgan, men som alls icke förekommer vid skolan, är trädgårdsskötsel. Denna torde ej sakna sitt stora värde äfven för städernas ungdom, helst i våra dagar, då egna hem i allt större antal växa fram i städernas utkanter och äfven koloniträdgårdar börja anläggas. Äfven denna fråga har Linköpings skolråd behjärtat och vidtagit åtgärder för att få en skolträdgård till stånd.

Det svåraste lyte, den gångna femårsperioden har att uppvisa är det, att 35 % af de lärjungar, som erhållit afgångsbetyg från folkskolan, lämnat denna efter att hafva genomgått blott tredje klassen. År 1902 uppgick antalet af dessa ända till 42 %. Man måste beklaga, att så många barn slutat skolan ett år för tidigt och således gått miste om de kunskaper och den fostran, skolans egentliga afgångsklass har att skänka, hvarigenom skolgången till stor del förfelats. I många fall är nog hemmens fattigdom orsaken till den förtidiga afgången, men det finnes äfven föräldrar, som, utan att vara i behof däraf, mera se på den vinst, de kunna bereda sig genom barnens arbete, än på vikten af barnens uppfostran och därför uppbjuda all förmåga att i förtid få dem ur skolan. Ytterligare en anledning till att så många barn vid Linköpings folkskolor fått afgå från tredje klassen har man att söka i den täta flyttningen emellan staden och S:t Lars församling. Folkskoleväsendet i den senare står genom hvarannandagsläsning, för stort barnantal för hvarje lärarekraft m. m. betydligt lägre än i staden, och följden däraf blir naturligtvis nedsättning vid inskrifningen i stadens skolor. Läsåret i S:t Lars öfverensstämmer icke heller med läsåret vid skolorna i staden, hvadan det är alldeles omöjligt för ett barn att vid flyttning genomgå skolan efter normal beräkning. Sker så en dylik flyttning ett par gånger under barnets skoltid, så måste dess skolgång antingen väsentligen förlängas eller i förtid afbrytas.

I fråga om den fortsatta undervisningen äro vissa åtgärder väl behöfliga. Blott för de från folkskolan afgångna flickorna finnes en fortsättningsskola. Denna har under sista året delvis omdanats, så att undervisningen fått en mera praktisk läggning. Sålunda bedrifves räkneundervisningen i form af hushållsräkning och enkel bokföring, modersmålet i form af uppsatsöfning och litteraturläsning, och i naturlära genomgås en kurs i allmän hygien och barnavård. Fortsättningsskola för gossar är ett af de önskemål, som stå på dagordningen. Någon s. k. högre afdelning hafva Linköpings folkskolor icke ännu fått. Glädjande är att nämna, att många föräldrar bland medelklassen hysa sådant förtroende för folkskolan, att de helst skulle vilja låta sina barn inhämta all sin skolkunskap därstädes, om denna ägde den påbyggnad, som vår tid fordrar. Nu måste de oftast taga sina gossar ur folkskolan från första eller andra klassen för att låta dem fortsätta i läroverket. Flickorna låta de i regel genomgå hela folkskolan, innan de öfvergå till flicklärover-

ket, enär språkfrågan lättare kan ordnas för dem än för gossarne.

I fråga om *Norrköpings* folkskolor har folkskoleinspektören filosofie doktorn J. Bager-Sjögren meddelat följande.

Folkskoleväsendets tillväxt i denna stad under femårsperioden synes af *tabell H*.

Skolväsendet har varit inrättadt i hufvudsaklig öfverensstämmelse med 1900 års normalplan för småskola litt. A och folkskola litt. A. Såsom öfverbyggnad på den obligatoriska folkskolan har fortfarande uppehållits en folkskolans högre afdelning med tre årsklasser. Såsom bevis på att denna fyller ett verkligt samhällsbehof kan anföras, att dess lärjungeantal, som höstterminen 1900 var 132 (26 gossar och 106 flickor), under höstterminen 1905 stigit till 201 (47 gossar och 154 flickor). Förutom i de ämnen, som enligt folkskolestadgan skola förekomma i alla folkskolor, har kostnadsfri undervisning terminligen meddelats: i huslig ekonomi åt flickorna i folkskolans fjärde klass en dag i veckan under hela läsåret, i träslöjd åt gossarne i folkskolans tredje och fjärde klasser under 4 timmar i veckan samt i kvinnlig slöjd åt flickorna i första till och med sjunde folkskoleklasserna under 5 timmar i veckan. Dessutom har från och med år 1902 hvarje vår tillfälle beredts gossarne i folkskolans fjärde klass att under lärares ledning deltaga i skogsfrösädd å staden tillhöriga skogsmarker, hvilket arbete varit dem till både nytta och nöje. Undervisningsmaterielen har under femårsperioden blifvit ytterligare förbättrad och tillökad, bland annat genom inköp af orglar till så stort antal, att numera såväl småskolans som folkskolans orgelbehof är tillgodosedd. I detta sammanhang förtjänar nämnas, att arbetet på skolbarnens smakbildning fått en kraftig handräckning därigenom, att Norrköpings konstförening den 4 mars 1903 i stadens folkskolor deponerade 151 för ändamålet lämpliga taflor, som förut varit utställda i föreningens konstmuseum. Genom denna deposition samt genom senare tillkomna gåfvor och inköp har vunnits den förmånen, att samtliga klasserna numera äro prydda med konstverk.

Bland åtgärder för skolbarnens hälsovård märkas följande. Den kostnadsfria badningen i stadens varmbadhus har blifvit utsträckt, så att antalet skolbad, som år 1900 var 8,794, under år 1905 uppgick till 13,988. Stadens idrottspark har från och med år 1904 blifvit på vissa villkor kost-

nadsfritt tillgänglig för folkskolebarnens idrottsöfningar, hvilka därigenom och genom särskildt anordnad instruktion i friluftss lekar blifvit kraftigt befordrade. Slutligen har kyrkostämman den 30 oktober 1905 anslagit medel för anställande af undervisningslärare vid folkskolorna.

Antalet folkskolehus har fortfarande varit 9, af hvilka de båda sistuppförda togos i bruk år 1897. Den 9 januari 1905 beslöt stadens församlingar att för en kostnad af 395,000 kr. låta uppföra ett nytt folkskolehus.

Kostnaden för folkskoleväsendet i Norrköping samt den förhållande till stadens folkmängd och folkskolornas lärjungeantal synas af följande tabell:

År.	Årskostnad. Kronor.	Antal invånare.	Kostnad per invånare, i kr.	Antal skolbarn.	Kostnad per skolbarn, i kr.
1900	290,738 11	40,954	7 10	4,163	69 84
1901	287,885 47	41,498	6 94	4,199	68 56
1902	294,629 06	41,984	7 01	4,347	67 77
1903	296,724 82	43,220	6 87	4,541	65 34
1904	300,240 75	44,332	6 77	4,623	64 95
1905	320,502 13	44,705	7 17	4,642	69 04

De statsbidrag till folkskoleväsendet, som staden erhållit, hafva vuxit från 46,846 49 kr. år 1900 till 61,821 24 kr. år 1905. I nära samband med folkskolorna står den välgörenhet mot folkskolebarn, som utförs af Norrköpings arbetsstugor, Föreningen för sommarkolonier, Sällskapet Jultomtarna m. fl. enskilda föreningar för barnbespisning och barnbeklädnad. Egendomligt och särskildt hedrande för staden är att dylika välgörenhetsföretag därstädes kunnat fortgå och allt vidare kunna utsträcka sin verksamhet utan att åtnjuta understöd af skattemedel.

Ett nytt välgörenhetsföretag är den Volvskindergarten, som under namn af Norrköpings Fröbelstuga öppnades i april 1904 och då var den första i sitt slag här i landet. Den mottager tre timmar dagligen barn ur fattiga hem och afser att enligt vanlig kindergartensmetod utbilda deras sinnen och tillfredsställa deras verksamhetsbegär. Den 6 april 1902 öppnades Norrköpings folkbibliotek, grundadt af en för ändamålet stiftad förening. Om dess utveckling och betydelse vittnar, att, tack vare bidrag från stadsfullmäktige, biblioteket redan kommit så långt, att detsamma under år 1905 mottog 38,562 besök och förmedlade 23,932 boklån för hemläsning, hvarförutom ett betydande antal böcker, tidskrifter och tidningar tillhandahålles för läsning i bibliotekslokalen. Förhållandet förtjänar så mycket hellre här omnämnas, som bibliotekets kunder till stor del utgöras af ungdom.

Af stor betydelse för folkundervisningen har äfven varit, att genom upprättandet af Norrköpings stads uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn det blifvit möjligt att i ökad utsträckning afskilja från folkskolorna sådana barn, som, utan att vara obildbara, dock icke kunna tillgodogöra sig undervisning i folkskola. Anstalten, som öppnades den 1 september 1900, står under en särskild, af stadsfullmäktige utsedd, styrelse och är ordnad såsom externat. Under höstterminen 1905 uppgick lärjungeantalet till 17, af hvilka 6

Tab. H. Folkskolorna i Norrköping åren 1901—1905.

År.	Antal klassafdelningar.			Antal lärare och lärarinnor.				Antal skolbarn.			
	I egentliga folkskolan.	I småskolan.	I fortsättnings- o. ersättningskolor.	Folkskolelärare.	Folkskolelärarinnor.	Småskolelärarinnor.	Summa.	I egentliga folkskolan.	I småskolan.	I fortsättnings- o. ersättningskolor.	Summa.
1901	64	48	15	32	33	48	113	2,624	1,415	206	4,245
1902	65	50	15	32	33	50	115	2,689	1,422	301	4,412
1903	64	50	15	32	33	50	115	2,748	1,445	433	4,626
1904	65	52	16	32	34	52	118	2,778	1,499	383	4,660
1905	67	51	14	33	35	51	119	2,854	1,474	388	4,716

voro utackorderade på anstaltens bekostnad, men de öfriga underhöllas af sina föräldrar. Omkostnaderna för anstalten uppgingo år 1905 till inalles 3,837.94 kr. Af denna summa betäcktes 2,562.50 kr. genom statsanslag och återstoden eller 1,275.44 kr. genom anslag ur stadskassan.

Såsom af det nu anförda framgår, har stadens folkskoleundervisningsväsen under femårsperioden blifvit af samhället väl omhuldadt och, tack vare detta förhållande, också kunnat gå framåt i flere afseenden. Icke desto mindre kunna dock äfven i Norrköping berättigade klagomål göras öfver tilltagande brottslighet, superi, otukt och annan vanart bland de unga. I skolan har visserligen barnens uppförande i det hela varit tillfredsställande. Ungdomens förvildning framträder först efter skolåldern och kan knappast förvåna den, som besinnar, att barnen i allmänhet redan vid 12½ å 13 års ålder genomgått skolan och att ett betydande antal af dem alldeles saknar nödig tillsyn och fostran under den därpå följande, synnerligen kritiska öfvergångsåldern.

För att i någon mån motverka denna fara hafva ansträngningar blifvit gjorda att genom diverse reformer samla de afgångna barnen i fortsättnings- och ersättningsskolor. Dessa ansträngningar hafva också krönts med framgång så till vida, att lärjungeantalet i nämnda skolor, hvilket till och med år 1901 var stadigt i sjunkande, sedan visat en glädjande stigning. Tyvärr är det dock ofta så, att de, som äro mest i behof af fostrande inflytelser, hålla sig borta från fortsättnings- och ersättningsskolorna. Mot detta missförhållande stå skolmyndigheterna fullkomligt maktlösa.

Under rubriken byggnadsverksamhet har omnämnts den nya folkskolebyggnaden i *Söderköping*, som påbörjades år 1903 och fullbordades år 1905. Den innehåller åtta lärosalar i två våningar med slöjdsal och ekonomiafdelning i källarvåningen samt i tredje våningen bostäder, nämligen fyra rum och kök för en lärare samt ett rum och kök för hvardera af två småskolelärarinnor. Byggnaden, som är belägen på en stor och rymlig, Hästtorget angränsande, tomt och som är beräknad lämna plats för 280 barn, har med inventarier kostat 66,000 kr. Därtill har för en kostnad af 6,000 kr. förutvarande folkskolebyggnaden blifvit omändrad till bostäder för en lärare och två lärarinnor, den föres lägenhet bestående af fyra rum och kök och de senares hvardera af två rum och kök. Inberäknadt dessa byggnadskostnader, hafva stadens utgifter för folk- och småskolorna utgjort: år 1901 5,334.77 kr., år 1902 5,352.71 kr., år 1903 5,421.50 kr. år 1904 32,727.75 kr. och år 1905 43,848.48 kr. Elevantalet, som höstterminen 1900 uppgick till 176, däraf 78 gossar och 98 flickor, hade vid höstterminen 1905 ökat till 212, däraf 99 gossar och 113 flickor. I likhet med förhållandet vid slutet af förra perioden har undervisningen bestridits af två lärare och fyra lärarinnor, däraf två småskolelärarinnor.

En under förra perioden i staden inrättad s. k. aftonskola har oafbrutet fortsatt sin verksamhet med två timmars daglig undervisning tre dagar i veckan, och har elevernas antal växlat emellan 10 och 21. Däremot har Söderköpings privata flickskola, som tillförne under en lång följd af år fortgått, måst upphöra med vårterminen 1904 till följd af det genom samskolans inrättande minskade elevantalet.

Äfven i de mindre städerna och å *landsbygden* har folkskoleväsendet under perioden gått framåt, om också icke utvecklingen skett i lika hög grad och med samma snabbhet som i Linköping och Norrköping.

Då i de berättelser om folkskolorna, som årligen utarbetas i Ecclesiastikdepartementet, uppgifter jämväl beträffande Östergötlands län finnas intagna dels angående antalet skolor af olika slag, lärare, lärarinnor och skolpliktiga barn samt huru många af dem som undervisas i de olika skolorna, dels ock om kostnaderna för folkskoleväsendet, tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande att i underdånighet i fråga om dessa förhållanden hänvisa till berörda berättelser.

De flyttande skolornas antal minskas allt mera, och torde de snart vara alldeles försvunna. En stor brist är den så godt som öfverallt förekommande halftidsläsningen. Vare sig denna uppträder i s. k. hvarannandagsläsning eller i form af periodläsning, få barnen icke mera än hälften af den årliga undervisningstid af åtta månader, som folkskolestadgan afser. Egendomligt nog lär heltidsläsningen vara vanligare i småskolorna än i folkskolorna, och dock borde det vara svårare för de mindre barnen att hvarje dag gå i skolan än för de större. Anledningen härtill torde vara att söka i föräldrarnes och arbetsgifvarnes önskan att så mycket som möjligt begagna sig af de större barnens arbetskraft. Härtill kommer också, att heltidsläsningen på vissa ställen skulle komma att kräfva ökade utgifter för nya lokaler och ökade lärarekrafter. Det har också anmärkts, att den undervisning, som lämnats, ofta varit mera teoretisk än praktisk, men att, särskildt hos de yngre lärarne, en tendens visat sig, att de äfven i detta hänseende följa med sin tid.

Trädgårdsskötseln är ett ämne, som, till följd af halftidsläsningen samt att barnen under sommarmånaderna icke gå i skolan, rätt mycket försummas. Äfven gymnastik bedrifves antingen icke alls eller ock på ett otillfredsställande sätt, en gifven följd af att gymnastiklokaler så godt som ingestädes förekomma.

Fortsättningsskolornas antal ökas, men det klagas öfver, att de äro fåtaligt besökta. Därest de blefve obligatoriska för barn, som icke öfvergått till andra skolor, skulle de säkerligen blifva af mycket stor betydelse för ungdomen i den farliga öfvergångstiden från barn till ungdomsåldern. Slöjden omfattas i allmänhet med rätt stort intresse af barnen, såväl gossar som flickor. Lokaler, inventarier och materiell utvecklas så småningom till det bättre.

Beträffande den i förra femårsberättelsen omförmälda *tekniska aftonskola* är Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i tillfälle att meddela följande. Sedan Eders Kungl. Maj:t i nådigt bref den 19 maj 1899 medgifvit, att 2/3 af den s. k. Meurlingska fonden, tillkommen genom donation af år 1802, finge användas till inrättandet af en teknisk aftonskola i Linköping, började denna sin verksamhet vårterminen 1900. Skolans ändamål är att företrädesvis åt unga män och kvinnor, som ägna sig åt handel och yrken, meddela undervisning i sådana kunskapsgrenar, som för deras yrkesskicklighet äro af vikt. Skolans verksamhet ledes af en styrelse, hvars medlemmar utses af länets landsting, domkapitlet, stadsfullmäktige, Linköpings handelsförening

samt Linköpings fabriks- och handtverksförening. Läroämnenä äro de i tekniska yrkesskolor vanliga samt dessutom yrkesmålning och väfning. Elevantalet har under femårsperioden 1901—1905 terminligen utgjort i medeltal 208, där af 126 manliga och 82 kvinnliga. Medelåldern för de manliga eleverna har varit 19 år, för de kvinnliga 18. Skolan har förfogat öfver 18 lärare, föreståndaren inberäknad, med tillsammans i medeltal 80 undervisningstimmar i veckan. Af läroämnenä hafva räkning, välskrifning och frihandsteckning varit mest frekventerade med i medeltal respektive 111, 87 och 79 elever terminligen, minst textning med i medeltal 9 elever. Af de manliga eleverna hafva 87 % varit i yrken anställda. Talrikast hafva följande yrken varit representerade: målare med 16 personer, möbelsnickare med 13, handels- och kontorsbiträden med 9 samt byggnadssnickare, järnarbetare och trädgårdselever med hvarterdera 6, allt i medeltal per termin. Skolans inkomst- och utgiftsstat för år 1905 balanserar med 8,101.56 kr., hvaraf till aflönningar 5,555.95 kr. Kommunala anslag till skolan för samma år utgjorde 3,200 kr.; statsanslaget 2,500 kr.

Vid Östergötlands folkhögskola å Lunnevad i Sjögestads socken utgjorde elevantalet:

	Manliga.	Kvinnliga.	Summa.
År 1901	52	31	83
» 1902	54	24	78
» 1903	38	19	57
» 1904	40	36	76
» 1905	44	17	61
Summa	228	127	355

Skolans manliga och kvinnliga afdelningar hafva åtnjutit följande anslag och afgifter, i kronor:

År.	Statsanslag till skolan.		Statsanslag till elever.		Landstingets anslag.		Skolaafgifter.	
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.
1901 . .	3,000	1,206	678	204	2,500	500	2,460	625
1902 . .	4,000	1,063	810	309	2,500	500	2,120	505
1903 . .	4,000	950	540	203	2,500	500	1,940	395
1904 . .	4,000	1,255	700	260	2,500	500	2,295	759
1905 . .	4,000	1,000	250	81	2,500	500	2,540	405

Vid räddningshemmet för vanartiga gossar å Folåsa i Rappestads socken har elevernas antal varit följande med angifna underhållskostnad:

	Antal elever.	Kostnad, i kr.
År 1901	25	4,138.52
» 1902	20	3,906.59
» 1903	19	3,641.03
» 1904	21	4,227.41
» 1905	28	3,900.66

I sparbank insattes för eleverna under femårsperioden 671.83 kr., där af största beloppet år 1905, eller 145.23 kr., och det minsta år 1903, eller 119.60 kr. Vid 1905 års slut hade afflyttade och kvarvarande elever inestående i sparbank 1,496 kr. och i lifranteanstalt 2,654.66 kr., eller tillsammans 4,150.66 kr.

Uti den i förening med nyssnämnda folkhögskola inrättade *landtmannaskola* hafva undervisats följande antal elever, och har denna skola åtnjutit efterskrifna anslag:

	Elevantal.	Statsanslag. Kronor.	Hushållnings-sällskapets anslag, i kr.	Skolaafgifter. Kronor.
År 1901	11	2,140	1,500	735
» 1902	14	2,310	1,500	715
» 1903	12	2,220	1,500	725
» 1904	15	2,745	1,500	745
» 1905	13	2,560	1,500	660

Länets hushållningssällskaps *landtbruksskola* å Bjärka-Säby har under perioden fortsatt sin verksamhet. Vid skolan har lämnats undervisning för utbildning af rättare, ladugårdsskötare och hästskötare, och vid den å Bjärka-Säby varande mejeristation har på statens bekostnad varit anordnad undervisning i mejeriskötsel.

Vid länets *uppfostringsanstalt för sinnesslöa barn*, belägen inom Drothems socken i omedelbar närhet af Söderköpings stad, voro under år 1905 intagna 43 barn, som, efter måttet af hvarje elevs fattningsförmåga, bibringades undervisning i bokliga kunskaper, jordbruksgöromål, kreaturs- och trädgårdsskötsel samt slöjdarbeten af flere olika slag. Vid anstalten voro anställda 1 föreståndarinna, 4 lärarinnor, 1 gymnastiklärare, 1 skomakare såsom slöjdlärare, 1 arbetsrättare och 6 tjänarinnor, af hvilka tre tillika användts till sköterskor. Förutom Landstingets anslag, 6,000 kr., åtnjöt anstalten under sistnämnda år bidrag af statsmedel med 9,350 kr. samt från Malmö barnhusfond 300 kr. Med anledning af vid 1905 års landsting väckt förslag att i anslutning till förenämnde anstalt inrätta ett arbetshem och asyl för sinnesslöa personer, tillsatte Landstinget en kommitté för åvägabringande af för förslagens vidare behandling nödig utredning.

En i Norrköping under år 1901 bildad *biblioteks-förening*, med folkbibliotek och arkivsamlingar, har årligen under perioden åtnjutit anslag från stadskassan, växlande emellan 1,500 kr. och 4,500 kr. Biblioteket har varit flitigt anlitadt både för läsning i bibliotekslokalerna och för hemlån. År 1904 den 24 oktober beslöto stadsfullmäktige att af disponibla afkastningen af Trozelliska fonden använda 37,421 kr. 67 öre till inköp af det s. k. Finspångs bibliotek och till dess ordnande samt återstoden, 150,000 kr., till ett »Trozelliminne» för tillgodoseende af arbetareinstitutets och biblioteks-föreningens behof af lokaler.

D) Rättsväsendet, administrationen och fångvården.

För upprätthållande af allmän ordning och säkerhet å landsbygden på platser, där till följd af en större sammanträngd befolkning eller eljest sådant varit erforderligt, hafva, såsom förut, *särskilda polistjänstemän* varit ständigt anställda: inom Mjölby municipalsamhälle, vid Boxholms bruk och järnvägsstation, inom Sandbacka s. k. förstad, invid Boxholm, å Göta kanalområde mellan sjöarna Vättern och Boren samt vid Motala verkstad, Motala gästgifvaregård och Motala järnvägsstation, i Norrköpings s. k. Norra förstäder inom Östra Eneby socken, vid Finspångs styckebruk och järnvägsstation, vid Lotorps bruk, vid Ladugårdsbacke i

S:t Lars socken, inom Kisa municipalsamhälle, inom Åtvidabergs municipalsamhälle, vid Reijmyre glasbruk, inom Kvillinge socken, inom municipalsamhället Borgs villastad, inom Valdemarsviks samhälle, vid Kimstads järnvägsstation samt inom Ljusfors och Skärblacka fabrikssamhällen. För tjänstgöring allenast viss tid på året hafva polistjänstemän varit anställda: vid Malmslätt den tid vapenöfningarna därstädes pågå, samt vid Medevi hälsobrunn under den tid brunnsinrättningen därstädes hålles öppen. Till aflöning af dessa polistjänstemän har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande till sitt förfogande haft af Eders Kungl. Maj:ts anvisadt årligt anslag, som utgått år 1901 med 4,000 kr., åren 1902 och 1903 med 4,600 kr. och åren 1904 och 1905 med 5,000 kr. Därjämte hafva bidrag årligen tillskjutits af Mjölby kommun och municipalsamhälle med 150 kr., Kungl. Järnvägsstyrelsen med 125 kronor, Boxholms aktiebolag med 250 kr., Motala verkstads nya aktiebolag med 200 kr., Motala socken med 100 kronor, Göta kanalbolag med 200 kr., Kungl. Järnvägsstyrelsen med 150 kr., Östra Eneby socken med 900 kr., Risinge kommun med 150 kr., Aktiebolaget Nordiska artilleriverkstäderna med 125 kr., Stens bruks aktiebolag med 175 kr., Kisa kommun med 150 kr., Östra centralbanans järnvägsaktiebolag med 100 kr., enskild person i Kisa med 25 kr., Åtvids kommun med 150 kr., Åtvidabergs municipalsamhälle med 600 kr., Skedevi kommun med 150 kr., Reijmyre bruks aktiebolag med 150 kr., Kvillinge kommun med 400 kr., Borgs socken med 1,650 kr., Medevi nya aktiebolag med 100 kr. samt Valdemarsviks samhälle med 225 kr. och Ringarums socken med 125 kr., hvarjämte Tryserums socken af Kalmar län och Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i sistnämnda län till aflöning åt den gemensamt af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i Östergötlands och Kalmar län förordnade polismannen i Valdemarsvik anvisat bidrag med 50 kr. af socknen samt enahanda belopp af de till polisbevakning inom Kalmar län anslagna medel.

Med afseende å vid länets domstolar anhängiggjorda mål äfvensom konkurs- och urarfväarenden samt lagfarts- och in-teckningsärenden tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande hänvisa till den allmänna statistiken.

Lagsökningsärendenas antal hos öfverexekutorerna i länet, antalet personer, som därvid ålagts betalningsskyldighet, äfvensom de ådömda skuldbeloppen utgjorde:

	Antal.	Personer.	Kronor.
År 1901	314	325	290,577.36
» 1902	571	270	201,941.80
» 1903	507	290	1,087,255.85
» 1904	429	226	327,408.54
» 1905	471	218	376,023.71

Af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande under perioden i administrativ väg fastställda ordningsföreskrifter m. m. inhämtas af följande förteckning:

1901 mars 18.	Brandordning för Mjölby,
» » »	Byggnadsordning för Mjölby,
» » »	Matvaruförordning » »
» » »	Renhållningsstadga » »
» » »	Polisreglemente » »
» » »	Torgordning » »

1901 mars 18.	Brandordning för Borgs villastad,
» » »	Sotartaxa » » »
» » »	Reglemente för Åtvids kreatursförsäkringsbolag,
» » »	Askeby och Örtomta socknars förenande till ett fjärdingsmansdistrikt,
» april 17.	Polisreglemente för Borgs villastad,
» » »	Ändring i renhållningsstadgan för Söderköping,
» » »	Ändring i reglementet för Heda kreatursförsäkringsbolag,
» maj 10.	Förbud för velocipedåkning i Söderköping,
» juli 4.	Stadgar för sällskapet »Rätt och sanning»,
» » »	Byggnadsordning för Linköping,
» aug. 24.	Nytt reglemente för Hagelskadeförsäkringsföreningen,
» sept. 18.	Reglemente för Vånga sparbank,
» » »	Reglemente för Asby nötkreatursförsäkringsbolag,
» okt. 7.	Velocipedstadga för Motala,
» » »	Ändring i stadgarne för Linköpings tekniska aftonskola.
» nov. 9.	Ändring i reglementet för Östergötlands läns brandstodsbolag,
» » »	D:o d:o för Vifolka sparbank,
» » »	D:o d:o för Göstrings allmänning,
» dec. 6.	Ändring i fattigrotefördelningen inom Rystads socken,
» » »	Ändring i brandordningen för Linköping,
1902 febr. 1.	Ändring i pensionsreglementet för polisen i Norrköping,
» » »	15. Fastställelse af stadsfullmäktiges i Linköping beslut om öfvertagande af underhållet af stadens vägar,
» mars 29.	Taxa å skorstensfejareafgifter i Linköping,
» april 28.	Ändring i byggnadsordningen för Skeninge stad,
» » »	Tillägg i brandordningen för Skeninge,
» maj 3.	Pensionsreglemente för Norra Kinda härads sparbank,
» » »	Ändring i reglementet för Linköpings fabriks- och handverksidkars pensionskassa,
» juni 4.	Ändring i reglementet för Norrköpings sparbank,
» » »	Reglemente för stora Åby sparbank,
» » »	Ändring i reglementet för Gullbergs sparbank,
» » »	17. Stadgar angående elektriska anläggningar i Linköping,
» juli 10.	Ordningsföreskrifter för Åtvidabergs bruksområde,
» aug. 2.	Reglemente och taxa för åkare i Norrköping,
» sept. 8.	Matvarustadga för Kvillinge,
» nov. 17.	Ändring i reglementet för Regna sparbank,
» » »	Reglemente för Ydre hästförsäkringsbolag,
1903 febr. 7.	Reglemente för Hällestads sparbank,
» mars 26.	Ändring i reglementet för Östergötlands läns brandstodsbolag,
» juni 6.	Reglemente för Östergötlands läns kreatursförsäkringsbolag,
» juli 18.	Hälsövradsstadga för Östra Eneby med flere socknar,
» aug. 5.	Byggnadsordning för Borgs villastad,
» okt. 1.	Ändring i reglementet för Skärkinds härads våghållningsdistrikt,
» » »	14. Instruktion för tillsyningsmännen öfver laxfisket i Motala ström,
» nov. 21.	Taxa för kemiska undersökningsanstalten i Norrköping,
» dec. 1.	Stadgar för sällskapet »Sedlighet och gudsfruktan»,
» » »	Ändring i reglementet för Gullbergs härads sparbank,
» » »	31. Ändring i fattigroteindelingen i Rystads socken,
1904 jan. 21.	Hälsövradsordning för S:t Johannes socken,
» febr. 23.	Brandordning för Åtvidabergs municipalsamhälle,
» » »	Reglemente för poliskonstaplarne i Åtvidaberg,
» mars 3.	Ordningsstadga för trafiken med elektriska spårvägar i Norrköping,
» » »	Bestämmelser rörande tillämpningen af Norrköpings stads hamntaxa,
» » »	7. Byggnadsordning för Söderköpings stad,
» » »	12. Hagebyhöga sockens indelning i fattigrotar,
» » »	15. Velocipedstadga för Åtvidabergs municipalsamhälle,
» » »	Matvarustadga för d:o.
» » »	Slakteri- och matvarustadga för Söderköping,
» april 14.	Reglemente för Berviks kreatursförsäkringsförening,
» » »	Sammanslagning af Klockrike, Brunneby, Ekebyborna och Lönsås socknar till ett fjärdingsmansdistrikt,
» juni 25.	Stadgar för sällskapet »Enigheten» i Vadstena,
» juli 9.	Ordningsföreskrifter för Kisa kyrkoby,
» » »	16. Reglemente för drätselkammaren i Söderköping,
» » »	25. Byggnadsordning för Motala,

- 1904 sept. 22. Roteindelningen i Högby socken upphäfd,
 » » 24. Hälsovårdsstadga för Boxholm,
 » okt. 12. Stadgar för Pauvres honteux i Linköping,
 » » 27. Byggnadsordning för Åtvidaberg,
 » nov. 7. Reglemente för Valdemarsviks sparbank,
 » » 9. Ekebyborna, Lönsås, Klockrike och Brunneby socknar samman-
 slagas till ett fjärdingsmansdistrikt,
 » dec. 14. Hufvudgrunder för tillämpning af municipalförfattningarna i Val-
 demarsvik,
 » » 21. Reglemente för Norrköpings arbetareförening,
 1905 jan. 24. Reglemente för Skedevi sparbank,
 » » » Ändring i pensionsreglementet för polisen i Norrköping,
 » mars 28. Ändring i reglementet för Asby sparbank,
 » april 11. Stadgar för sällskapet »Elim» i Viby socken,
 » » 19. Brandordning för Norrköping,
 » » 28. Reglemente för änke- och pupillkassan vid magistraten i Lin-
 köping,
 » maj 28. Stadgar för Östergötlands musciförening,
 » juni 19. Ändring af reglementet för Hällestads sparbank,
 » aug. 12. Byggnadsordning äfvensom brandordning för Kisa,
 » » 25. Automobilstadga,
 » okt. 23. Ändring i reglementet för Linköpings sparbank,
 » dec. 18. Stadga angående strömmingsfiske.

Med afseende å *fångvården* tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande att i underdånighet hänvisa till Sveriges officiella statistik.

För anordnande af en *tvångsuppfostringsanstalt* å krono-
 domänen Bona i Västra Ny socken har under åren 1902
 —1905 Riksdagen anslagit erforderliga medel. Kostnaderna
 för uppförande därstädes af två elevbyggnader, hvardera
 rymmande 50 elever, en ekonomibyggnad och ångpannehus,
 det senare inrymmande tvätt- och badhus samt verkstadslo-
 kaler, beräknades till 395,000 kr. Till reparation af en del
 å kronodomänen förut befintliga hus samt uppförande af
 ytterligare bostadslägenheter och anskaffning af inventa-
 rier jämte kreatur m. m. till anstalten och dess jordbruk har
 ytterligare anvisats ett belopp af 110,290 kr., hvadan total-
 kostnaden för anstalten, färdig att tagas i bruk, uppgår till
 505,290 kr.

Anstalten trädde i verksamhet under år 1905, under hvil-

ket år endast 16 elever från olika delar af landet där voro
 intagna. Sedan elevantalet under år 1906 ökats till omkring
 60, skötes anstaltens jordbruk, som omfattar 250 tunnland
 åker, nu i sin helhet af eleverna, hvadan af jordbrukets in-
 komster icke aflönas större personal, än som erfordras för till-
 syn och handledning. I öfrigt tillgodogöres elevernas arbets-
 kraft så mycket som är möjligt, utan att åsidosätta ändamålet
 med deras vistelse å anstalten, nämligen att bibringa dem den
 arbetsduglighet och yrkesskicklighet, som erfordras för deras
 återgifvande åt samhället såsom goda medborgare. Såvidt
 erfarenheten hittills gifvit vid handen, synes anstaltens verk-
 samhet komma att gifva jämförelsevis goda resultat, om hän-
 syn tages till det i allmänhet svårartade materialet.

E) Bank- och låneinrättningar. Bankverksamheten ut-
 öfvas inom länet af följande 9 *banker*: Sveriges Riksbank,
 Östergötlands enskilda bank, Norrköpings enskilda bank, Ak-
 tiebolaget Norrköpings folkbank, Kalmar enskilda bank,
 Skandinaviska kreditaktiebolaget, Härnösands enskilda bank,
 Sydsvenska kreditaktiebolaget samt Lysings härads spar-
 kassa och kreditbolag.

Östergötlands enskilda bank drifver sin rörelse genom
 kontor i Linköping, Norrköping, Vadstena, Söderköping,
 Mjölby, Kisa, Skeninge, Boxholm och Tranås, af hvilka
 det i Boxholm upprättades år 1905 och det i Tranås år 1904.
 Hufvudkonoret är i Linköping, där ock den af lottägarne
 valda centralstyrelsen har sitt säte. Afdelningskontorens
 styrelser utses af centralstyrelsen. Bankens grundfond, som
 vid periodens början utgjorde 2,600,000 kr., fördelad å 5,200
 lotter å 500 kr., ökades den 1 januari 1904 genom utsläp-
 pande af 2,800 nya lotter till 4,000,000 kr., hvarjämte re-
 servfonden tillfördes det belopp af 770,000 kr., som erhöles ge-
 nom att lotterna emitterades till en kurs af 775 kr. Bankens
 fonder utgjorde vid 1905 års slut: grundfond 4,000,000 kr.,
 reservfond 2,170,000 kr. och reserverade medel 700,000 kr.
 I öfrigt hänvisas för belysning af bankens rörelse till nedan-
 stående *tabell I*.

Tab. I. Östergötlands enskilda banks och Norrköpings enskilda banks ställning vid slutet af åren 1901—1905.

År.	Utelöpande egna sedlar. Kronor.	Utelöpande postremiss- växlar. Kronor.	Reverslån. Kronor.	Diskonterade växlar. Kronor.	Utestående å kassakreditiv och löpande räkning. Kronor.	Innestående å depositions- räkning, spar- kassa- och ka- pitalräkning. Kronor.	Innestående å upp- och af- skrifning och löpande räkning. Kronor.	Balans- räkningens slutsumma. Kronor.
<i>Östergötlands enskilda bank.</i>								
1901	2,498,607	952,461	6,090,212	8,759,449	4,734,252	15,265,084	2,570,611	28,216,239
1902	362,837	780,264	6,546,409	9,117,899	5,020,767	15,316,640	2,626,764	29,428,741
1903	128,162	736,232	7,458,864	9,771,793	5,281,054	16,286,555	2,709,911	31,411,508
1904	98,262	628,950	8,647,825	10,756,760	5,097,079	16,306,282	2,705,858	31,909,211
1905	83,918	808,894	8,323,827	10,158,535	6,348,542	17,372,943	2,623,849	33,451,889
<i>Norrköpings enskilda bank.</i>								
1901	2,618,045	720,039	5,994,430	4,390,285	3,704,736	7,856,136	1,390,224	21,343,248
1902	360,305	568,358	6,687,310	4,297,340	3,149,187	7,536,984	1,358,464	21,658,411
1903	98,870	561,691	6,771,463	4,407,533	3,577,665	7,757,201	1,538,073	21,559,128
1904	65,080	640,654	9,685,981	5,527,401	4,807,888	7,328,408	1,550,716	25,267,162
1905	54,800	1,076,898	9,574,311	5,086,794	6,336,668	7,521,185	1,323,803	26,475,071

Norrköpings enskilda bank har sitt hufvudkontor i Norrköping samt ett afdelningskontor i Motala. Grundfonden utgjorde vid ingången af år 1901 3,000,000 kr., i lotter å 1,000 kr., men ökades år 1904 genom utsläppande af 1,500 nya lotter till 4,500,000 kr. Emissionspriset var 1,700 kr. (1,750 kr. för möjligen öfverblifna lotter). Öfverskottet tillfördes reservfonden. Vid 1905 års slut uppgick grundfonden till 4,500,000 kr., reservfonden till 2,551,350 kr. samt reserverade medel till 1,085,648.49 kr. Bankens rörelse under perioden åskådliggöres af tabell I.

Kalmar enskilda bank har inom länet ett kommissionskontor i Valdemarsvik, Skandinaviska kreditaktiebolaget ett afdelningskontor i Norrköping, Sydsvenska kreditaktiebolaget ett afdelningskontor i Linköping samt Härnösands enskilda bank ett afdelningskontor i Motala. Sistnämnda bank har nämligen öfvertagit Aktiebolaget Örebro handelsbanks rörelse, hvarjämte den i sig upptagit Motala folkbank, som sålunda under perioden upphört.

Aktiebolaget Norrköpings folkbank drifver sin rörelse i Norrköping. Dess fonder voro vid 1905 års slut: grundfond 300,000 kr., reservfond 81,800 kr. och dispositionsfond 83,000 kr. Lysings härads folkbank bär från och med år 1905 namnet Lysings härads sparkassa och kreditbolag. Bankinrättningen, hvars kontor är beläget i Ödeshög, hade vid 1905 års slut en grundfond af 150,000 kr., reservfond af 52,164.64 kr. och dispositionsfond af 1,362.91 kr.

De i senaste femårsberättelserna upptagna *sparbanker*, uppgående vid 1900 års slut till 35, hafva ökats med 5, nämligen Vånga sparbank, för hvilken reglemente af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt den 18 september 1901, Stora Åby sparbank, för hvilken reglemente af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt den 12 juni 1902, Hällestads sparbank, för hvilken Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt reglemente den 7 februari 1903, Valdemarsviks sparbank, som erhöll reglemente den 7 november 1904, samt Skedevi sparbank, för hvilken Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt reglemente den 24 januari 1905. Ändringar uti eller tillägg till gällande sparbanksreglementen hafva af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställt den 9 november 1901 för Vifolka sparbank, den 3 maj 1902 för Norra Kinda härads sparbank, den 4 och 14 juni samt 17 november samma år för Norrköpings, Stora Åby och Regna sparbanker, den 3 december 1903 för Gullbergs härads sparbank, den 28 mars, den 19 juni och den 18 december 1905 för Asby, Hällestads och Linköpings sparbanker.

Vid länets samtliga postanstalter finnas inrättade kontor för *Postsparbanken*. Antalet, som vid 1900 års slut utgjorde 124, uppgick vid 1905 års utgång till 143. Rörelsen har emellertid visat en tendens till minskning. Vid 1901 års början funnos nämligen 21,056 motböcker, men vid periodens slut endast 17,997 och, medan år 1905 insättningar belöpte sig till 682,223 kr., uttogos samma år 841,839 kr. 12 öre.

Hypoteksföreningarna inom länet äro trenne, nämligen Östgöta hypoteksförening, Östgöta stadshypoteksförening och Norrköpings stadshypoteksförening.

Östgöta hypoteksförening, hvars verksamhet började år

1845, har ett länedistrikt, omfattande Östergötlands län samt Norra och Södra Tjusts, Tunaläns, Sevede och Aspelands härad af Kalmar län. Inom föreningen funnos vid 1901 års början 8,417 delägare, antecknade för ett fastighetsvärde af 135,297,572.28 kr., på grund hvaraf i amorteringslån utlämnats 50,447,500 kr.; och uppgick föreningens reservfond till 512,658.28 kr. Motsvarande siffror vid 1905 års slut voro 8,326 delägare för ett fastighetsvärde af 137,081,768.51 kr., med amorteringslån till belopp af 51,812,100 kr. Reservfonden utgjorde 516,964.38 kr.

Östgöta stadshypoteksförening har till länedistrikt städerna Linköping, Söderköping, Vadstena, Skeninge och Motala äfvensom de inom Östergötlands län belägna köpingar, stationssamhällen och andra platser, där på grund af Kungl. Maj:ts förordnande ordningsstadgan, byggnadsstadgan och brandstadgan för rikets städer gälla. Norrköpings stadshypoteksförenings låneområde utgöres af Norrköpings stad. Antalet utlämnade lån utgjorde hos den förra föreningen vid periodens början 298, fördelade på 217 fastigheter, och vid periodens slut 362, fördelade på 261 fastigheter, samt hos den senare föreningen vid 1901 års ingång 105, fördelade på 93 fastigheter, och vid 1905 års slut 165, fördelade på 121 fastigheter. I öfrigt hänvisas beträffande föreningarnas ställning vid slutet af periodens olika år till följande tabell:

	Utestående lån, i kr.	Verkställda amorteringar, i kr.	Föreningens behållning, i kr.
<i>Östgöta stadshypoteksförening.</i>			
År 1901	2,458,300	388,711.62	47,274.41
» 1902	2,510,500	402,331.31	52,060.90
» 1903	2,653,000	406,701.27	56,738.72
» 1904	2,746,700	435,830.23	62,245.63
» 1905	2,893,300	447,147.97	68,332.54
<i>Norrköpings stadshypoteksförening.</i>			
År 1901	1,939,500	751,293.46	32,448.31
» 1902	1,884,300	709,693.73	34,965.08
» 1903	1,784,600	478,495.92	36,963.64
» 1904	3,640,200	346,981.67	35,263.82
» 1905	3,923,400	266,536.90	41,155.52

Beträffande *Linköpings läns och stifts lifränte- och kapitalförsäkringsanstalts* verksamhet får Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande åberopa å sid. 48 intagna tabell K.

Anstalten, som år 1901 började sitt femtionde verksamhetsår, omfattas ej med något större intresse af allmänheten, men, om man jämför periodens begynnelseår med dess slutår, finner man dock, att beloppet insättningar väsentligt ökats. Och medan antalet utfärdade försäkringsböcker vid 1901 års slut uppgick till 21,480, utgjorde motsvarande antal böcker vid 1905 års utgång 22,269. Nytt reglemente för anstalten har gällt från den 1 januari 1901.

F) **Försäkringsanstalterna** inom länet äro:

1) *För brandskada*: Östergötlands läns brandstodsbolag, som meddelar försäkring å byggnader och lösören å lä-

nets landsbygd, Östergötlands läns nya brandstodsbolag, hvars verksamhetsområde omfattar hela länet, samt Ydre härads brandstodsbolag, som omfattar nämnda härad och Tirserums socken af Kinda härad. Beträffande de båda förstnämnda bolagens verksamhet under perioden torde få återopas nedan intagna *tabell L*. Under perioden har nya brandstodsbolaget fått ersätta två större brandskador: år 1903 vid Atvidaberg 186,723 kr. 67 öre och år 1904 vid Malfors i Vreta klosters socken 100,000 kr., hvilket gjort, att utdebiteringen icke obetydligt ökats för delägarne.

Förutom förenämnda bolag med säte inom länet anlitas äfven andra; särskildt för städerna användas ganska mycket ömsesidighetsbolagen, för fast egendom Städernas allmänna brandstodsbolag samt för lös egendom Städernas bolag för försäkring af lös egendom, äfvensom åtskilliga enskilda brandförsäkringsbolag.

2) *För kreatur och mot hagelskada*: Östergötlands kreatursförsäkringsbolag, hvars verksamhetsområde omfattar hela länet, Heda kreatursförsäkringsbolag, som omfattar Heda socken i Lysings härad, samt Östergötlands hagelskade-försäkringsbolag, omfattande hela länet.

G) *Fattigvården*. I de inom länet rådande fattigvårdsförhållandena synes under perioden en ljusning hafva inträdt. Kommunerna ådagalägga allt större omsorg för att bereda sina understödstagare en dräglig tillvaro, och inom flere kommuner, särskildt de större, hafva inköpts hemman för bildande af fattiggårdar. Bostäderna med inredning äro i allmänhet nöjaktiga, och beträffande mathållningen har

Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande sökt genomföra den principen, att fattighjonen skola utspisas med inom fattighuset lagad mat vid gemensamma bestämda måltider, med iakttagande af att tillräcklig mängd födoämnen skall tillhandahållas och att behöflig omväxling i matordningen beredes.

Nästan i alla de fall, Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande ålagt fattigvårdsstyrelserna att införa dylik spisordning, har man från fattigvårdsstyrelsernas sida sökt försvara sig med, att hjonen föredroge det gamla systemet, då de tilldelades viss mängd mjöl, potatis, fläsk m. m., att af dem efter behag användas, dels ock ett mindre, kontant belopp månatligen, som gemenligen användts till inköp af kaffe af de kvinnliga hjonen och af tobak och dylikt af de manliga hjonen. Äfven om detta måhända äger sin riktighet, torde det å andra sidan vara fullkomligt visst, att hjonen snart nog finna sig väl tillfreds med de nya anordningarne, hvilkas fördelar i sanitärt hänseende ligga i öppen dag.

I sammanhang med nyssnämnda bestämmelser har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande jämväl förordnat, att i fattighusen skola anställas lämpliga förestånderskor, som skola hafva tillsynen öfver hjonens utspisning och skötsel.

Antalet hos Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande handlagda fattigvårdsmål är fortfarande i stigande, ity att desamma utgjorde år 1901 366, år 1902 367, år 1903 405, år 1904 505 och år 1905 547, hvilka siffror tydligen ådagalägga behovet af en snar omarbetning af fattigvårdslagstiftningen.

Beträffande antalet understödstagare samt beloppet af

Tab. K. *Linköpings läns och stifts lifränte- och kapitalförsäkringsanstalts verksamhet åren 1901—1905.*

År.	Delägare vid årets slut.	Lifräntetagare.		Utbetalda lifräntor. Kronor.	Anstaltens fonder vid årets slut, i kronor.				Förfallna, ej lyftade kapital. Kronor.	Insättningar. Kronor.
		Män.	Kvinnor.		Besparingsfonden.	Lifräntefonden.	Garantifonden.	Reservfonden.		
1901	16,981	96	154	5,832.14	801,115.69	77,210.86	14,096.61	39,822.02	7,758.34	5,754
1902	17,146	95	164	6,187.84	826,282.27	75,309.05	17,322.85	41,359.92	6,749.04	12,518
1903	17,186	99	173	6,360.17	849,513.53	78,661.17	19,882.20	43,072.96	7,052.71	12,066
1904	17,240	103	189	7,699.64	865,737.59	86,147.29	18,674.64	45,035.64	9,696.34	11,466
1905	17,344	108	204	7,608.00	897,440.51	88,030.99	19,224.61	46,110.20	7,620.54	11,132

Tab. L. *Östergötlands läns brandstodsbolags och Östergötlands läns nya brandstodsbolags verksamhet åren 1901—1905.¹⁾*

		Utdebiterade belopp.	Ersätta brand- skador.	Ersättnings- belopp.	Utdebitering, öre per 100 kr. ansvarighetsbelopp.					Gällande försäk- ringar	Ansvarighets- belopp i kr.	Befintliga be- lopp eller till- gångar i kr.			
					Kronor.	Antal.	Kronor.	1901.	1902.				1903.	1904.	1905.
Östergötlands läns brandstodsbolag	fast egendom	412,826.13	639	287,017.33	7	5	5	6	6	26,623	152,040,982.23	594,326.41			
	lös	350,929.28		278,198.63	6	5	5	6	7	44,504	142,160,486.65				
Östergötlands läns nya	fast	291,840.89	32	179,202.29	10	12	25	20	25	1,051	10,240,600.00	121,064.05			
	lös	316,287.40	34	341,464.19	10	12	30	20	60	1,813	9,951,650.00	52,361.31			

¹⁾ För Östergötlands läns brandstodsbolag afse uppgifterna den femårsperiod, som slutade den 31 mars 1906, och för Östergötlands läns nya brandstodsbolag den period, som slutade den 14 mars 1906.

fattigvårdskostnaderna torde Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande få hänvisa till de af Statistiska Centralbyrån offentliggjorda uppgifterna i detta ämne.

H) **Fromma stiftelser och donationer.** Angående dessa torde Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande få hänvisa till härefter intagna **tabell 7**, upprättad på grund af från stiftelsernas förvaltningar infordrade uppgifter.

Äfven under den nu tilländagångna femårsperioden har länets utveckling jämnt och oafbrutet fortgått.

Några större stridigheter mellan arbetsgifvare och arbetare hafva ej förekommit, om än tecken till en inre jämsning här och där visat sig.

Undervisningen, ledd och öfvervakad af i allmänhet nitiska och kunniga lärare, har burit goda frukter, och ehuru emellanåt anledning förefunnits till anmärkningar mot det uppväxande släktet, så föranledas dessa hufvudsakligen af bristande tillsyn i hemmen.

Kapitalbildningen har ökats, och särskildt sparkassorna i de olika bankerna hafva vunnit en snabb ökning. Visserligen hafva större betalningsinställelser emellanåt ägt rum, men anledningen hertill är att söka uti en planlös eller illa skött affärsverksamhet och ej i någon allmän penningbrist.

Landtmännen hafva inhöstat, om icke rika, så dock goda eller medelmåttiga skördar, och Hushållningssällskapet har, såsom tillförne, stödjande och uppmuntrande gått i spetsen för jordbrukets och boskapsskötselns förbättring och höjande.

Landstinget har å sin sida främjat sjukvården och undervisningen samt beslutat uppförandet af tillbyggnad af sjukhus i olika delar af länet.

Äfven fabriksverksamheten och industrien hafva gått framåt med jämna steg, men icke med samma snabbhet som under nästföregående femårsperiod. Särskildt må anmärkas anläggning af ett sockerbruk för tillverkning af råsocker, hvilken anläggning, rätt skött, jämväl bör i sin mån kunna bidra till utvecklingen af länets jordbruk. Allt mera har uppmärksamheten riktats på tillgodogörandet af elektriciteten, och den kraft, våra vattenfall innehålla, har börjat att användas i stor skala.

Skogsvårdsstyrelsen, som har att öfvervaka vården af de enskildes skogar, har i sådant afseende börjat att vidtaga åtgärder, som man må hoppas skola så småningom leda till en förbättrad skogshushållning.

Med tanken riktad på hvad sålunda i några kortfattade drag omnämnts finner sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande kunna och böra vitsorda, att de fem år, denna berättelse omfattar, bidragit till länets förkofran såväl i andligt som i materiellt hänseende, och man må hoppas, att den sålunda vunna medgången må af länets befolkning bäras med ödmjuk tacksamhet mot försynen.

Linköpings slott i Landskansliet och Landskontoret den 31 december 1906.

Underdånigst

L. DOUGLAS.

C. O. de Frese.

Johan Lindby.

Tab. 1.

FOLKMÄNGDEN I ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅREN 1901—1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	
	Kyrkoskrifna folkmängden (enligt prästerskapets uppgifter den 31 december).			Mantalskrifna folkmängden (enligt de mantalslängder, som upprättats vid slutet af motstående år).											
				Hela mantalskrifna folkmängden.			Däraf fria från mantalspenningar.								
							Värfvadtmanskap.	Af särskilda orsaker befriade.		Underåriga.		Summa (fria från mantalspenningar).			
	Mankön.	Kvinnkön.	Summa.	Mankön.	Kvinnkön.	Summa.	Mankön.	Mankön.	Kvinnkön.	Mankön.	Kvinnkön.	Mankön.	Kvinnkön.	Summa.	
Landsbygden år	1901	107,672	109,123	216,795	107,359	109,081	216,440	—	6,704	12,288	42,435	40,270	49,139	52,558	101,697
	1902	108,084	109,571	217,655	107,914	109,538	217,452	—	6,564	12,012	42,742	40,728	49,306	52,740	102,046
	1903	107,809	109,462	217,271	107,424	109,230	216,654	—	6,494	11,897	42,491	40,572	48,985	52,469	101,454
	1904	108,242	109,627	217,869	108,211	109,592	217,803	—	6,515	11,655	42,777	40,898	49,292	52,553	101,845
	1905	108,267	109,650	217,917	108,320	109,670	217,990	—	6,488	11,616	42,720	40,647	49,208	52,263	101,471
Städerna år	1901	28,594	36,268	64,862	28,206	36,255	64,461	—	1,526	3,031	10,689	10,791	12,215	13,822	26,037
	1902	28,869	36,549	65,418	28,648	36,487	65,135	—	1,527	3,058	10,858	10,711	12,885	13,769	26,154
	1903	29,580	37,318	66,898	29,342	37,301	66,643	—	1,535	3,045	11,110	11,051	12,645	14,096	26,741
	1904	30,279	38,119	68,398	29,833	37,909	67,742	—	1,510	3,080	11,179	11,131	12,689	14,211	26,900
	1905	30,811	38,693	69,504	30,100	38,294	68,394	—	1,502	2,966	11,196	11,186	12,698	14,152	26,850
Linköpings stad år	1901	6,418	8,235	14,653	6,384	8,211	14,595	—	356	620	2,408	2,457	2,764	3,077	5,841
	1902	6,475	8,318	14,793	6,426	8,210	14,636	—	380	655	2,401	2,356	2,781	3,011	5,792
	1903	6,562	8,417	14,979	6,563	8,380	14,943	—	388	632	2,476	2,503	2,864	3,135	5,999
	1904	6,743	8,671	15,414	6,545	8,435	14,980	—	373	655	2,374	2,420	2,747	3,075	5,822
	1905	7,092	9,033	16,125	6,688	8,522	15,210	—	356	617	2,442	2,399	2,798	3,016	5,814
Norrköpings stad år	1901	18,364	23,185	41,549	17,996	23,136	41,132	—	947	1,989	6,890	6,931	7,837	8,920	16,757
	1902	18,653	23,380	42,033	18,416	23,451	41,867	—	951	1,971	7,076	7,003	8,027	8,974	17,001
	1903	19,242	24,023	43,265	19,030	24,065	43,095	—	925	1,970	7,281	7,197	8,206	9,167	17,373
	1904	19,812	24,566	44,378	19,567	24,604	44,171	—	919	1,960	7,479	7,351	8,398	9,311	17,709
	1905	19,988	24,772	44,760	19,712	24,961	44,673	—	932	1,902	7,458	7,431	8,390	9,333	17,723
Söderköpings stad år	1901	824	1,117	1,941	825	1,105	1,930	—	62	107	281	324	343	431	774
	1902	802	1,115	1,917	824	1,116	1,940	—	61	110	277	323	338	433	771
	1903	828	1,157	1,985	809	1,115	1,924	—	56	111	279	325	335	436	771
	1904	860	1,198	2,058	830	1,157	1,987	—	48	108	281	339	329	447	776
	1905	859	1,205	2,064	861	1,198	2,059	—	61	121	290	340	351	461	812
Vadstena stad år	1901	998	1,337	2,335	991	1,380	2,371	—	62	136	368	346	430	482	912
	1902	1,016	1,362	2,378	987	1,326	2,313	—	55	135	380	329	435	464	899
	1903	1,016	1,337	2,353	1,005	1,347	2,352	—	53	134	382	338	435	472	907
	1904	973	1,318	2,291	996	1,322	2,318	—	56	133	375	324	431	457	888
	1905	992	1,327	2,319	949	1,301	2,250	—	47	128	356	337	403	465	868
Skeninge stad år	1901	617	744	1,361	616	745	1,361	—	30	77	203	210	233	287	520
	1902	602	751	1,353	609	738	1,347	—	32	79	192	200	224	279	503
	1903	616	765	1,381	612	756	1,368	—	31	79	207	201	238	280	518
	1904	572	742	1,314	582	736	1,318	—	35	84	196	196	231	280	511
	1905	581	727	1,308	584	726	1,310	—	40	83	186	199	226	282	508

Tab. 1. (Forts.)

FOLKMÄNGDEN I ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅREN 1901—1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
	Kyrkoskrifna folkmängden (enligt prästerskapets uppgifter den 31 december).			Mantalskrifna folkmängden (enligt de mantalslängder, som upprättats vid slutet af motsstående år).										
				Hela mantalskrifna folkmängden.			Däraf fria från mantalspenningar.							
							Värfvadt manskap.	Af särskilda orsaker befriade.	Underåriga.		Summa (fria från mantalspenningar).			
	Mankön.	Kvinnkön.	Summa.	Mankön.	Kvinnkön.	Summa.	Mankön.	Mankön.	Kvinnkön.	Mankön.	Kvinnkön.	Mankön.	Kvinnkön.	Summa.
Motala stad år 1901	1,373	1,650	3,023	1,394	1,678	3,072	—	69	102	539	523	608	625	1,233
1902	1,321	1,623	2,944	1,386	1,646	3,032	—	48	108	532	500	580	608	1,188
1903	1,316	1,649	2,965	1,323	1,638	2,961	—	82	119	485	487	567	606	1,173
1904	1,319	1,624	2,943	1,313	1,655	2,968	—	79	140	474	501	553	641	1,194
1905	1,299	1,629	2,928	1,306	1,586	2,892	—	66	115	464	480	530	595	1,125
Hela länet år 1901	136,266	145,391	281,657	135,565	145,336	280,901	—	8,230	15,319	53,124	51,061	61,354	66,380	127,734
1902	136,903	146,120	283,023	136,562	146,025	282,587	—	8,091	15,070	53,600	51,439	61,691	66,509	128,200
1903	137,389	146,810	284,199	136,766	146,531	283,297	—	8,029	14,942	53,601	51,623	61,630	66,565	128,195
1904	138,521	147,746	286,267	138,044	147,501	285,545	—	8,025	14,735	53,956	52,029	61,981	66,764	128,745
1905	139,078	148,343	287,421	138,420	147,964	286,384	—	7,990	14,582	53,916	51,833	61,906	66,415	128,321

ALLMÄNNA VÄGAR OCH SKJUTSNING I

a) Längd af allmänna vägar och kostnad för deras underhåll

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Väghållningsdistrikt.	Väglängd.		V ä g f y r k a r.								Uppskattad kostnad för vägunderhåll in natura (den tid mark är bar).	Vägsnitt pr vägfyrk.	
	Landsväg (med broar).	Bygdeväg (med broar).	Å jordbruksfastighet med vägunderhåll in natura.	Å ännu ej till vägunderhåll indelad jordbruksfastighet.	Å statens allmänningsskogar.	Å menigheters allmänningsskogar.	Å frälse-ränta.	Å annan fastighet.	Å inkomst.	Summa vägfyrkar.		Å vägfyrkar enligt kol. 4.	Å vägfyrkar enligt kol. 5-10.
	Kilometer.	Kilometer.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Kronor.	Öre.	Öre.
Kinda härads Södra . . .	27 784	186 898	75,048	—	—	—	4	3,136	4,346	82,534	18,129 10	—	21 7
Kinda härads Norra . . .	26 475	169 061	65,080	—	70	128	10	1,582	1,105	67,975	19,907 20	10	29
Svinhults sockens . . .	—	20 746	6,748	—	70	—	—	114	110	7,042	682 10	2	11
Västra Ryds . . .	—	50 456	13,400	—	150	—	1	180	208	13,939	7,376 07	2	50
Norra Vi . . .	—	44 155	9,174	—	—	—	3	77	124	9,378	2,264 17	6	31
Sunda . . .	—	39 338	11,631	—	—	—	—	136	111	11,878	2,363 51	5	19 1
Asby . . .	—	43 049	13,768	121	—	—	—	118	162	14,169	2,129 66	4 3	13 6
Torpa . . .	—	20 138	11,303	57	—	—	—	144	148	11,652	2,150 98	5	19 6
Malexanders och Blåviks socknars . . .	—	13 038	6,536	—	—	—	—	237	478	7,251	1,459 40	—	22
Vifolka härads . . .	31 871	139 818	88,020	—	100	—	18	8,964	12,162	109,264	26,822 47	—	30
Valkebo . . .	9 892	234 677	69,452	—	—	424	—	873	2,280	73,029	19,898 70	7	34
Gullbergs . . .	49 854	51 739	58,846	—	—	167	10	4,540	1,912	65,475	9,988 15	8	24
Åkerbo . . .	21 054	56 841	51,818	—	—	188	5	2,514	2,915	57,440	9,052 70	2	18
Bankekind . . .	38 200	207 800	86,267	—	—	18	51	4,881	5,644	96,861	22,272 80	1	24
Hanekinds . . .	38 233	145 991	80,999	—	62	104	11	3,460	4,671	89,307	18,126 00	4	26
Hammarkinds fastlands .	67 010	272 050	121,372	6,763	346	250	67	3,782	5,454	138,034	20,780 80	2	18
Hammarkinds skärgårds *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skärkinds härads . . .	16 537	122 122	57,327	—	—	—	17	536	962	58,842	19,737 41	3 5	32
Tjällmo o. Godegårds socknars	31 700	80 300	46,228	—	145	—	—	1,106	12,200	59,679	8,282 60	—	16
Hällestads sockens . . .	55 659	4 614	33,361	—	—	—	—	1,591	2,067	37,019	7,690 75	0 4	20 8
Risinge m. fl. socknars . . .	36 908	226 475	95,948	—	—	—	105	9,625	7,141	112,819	29,788 70	—	27
Björkekinds h:ds Västra .	17 242	44 917	31,135	—	—	34	27	441	460	32,097	7,672 50	6	25
Björkekinds h:ds Östra . .	—	64 778	22,814	—	—	107	7	136	652	23,716	4,261 40	7	17
Ostkinds härads . . .	11 493	119 398	57,367	—	—	703	13	1,400	2,033	61,516	18,020 80	9	40
Lösings . . .	29 321	31 650	53,986	—	—	—	11	2,340	1,080	57,417	9,696 10	5	16
Krokeks sockens . . .	20 598	6 408	6,414	—	—	700	—	2,001	768	9,883	1,716 02	—	28
Bråbo härads . . .	30 474	38 790	54,580	—	—	—	26	15,940	9,428	79,974	11,795 00	—	21
Memmings . . .	18 400	40 977	40,974	—	—	150	7	12,264	8,030	61,425	8,046 71	—	18
Lysings . . .	47 800	124 345	78,146	1,154	655	135	—	1,448	2,526	84,114	14,304 10	6	17
Göstrings . . .	75 510	181 480	115,052	—	—	627	—	5,665	6,716	128,060	34,137 00	—	27
Aska . . .	55 859	139 432	89,946	—	100	—	8	15,393	6,989	112,436	17,160 69	1	19
Dals . . .	30 416	35 145	45,475	—	301	—	—	778	670	47,324	11,256 39	3 7	26
Bobergs . . .	48 405	105 219	86,286	—	275	512	—	1,654	3,627	92,854	17,474 80	3	22
Summa å landet	836 645	3,061 345	1,684,501	8,095	2,274	4,297	401	107,056	107,179	1,913,803	404,444 78	—	—
I städerna	23 134	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

b) Väganläggningar och kostnad därför under åren 1901—1905.

26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.
Allmänna vägar.	Längd af under åren 1901—1905		K o s t n a d f ö r u n d e r å r e n 1901—1905							
	fulländade och godkända nya vägar.	omlagda eller förbättrade vägsträckor.	fulländade och godkända nya vägar.				omlagda eller förbättrade vägsträckor.			
			Af statsmedel.	Af väggassors medel.	Af andra medel.	Summa.	Af statsmedel.	Af väggassors medel.	Af andra medel.	Summa.
	Kilometer.	Kilometer.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.
Landsvägar	12 483	8 735	—	3,324 36	8,750 00	12,074 36	24,727 62	13,179 70	—	37,907 32
Bygdevägar	209 463	91 248	49,820 00	51,798 79	6,688 25	108,307 04	156,949 73	54,636 45	23,866 81	235,452 99
Städers vägar	0 140	0 250	—	—	—	—	—	—	18,377 00	18,377 00
Summa	222 086	100 233	49,820 00	55,123 15	15,438 25	120,381 40	181,677 35	67,816 15	42,243 81	291,737 31

*) I vägsnittet inräknas (i kol. 16) äfven bidrag af vägfyrkar enligt kol. 5.

*) Bland väggassans inkomster och utgifter inräknas icke statsbidraget (10 %) till vägunderhållet in natura.

*) Inom distriktet finnas hvarken vägar, broar eller färjor, för hvilka allmänt underhåll erfordras.

2.

ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅREN 1901—1905.

samt vägkassornas inkomster och utgifter m. m. år 1905.

15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	1.
Väggkassans behållning (+) eller brist (—) vid årets början.	Väggkassans inkomster.				Väggkassans utgifter.					Väggkassans behållning (+) eller brist (—) vid årets slut.	Väghållningsdistrikt.
	Väggskatt. ¹⁾	Stats- bidrag. ²⁾	Öfriga inkomster.	Summa inkomster.	Förvalt- nings- kostnader.	Ersättning till snöplog- lagen.	För vägars anläggning, omläggning, brobyggnad.	Öfriga utgifter. ³⁾	Summa utgifter.		
Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	
+ 804.78	1,509.08	—	34.75	1,543.83	295.68	654.00	—	594.15	1,543.83	+ 804.78	Kinda hära Södra.
+ 2,124.50	5,198.48	—	107.63	5,306.11	421.00	1,535.50	800.00	4,441.49	7,197.99	+ 232.62	Kinda hära Norra.
+ 85.62	221.51	—	—	221.51	45.15	165.50	—	7.70	218.35	+ 88.78	Svinhults sockens.
+ 33.04	448.10	—	—	448.10	46.00	341.50	—	—	387.50	+ 27.56	Västra Ryds »
+ 455.52	582.48	—	—	582.48	30.65	311.00	—	22.78	364.43	+ 237.47	Norra Vi »
+ 105.83	620.98	—	15.89	636.87	47.00	162.00	148.85	67.50	425.35	+ 105.69	Sunds »
+ 17.86	635.24	—	—	635.24	20.00	274.00	706.74	24.20	1,024.94	+ 371.84	Asby »
+ 20.72	605.55	—	26.20	631.75	20.00	190.10	—	252.18	402.28	+ 190.19	Torpa »
+ 174.49	86.43	—	—	86.43	36.00	48.00	—	79.00	163.00	+ 97.92	Malexanders o. Blåviks socknars.
+ 18.13	6,233.22	—	559.88	6,793.10	847.30	198.25	3,440.89	2,594.55	7,080.99	+ 306.02	Vifolka hära.
+ 6,437.27	5,956.02	—	—	5,956.02	500.00	55.20	475.00	1,843.15	2,873.35	+ 9,519.94	Valkebo »
+ 905.21	5,759.78	—	15.56	5,775.29	260.00	1,521.60	181.25	4,003.05	5,965.90	+ 714.60	Gullbergs »
+ 983.00	2,107.00	—	71.00	2,178.00	318.00	1,807.00	40.00	11.00	2,178.00	+ 985.00	Åkerbo »
+ 2,058.02	3,117.31	—	164.02	3,281.33	250.00	2,897.33	372.50	196.88	3,716.21	+ 1,623.14	Bankekind »
+ 51.89	5,199.08	—	229.31	5,428.39	419.38	2,241.00	505.68	2,285.78	5,451.84	+ 28.44	Hanekinds »
+ 10,388.84	5,275.21	—	158.32	5,433.63	450.00	4,343.00	5,313.74	155.82	10,262.56	+ 5,559.81	Hammarkinds fastlands. Hammarkinds skärgårds.
+ 9,315.41	2,676.30	—	446.35	3,122.65	454.88	1,673.45	15.00	50.65	2,193.98	+ 10,244.08	Skärkind hära.
+ 1,572.01	2,047.40	—	60.00	2,107.40	312.60	95.75	1,785.31	222.66	2,416.32	+ 1,263.09	Tjällmo o. Godegårdss.s.s.
+ 25.58	927.17	—	—	927.17	120.00	612.00	—	505.28	1,237.28	+ 335.69	Hälestads sockens.
+ 12,943.89	4,421.64	—	535.83	4,957.47	112.00	2,325.75	282.91	14.30	2,734.96	+ 15,166.40	Risinge m. fl. socknars.
+ 1,964.29	2,429.57	—	32.85	2,462.42	290.00	1,675.00	56.85	153.56	2,175.41	+ 2,251.30	Björkekind hära Västra.
+ 654.05	1,756.26	—	31.00	1,787.26	100.00	1,075.00	1,090.53	10.41	2,275.94	+ 165.37	Björkekind hära Östra.
+ 4,890.61	6,571.83	—	457.81	7,028.64	445.00	3,145.00	222.98	3,755.05	7,568.03	+ 4,252.22	Östkind hära.
+ 3,714.53	3,177.28	—	190.95	3,368.23	442.75	2,150.00	1,003.03	—	3,595.78	+ 3,486.98	Lösings »
+ 713.20	883.24	—	21.40	904.64	104.00	550.00	151.50	12.55	818.05	+ 799.79	Krokeks sockens.
+ 3,455.00	4,998.00	—	71.00	5,069.00	495.00	1,685.00	1,712.00	2,659.00	6,551.00	+ 1,973.00	Bråbo hära.
+ 5,879.89	2,851.02	—	124.91	2,975.93	268.53	1,210.19	330.55	64.46	1,873.73	+ 6,982.09	Memmings »
+ 3,566.58	6,677.81	—	371.63	7,049.94	280.00	3,440.00	—	1,718.78	5,438.78	+ 5,176.74	Lysings »
+ 2,296.44	6,703.19	—	125.34	6,828.53	350.00	965.00	900.00	272.77	2,487.77	+ 6,637.20	Göstrings »
+ 22,281.53	3,818.02	—	1,947.73	5,765.75	559.00	3,445.00	1,716.13	1,294.84	7,014.97	+ 21,032.31	Aska »
+ 2,453.00	1,356.00	—	36.00	1,392.00	121.00	916.00	—	498.00	1,535.00	+ 2,310.00	Dals »
+ 917.49	2,498.69	—	161.60	2,660.29	327.10	704.95	—	366.76	1,398.81	+ 343.99	Bobergs »
+ 98,197.04	97,348.34	—	5,996.96	103,345.30	8,788.02	42,413.07	21,251.44	28,177.80	100,630.33	+ 100,912.01	Summa & landet.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	I städerna.

c) Skjutsanstalter och skjutslega vid 1905 års slut.

37.	38.	39.	40.	41.	42.
Skjutslega pr nymil.	Gästgifverier		Skjutsstationer		Summa skjuts-anstalter.
	med	utan	med	utan	
	entreprenad.		entreprenad.		
	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.
Med entreprenadbidrag 1.70 kr.	31	—	16	—	47
Summa skjutsanstalter	31	—	16	—	47
däraf: vid landsvägar .	28	—	11	—	39
vid bygdevägar	2	—	—	—	2
i städer.	1	—	5	—	6
Anstalter för endast sjöskjuts	—	—	—	—	—

d) Vid skjutsning utgångna hästar under åren 1901—1905.

43.	44.	45.	46.	47.	48.	49.
År.	I kungs- och krono- skjuts.	Vid gästgifverier		Vid skjutsstationer		Summa utgångna hästar.
		med	utan	med	utan	
		entreprenad.		entreprenad.		
	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.
1901	—	13,805	—	9,137	—	22,942
1902	—	13,463	—	9,513	—	22,976
1903	—	14,363	—	10,972	—	25,335
1904	—	13,792	—	10,636	—	24,428
1905	—	14,173	—	10,420	—	24,593
Summa hästar	—	69,596	—	50,678	—	120,274

Tab. 3.

HEMMAN OCH LÄGENHETER SAMT STADSJORDAR M. M. I ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅR 1905.

I. Landsbygden.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.					
Hemman och lägenheter upptagna i jordeboken.	Kronoegendomar.				Skatteegendomar.		Frälseegendomar.		S u m m a.						
	Under allmän disposition.		Under enskild disposition.												
	Antal.	Mantal.	Antal.	Mantal.	Antal.	Mantal.	Antal.	Mantal.	Antal.	Mantal.					
Kunga- och kungsladugårdar samt säterier	12	53 ⁸⁵² ₁₀₀₀	—	—	—	—	—	—	12	53 ⁸⁵² ₁₀₀₀					
Boställen: hemman	246	181 ⁵⁴ ₂₄	—	—	1	1	5	2 ¹ ₂	252	183 ⁵⁴ ₂₄					
lägenheter	100	—	—	—	5	—	4	—	109	—					
Säterier och ladugårdar	—	—	3	2 ¹ ₂	165	150 ³ ₃	337	375 ¹ ₂	505	528 ⁵⁴ ₂₄					
Rå- och rörs (insockne) hemman	—	—	—	—	—	—	99	52 ¹ ₂	99	52 ¹ ₂					
Hemman	303	206 ¹²⁸⁷¹⁹⁷⁹ ₄₅₂₀₈₈₀₀	19	43 ⁹⁷ ₂	4,102	2,777 ²⁷³²³⁰⁴⁸⁰⁵ ₆₈₃₇₂₁₆₉₈₀₀	2,576	1,676 ²⁸⁹⁶⁸⁸ ₁₄₆₁₈₀₀	7,000	4,664 ⁴⁸⁶⁷²²²⁴³⁰⁰⁰ ₁₀₆₁₉₅₄₇₁₂₀₀₀					
Jordlägenheter	191	—	579	—	1,595	—	604	—	2,969	—					
Fiskerier	7	—	7	—	18	—	24	—	56	—					
Verk och inrättningar	5	—	5	—	24	—	3	—	37	—					
Summa antal och nuvarande mantal	864	441 ¹⁶³⁹⁹⁵⁷⁸⁸ ₄₅₂₀₈₈₀₀	613	7 ³¹ ₈₇₂	5,910	2,928 ⁴⁸⁶⁵⁴⁸²⁴⁸⁵ ₁₈₂₇₄₄₈₈₉₀₀₀	3,652	2,106 ⁴¹¹³⁸⁸ ₁₄₆₁₈₀₀	11,039	5,482 ⁷²⁷ ₁₀₀₀					
Oförmedladt mantal	—	528 ³⁹ ₂₅₀	—	8 ⁸⁶⁹ ₁₀₀₀	—	3,723 ⁷⁹⁹ ₁₀₀₀	—	2,533 ²⁴⁷ ₅₀₀	—	6,794 ³¹ ₁₂₅					
12.															
13.															
14.															
15.															
Brukningsdelar och i jordeboken ej upptagna torp.															
Brukningsdelar, hvari hemman äro fördelade															
Jordtorp, ej upptagna i jordeboken															
Ryttare-, soldat- och båtsmanstorp, d:o															
Jordbruksfastighet och annan fastighet.															
Jordbruksfastighet															
Annan fastighet:															
Hus och tomter i köpingar och därmed jämförliga orter:															
i Valdemarsviks köping															
i Kisa municipalsamhälle															
i Mjölby															
i St Lars															
i Åtvids															
i Norrköpings norra förstads municipalsamhälle															
i Borga villastads															
i Bersbo grufsamhälle															
å lägerplatsen Malmen															
i Gryts socken: staten tillhöriga byggnader vid Häradsdkär, Barösund och Kättlö															
Lägenheter i öfrigt, hvilkas hufvudsakliga värde utgöres af åbyggnaden															
Kyrkor och bönehus															
Andra offentliga byggnader															
Frälseräntor															
Summa annan fastighet (än jordbruksfastighet)															
II. Städerna.															
16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.
Städer.	Tomter.		Länder, jordlotter eller andra brukningsdelar.	Boningshus.		T a x e r i n g s v ä r d e (i k r o n o r).									
						J o r d a r					A n n a n f a s t i g h e t.				
	Bebyggda.	Obebyggda.	Nybyggda 1901—1905.	Befintliga 1905.	Hus och tomter		Kyrkor och bönehus		Andra offentliga byggnader		S u m m a (annan fastighet)				
					hvarför bevillning	hvarför bevillning	hvarför bevillning	hvarför bevillning	hvarför bevillning	hvarför bevillning					
	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	Antal.	erlägges.	icke erlägges.	erlägges.	icke erlägges.	erlägges.	icke erlägges.	erlägges.	icke erlägges.	erlägges.	icke erlägges.
Linköping	421	62	102	51	1,232	534,600	86,500	21,413,000	—	—	1,109,100	—	1,978,200	21,413,000	3,087,300
Norrköping	1,127	121	91	161	2,011	410,400	14,500	89,219,100	1,307,900	358,400	1,088,000	184,100	6,448,100	89,761,600	8,844,000
Söderköping	245	51	62	15	257	173,000	—	2,490,900	46,800	—	193,200	34,900	106,300	2,525,800	345,800
Vadstena	310	76	46	4	190	346,300	10,300	1,936,600	—	—	209,400	—	1,440,600	1,936,600	1,650,000
Skeninge	137	29	—	9	211	335,700	13,300	989,800	4,900	—	81,000	—	50,800	989,800	136,700
Motala	215	27	—	19	298	—	—	3,760,600	—	—	89,800	—	124,900	3,760,600	214,700
Summa	2,455	366	301	259	4,199	1,800,000	124,600	119,810,000	1,359,100	358,400	2,770,500	219,000	10,148,900	120,387,400	14,278,500
						1,924,600		121,169,100		3,128,900		10,367,900		134,665,900	

Tab. 4.

EGENDOMAR AF FIDEIKOMMISSNATUR I ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Fideikommissinnehafvarens namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken (stad).	M a n t a l.				Antal utjordar, ängar o. d. ej i man- tal satt jord.	Antal verk och inrättnin- gar (fa- stigheter i städer).	T a x e r i n g s v ä r d e t (i kronor)				
			Krono.	Skatte.	F r ä l s e.				Summa.	å jord- bruks- fastighet.	å annan fastighet (utom fräl- seränta).	å frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
Friherre Theodor Adelswärd	Adelsnäs m. fl.	Åtvid.	—	18½	2	14½	52½	12	4	1,148,300	511,000	—	2,284,900
	Fjärsbo m. fl.	Kättilstad.	—	1½	—	1½		—	—	154,300	—	—	
	Bersebo	Tjärstad.	—	½	1	—		2	—	53,600	—	—	
	Tutebo	Vårdnäs.	—	—	—	—		1	—	5,200	—	—	
	Erikstad m. fl.	Bankekind.	—	2½	—	4½		6	2	169,500	12,000	—	
	Båtvik, Grönhög m. fl. . .	Björäter.	—	1½	—	—		—	1	78,000	5,000	—	
	Föltorp och Hedingstorp .	Grebo.	—	¾	—	—		1	—	41,000	—	—	
	Björbo m. fl.	Värna.	—	1½	—	1		1	—	107,000	—	—	
Kammarherren greve Melker Falken- berg	Brokind	Vårdnäs.	—	1	5	15½	22½	1	5	587,000	35,900	1,200	677,600
	Kättilstad Nedergård . .	Kättilstad.	—	—	—	½		—	—	15,100	—	—	
	Törnvik	Tjärstad.	—	—	—	½		—	—	6,600	—	—	
	Skullebo n:r 1	Nykil.	—	—	—	1		2	—	31,800	—	—	
Grefve Thure Gabr. Bielke	Starefors m. fl.	Vist.	—	½	4½	10	49½	3	4	425,500	16,100	—	1,489,100
	Slattefors, Bogestad m. fl.	Landeryd.	—	2½	—	8½		3	1	247,900	13,500	—	
	Linneberga m. fl.	Bankekind.	—	—	—	8½		4	—	211,900	—	—	
	Viggebyholm m. fl.	Grebo.	—	1½	2½	1½		2	—	185,000	—	—	
	Tinnerö, f. d. äng	S:t Lars.	—	—	—	—		1	—	85,000	—	—	
	Bölingstomta	Törnevalla.	—	1½	—	—		2	—	36,000	—	—	
	Uttjord, frälse	Askeby.	—	—	—	—		1	—	1,400	—	—	
	Lilla Folåsa n:r 5 och 6 .	Rappestad.	—	—	—	1½		—	—	30,900	—	—	
	Rumpebo	Kättilstad.	—	—	—	½		—	—	15,100	—	—	
	Bestorp med underlydande » »	Tjärstad. Vårdnäs.	— —	— —	— —	1½ 5½		— —	— —	34,600 185,800	— —	—	
	Frälseräntan af Holmtebo såg	Ringarum.	—	—	—	—		—	—	—	—	400	
	Ribblingshof	Norra Vi.	—	—	2	2½		1	1	130,200	10,000	1,300	
	Kammarherre Carl Fredrik Ridderborg Erik Gustaf Axel Danckwardt-Lillie- ström	Solberga m. fl.	Veta.	—	½	1		2½	19½	—	1	114,300	
Grimstorp m. fl.		Sya.	—	—	—	2½	—	1		36,900	3,500	—	
Dikarekrog och Målen . .		Västra Harg.	—	¼	—	1	—	—		39,200	—	—	
Marås		Västerlösa.	—	1	—	¼	—	—		37,400	—	—	
Bötttestadstorp m. fl. . . .		Härberga.	—	½	—	—	—	—		20,900	—	—	
Norra och Södra Berga m. fl.		Mjölby.	¼	2	—	2½	—	—		131,100	—	—	
Ranneboda n:r 2, en äng .		Rinna.	—	—	—	—	1	—		400	—	—	
Furåsa Frälsegård n:r 7 .		Hof.	—	—	—	½	—	—		12,000	—	—	
Sörby och Mörby		Hvarf.	—	3	—	—	5	—		88,400	—	3,200	
» »		Styra.	—	—	—	—	1	—		8,000	—	—	
Ödeshögs pilgård	Ödeshög.	—	—	—	1	—	—	19,600	—	—			

Tab. 4.

Östergötlands län.

Tab. 4. (Forts.) EGENDOMAR AF FIDEIKOMMISSNATUR I ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Fideikommissinnehavarens namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken (stad).	M a n t a l.				Summa.	Antal utjordar, ängar o. d. ej i man- tal satt jord.	Antal verk och inrättnin- gar (fa- stigheter i städer).	Taxeringsvärdet (i kronor)			Summa.
			Krono.	Skatte.	F r ä l s e.					å jord- bruks- fastighet.	å annan fastighet (utom fräl- seränta).	å frälse- ränta.	
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
Kollegan J. H. Theorell (Burensköld- ska fideikommisset)	Borkhults bruk med under- lydande	Yxnerum.	—	3 $\frac{5}{8}$	—	5 $\frac{1}{2}$	36 $\frac{1}{2}$	—	5	342,100	58,000	5,200	1,532,000
		Ringarum.	—	—	—	1 $\frac{3}{8}$		—	—	85,700	—	—	
	Solvik Västergård	Björnsäter.	—	$\frac{1}{2}$	—	—		—	—	36,000	—	—	
	Fyllingerum	Ringarum.	—	—	3	5 $\frac{1}{4}$		—	3	446,300	10,700	—	
		Skinberga.	—	1	$\frac{1}{4}$	1 $\frac{1}{2}$		1	1	116,000	16,000	—	
		Västra Husby.	—	1	—	—		—	—	15,600	—	—	
		Drothem.	—	$\frac{5}{8}$	—	—		15	—	71,300	—	—	
		Mogata.	—	3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{7}{8}$		7	2	274,600	9,000	11,500	
		Börsum.	—	—	—	—		—	—	—	—	6,000	
		Skällvik.	—	—	—	—		2	—	9,700	—	9,300	
	Ljuskön, en utjord, frälse Å.	Å.	—	—	—	—		1	—	9,000	—	—	
Ryttmästaren friherre J. Th. Gripen- stedt	Under Bysta (Örebro län)	Regna.	2 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{8}$	1 $\frac{5}{8}$	$\frac{3}{4}$	7 $\frac{5}{8}$	—	2	282,800	10,000	1,000	293,800
Otto Fredrik Kuylenstierna	Landsjö	Kimstad.	—	$\frac{3}{4}$	3 $\frac{5}{8}$	3 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{3}{8}$	1	1	184,000	5,200	—	263,200
	Västerby	Skärkind.	—	$\frac{1}{2}$	—	2		6	—	74,000	—	—	
Ingenjören Olof Erland Eckerman	Kättsätter	Borg.	—	1	—	—	1 $\frac{1}{2}$	—	—	24,200	—	—	50,400
	Kvarntorp Borgaregård	Kvillinge.	—	$\frac{1}{8}$	—	—		—	—	14,200	—	—	
	Mellantorp, en utjord, ro- terad för $\frac{2}{3}$ mtl skatte	S:t Johannes.	—	—	—	—		1	—	12,000	—	—	
F. kaptenen greve C. G. Ph. von Schwerin	Odensgöl m. fl.	Björnsäter.	—	—	$\frac{1}{4}$	1 $\frac{1}{8}$	1 $\frac{3}{8}$	—	—	72,000	—	—	72,000
Kanslirådet greve Carl Strömfelt	Hylinge	Västra Husby.	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	5 $\frac{7}{8}$	10 $\frac{3}{8}$	9	1	164,000	7,200	—	274,300
		Drothem.	—	—	—	$\frac{1}{8}$		3	2	24,300	8,000	—	
		Gårdeby.	—	—	—	2 $\frac{5}{8}$		—	—	51,800	—	—	
		Östra Ryd.	—	$\frac{1}{8}$	—	$\frac{1}{4}$		—	—	19,000	—	—	
Grefve Gabriel Spens	Ängelholm	S:t Anna.	—	1	2	16 $\frac{5}{8}$	28 $\frac{3}{8}$	—	—	365,900	—	—	598,200
		Börsum.	—	2	—	$\frac{1}{4}$		—	—	83,000	—	—	
		Gryt.	—	1	—	4		—	1	112,300	2,500	—	
		Ringarum.	—	1 $\frac{1}{4}$	—	—		—	—	31,800	—	—	
		Drothem.	—	—	—	—		1	—	1,000	—	—	
	Andel af Bosgårde	Söderköping.	—	—	—	—		—	—	1,700	—	—	
L. O. M. Taubé von Block	Broxvik med underlydande	Jonsberg.	—	5	—	6 $\frac{5}{8}$	21 $\frac{1}{2}$	6	—	203,800	—	5,300	434,800
		Häradshammar.	—	$\frac{1}{4}$	—	1 $\frac{1}{4}$		7	—	75,800	—	—	
		Östra Husby.	—	$\frac{3}{8}$	—	—		2	—	11,100	—	—	
		Kuddby.	—	2	—	$\frac{1}{2}$		1	—	47,000	—	1,400	
		Östra Ny.	—	—	—	3 $\frac{1}{11}$		—	—	45,600	—	—	
		Å.	—	—	—	$\frac{1}{2}$		1	—	7,500	—	1,600	
		Drothem.	—	—	—	1		—	—	35,700	—	—	

F. kaptenen m. m. greve Filip Otto Klingspor	Grönlund m. fl.	Åsbo.	—	2½	—	3½	—	3	166,600	8,500	—	—
	Dala n:r 1 o. 3	Ekeby.	1/8	—	—	1/2	6½	—	13,000	—	—	188,100
Friherre Samuel Axel Hermelin	Skrufhult Södergård (under Gripenberg i Jönköpings län)	Trehörna.	—	—	—	1/2	1/2	—	9,500	—	—	9,500
Handlanden Jacob Marcus arfvingar	—	Norrköping.	—	—	—	—	—	1	—	33,200	—	33,200
		Summa	3½	72½	32½	163½	271½	114	8,034,200	782,300	47,400	8,863,900

Tab. 5.

EGENDOMAR TILLHÖRANDE INHEMSKA AKTIEBOLAG, I ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Aktiebolagets namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken (stad).	M a n t a l.				Summa.	Antal utjordar, ängar o. d. ej i man- tal satt jord.	Antal verk och inrättnin- gar (fa- stigheter i städer).	Taxeringsvärdet (i kronor)			
			Krono.	Skatte.	F r ä l s e.					å jord- bruks- fastighet.	å annan fastighet (utom fräl- seränta).	å frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
Tyllinge aktiebolag	Basunda	Oppeby.	—	$\frac{1}{3}$	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{5}{8}$	3	—	64,300	—	—	64,300
Aktiebolaget Finspångs styckebruk	Finspångs styckebruk	Risinge.	—	$2\frac{3}{4}$	1	$16\frac{18}{80}$	14	3	823,400	8,900	39,200		
		Hällestad.	—	$1\frac{1}{2}$	—	$15\frac{1}{8}$	17	2	547,700	27,500	10,000		
		Regna.	—	—	—	$4\frac{9}{16}$	5	1	185,500	6,000	3,600		
		Vånga.	—	$\frac{7}{8}$	—	$2\frac{3}{8}$	18	1	193,100	4,000	1,100		
	Ljusfors ångsåg	Kullerstad.	—	—	—	—	—	1	—	25,000	—	—	
	Ekeberg	Tirserum.	—	—	—	1	—	1	38,000	500	—	—	
	Kolhus	Oppeby.	—	—	—	—	—	1	—	2,800	—	—	
	Boningshus o. kollada å Åke- torp	Björnsäter.	—	—	—	—	$45\frac{99}{160}$	2	—	4,300	—	—	1,920,600
Aktiebolaget Nordiska artilleriverkstä- derna	Finspång	Risinge.	—	—	—	—	—	1	1	19,500	592,000	—	611,500
Boxholms aktiebolag	Örsgänge m. fl.	Tirserum.	—	$3\frac{8}{80}$	—	$\frac{5}{12}$	—	1	43,000	1,500	—	—	
	Mjölsefall m. fl.	Kisa.	—	$1\frac{15}{80}$	$3\frac{1}{8}$	1	—	1	238,500	3,000	—	—	
	Råås m. fl.	Svinhult.	—	$1\frac{1}{4}$	—	—	—	—	51,400	—	—	—	
	Malma m. fl.	Västra Ryd.	—	—	3	—	—	2	71,400	12,400	—	—	
	Axfallsboda m. fl.	Sund.	—	$1\frac{3}{4}$	$2\frac{1}{2}$	$\frac{3}{4}$	2	8	309,200	13,800	—	—	
	Södra Målen m. fl.	Asby.	—	$\frac{3}{4}$	1	—	—	2	55,000	3,000	—	—	
	Brevik m. fl.	Torpa.	—	—	—	$2\frac{7}{2}$	—	—	144,000	—	—	—	
	Svärdstorp	Norra Vi.	—	—	—	$\frac{1}{2}$	—	3	20,000	11,000	—	—	
	Aspenäs m. fl.	Malexander.	—	$1\frac{1}{8}$	$1\frac{3}{4}$	$2\frac{1}{4}$	3	—	163,100	—	—	—	
	Gärsharfva n:r 1	Västra Harg.	—	1	—	—	—	2	81,100	2,600	—	—	
	Naregöl och Grytfall	Ulrika.	—	$5\frac{11}{24}$	—	$\frac{1}{2}$	—	—	78,500	—	—	—	
	Kumla kalkbrott	Gistad.	—	—	—	—	1	—	1,500	—	—	—	
	Boxholms bruk	Ekeby.	—	3	—	$3\frac{3}{8}$	2	2	161,100	564,000	1,500	—	
		Blåvik.	—	$2\frac{1}{8}$	—	$3\frac{1}{8}$	5	—	203,300	—	—	—	
		Åsbo.	—	$3\frac{1}{4}$	—	$9\frac{1}{8}$	10	2	420,100	420,000	300	—	

Tab. 5. (Forts.) EGENDOMAR TILLHÖRANDE INHEMSKA AKTIEBOLAG, I ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Aktiebolagets namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken (stad).	M a n t a l.				Summa.	Antal utjordar, ängar o. d. ej i man- tal satt jord.	Antal verk och inrättnin- gar (fa- stigheter i städer).	Taxeringsvärdet (i kronor)			
			Krono.	Skatte.	F r ä l s e.					å jord- bruks- fastighet.	å annan fastighet (utom fräl- seränta).	å frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
Boxholms aktiebolag (forts.)	Boxholms bruk (forts.) . .	Malexander. Linköping.	—	2 $\frac{7}{16}$	—	2 $\frac{3}{8}$	57 $\frac{183473}{100000}$	—	4	240,600	36,000	—	3,367,900
Forsnäs aktiebolag	Forsnäs m. fl.	Sund.	—	$\frac{1}{2}$	1	1 $\frac{1}{2}$		1	8	99,800	19,800	—	
	Aspa	Asby.	—	—	1	3 $\frac{1}{4}$	7 $\frac{1}{2}$	—	—	93,000	—	—	212,600
Aktiebolaget Jönköpings mejerier . .	Näs mejeri	Torpa.	—	—	—	—	—	—	1	—	7,000	—	7,000
Aktiebolaget Jönköping—Sunnanå trä- förädlingsfabrik	Sunnanå	»	—	—	—	100 $\frac{6}{100000}$	100 $\frac{6}{100000}$	—	1	100	3,500	—	3,600
Sommens ångbåtsaktiebolag	—	Asby.	—	—	—	—	—	—	1	—	5,300	—	5,300
Åsbrohammar-Spångsholms aktiebolag	Spångsholms fabriker . . .	Veta.	—	1	—	—	1	1	2	26,500	101,000	—	134,000
	Sya, Alnstad	Sya.	—	—	—	—		—	1	—	6,500	—	
Aktiebolaget Knutsbro kraftstation .	Vimne	Veta.	—	—	—	—	—	1	—	—	500	—	—
	Öjebro-Knutsbro kraftsta- tion nr 1 o. 3	Härberga.	—	—	—	—	—	—	2	1,500	80,000	—	—
	Mjölby-Grafgårds transfor- matoren	Mjölby.	—	—	—	—	—	—	1	—	19,000	—	101,000
Elfkulla elektriska aktiebolag	Mjölckulla	»	—	—	—	—	—	—	2	—	29,500	—	29,500
Aktiebolaget Mjölby Kanikegård . .	Mjölby Kanikegård . . .	»	—	—	—	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	—	5	25,700	62,000	—	87,700
Johannes Olssons möbelfabriks aktie- bolag	Af Mjölby Grafgård tomt 57, 58, 60, 62	»	—	—	—	—	—	—	1	—	41,100	—	41,100
Mjölby kvarnaktiebolag	Mjölby-Hålan o. Mjölby Grafgård	»	—	—	—	—	—	—	1	—	97,800	—	97,800
Aktiebolaget Lunnevad	Lunnevad Nr 1—3 . . .	Sjögestad.	—	1	—	—	1	2	2	33,900	19,000	—	52,900
Chokladfabriksaktiebolaget Motala .	Södra Malfors	Vreta kloster.	—	—	—	—	—	2	2	19,200	472,000	—	498,200
	Råby disponentbyggning .	Ljung.	—	—	—	—	—	—	—	—	7,000	—	
Linköpings elektriska kraft- och be- lysningsaktiebolag	Nykvarns elektriska kraft- station	Vreta kloster.	—	—	—	—	—	—	1	—	370,000	—	370,000
Östergötlands elektriska kraftaktie- bolag	Jakobsalunds kraftstation m. fl.	Ljung.	—	—	—	—	—	—	1	—	159,500	—	159,500
Maspelösa bryggeriaktiebolag	Grönlund, bryggeri . . .	Flistad.	—	$\frac{1}{15}$	—	—	$\frac{1}{15}$	—	1	2,900	54,000	—	56,900
Trävaruaktiebolaget Norrköpings ex- portthyfveri	Norrby såg	Grebo. Norrköping.	—	—	—	—	—	—	1	—	10,000	—	73,000
			—	—	—	—	—	—	1	—	63,000	—	
Aktiebolaget Åtvidabergs kopparverk	Bersbo grufva	Värna.	—	—	—	—	—	1	1	—	145,000	—	224,900
	Adelswårdska grufvan . .	Björnsäter o. Värna.	—	—	—	—	—	1	1	—	11,400	—	
	Kopparverket	Åtvid.	—	—	—	—	—	—	1	—	68,500	—	—
Norsholm—Ristens kommunikations- aktiebolag	Marieberg, boningshus . .	Björnsäter.	—	—	—	—	—	—	1	—	1,500	—	1,500
Västervik—Åtvid—Bersbo järnvägs- aktiebolag	3 järnvägsvillor	Åtvid.	—	—	—	—	—	—	—	—	24,100	—	24,100

Tab. 5. (Forts.) EGENDOMAR TILLHÖRANDE INHEMSKA AKTIEBOLAG, I ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Aktiebolagets namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken (stad).	M a n t a l.				Antal utjordar, ängar o. d. ej i man- tal satt jord.	Antal verk och inrättnin- gar (fa- stigheter i städer).	Taxeringsvärdet (i kronor)				
			Krono.	Skatte.	F r ä l s e.				Summa.	å jord- bruks- fastighet.	å annan fastighet (utom fräl- seränta).	å frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
Reijmyre bruks aktiebolag	Reijmyre	Skedevi.	—	3	—	2	5	—	4	528,000	310,000	—	842,500
	Magasinsbyggnad	Simonstorp.	—	—	—	—		—	1	—	4,500	—	
Aktiebolaget Lindö säteri	Lindö	S:t Johannes.	—	—	2½	½	3½	1	—	135,000	2,000	—	150,100
		Styrestad.	—	½	—	—		4	—	13,100	—	—	
Stafsjö aktiebolag	Ervastekärr m. m.	Krokek	—	¾	—	1	1¾	8	1	63,300	20,000	—	86,700
		Simonstorp.	—	—	—	—		1	—	3,400	—	—	
Kolmårdens nya marmorbruks aktie- bolag	Gusätter m. m.	Krokek.	—	1	—	—	1	2	2	47,500	267,000	—	314,500
Norrköping—Söderköping—Vikbo- lands järnvägsaktiebolag ¹⁾	Arkösund	Jonsberg.	—	—	—	—	—	1	—	3,000	18,000	—	21,000
Fiskeby fabriks aktiebolag	Fiskeby pappersbruk	Östra Eneby.	—	—	—	—	¾	3	1	52,200	794,900	—	1,026,600
		Borg.	—	—	—	¾		1	2	11,000	168,500	—	
Aktiebolaget Norrköpings nya ång- tvättinrättning	Fiskeby	Östra Eneby.	—	—	—	—	—	—	2	—	47,500	—	47,500
Aktiebolaget mekaniska verkstaden Vulkan	Verkstaden Vulkan	»	—	—	—	—	—	1	1	—	280,000	—	280,000
Knut Lundqvist & C:s tekniska fabriksaktiebolag	Sandby Marielund 42, 43, 57	»	—	—	—	—	—	1	1	—	76,000	—	76,000
Åby yllefabriks aktiebolag	Kvarntorp	Kvillinge.	—	—	—	—	—	—	1	—	89,000	—	89,000
Stockholms bomullsspinneri- och väf- veraktiebolag	Torshag	»	—	⅓	—	—	⅓	4	1	56,600	362,800	—	419,400
Stens bruks aktiebolag	Finspång	Risinge.	—	—	2	7¼	17½	—	12	389,800	1,807,900	—	3,273,400
	Sten m. m.	Kvillinge.	—	¼	—	1¼		6	4	133,500	380,100	4,800	
		Östra Eneby.	—	—	—	—		1	—	25,000	—	—	
		Simonstorp.	—	1¾	1½	3¾		14	2	482,300	50,000	—	
Ljusfors aktiebolag	Ljusfors pappersbruk	Kullerstad.	—	—	—	—	—	—	2	—	876,200	—	876,200
Skärblacka aktiebolag	Skärblacka pappersbruk	»	—	½	—	½	¾	1	2	21,800	951,000	—	972,800
Aktiebolaget Borgs säteri	Borg m. m.	Borg.	—	1½	4¾	1½	7¾	6	—	206,000	—	—	206,000
Aktiebolaget Mursten	Borg	»	—	—	¾	—	¾	1	1	25,000	183,000	—	208,000
Aktiebolaget Kneippvattenkuranstalten	Kneippvattenkuranstalten	»	—	—	—	—	—	—	1	37,400	223,900	—	261,300
Borgs tomtaktiebolag	Villastaden	»	—	—	—	—	—	1	—	158,300	41,500	—	199,800
Aktiebolaget Flemminge järnverk	Flemminge bruk	Ekeby.	—	—	—	1	1	1	1	27,700	373,000	—	400,700
Boxholms bryggeriaktiebolag	Bryggeri med tomt	Åsbo.	—	—	—	—	—	—	1	—	18,000	—	18,000
Ödeshögs varmbadhusaktiebolag	Varmbadhus	Ödeshög.	—	—	—	—	—	—	1	—	5,000	—	5,000
Lysings härads sparkasse- och kre- ditaktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	5,000	—	5,000
Ombergs turistförenings aktiebolag	Hotell, utsiktstorn	Västra Tollstad.	—	—	—	—	—	—	2	—	13,500	—	13,500
Hästholtens hamns och magasins aktiebolag	Magasin	»	—	—	—	—	—	—	1	—	6,000	—	6,000
Bispmotala tegelbruks aktiebolag	Bispmotala med tegelbruk	Motala landsf.	—	½	—	—	½	—	1	24,000	75,000	—	99,000

Aktiebolaget Vätterns stärkelsefabrik	Fabrik	Motala landsf.	—	—	—	—	—	—	1	—	12,000	—	12,000
Motalaströms kraftaktiebolag . . .	Holms fabriker m. m. . .	>	—	—	—	—	—	—	6	—	395,400	—	—
	Nås elektriska kraftstation, Hammarstedstorp n:r 1, m. m.	Brunneby.	—	—	—	—	$\frac{1}{16}$	$\frac{1}{16}$	1	7	9,000	671,000	1,075,400
Motala verkstads nya aktiebolag . .	Härstorp n:r 1 o. 2 med mekaniska verkstäder samt Bergsäter frälsesäter . .	Motala landsf.	—	—	$\frac{2}{10}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{5}{8}$	—	2	2	54,500	2,000,000	2,054,500
Motala bryggeriaktiebolag	Motala Storgård n:r 4 med Strömnäs	>	—	$\frac{1}{8}$	—	—	—	3	2	2	27,300	101,500	—
	Villa Karlsro	Kärna.	—	—	—	—	$\frac{1}{8}$	—	—	—	—	9,400	138,200
W. A. Sandbergs manufakturaktie- bolag	Katrinefors järnbruk . .	Motala landsf.	—	—	—	—	—	—	2	2	—	90,000	90,000
Aktiebolaget Lemunda sandstensbrott	Lemunda med sandstensbrott	>	—	$2\frac{7}{12}$	—	—	—	—	1	1	92,500	100,000	—
	Näs med d:o	Västra Ny.	—	$\frac{1}{2}$	—	—	$3\frac{1}{12}$	—	1	1	25,000	3,000	220,500
Medevi nya aktiebolag	Stora Baggeby m. m. . .	>	—	—	—	$\frac{3}{4}$	$\frac{3}{4}$	1	1	1	55,200	152,000	207,200
Aktiebolaget Bårstads kalkstensbrott	Bårstad Södergård n:r 6 .	Rogalösa.	—	$\frac{1}{8}$	—	—	$\frac{1}{8}$	—	2	2	8,500	4,000	12,500
Ombergs torfaktiebolag	Hessleby andel i Dagsmosse m. m.	>	—	—	—	—	—	2	1	1	2,000	4,000	6,000
Hotellaktiebolaget	—	Linköping. ²⁾	—	—	—	—	—	—	2	2	—	317,000	317,000
Aktiebolaget Grand hotell	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	127,700	127,700
Larssons bryggeriaktiebolag	—	>	—	—	—	—	—	—	2	2	—	103,300	103,300
Linköpings bryggeriaktiebolag . . .	—	>	—	—	—	—	—	—	3	3	700	112,200	112,900
Aktiebolaget Östgöta Correspondenten	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	41,000	41,000
Ridhusaktiebolaget	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	8,000	8,000
Linköpings nya varmbadhusaktiebolag	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	26,000	26,000
Linköpings bostadsaktiebolag . . .	—	>	—	—	—	—	—	—	5	5	—	167,900	167,900
Linköpings saluhallsaktiebolag . . .	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	100,200	100,200
Aktiebolaget Edvard Andersson . .	—	>	—	—	—	—	—	—	2	2	—	99,500	99,500
Linköpings lithografiska aktiebolag .	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	183,000	183,000
Linköpings byggnadsaktiebolag . . .	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	80,000	80,000
Aktiebolaget Jon. O. Nilssons skjort- fabrik	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	34,900	34,900
H. Sackmanns aktiebolag	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	143,500	143,500
Östergötlands sockerfabriksaktiebolag	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1,500,000	—
	Ås	Örtomta.	—	$1\frac{1}{2}$	—	$2\frac{1}{4}$	—	2	—	—	143,000	—	—
	Tornhy o. Ullevid	St Lars.	—	$2\frac{1}{2}$	—	—	$6\frac{1}{2}$	3	—	—	86,000	1,500	1,730,500
Aktiebolaget tekniska fabriken Gripen	—	Linköping.	—	—	—	—	—	—	1	1	—	27,200	27,200
Norrköpings mineralvattenaktiebolag	—	Norrköping.	—	—	—	—	—	—	1	1	—	3,000	3,000
Aktiebolaget Göta hotell	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	76,000	76,000
Skandinaviska kreditaktiebolaget . .	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	200,000	200,000
Aktiebolaget Norrköpings saluhall .	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	464,100	464,100
Aktiebolaget Lindells möbelfabrik .	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	169,000	169,000
Aktiebolaget Norrköpings pantaktie- bank	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	45,800	45,800
Norrköpings utskänkingsaktiebolag .	—	>	—	—	—	—	—	—	2	2	—	296,100	296,100
Saltängens snickeriaktiebolag . . .	—	>	—	—	—	—	—	—	1	1	—	80,900	80,900

Tab. 5. (Forts.) EGENDOMAR TILLHÖRANDE INHEMSKA AKTIEBOLAG, I ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Aktiebolagets namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken (stad).	M a n t a l.				Antal utjordar, ängar o. d. ej i man- tal satt jord.	Antal verk och inrättnin- gar (fa- stigheter i städer).	Taxeringsvärdet (i kronor)				
			Krono.	Skatte.	F r ä l s e.				Summa.	å jord- bruks- fastighet.	å annan fastighet (utom fräl- seränta).	å frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
Norrköpings regnklädes- och presen- ningsfabriks aktiebolag	—	Norrköping.	—	—	—	—	—	—	1	—	24,800	—	24,800
Norrköpings magasinsaktiebolag . .	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	345,200	—	345,200
Allmänna svenska utsädesaktiebolaget	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	20,000	—	20,000
Aktiebolaget Gripen	—	»	—	—	—	—	—	—	6	—	818,000	—	818,000
Snickeriaktiebolaget	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	35,000	—	35,000
Carl Fredriks bryggeriaktiebolag . .	—	»	—	—	—	—	—	—	3	—	450,600	—	450,600
Södergren & sons fabriksaktiebolag .	—	»	—	—	—	—	—	—	4	—	625,000	—	625,000
Svenska marmeladaktiebolaget . . .	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	162,500	—	162,500
Lithografiska aktiebolaget	—	»	—	—	—	—	—	—	5	—	1,020,900	—	1,020,900
C. V. Bergmans bryggeriaktiebolag .	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	461,100	—	461,100
Aktiebolaget Stora svagdricksbryggeriet	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	104,800	—	104,800
Holmens bruks och fabriks aktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	18	—	4,569,900	—	—
Luddby	Kvillinge.	—	—	—	—	—	—	1	1	—	338,000	—	—
Målstena o. Mörkedal	Björnsäter.	—	—	—	—	7/8	7/8	—	—	53,000	—	—	4,960,900
Norrköpings färgeriaktiebolag . . .	—	Norrköping.	—	—	—	—	—	—	1	—	72,000	—	72,000
Bergs aktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	7	—	1,213,500	—	1,213,500
Ströms aktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	5	—	1,294,900	—	1,294,900
M. Ljungqvists snickeriaktiebolag .	—	»	—	—	—	—	—	—	3	—	216,500	—	216,500
Norrköpings världsgoodtemplars bygg- nadsaktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	150,700	—	150,700
Norrköpings bomullsvärfveraktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	9	—	2,143,800	—	2,143,800
Norrköpings bryggeriaktiebolag . .	—	»	—	—	—	—	—	—	4	—	506,900	—	506,900
Ångtvättaktiebolaget	—	»	—	—	—	—	—	—	3	—	91,600	—	91,600
Aktiebolaget G. Welander & Kellners maskinfabrik	—	»	—	—	—	—	—	—	2	—	77,300	—	77,300
Aktiebolaget S:t Andreas kvarn . .	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	285,600	—	285,600
Gamla Bro aktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	2	—	276,500	—	276,500
R. Wahrens aktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	3	—	1,151,700	—	1,151,700
Norrköpings ridhusaktiebolag . . .	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	2,000	—	2,000
Anderssons bryggeriaktiebolag . . .	—	»	—	—	—	—	—	—	3	—	522,200	—	522,200
D. Brücks fabriks aktiebolag . . .	—	»	—	—	—	—	—	—	2	—	801,900	—	801,900
Fastighetsaktiebolaget C. L. Svens- son & C:o	—	»	—	—	—	—	—	—	3	—	362,200	—	362,200
Appreteringsaktiebolaget	—	»	—	—	—	—	—	—	1	—	71,200	—	71,200
Bergsbro aktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	6	—	1,724,300	—	1,724,300
Drags aktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	12	—	1,885,100	—	1,885,100

Byggnadsaktiebolaget S:t Olof	—	Norrköping.	—	—	—	—	—	12	—	153,600	—	153,600	
Söderköpings brunn- och badaktiebolag	—	Söderköping.	—	—	—	—	5	3	1,400	202,700	—	204,100	
Söderköpings arbetareförenings byggnadsaktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	—	—	34,500	—	34,500	
Bryggeriaktiebolaget Göta	—	»	—	—	—	—	—	3	—	86,200	—	86,200	
Vadstena kvarnaktiebolag	Stadsjorden n:r 36 Österlund	Vadstena.	—	—	—	—	1	1	2,500	11,600	—	14,100	
Motala badhusaktiebolag	Kv. n:r 47 fastigheten n:r 1	Motala stad.	—	—	—	—	—	1	—	36,000	—	36,000	
Skeninge bryggeriaktiebolag	—	Skeninge.	—	—	—	—	—	1	—	39,600	—	39,600	
Skeninge stallbyggnadsaktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	1	—	7,000	—	7,000	
Skeninge träförädlingsaktiebolag	—	»	—	—	—	—	—	1	—	35,100	—	35,100	
Summa			—	65,353,127	26,120	112,247,631	204,122,438,431	211	370	9,107,800	43,610,300	61,900	52,780,000

1) Bolaget äger dessutom i Söderköping Klefbrinkstjappan m. m., utan taxeringsvärde. — 2) I Linköping äger dessutom Östergötlands enskilda bank fastighet, taxerad till 246,400 kr.

Tab. 6.

EGENDOMAR TILLHÖRANDE FRÄMMANDE MAKTERS UNDERSÅTAR, I ÖSTERGÖTLANDS LÄN ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Främmande maktens och undersåtens namn.	Egendomens namn.	Belägenhet. Socken (stad).	M a n t a l.				Antal utjordar, ängar o. d. ej i man- tal satt jord.	Antal verk och inrättnin- gar (fa- stigheter i städer).	Taxeringsvärdet (i kronor)				
			Krono.	Skatte.	F r ä l s e.				Summa.	å jord- bruks- fastighet.	å annan fastighet (utom fräl- seränta).	å frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
Danske undersåten K. G. Hansen .	Vallsbergs Norrgård med mejeri	Väderstad.	—	1	—	—	—	—	1	8,400	5,000	—	830,200
Danska undersåten änkefru A. von Reedtz med barn	Hofgården	Hof.	—	7½	—	—	—	—	—	304,500	—	—	
Danske undersåten N. von Reholdtz stärbhus	Väfersunda Karlsgården nr 8	Väfersunda.	—	1	—	—	7½	—	—	12,300	—	—	
Belgiska bolaget Vieille Montagne .	Knarkebo zinkgrufvor . .	Godegård.	—	—	—	—	—	—	1	—	26,200	—	
Amerikanske undersåten O. Th. Carlsson	Kv. nr 11 fastigheten nr 3	Motala stad.	—	—	—	—	—	—	1	—	15,300	—	54,800
Amerikanske undersåten C. V. Sund- stedt	Kv. nr 21 fastigheten nr 4	,	—	—	—	—	—	—	1	—	39,500	—	
		Summa	—	7½	—	—	7½	—	4	325,200	86,000	—	411,200

Tab. 7.

FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER, ICKE REGISTRERADE SJUKKASSOR SAMT DÄRMED
JÄMFÖRLIGA INRÄTTNINGAR I ÖSTERGÖTLANDS LÄN, ÅR 1905.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905		Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kronor.	Kronor.		
A. Å landsbygden.									
<i>a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.</i>									
Pauliska fonden.	Af räntan lägges 1 % till kapitalet, återstoden utdelas företrädesvis till bönder och torpare å egendomen Stjärnevik.	Kammarjunkaren G. O. Pauli.	1883 ²⁸ / ₂	6	63	2,342	—	Fattigvårdsstyrelsen i Oppesby.	
Kastensonska donationen.	Räntan utdelas årligen till fattighjonen i Kättilstad.	F. handl. F. O. Kastenson.	1891 ³⁰ / ₃	8	23	500	—	D:o i Kättilstad.	
Johan Segerstéens minne.	D:o till beredande af en extra måltid åt d:o.	Godsägaren J. Segerstéen.	1904 ⁴ / ₁₁	8	8	200	—	D:o d:o.	
G. Göranssons utdelningskassa.	Räntan utdelas till uppmuntran åt fattiga arbetare.	Landtbrukaren G. Göransson.	1879 ¹² / ₁₂	5	25	500	—	D:o i Tjärstad.	
Peter Jönssons d:o.	D:o d:o åt fattiga ordentliga arbetare.	Landtbrukaren P. Jönsson.	1859 ¹ / ₅	7	38	750	—	D:o d:o.	
Densammes sparkassa.	Till fattiga arbetare.	Densamme.		—	—	1,717	—	D:o d:o.	
Sjöstéenska donationen för blinda.	Understöd åt verkligt blinda och behöfvande.	Fröken Fredrika Sjöstéen.	1851 ¹⁰ / ₁₀	4	25	500	—	Pastor och kyrkorådet i Kisa.	1)
Gröninge fond.	Understöd till behöfvande personer å Gröninge egendom.	Kammarjunkaren G. O. Pauli.	1883 ²⁸ / ₂	6	100	2,289	—	Kommunalnämnden i Hycklinge.	
Rylanderska donationen.	Räntan utdelas årligen till hjonen i Norra Vi fattighus.	Landtbrukaren S. Rylander.	1837 ¹ / ₅	13	4	100	—	D:o i Norra Vi.	
Fagerbergiska stiftelsen.	Utdelande af brudgåfva å 250 kronor i Asby församling samt understöd åt fattiga.	Sadelmakaren J. Fagerberg.	1830 ³⁰ / ₉	19	993	28,326	—	Direktion i Linköping samt sockenombud.	
D:o d:o.	D:o d:o i Torpa församling.	Densamme.		18	765	28,110	—	D:o.	
Bäckstrandiska fonden.	Understöd åt fattighjon i Torpa socken.	Godsägaren H. F. Bäckstrand.	1890 ² / ₆	5	120	8,807	—	Kyrkoherden och kyrkovårdarne.	
Tranériska fattigförsörjningsfond.	Understöd till behöfvande fattiga i d:o.	Professor J. Tranér.	1825 ¹¹ / ₃	6	109	4,533	—	Kommunalnämnden.	
C. M. Magnussons donationsfond.	Underhåll och beklädnad åt fattiga inom Veta.	Inspektoren C. M. Magnusson.	1878 ²⁰ / ₁	—	—	2,117	—	D:o.	2)
Wærnsenska donationsfonden.	Understöd årligen åt 2 å 3 fattiga inom Normlösa.	Mamsell Charlotta Wærnson.	1852	3	75	1,500	—	D:o.	
Salanderska penningedonationen.	D:o d:o.	Rektor O. Salander.	1792	1	9	180	—	D:o.	
Salanderska jorrdonationen.	Understöd åt fattiga i Normlösa.	Densamme.	1792 ²¹ / ₂	1	62	1,200	1,200	D:o och pastor.	
Olof Henrikssons donation.	Understöd åt fattighjon.	Landtbrukaren O. Henriks-son.	1821 ³¹ / ₁₀	5	2	55	—	Kommunalnämnden i Normlösa.	
Kapten Nordells d:o.	De fattiges bästa.	Kaptenen A. P. Nordell.	1891 ¹ / ₂	—	25	500	—	D:o.	
Brita Karin Andersdotters d:o.	Understöd åt 3 fattiga inom Normlösa.	Ankan B. K. Andersdotter.	1873 ²⁷ / ₁₂	3	15	300	—	D:o.	
Anders Johan Anderssens d:o.	Att anskaffa sovel åt fattighjonen i d:o.	Hemmansäg. A. J. Andersson.	1878 ²⁷ / ₁₂	8	50	1,000	—	D:o.	
			1888 ²¹ / ₁₀						
Samuel Samuelssons d:o.	Räntan skall utdelas till 2 eller flere ordinarie fattighjon i d:o.	Hemmansäg. S. Samuelsson.	1885 ²³ / ₅	5	15	300	—	D:o.	
Jonas Nilssons fond.	Understöd åt 2 fattiga (ej ordinarie fattighjon) i d:o.	Hemmansägaren J. Nilsson.	1888 ²⁰ / ₇	2	25	500	—	D:o.	
Nederlösa syförenings d:o.	Understöd åt en behöfvande person på Nederlösa bys ägor i d:o.	Nederlösa syförening.	1891 ⁹ / ₄	1	5	100	—	D:o.	
Erikssonska donationsfonden.	Hälften till förbättrande af fattigdelen för dem, som erhålla full försörjning, och hälften till fattiga barns uppfostran i Härberga.	Nämndemannen Peter Eriksson och h. h. Karin Henriksdotter.	1874 ²¹ / ₉	4	42	1,039	—	D:o i Härberga.	
Mjölby arbetareförenings minnesfond.	Att understödja äldre behöfvande föreningsmedlemmar.	Mjölby arbetareförening.	1885 ¹⁵ / ₃	—	—	952	—	Mjölby arbetareförenings styrelse.	
Teodor Anderssons donationsfond.	Till extra förplägning åt församlingens fattighjon i Västerlösa.	Skomakaren T. Andersson.	1888 ³ / ₁₂	27	10	200	—	Kommunalnämndens ordförande.	
Per Albert Johanssons d:o.	Understöd åt församlingens fattighjon; extra förplägning.	Landtbrukaren P. A. Johansson.	1877 ¹⁶ / ₃	28	25	500	—	D:o.	

Cedervallska fonden.	Till gamla orkeslösa och till faderlösa i Gammalkil.	Vilh. Cedervall o. h. h.	1891 ³⁰ / ₆	34	100	2,000	—	Pastor samt 3 landtbrukare.
Norénska d:o.	Till gåfvor och understöd inom Ulrika.	Bankkamrer J. Norén.	1832 ¹⁷ / ₅	—	209	4,180	—	Kommunalnämnden.
Wibergska d:o.	Till fattiga i Ljung.	Fabrikören Aug. Wiberg o. h. h.	1873 ¹ / ₁₁	9	45	1,000	—	D:o.
Möllerstenska d:o.	D:o d:o.	C. M. Möllersten.	1853 ²⁷ / ₇	9	45	3,000	—	D:o.
Ullanderska donationen.	Julgåfvor åt hjonen i fattighuset inom Flistad.	Änkefru Johanna Ullander.	1859 ² / ₈	8	15	300	—	D:o.
Thollanderska d:o.	Till gamla, mindre arbetsföra eller sjukliga fattiga, kända för en gudfruktig och kristlig vandel, Flistad.	Änkefru Hedvig Charlotta Thollander.	1872 ¹¹ / ₇	8	15	300	—	D:o.
Dalheimska d:o.	Till Flistads sockens fattighjon.	Regementsskrifvaren C. Dalheim.	1849 ²⁰ / ₁	7	7	125	—	D:o.
Grönbergska fonden.	Understöd till fattiga änkor med oförsörjda barn inom Ljung.	Auditör Fredrik Grönberg.	1776 ² / ₁₂	2	17	350	—	Kyrkoherden och kyrkovårdarne.
Weidenhjelmiska d:o.	Understöd åt fattiga inom Ljungs socken.	Löjtnant N. H. Weidenhjelm.	1853 ¹ / ₁₀	—	—	5,000	—	Kommunalnämnden.
Kugelbergska donationsfonden.	Hjälpsbehöfvande, ej fattigvårdsberättigade i Västra Harg.	Kaptenen Claes Kugelberg.	1896	5	83	2,620	—	D:o.
Gustafva Caléns fond.	Extra utdelning till Västerlösa församlings understödsstagare.	Gustafva Calén.	1882 ³¹ / ₁₀	28	204	4,600	—	D:o.
Lifräntefonden.	Fattiges underhåll.	Frivilliga bidrag och hundskattemedel.	1900 ⁶ / ₅	1	50	1,010	—	D:o i Nykil.
Mörnerska donationen.	Utdelning åt gamla fattiga.	Grefvinnan Ulla Mörner.	1876 o. 1895	9	75	1,500	—	D:o d:o.
Andréska kassan.	Att lämna hyresbidrag till fattiga husvilla personer i Rappestad.	Prosten Carl André.	1897 ¹ / ₈	2	40	1,000	—	Kommunalnämnden.
Sandelinska fonden.	Understöd åt fattiga i Sjögastad.	Anna Christina Sandelin.	1846 ²² / ₁	—	92	1,841	—	D:o.
Strömfeltska d:o.	Understöd åt 2 fattiga i Västra Husby.	Amiralen greve F. G. Strömfelt.	1818 ⁷ / ₆	2	30	500	—	Innehafvaren af Hylinge fideikommiss.
Juringiuska d:o.	Understöd åt fattiga änkor i d:o.	Prosten Em. Juringius.	1814 ²⁰ / ₂	6	12	200	—	Fattigvårdsstyrelsen.
Burensköldska donationen.	D:o d:o.	Generallöjtnant J. Burensköld med fru och dotter.	1809 ⁹ / ₃	54	600	12,200	12,200	Kyrkoherden och fideikommissarien till Hylinge.
Palmbergiska d:o.	Understöd åt fattiga i Rystad.	Hemmansäg. G. Palmberg.	1736 ³⁰ / ₉	3	225	4,000	4,000	Kommunalnämnden.
Wahlströmska fonden.	Förplägning åt fattiga i d:o.	Änkan Anna Lovisa Wahlström.	1849 ³⁰ / ₆	12	19	500	—	D:o.
Carl Svenssons donationsfond.	Understöd åt behöfvande personer, som ej åtnjuta fattigunderstöd.	Änkan Anna Lovisa Wahlström.	1904 ²⁴ / ₁₀	1	7	150	—	D:o i Törnevala.
F. K.-fonden.	Att understödja fattiga barnaföderskor i Bankekind.	Drängen Carl Svensson.	—	—	—	779	—	Kyrkorådet i Bankekind.
Bergmanska fonden.	Understöd åt fattiga på Sinnerstads ägor.	En kvinnoklubb.	1887 ¹ / ₁₀	—	—	127	—	D:o d:o.
Fröken Banérs donation.	Understöd åt fattiga i Örtomta.	Pastor Gabriel Bergman.	1835 ²⁸ / ₂	3	15	300	—	Patronus och pastor i Örtomta.
Linds d:o.	Understöd åt fattiga på Sörby ägor.	Fröken Hedvig Kristina Banér.	1786 ¹⁸ / ₈	11	75	1,500	—	Kyrkorådet i d:o.
Grefvinnan von Saltzas fond.	D:o d:o.	Torpären J. F. Lind.	1891 ⁶ / ₁	26	103	2,307	—	Kyrkoherden i d:o.
S. J. S. Banérs understödsfond.	Understöd åt fattiga i Björsäter.	Greve Filip von Saltza och h. h.	1853 ²⁴ / ₅	5	25	500	—	Kyrkorådet.
Baroniet Adelswårds fattigfond.	Bidrag till underhållet af på fondens fattighus in-tagna fattighjon.	Lotten Banér, f. Bergenstråle.	1858 ¹⁹ / ₃	35	6,457	42,091	24,000	En styrelse.
Sehlénska fonden.	Understöd åt 4, för redbarhet och kristligt leverne kända, ålderstigna fattiga i Vist.	Baron E. G. Adelswårds arfvingar.	1811 ² / ₉	4	50	1,000	—	Kyrkorådet.
Mörnerska d:o.	Ökning af fattigunderhållet.	Trädgårdsmästaren J. Sehlén.	1878 ⁹ / ₉	—	—	1,000	—	Kommunalnämnden i Landeryd.
Lagerfeltiska gåfvan.	Understöd till underhållande vid Lagerlunda eller deras barn.	Öfverstinnan Ulla Mörner.	1900 ¹⁶ / ₂	6	60	1,000	—	Fattigvårdsstyrelsen i Kärna.
Ingeborg Klingepors donationsfond.	Till fattiga i Västra Husby.	Frih. C. Lagerfelt o. h. h.	1853 ²³ / ₉	18	180	4,000	—	Kommunalnämnden.
Forsemanska donationen.	Utdelning till fattiga, välfredade arbetare med flere barn samt till förtjänta, dygdiga ladugårdspigor inom Drothem.	Änkefru Mathilda Engström.	1895 ¹⁶ / ₁	140	1,381	50,677	35,000	3 å kommunalstämma valde ledamöter.
Sjöländerska donationsfonden.	Understöd åt hjonen i Skinberga fattighus.	Härads höfding Joh. Forse-man.	1795 ⁹ / ₄	8	19	375	—	Kommunalnämnden.
Gullersbo donation.	Understöd åt Ringarums fattiga.	Änkan Carolina Sjölander.	1820 ²⁰ / ₄	335	5,478	124,364	26,500	D:o.
Ringarums pensionsfond.	D:o d:o.	Baron J. Burensköld och h. hustru.	1724 ²⁰ / ₄	—	—	17,205	—	D:o.
Ollongrenska donationen.	Understöd åt 4 de mest behöfvande välfredade män i Ringarum.	Kommunalstämman.	1884	4	60	1,200	—	D:o.
Spaldencreutzska d:o.	Understöd åt fattiga vid Gusum.	Lagmannen Paul Ollongren.	1824 ¹⁹ / ₈	5	10	167	—	Gusums bruks ägare.
Axel Bromans fond.	Bekostnad af sjukvård eller annan kristlig kärleks-verksamhet till förmån för behöfvande, ej af fattig-vården understödda medlemmar af Skärkinds församling.	Lagman G. Spaldencreutz o. h. h.	1767 ³¹ / ₁₂	—	—	1,000	—	Kyrkorådet.
Burensköldska donationen.	Understöd åt fattiga i Yxnerum.	Kyrkoherden Axel Broman.	1905 ²⁰ / ₁₀	—	320	6,000	6,000	Kommunalnämnden.
Carlströmska d:o.	Understöd åt fattiga prästänkor från Skärkinds kon-trakt.	Jakob Burensköld m. fl.	1731 ¹⁹ / ₅	1	30	600	—	Prosten i kontraktet.
		Prosten J. F. Carlström.	1824 ¹ / ₉	—	—	—	—	

69)

4)

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905 till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut. Kronor.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
Maja Lisa Bengtsdotters gåf-vofond.	Räntan utdelas årligen efter fattigvårdsstyrelsens och pastors bepröfvande till fattiga personer, som höra under församlingens särskilda fattigvård.	Maja Lisa Bengtsdotter.	1876 ²⁰ 8	60	360	7,200	—	Fattigvårdsstyrelsen i Mo-gata.	
Fagerströmska fonden.	Frivillig fattighjäl.	Prostinnan J. Lundqvist.	1895 ¹⁴ 5	6	17	775	—	Pastor i Skällvik och St Anna.	
Grefve A. F. Mörners under-stödsfond.	Utdelning af räntan åt behöfvande till jul.	Grefve A. F. Mörner.	1882 ³⁰ 10	26	66	1,200	—	Kommunalnämnden i St Anna.	
Skyddshemmet.	Understöd åt änkor med oförsörjda barn.	Ett sällskap.	1888 ² 11	9	201	5,800	4,000	Styrelse vald af Hällestads kommunalstämma.	
Stenhammarska fonden.	Fattigvården i Risinge.	Prosten Stenhammar.	—	—	1,119	23,600	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Lindenäsfonden.	Understöd åt fattiga i Regna.	Hemmansäg. E. Eriksson.	1875 ⁶ 7	15	20	400	—	Kommunalnämnden.	
Sofia Gyllenkrooks fond.	Understöd till fattiga änkor vid Regnaholm.	Fröken S. Gyllenkrook.	—	1	12	300	—	D:o.	
Engströmska donationen.	Understöd åt 13 fattiga och inköp af böcker för nattvårdsbarn i Skedevi socken.	Prosten Sven Engström.	1822 ³ 12	13	475	10,642	—	D:o.	
Nisbethska donationsfonden.	Understöd till 2 behöfvande tjänarinnor i Risinge.	Änkefru H. C. Nisbeth.	1890 ¹⁰ 5	2	40	1,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Anders Svenssons donation.	Utdelning vid jul till fattighjon i Hällestad.	Hemmansägaren Anders Svensson.	1865 ⁶ 2	40	45	1,000	—	D:o.	
Anna Stina Andersdotters i Näftorp d:o.	Extra bespisning åt fattighjon i Risinge.	Anna Stina Andersdotter.	1881 ¹ 4	—	90	2,000	—	D:o.	
Husbondeföreningens kassa.	Understöd åt behöfvande i Skedevi.	Bruksägaren V. v. Post.	1873 ³¹ 12	—	—	6,850	—	Kommunalnämnden.	
Ebbeltofska fonden.	Utdelning till nödlidande i Godegård.	Mademoiselle G. C. Ebbel-toft.	1805 ⁴ 7	2	2	55	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Vesteröska d:o.	D:o d:o.	Drängen Jan Jansson.	1809 ¹⁰ 5	2	1	27	—	D:o.	
Regina Grills fond.	D:o d:o.	Änkefru Regina Grill.	1872 ²⁰ 5	15	75	1,500	—	D:o.	
J. W. Grills testamentsfond.	Understöd till fattiga landtbrukare i d:o.	Brukspatronen J. W. Grill.	1863 ¹⁵ 7	6	60	1,000	—	Kommunalnämnden.	
Bohmanska fonden.	Understöd till nödlidande i d:o.	Rådmannen Joh. Bohman.	1775 ⁴ 2	2	4	111	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Godlundska testamentskassan.	D:o d:o.	Direktören Johan Godlund.	1868 ²¹ 4	31	351	8,000	—	Kyrkoherden och 3 å kyrko-stämman valde.	
Åkerströmska fonden.	Understöd till fattiga vid Hättorp.	Lantbrukaren Johannes Åkerström.	1894 ¹⁸ 9	17	100	2,000	—	Kommitté vald af Tjällmo kyrkoråd.	
Janssonska d:o.	Utdelning till fattighjon i Hällestad.	Hemmansägaren A. N. Jans-son.	1896 ¹⁷ 12	40	45	1,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Buréniska d:o.	Understöd åt arbetareänkor och barn vid Grytgöls bruk, Hällestad.	Bruksägaren Adolf Burén.	1848 ¹⁷ 7	2	68	1,500	—	D:o.	
Rosenbergska donationen.	Räntan utgår till fattiga och sjukliga änkor, helst från Mems egendom.	Demoiselle C. D. Rosen-berg.	1812 ⁷ 5	6	45	900	—	Kyrkostämman i Täby.	
Ekenstedtska d:o.	Räntan utgår till fattiga medellösa eller faderlösa eller i öfrigt fattiga på Mems säteri.	Kristian Ekenstedt.	1855 ¹⁴ 2	1	5	132	—	D:o.	
Duritzska fonden.	Understöd åt de mest fattiga och behöfvande i Östra roten af Kvarsebo socken.	Kronoskogvaktaren Per Du-ritz.	1873 ²² 1	1	60	1,200	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Hunterska fattigkassan.	Att lämna understöd till fattiga inom Östra Stenby.	Kungl. lifmedikus Benjamin Hunter.	1784 ²⁸ 5	2	300	6,238	—	Kyrkorådet.	
Philipssonska donationsfon-den.	Understöd åt fattiga inom Östra Eneby.	Grosshandl. Jacob Philips-son.	1858 ¹ 12	55	100	2,000	—	Kyrkoherden.	
von Leesenska fonden.	Inrättande af fattiggård inom Kvillinge.	Bruksägaren J. von Leesen.	1875 ²⁵ 4	—	1,020	136,275	50,700	Särskild styrelse.	
Juringska donationen.	Till Kvillinge sockens fattigkassa.	Löjtnanten Carl Juring.	1809 ⁹ 5	6	6	100	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Gripenvaldska d:o.	D:o d:o.	Godsägaren J. E. Gripen-vald.	1818 ¹ 3	2	54	900	—	D:o.	
Juringska d:o.	Understöd åt fattiga inom Kvillinge socken.	Prosten Emanuel Juringius.	1809 ⁹ 3	3	6	100	—	D:o.	
Leijdenfrostska fonden.	D:o d:o.	Fabrikören G. Leijdenfrost.	1855 ²⁰ 10	70	3,320	59,250	—	Särskild styrelse.	
D:o d:o.	D:o d:o.	Densamme.	1856 ²⁶ 5	—	—	500	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Fru von Aken fond.	D:o d:o.	Carolina von Aken.	1871 ¹⁵ 9	2	120	2,000	—	D:o.	
Jacob Philipssons donations-fond.	D:o d:o.	Godsägaren Jacob Philips-son.	1858 ¹ 12	7	50	1,000	—	D:o.	
Rederska donationen.	D:o d:o.	Brukspatron D. Reder.	1847 ¹ 5	—	15	300	—	D:o.	
Renstjernerka d:o.	D:o d:o.	Landsköfvingen greve F. Renstjerna.	1753 ¹ 5	—	7	150	—	D:o.	
Fattigkassan.	Till Kvillinge fattigvårdsbehof.	Kommunen.	1883 ² 5	—	—	1,395	—	D:o.	
Fru H. M. Malmgrens dona-tion.	Till Kvillinge församlings fattigkassa.	Handlanden P. G. Malm-gren.	1826 ⁵ 8	—	5	100	—	D:o.	

Lidénska donationen.	Till Kvillinge församlings fattigkassa.	Professor J. H. Lidén.	1793 ²² / ₄	—	20	400	—	Fattigvårdsstyrelsen.
Sperlingska d:o.	D:o d:o.	Grefve C. G. Sperling.	1758 ²¹ / ₇	—	3	70	—	D:o.
Liljehökska donationsfonden.	Understöd åt fattiga inom Kvillinge.	Landshöfding A. Liljehök.	1682 ² / ₁₂	—	22	380	—	D:o.
Österlindska fonden.	D:o d:o.	Landtbrukaren P. W. Österlind.	1892 ¹⁵ / ₉	6	487	10,000	—	Vald styrelse.
Hagertska d:o.	D:o i St Johannes.	Prosten Anders Hagert.	1830 ²⁵ / ₆	—	591	14,690	—	Kommunalnämnden.
Margaretafonden.	Understöd åt fattiga änkor, som icke åtnjuta fattigunderhåll, i Styrestad.	Änkan Greta Lisa Larsdotter.	1880 ² / ₉	3	50	1,000	—	D:o.
Tingvallska donationen.	Bidrag till de mest behöfvande i Tingstad.	Fabriksmästaren Anders Tingvall.	1840 ¹¹ / ₁	—	31	750	—	D:o.
Kuylenstjernska fonden.	Understöd åt en behöfvande f. d. statdräng i Borg.	Baronen J. Carl Kuylenstjerna.	1852 ¹⁷ / ₄	1	75	1,500	—	Fattigvårdsstyrelsen.
D:o d:o.	D:o d:o i Kimstad.	Densamme.	—	1	75	1,645	—	Kommunalnämnden.
Hammarlundska d:o.	Till fattiga i Rönö vid jultiden.	Fröken Jannette Hammarlund.	1884 ²⁰ / ₁₀	24	74	1,908	—	D:o.
M. Månssons donationsfond.	D:o d:o.	M. Månsson i Tobo.	1878 ²³ / ₁₁	9	24	501	—	D:o.
Kronolotsen Gräntælii fond.	Räntan utdelas vid jul till i Jonsbergs fattighus in-tagna hjon.	Kronolotsen Gräntzelius.	—	12	25	500	—	Fattigvårdsstyrelsen.
G. Buréns donation.	Understöd åt ålderstigna och behöfvande under Sättra egendom i Rök.	Brukspatron G. Burén.	1837 ⁸ / ₂	6	228	4,000	—	Innehafvaren af Sättra.
Eckermanska fonden.	Understöd åt de allra fattigaste inom Ödeshög.	Änkedoktorinnan Katarina Eckerman.	1787 ²⁷ / ₄	3	5	—	—	Pastor och kyrkovärden. ⁵⁾
Burénska donationsfonden.	Understöd åt behöfvande vid Laggarp med underlydande.	Kungl. sektor G. Burén.	1837 ⁸ / ₂	5	122	2,133	—	Innehafvaren af Laggarp.
Klackebergs donation.	Understöd åt fattighjon inom Järstad.	Direktören Hjalmar Haze-lius.	1882 ³¹ / ₃	3	7	500	—	Kommunalnämnden.
K. M. Anderssons understödsfond.	Extra understöd åt fattighjon inom Väderstad.	Arbetaren K. M. Andersson.	1888 ² / ₆	21	130	2,600	—	D:o.
Sven Jakob Svenssons donationsfond.	Extra gratifikationier åt fattighjonerna i Malexander.	Hemmansägaren Sven Jakob Svensson.	1896 ²⁷ / ₃	32	126	3,025	—	D:o.
Sunnerdahlska donationsfonden.	Utdelning åt fattiga inom Västra Stenby.	Fru Charlotta Sunnerdahl.	1857 ²⁶ / ₉	15	45	1,000	—	D:o.
Hagebyhöga fattighusfond.	D:o d:o inom Hagebyhöga.	Änkan Anna Greta Nilsson.	1862 ⁸ / ₁	4	11	250	—	D:o.
Svinorpska donationsfonden.	D:o d:o inom Hvarf och Styra.	Hemmansäg. A. P. Andersson o. Stina M. Carlsdotter.	1869 ²⁴ / ₆	51	450	11,491	10,000	D:o.
Godlundska d:o.	Understöd åt fattiga i Fifvelstad.	Direktören Johan Godlund.	1868 ²¹ / ₄	35	687	14,024	—	Styrelse af 4 personer.
Svanhalska d:o.	Fattigunderhåll i Västra Ny.	Postmästaren J. A. Svanhals.	1816 ⁵ / ₇	5	153	3,400	—	Kommunalnämnden.
Gustaf Grills donationsfond.	D:o d:o.	Brukspatron G. Grill.	1857 ¹ / ₂	3	77	1,716	—	D:o.
J. W. Grills d:o.	D:o d:o.	Brukspatron J. W. Grill.	1866 ⁵ / ₃	2	22	500	—	D:o.
Fröken Carolina Plancks fond.	D:o i Vinnerstad.	Fröken C. M. Planck.	1899 ¹⁰ / ₁₁	9	70	2,124	—	Särskild styrelse.
Prins Oscars d:o.	Extra utdelning vid julen åt fattiga i Motala socken.	Prins Oscar Fredrik.	1885	—	50	1,447	—	Kommunalnämnden.
M. T. Berndes och hans hustrus donation.	Understöd till 3 behöfvande, företrädesvis på Sätters ägor, i Motala socken.	Brukspatron M. T. Berndes.	1852 ²¹ / ₉	3	24	753	—	D:o.
Maria Wahlgrens donationsfond.	Extra fattigunderstöd inom Motala socken.	Änkefru Maria Wahlgren, f. Dahl.	1834 ¹⁷ / ₅	10	20	602	—	D:o.
A. M. Dubergs donation.	Utdelning vid julen åt fattiga inom d:o.	Häradshöfding A. M. Duberg.	—	2	100	3,388	—	D:o.
Erik Nilssons från Mjölna stiftelse.	Understöd åt fattiga i Strå.	Kyrkovärden Erik Nilsson.	1868 ¹ / ₁₂	10	50	1,935	—	D:o.
Karl Magnus Anderssons från Kattsletorp fond.	Extra understöd åt fattiga inom Nässja.	Drängen Karl Magnus Andersson.	1888 ⁴ / ₆	12	17	500	—	D:o.
J. L. Peterssons testamentsmedel.	Utdelning vid julen åt fattiga i Klockrike, med skyldighet för dem att vårda testators graf.	Jägmästaren J. L. Petersson.	1872 ¹ / ₆	6	15	300	—	D:o.
A. Larssons från Tororp d:o.	D:o d:o.	Hemmansäg. Anders Larsson.	1872 ¹ / ₆	6	15	300	—	D:o.
Sven Svenssons d:o.	Utdelning till fattighjon i Klockrike.	Hemmansäg. S. Svensson.	1884 ³ / ₄	3	10	200	—	D:o.
J. W. Grills donationsfond.	Understöd åt fattiga i d:o.	Brukspatron J. W. Grill.	1863 ¹⁵ / ₇	2	12	250	—	D:o.
Liedgrenska donationen.	Jul- och påskgåfvor åt fattiga i d:o m. m.	Änkefru H. K. Liedgren, f. Hassel.	1865 ¹⁸ / ₁₀	16	139	3,150	—	Pastor och skolrådet.
Grefve Knut o. grefvinnan Karin Posses pensionskassa.	Understöd, företrädesvis åt tjänare under Valstad, Trostorp och Sörby i Klockrike och Brunneby socknar.	Grefve K. A. Posse m. fl.	1905 nov.	—	—	1,359	625	Kyrkorådet.
J. W. Grills donationsfond.	Extra utdelning till fattiga inom Brunneby.	Brukspatron J. W. Grill.	1863 ¹⁵ / ₇	3	12	250	—	Kommunalnämnden.
A. P. Kjellanders d:o.	D:o d:o.	Hemmansägaren A. P. Kjellander.	1898 ²² / ₃	3	15	300	—	D:o.
Berndeska d:o.	Understöd till någon fattig, bosatt å ägorna till Udde-näs. Enet eller Ekebyborna prästgård.	Brukspatron M. T. Berndes.	1856 ²² / ₃	1	10	150	—	D:o.
Mellinska d:o.	Understöd åt fattiga vid Nordsjö egendom i Kristberg.	Jungfru Elisabeth Mellin.	1866 ²² / ₅	—	100	2,000	—	D:o.
Bergensträhleska d:o.	D:o åt d:o på Storebergs och Skrukarpes ägor i d:o.	Kapten A. Bergensträhle.	1820 ¹² / ₁₁	1	37	750	—	D:o.
Victorinska d:o.	D:o åt d:o vid Elgmyra i d:o.	V. häradshöfding C. H. Victorin.	—	—	25	500	—	D:o.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905		Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kronor.	Kronor.		
Bojeska donationsfonden.	Till den äldste fattige å Tornby säteris ägor i Fornåsa.	Kaptinen Boije.	—	1	6	120	—	Kommunalnämnden.	
Pontinska fonden.	Räntan utdelas till de mest behöfvande inom Oppenby, med företrädesrätt för dem, som lyda under Utdala egendom.	V. häradshöfding David Pontin.	1877 ²³ 3	4	22	532	—	D:o.	
Norénska donationstonden.	Till Malexanders sockens fattiga.	Bankkamrer J. Norén.	1837 ²⁴ 5	13	51	1,148	—	Kyrkorådet.	
Melinska d:o.	Julgåfror åt fattiga inom Grebo.	Fröken Pamela Melin.	1899 ⁹ 1	29	200	4,000	—	Kommunalnämnden.	
b) Stiftelser och invättningar för barnavård och barnundervisning.									
Bergmanska donationsfonden.	Understöd åt fattiga och värlartade skolbarn i Tjärstad.	Fältkamreraren S. J. Bergman.	1861 ¹⁴ 8	—	50	1,100	—	Skolrådet.	
Bergergrenska fonden.	Uppfostringsbidrag åt fattiga föräldralösa barn i d:o.	Häradsskrifvaren J. G. Bergergren.	1815 ²⁰ 1	2	105	2,120	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Göranssonska donationsfonden.	Understöd åt fattiga skolbarn i d:o.	Hemmansäg. G. Göransson.	1879 ¹² 19	—	25	525	—	Skolrådet.	
Sara Maja Månsdotters fond.	Till premier åt 6 flitiga och fattiga folkskoleffickor i Västra Ryd.	Sara Maja Månsdotter.	1878 ²⁸ 1	6	20	532	—	D:o.	
Johanssonska donationen.	Räntan utdelas årligen till fattiga barn i d:o.	Landbrukaren J. Johansson.	1899 ¹⁹ 6	12	100	2,115	—	Kommunalstyrelsen.	
Visshultska d:o.	Räntan användes årligen till skodon åt fattiga skolbarn i Norra Vi.	Landbrukaren S. J. Andersson.	1899 ¹ 7	20	100	2,008	—	D:o.	
Johannes Anderssons i Stubb-arp donation.	Beklädnad af fattiga nattvardsbarn i Sund.	Häradshövdingen J. Andersson.	1875 ²² 9	2	29	748	—	Kyrkorådet.	
Sundbergiska stiftelsen.	Årliga räntan anslås till löneförbättring för läraren vid Sunds sockenskola.	Professor Per Sundberg.	1844 ³ 4	4	50	1,000	—	D:o.	6)
Strandbergiska d:o.	Inrättandet af ett sockenmagasin och där af blifvande fond för en skolinrättning inom Sund.	Assessorn Zacharias Strandberg.	1786 ³⁰ 5	—	—	28,594	—	D:o.	
Räafiska fonden.	Beklädnad af fattiga skolbarn i Sund.	Kammarjunkaren L. Räaf.	1905 ¹² 4	—	—	1,000	—	Kommunalnämnden.	7)
D:o d:o.	D:o d:o i Asby.	Densamme.	—	—	—	1,000	—	D:o.	7)
Runboms fond.	Understöd till folkskola i Torpa.	Ånkan G. Runbom.	1839 ¹⁰ 6	—	100	2,364	—	Kyrkovårdarne.	
Erikslunds slöjdskolefond.	Underhåll af slöjdskola i d:o.	Godsägaren A. V. Åberg.	1883 ²⁸ 12	—	—	4,065	2,700	Pastor jämte 6 andra.	
Reuterswärdiska fonden.	Till förmån för i skolåldern varande fattiga barn i Malexanders Ydreled.	Kungl. sekreteraren P. A. Reuterswärd.	1853 ⁶ 13	17	95	7,327	—	Skolrådet.	
Napoleons gåfva till folkskolan.	Till förmån för flitiga och värlartade barn i skolåldern inom Malexander.	Godsägaren Napoleon Gyllenhammar.	1884 ²⁹ 2	15	23	524	—	D:o.	
Hummelhjelmiska donationsfonden.	Till fattiga skolbarns beklädnad och underhåll inom Västra Harg.	Lagmanskan E. S. Hummelhjelm.	1859 ¹⁰ 9	27	281	6,038	—	D:o.	
Aschanska d:o.	Folkskolan i Sya.	Lagman P. Aschan.	1824 ¹⁵ 1	—	128	3,207	—	D:o.	
Anderssonska d:o i Sya.	Premier och beklädnad åt fattiga skolbarn i Sya.	Landbrukaren A. F. Andersson.	1882 ⁴ 8	—	50	1,000	—	D:o.	
D:o d:o i Veta.	D:o åt d:o i Veta.	Densamme.	—	—	21	573	—	Kommunalnämnden.	
D:o d:o i Viby.	D:o åt d:o i Viby.	Densamme.	—	—	25	511	—	D:o.	
Wærnsönska d:o.	Till 2 å 3 fattiga personer i Veta samt helst till omvårdnad och uppmuntran af förtjänta barns kristliga undervisning.	Charlotta Wærnson.	1852 ¹⁵ 4	—	—	2,103	—	D:o.	
Sandahlska kassan.	Till fattiga barns undervisning i Veta.	Änkefru Elisabet Sandahl.	1845 ¹⁶ 1	—	9	226	—	D:o.	
Dahlinska fonden.	Understöd åt fader- och moderlösa barn samt andra fattiga i Viby.	Trumpetaren C. F. Dahlin.	1819 ⁹ 19	6	517	9,387	—	D:o.	
Holmströmska donationen i Normlösa.	Till fattiga barns uppfostran i Normlösa.	Lagman D. E. Holmström.	1833 ¹³ 13	2	77	1,550	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
D:o d:o i Sya.	D:o d:o i Sya.	Densamme.	—	1	75	1,500	—	D:o.	
D:o d:o i Härberga.	D:o d:o i Härberga.	Densamme.	—	2	56	1,201	—	Kommunalnämnden.	
D:o d:o i Rappestad.	D:o d:o i Rappestad.	Densamme.	—	4	100	2,000	—	D:o.	
D:o d:o i Sjögstad.	D:o d:o i Sjögstad.	Densamme.	—	—	138	2,765	—	D:o.	
D:o d:o i Nykil.	D:o d:o i Nykil.	Densamme.	—	2	75	1,517	—	D:o.	
D:o d:o i Gammalkil.	D:o d:o i Gammalkil.	Densamme.	—	1	75	1,500	—	D:o.	
D:o d:o i Västra Harg.	D:o d:o i Västra Harg.	Densamme.	—	1	75	1,500	—	D:o.	
D:o d:o i Ulrika.	D:o d:o i Ulrika.	Densamme.	—	—	50	1,332	—	Kyrko- och skolrådet.	
D:o d:o i Vikingstad.	D:o d:o i Vikingstad samt understöd åt änkor.	Densamme.	—	50	57	1,640	—	Kyrkorådet.	

Sällskapet F. F-s fond. Hultgrenska donationen.	Premier åt skolbarn i Mjölby. Till fader- och moderlösa barns uppfostran inom Västerlösa.	Sällskapet F. F. Landtbr. Anders Hultgren.	1888 ²⁹ / ₅ 1807 ²⁰ / ₇	— 5	— 300	413 5,350	— 5,100	Kyrkorådet. Kommunalnämnden.
Fröströmska fonden. Lundska kassan. F. Brammers fond.	Till barns undervisning i Ulrika. Skolväsendets befrämjande inom d:o. Till fattiga skolbarns beklädnad och inköp af böcker till skolbibliotek inom Ljung.	Kyrkoherden A. E. Fröström. Kyrkoherden Birger Lund. Fr. Brammer.	1882 ¹⁴ / ₅ 1779 ¹⁰ / ₃ 1899 ⁴ / ₁	— — 14	— — 42	2,728 1,430 653	— — —	Skolrådet. Kyrkorådet. Skolrådet.
Premiefonden. P. O. Janssons beklädnadsfond.	Premier åt flitiga skolbarn i d:o. Fattiga skolbarns beklädnad inom Stjärnorp.	Församlingen. Per Oskar Jansson.	1878 ¹ / ₃ 1879 ¹⁵ / ₅	50 5	20 26	307 602	— —	D:o. D:o.
D:o d:o. Vreta klosterns barnhems fond.	D:o d:o inom Vreta kloster. Att vårda och uppfostra fattiga, helst föräldralösa barn.	Densamme. Kronolänsman P. Johansson.	— 1886 ¹⁰ / ₄	— —	— —	1,053 5,768	— —	D:o. Å kommunalstämma vald styrelse. Skolrådet.
Hoffstedtska donationsfonden.	Aflöningsbidrag till folkskollärare i Västra Harg.	Justitierådet C. G. Hoffstedt.	1873 ³ / ₈	1	250	5,000	—	—
Barnens vänner. Magnussonska donationsfonden.	Beklädnad af fattiga skolbarn i d:o. Underhåll, beklädnad och vård af d:o i d:o.	Lärarinnan E. Bergstrand. Landtbr. Erikson och h. h.	— 1898	8 3	— 52	200 2,053	— —	Styrelse af 2 personer. Kommunalnämnden.
Johan Carlssons fond. Anderssonska skolpremiekas-san.	Fattiga barns beklädnad och vård inom Veta. Premier åt skolbarn inom d:o.	Landtbr. Johan Carlsson. Hemmansäg. J. G. Andersson.	1903 ²¹ / ₁₁ 1898 ²⁵ / ₄	— —	— —	713 4,000	— —	D:o. Skolrådet.
Petterssonskadonationsfonden.	Beklädnad åt fattiga skolbarn i Viby.	Hemmansäg. Johan Pettersson.	1880	5	47	4,526	—	D:o.
Lars Jacob Larssons fond.	Kläder åt värtade och behöfvande skolbarn i Normlösa.	Häradsdomaren L. J. Larsson.	1884 ⁵ / ₁₁ 1891 ²⁰ / ₅	8 —	54 —	1,000 —	— —	D:o. —
Aug. Jonssons donationsfond.	Beklädnad med mera åt fattiga skolbarn i Rystad.	Handlanden August Viljam Jonsson.	1902 ¹² / ₃	10	67	3,560	—	D:o.
Arvidssonska beklädnadsfonden.	D:o åt d:o i Törnevalla.	P. A. Arvidsson.	1903 ³⁰ / ₇	—	—	533	—	D:o.
Arvidssonska fonden. Värlafonden.	Premier åt skolbarn i d:o. Premier och understöd åt flitiga och fattiga skolbarn inom Östra Skrukeby och Lillkyrka.	J. och K. Arvidson. Hemmansägaren Nils Andersson o. h. h.	1893 ⁹ / ₇ 1865 ²⁹ / ₃	— 40	20 120	568 2,120	— —	D:o. Skolråden.
Cederskogskas fonden. Östra Hargs skolhusbyggnadsfond.	D:o d:o. Skolhusbyggnad.	Riksdagsmannen Cederskog.	1863 1834 ²¹ / ₅	— —	— —	325 1,874	— —	D:o. Skolrådet.
Anderssonska stiftelsen.	Fattiga medellösa barns uppfostran i Åtvid.	Gruffogden Anders Andersson.	1828 ⁷ / ₂	—	1,482	28,000	—	Direktion af 8 personer.
Åtvids barnhemsförening. Melinska barnhemsfonden.	Att bereda hem och understöd åt värlösa barn i d:o. Att uppfostra fattiga flickor från Grebo till gudfruktiga och dugliga tjänarinnor.	Komministern Allard. Fröken Pamela Melin.	1876 1899 ⁹ / ₁	18 6	511 1,200	14,011 32,527	— 29,000	D:o af 5 d:o. Kyrkorådet.
Lackströmska gåfvomedlen.	Understöd åt fattiga nattvardebarn i Rystad.	Änkan Maria Christina Lackström.	1872 ²⁵ / ₅	8	60	1,200	—	Kommunalnämnden.
Per August Arvidssons fond.	Skodon åt fattiga skolbarn inom Östra Skrukeby.	Hemmansäg. P. A. Arvidsson.	1903 ³⁰ / ₇	—	—	532	—	Skolrådet.
Idingstads donationsfond. Arnellska donationsfonden.	Understöd åt medellösa skolbarn inom Östra Harg. Understöd åt fattiga skolbarn inom Bankekind.	— Öfverste L. Fr. Arnell.	1834 ²¹ / ₅ 1844 ¹⁴ / ₄	46 2	96 10	3,054 688	— —	D:o. Kommunalnämnden.
Rehnbergsska fonden. Åströmska d:o.	Beklädnad åt fattiga skolbarn i Askeby. Att bekosta beklädnad åt fattiga flitiga skolbarn i Vårdsberg.	Majoren Carl Rehnberg. Änkan Carolina Svensson, f. Åström.	1883 1896 ¹⁶ / ₉	7 11	20 27	650 600	— —	Skolrådet. Kyrko- och skolrådet.
Fröken Kristina Magnussons i Hageby fond. Löfvendalska fonden.	D:o i Örtomfa. D:o i Vårdsberg.	Kristina Magnusson.	1905 ²¹ / ₁₀	2	11	1,500	—	Kyrkorådet.
Hanna Vestmans donationsfond. Sandbergska fonden.	Beklädnad åt fattiga skolbarn i St Lars. Understöd åt fattiga skolbarn i Vist.	Johanna Kristina Löfvendal. Godsägaren Leonard Vestman.	1897 ²⁸ / ₁₂ 1888 ²⁰ / ₉	11 16	139 150	3,011 3,329	— —	Kyrko- och skolrådet. Skolrådet.
Lindmarkska gåfvan. Karstorpssonden.	Att bekosta kläder och skodon åt värlartade, fattiga skolbarn inom Kärna. Att bekosta beklädnad åt fattiga skolbarn i Slaka.	Inspektoren Ulrich Sandberg. F. d. vaktmästaren N. M. Lindmark.	1815 ¹⁴ / ₁₀ 1894 ²⁴ / ₈	37 19	75 90	1,500 2,000	— —	D:o. Kommunalnämnden.
Kaga skolhjälpskassa. Björnsäter södra skoldistriktets premiefond.	D:o i Kaga. Premier åt skolbarn.	Nämndemannen Nils Jönsson. Kaga församling. Församlingsbor.	1882 ⁷ / ₈ 1889 ²¹ / ₅ —	20 12 25	400 88 65	8,000 1,750 1,428	— — —	D:o. Skolrådet. D:o i Björnsäter.
Rosenstjernska fonden. Lidénska d:o. Ljungstedtska d:o.	D:o d:o vid Blidsäter skolor. Att bekosta biblar åt nattvardebarn i Slaka. Premier till fattiga skolbarn.	L. Rosenstjerna, f. Sture. Professor J. H. Lidén. F. läroverksadjunkten K. Ljungstedt.	1870 ⁶ / ₄ 1792 ¹ / ₁₁ 1877 ¹⁴ / ₅	10 28 10	15 40 43	300 831 1,000	— — —	D:o. Kyrkorådet. Skolrådet i Landeryd.
A. P. Jonssons premiefond. C. J. Ohlssons från Riihimäti fond.	Utdelning af premier vid Ingebo småskola. Beklädnad åt barnhemsbarnen i Vreta kloster.	Landtbr. A. P. Jonsson. Carl Johan Ohlsson.	1876 ¹ / ₁₂ 1903 ¹³ / ₁	18 —	4 —	118 564	— —	D:o i Skeda. Barnhemsdirektionen.
Anders Joh. Nilssons d:o. Curmanska fonden.	Böcker åt skolbarn i Normlösa. Minderåriges uppfostran.	Hemmansäg. A. J. Nilsson. Landtbrukaren O. Curmansson o. h. h.	1870 ³¹ / ₁₀ 1843 ² / ₃	— 8	15 228	350 4,509	— —	Skolrådet. Kommunalnämnden i Nykil.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde.)	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905 till nedan- stående antal personer.	af nedan- stående hela belopp. Kronor.	Stiftelsens storlek (fastighets- värden in- räknade) vid årets slut. Kronor.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
Jonssonska premiefonden.	Premier till skolbarn.	Anders Jonsson.	—	13	19	500	—	Kyrkorådet i Sjögestad.	
Småskolans premiefond.	Premier åt barn i Gryts småskola.	Handl. C. W. Söderström.	1899 ^{5 9}	—	3	75	—	Skolrådet.	
Andersonska premiefonden.	D:o åt fattiga, flitiga skolbarn i Gryts församling.	—	1880 ^{22 3}	—	13	250	—	D:o.	
Funckska donationsfonden.	Inköp af böcker åt fattiga barn inom Skinberga.	Frih. Fredr. A. Funck.	1857 ^{11 12}	15	23	500	—	Kommunalnämnden.	
Hagbergsska d:o.	Beklädnad åt fattiga skolbarn.	Kamrer Filip Hagberg.	1891 ^{8 7}	25	200	5,000	—	Skolrådet i Skinberga.	
Sälvingska kassan.	Inköp af biblar åt fattiga nattvardsbarn inom Ringarum.	Okända.	—	—	—	1,766	—	Kyrko- och skolrådet.	
Ringarums barnhem.	Mottaga, vårda och uppföstra värlösa barn från församlingen.	Vilhelmina Hagberg m. fl.	1890 ^{28 7}	15	2,788	45,405	16,683	Sällskapet Fattiga barns väner inom Ringarum.	
Filip Hagbergs donationsfond.	Understöd åt barn, intagna i Ringarums barnhem.	Kamrer Filip Hagberg.	1891 ^{8 7}	—	480	22,841	—	Kommunalnämnden i d:o.	
Densammes folkskolefond.	Bidrag till folkskolorna vid Fyllingarum och Sverkersholm m. m.	Densamme.	—	—	600	18,568	—	Skolrådet i d:o.	
De gamles från Dyhult premiefond.	Premieböcker till sediga och flitiga skolbarn inom Mogata.	Christina Jönsdotter.	1872 ^{21 9}	16	24	600	—	Skolrådet.	
Mogata uppföstrings- och undervisningsfond.	Premier åt fattiga och flitiga skolbarn inom d:o.	Maja Lisa Bengtsdotter.	1864 ^{1 5}	40	200	4,000	—	D:o.	
Månzénsska premiefonden.	Räntan utdelas årligen till flitiga skolbarn vid kyrkofolkskolan i d:o.	Folkskollärare Henrik Månzén.	1884 ^{19 9}	15	75	1,500	—	D:o.	
Backeska fonden.	Inköp af biblar åt nattvardsbarn inom Skärkind.	Kyrkoherden C. Backe.	—	4	6	150	—	Kyrkorådet.	
Beurlingska d:o.	Inköp af premieböcker åt skolbarn i d:o.	Major Fr. Beurling o. h. h.	1853 ^{3 6}	2	2	50	—	Skolrådet.	
Wahlbergsska d:o.	Understöd åt fattiga skolbarn i Östra Ryd.	Brukspatron Axel Wahlberg.	1836 ^{20 3}	8	45	510	—	Kommunalnämnden.	
Fosserska d:o.	Till sedligt försummade barns vård inom Skärkinds församling.	Godsägare Niklas Fossar.	1905 ^{28 12}	—	—	5,000	—	Kommunalstyrelsen.	8)
Lindbergsska d:o.	Inköp af biblar åt nattvardsbarn i d:o.	Brukspatron Johan Lindberg.	1867 ^{24/11}	8	12	300	—	Kyrkorådet.	
von Schewenska d:o.	Fonden ingår numera i Skärkinds skolkassa.	Öfverstelöjtn. B. J. von Schewen.	1790 ^{5 1}	—	—	2,000	—	Skolrådet.	
Bleumerska donationen.	En sockenskola i Skärkind och lärarnes aflöning.	Komminister H. Bleumer o. h. h.	1825 ^{9 7}	1	1,089	20,779	19,000	D:o.	
Håkanssonsska fonden.	Årliga räntan tilldelas ordinarie skolläraren i Östra Ryd.	Hemmansäg. Håkan Håkansson.	1841 ^{28 7}	1	5	100	—	D:o.	
Makarne Sundblads donationsfond.	Understöd till fattiga skolbarn.	C. G. o. Maria Sundblad.	1897 ^{8 5}	5	18	631	—	Kommunalnämnden i Godegård.	
Jonas Carlssons testamentsfond.	D:o d:o.	Drängen Jonas Carlsson.	1885 ^{1 9}	3	30	895	—	Skolrådet i d:o.	
A. W. Tisells och Carl Richters fond.	D:o d:o.	Bruksägaren A. W. Tisell och häradshöfding C. Richter.	1861 ^{20 4}	6	69	1,380	—	Kommunalnämnden i Tjällmo.	
Nyrénska fonden.	Understöd åt föräldralöst barn i Södra Hällestad.	Johan Petter Nyrén.	1901 ^{20 11}	1	45	1,053	—	D:o d:o.	
Jonas Carlssons donationsfond.	Beklädnad åt fattiga skolbarn.	Jonas Carlsson.	1885 ^{1 9}	45	194	4,000	—	Skolrådet i d:o.	
Hultgrensska fonden.	Understöd åt faderlösa barn i Tjällmo.	Landtbrukaren Anders Hultgren.	1807 ^{20 7}	23	276	4,500	4,500	2 af kommunalstämman valde.	
Gustafva Hellstrands fond.	Understöd åt fattiga skolbarn.	Gustafva Hellstrand.	1888 ^{8 2}	10	43	800	—	Kommunalnämnden i Tjällmo.	
Stalska fonden.	Beklädnad åt fattiga skolbarn.	Kyrkoherden A. V. Staal.	1863 ^{20 1}	11	50	1,000	—	Skolrådet i d:o.	
Anders Svenssons donation.	Skodon åt fattiga skolbarn.	Hemmansäg. Anders Svensson.	1865 ^{8 2}	10	45	1,000	—	D:o i Hällestad.	
Jan Petter Nilssons d:o.	Beklädnad åt fattiga skolbarn.	Jan Petter Nilsson.	1881 ^{8 4}	—	—	—	—	—	
Hagenbergsska fonden.	Fattiga barns uppföstran.	Maria Helena Hagenberg.	1894 juli	25	350	9,000	—	Fattigvårdsstyrelsen i d:o.	
Burénsska d:o.	Lönstillskott till skollärare och till skolväsendet i öfrigt.	Bruksäg. Adolf Burén.	1863 ^{17 5}	6	340	8,000	—	D:o d:o.	
Hans Olofssons från Berga donationsfond.	Understöd åt behöfvande skolbarn.	Landtbr. Hans Olofsson.	1848 ^{17 2}	—	338	7,500	—	Skolrådet i d:o.	
Kullmanska fonden.	Hjälp åt behöfvande skolbarn.	Landtbr. Hans Olofsson.	1860 ^{27 9}	3	21	1,083	—	Kommunalnämnden i Vånga.	
Frälseräntefonden.	Skolundervisningens befrämjande.	Handl. Olof Kullman.	1862 ^{19 2}	8	46	947	—	Skolrådet i d:o.	
Brukspatron och fru Carl Ekmans fond till Finspångs skola.	Skolan i Finspång.	Prosten H. Stenhammar.	—	—	132	3,156	—	D:o i Risinge.	
Renströmska fonden.	Till skolundervisningen och fattiga barn.	Bruksäg. C. Ekman o. h. h. Augusta, f. v. Schéele.	1874 ^{10 7}	—	2,500	9)	—	Aktiebol. Finspångs styckebruk.	9)
Rosvalleka d:o.	Beklädnad af fattiga barn.	Gästg. Nils Renström.	1809 ^{19 12}	—	1,151	52,000	50,000	Pastor och 4 personer i Regna.	
		Landtbr. A. M. Rosvall.	1865 ^{17 4}	11	70	1,500	—	Skolrådet i d:o.	

Haggrenska fonden. Bokkassan. Danielssonska fonden.	Beklädnad af fattiga barn. Inköp af biblar till nattvardsbarn. Understöd åt fattiga skolbarn från Brenäs.	Kyrkoherde J. P. Haggren. Kyrkoherde Daniel Sandes. Godsäg. Lars Petter Daniellsson.	1877 ^{9 5} 1848 ^{20 11} 1881 ^{15 11}	2 — 5	20 70 25	500 1,200 525	— — —	Skolrådet i Regna. D:o d:o. D:o i Skedevi.
Fogelstrandska donationen.	Beklädnad af fattiga nattvardsbarn.	Rådmannen S. Fogelstrand.	1872 ^{8 5}	10	100	2,000	—	Fattigvårdsstyrelsen i Kville. D:o d:o.
Holzska fonden. Hallgrenska d:o. Tåby barnboks-kassa.	Uppfostran af fattiga barn. D:o d:o. Årliga räntan utgår till inköp af läroböcker åt fattiga skolbarn.	Änkefru Lovisa Holz. Änkefru A. M. Hallgren. Lagmannen frih. Fr. Funck.	1862 ^{5 1} 1835 ^{4 4} 1811 ^{9 6}	2 4 —	150 286 142	3,000 5,306 2,345	— — —	D:o d:o. Skolrådet i d:o. Kyrkostämman i Tåby.
Sjöstrandska donationen.	Räntan användes till fattiga barns underhåll för skolgång.	Änkefru Thunberg, f. Sjöstrand.	1850	12	139	3,398	—	D:o d:o.
Ekenstamska donationsfonden.	Räntan användes till kläder och undervisning åt församlingens fattiga barn.	Fru Louise Ekenstam, f. Eneström.	1851 ^{20 12}	—	68	1,500	—	Kyrkorådet i Konungsund.
Kapten O. E. o. fru Emilia Taubes skolfond.	Att årligen utdela premier till 2 i Konungsunds folkskola gående barn samt bekosta värden af familjegravnen.	Kaptenen Otto Evert Taube.	1867 ^{24 12}	3	33	772	—	Skolrådet i d:o.
Kuddby barnhems kassa. Östra Ny d:o. Rönö d:o. Augusta Anderssons fond.	Att lämna understöd åt fattiga och värlösa barn. D:o d:o. D:o d:o. Att bekläda fattiga skolbarn.	Prosten T. E. Een i Ö. Ny. Densamma. D:o. Hushållerskan Augusta Andersson.	1905 ^{17 3} 1866 ^{2 12} 1905 ^{17 3} 1901 ^{15 7}	— — — 7	10) — — 19	537 688 636 460	— — — —	Kyrkorådet i Kuddby. Skolrådet i Östra Ny. D:o i Rönö. D:o d:o.
Barnhemskassan.	Flitiga, värlösa barns vård, uppfostran och underhåll.	Ö. Ny barnhemskassas styrelse.	1905 ^{17 3}	—	—	500	—	D:o i Å.
De Geer-Piperska fonden.	Uppfostringshjälp åt fattiga fläkebarn.	Grefve C. F. Piper.	1859 ^{25 2}	5	275	7,396	—	Kommunalnämnden i Kimstad. D:o i Kullerstad. Skolrådet i Borg.
Godeniuska donationsfonden. Slöjdskolans för flickor premiefond.	Uppfostringshjälp åt fattiga eller vanvårdade barn. Uppmuntran för skicklighet i kvinnlig slöjd.	E. G. Godenius. Borgs skyddsförening.	1845 ^{22 1} 1889 ^{19 2}	6 20	300 42	8,880 510	— —	Skolrådet i Borg.
Johan Peterssons donation. Fröken Ebba Hjelm d:o. Ekekrantzka donationen. Langelii donationsfond.	Beklädnad af fattiga skolbarn i Styrestad. D:o d:o i Tingstad. Bidrag till lön åt en skollärare i Häradshammar. Understöd åt skollärare i d:o.	Landthr. J. Petersson. Fröken Ebba Hjelm. Kamreraren Olof Ekekrantz. Kyrkoherden Olof Lange- lius.	1876 ^{15 8} 1886 ^{3 4} 1842 ^{26 7} —	31 5 1 1	180 25 75 3	4,000 500 1,500 50	— — — —	Skolrådet. Pastor i Tingstad. Skolrådet. D:o.
Anderssonska donationen.	Premier åt värlartade skolbarn i Kvarsebo.	Hemmansäg. Nils Andersson.	1872 ^{13 4}	8	3	50	—	D:o.
Nils Gustaf Anderssons be- klädnadsfond. Linderska donationen. Isakssonska d:o.	Beklädnad af fattiga skolbarn i Riddartorps och Dråstorp rotar af Jonsbergs socken. D:o af fattiga värlartade d:o i Kvarsebo. Kläder eller föda åt fattiga, värlartade skolbarn i d:o.	Folkskolläraren N. G. Andersson. Mathilda Linder. Hemmansäg. C. P. Isaksson.	1901 ^{9 6} 1902 ^{29 11} 1848 ^{12 2}	1 8 14	5 100 11) 18	1,154 2,000 150	— — —	Kyrko- och skolråden. Skolrådet. D:o.
Hunterska skolkassan. Skolfonden i Östra Husby. Widénska fonden. Bibelkassan. Beklädnads-kassan.	Att upprätta en friskola i Östra Stenby. Skoländamål i Östra Husby. Understöd till skolbarn inom d:o. Inköp af biblar åt nattvardsbarn. Inköp af tyg till kläder åt nattvardsbarn inom Östra Husby.	Lifmedikus B. Hunter. Ryttmästare Klingspor. Johanna Nystrand. Östra Husby församling. Hemmansäg. A. Andersson i Orrevalla o. A. Jonsson i Boberga.	1784 ^{28 5} 1799 ^{27 1} 1883 ^{20 1} 1852 ^{28 11} 1884 ^{12 8}	— — 24 58 8	491 25 166 128 88	10,220 525 5,800 1,275 1,000	— — — — —	D:o. D:o. D:o. Kyrkorådet. D:o.
Westerlindska fonden.	2/3 af räntan användes att öka lönen åt församlingens skollärare och den återstående tredjedelen af räntan lägges till fonden för hvarje år.	Prostinnan Margareta Charlotta Westerlind.	1861 ^{2 6} 1879 ^{13 3}	1	45	1,554	—	Skolrådet i Jonsberg.
Boij-Löwenska d:o.	Till skolinrättning för fattiga barn i Svanbals.	Major A. F. Boij med fru och grefve Löwen.	1807 ^{1 1} o. 11 5	—	—	1,540	—	Skolrådet.
Boij-Zachrissonska d:o.	Understöd åt fattiga barn i Kamla.	Friherrinnan Boij o. inspektor P. Zachrisson.	1785 ^{29 4} 1819 ^{27 5} 1895 ^{28 8}	— — 12	— — 63	755 1,076	— — —	D:o. D:o.
Lysings härads sparbanks donation i Rök.	Premier åt fattiga, flitiga skolbarn i Rök.	Lysings härads sparbank.	1895 ^{28 8}	12	63	1,076	—	D:o.
D:o d:o i Trehörna. D:o d:o i Västra Tollstad. D:o d:o i Heda. D:o d:o i Stora Åby. D:o d:o i Odeshög.	Beklädnad åt fattiga skolbarn i Trehörna. D:o d:o i Västra Tollstad. D:o d:o i Heda. D:o d:o i Stora Åby. D:o d:o i Odeshög.	Densamma. Densamma. Densamma. Densamma. Densamma.	— — — — —	6 4 8 8 —	38 20 40 40 45	620 1,360 1,110 1,112 1,044	— — — — —	D:o. D:o. D:o. D:o. D:o.
Prostinnan Hedvig Kinmanssons d:o i Rök. D:o d:o i Heda. D:o d:o i Stora Åby. D:o d:o i Odeshög.	För beredande af undervisning i slöjd och trädgårdsskötsel för Röks socken. D:o d:o i Heda. D:o d:o i Stora Åby. D:o d:o i Odeshög.	Prostinnan H. Kinmansson. Densamma. Densamma. Densamma.	1889 ^{3 8} 1862 ^{6 6} 1889 ^{29 7} —	— 67 — —	302 350 — —	12,001 10,862 21,881 21,305	6,000 — 8,000 8,000	D:o. D:o. D:o. D:o.
Prosten A. J. Peterssons d:o i Rök. D:o d:o i Heda. De Rogierska fonden. Hagmanska d:o.	Premier åt fattiga, flitiga skolbarn inom Rök. Beklädnadshjälp åt fattiga skolbarn inom Heda. För undervisning åt fattiga barn i Stora Åby. Understöd åt fader- och moderlösa barn i d:o.	Prosten A. J. Petersson. Densamme. Pastor J. K. De Rogier. Johan Hagman och h. h. Sara Gabrielsdotter.	1873 ^{25 4} 1889 ^{29 7} 1804 ^{7 1} 1837 ^{27 1}	13 16 — —	63 75 40 73	1,500 1,576 1,000 1,498	— — — —	D:o. D:o. Skolrådet i Stora Åby. Två hemmansägare i d:o.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905 till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut. Kronor.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
Hedengrenska fonden.	Understöd åt vanlottade barn i Stora Åby.	Hemmansägare Johan Henrik Hedengren.	1887 ²⁸ / ₈	4	219	4,131	2,000	Särskild direktion.	
Friedlefska donationsfonden.	Understöd åt fattiga skolbarn i Ödeshög.	Konsistorienotarien J. Friedleif.	1880 ²⁹ / ₉	—	—	5,358	—	Skolrådet i Ödeshög.	
Ek-De Rogierska skolfonden.	Beredande af uppfostran m. m. åt fattiga barn i Ödeshög.	Rektorskan Ek o. pastor J. K. De Rogier.	1804 ⁷ / ₁	—	40	1,000	—	Skolrådet.	
Trehörna folkskolas läxfond.	Premier åt fattiga och flitiga skolbarn.	Häradsskrifvaren L. Petersson.	1890 ⁹ / ₄	—	—	562	—	D:o.	
Siegbahnska folkskolefonden.	Inköp af skolmateriel.	Kyrkoherde S. C. Siegbahn.	1876 ³⁰ / ₄	—	—	1,871	—	D:o i Västra Tollstad.	
Västra Tollstads premiekassa.	Inköp af nya testamenten åt nattvårdsbarn.	—	—	—	—	874	—	Kyrkorådet i d:o.	
Fru Carolina Sjögreens fond.	Uppfostran af värlösa barn inom Åsbo.	Bergmästaren C. E. Sjögreen.	1875	8	90	2,766	—	Kyrkoråd och fattigvårdsstyrelse.	
Petter Nilssons i Norrby premiefond.	Anskaffande af böcker åt skolbarnen inom Höghy.	Hemmansägaren Petter Nilsson.	1898 ⁹ / ₈	—	30	1,250	—	Skolrådet.	
Pehrssonska donationsfonden.	Premier åt fattiga och flitiga folkskolebarn i Allhelgona.	Landtbr. Peter Pehrsson.	1871 ¹³ / ₁₀	11	39	1,000	—	D:o.	
Bjälbo folkskolas premiefond.	Premier åt flitiga skolbarn.	Landtbr. A. M. Larsson.	1893	—	—	635	—	Kyrko- och skolrådet i Bjälbo.	
Väderstads och Harstads skolas beklädnadsfond.	Beklädnad åt fattiga skolbarn.	Änkan Greta Lisa Jönsson.	1882	12	50	1,000	—	Skolrådet i Väderstad.	
Maja Stina Persdotters premiefond.	Premier åt skolbarn i Väderstad.	Änkan Maja Stina Persdott.	1882	—	—	200	—	D:o d:o.	
Wallenbergska fonden i Appuna.	Beklädnad åt fattiga och flitiga skolbarn i Appuna.	Kyrkoherden J. N. Wallenberg.	1861 ³⁰ / ₁₂	5	17	333	—	D:o i Appuna.	
D:o d:o i Hof.	D:o d:o i Hof.	Densamme.	—	6	33	667	—	D:o i Hof.	
C. P. Anderssons och Maria Helena Johansdotters fond.	Beklädnad af fattiga och flitiga skolbarn inom Appuna.	Landtbrukaren C. P. Andersson.	1889 ¹⁵ / ₉	16	56	1,120	—	Kommunalstyrelsen.	
Jakobssonska donationsfonden.	Beklädnad åt fattiga skolbarn inom Stora Åby.	Underlöjtnanten Johan Alfred Jakobsson.	1892 ⁸ / ₈	—	97	2,079	—	Skolrådet.	
Löfvendahlska d:o.	Beklädnad af fattiga skolbarn i Västra Stenby.	Änkefru Johanna Chr. Löfvendahl.	1897 ²⁸ / ₁₂	67	209	5,000	—	D:o.	
L. M. Jonssons och hans hustrus premiefond.	Premier till d:o i Fifvelstad.	Landtbrukaren L. M. Jonsson o. h. h.	1876 ¹⁹ / ₄	4	10	543	—	D:o.	
Anders Eklundhs donationsfond.	Beklädnad till d:o i d:o.	F. d. fabrikören Anders Eklundh.	1891 ¹⁴ / ₁	13	85	2,065	—	D:o.	
Stenkilshvarfska fonden.	Understöd till d:o i Hvarf.	Hemmansäg. Jöns Persson o. h. h.	1832 ⁸ / ₄	—	17	376	—	Kyrko- och skolrådet.	
J. P. Wallins fond.	Premier till skolbarn i d:o m. m.	Husägaren J. P. Wallin.	1899 ²³ / ₈	40	88	2,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Hammarssonska donationen.	Understöd åt skolbarn i Vinnerstad.	Jungfrun Anna Elisabeth Hammarson.	1863 ²⁷ / ₂	4	100	2,000	—	Skolrådet.	
Fröken Carolina Plancks skolfond.	Understöd och premier åt skolbarn i d:o.	Fröken C. M. Planck.	1899 ¹⁰ / ₁₁	7	35	1,059	—	Styrelse af 3 personer.	
Jungqvistska stiftelsen.	Ett barnhem i Motala socken.	Verkmästaren C. Jungqvist och h. h., f. Nyström.	1869 ⁸ / ₃	16	⁶³ / ₂ 2,776	49,084	22,000	D:o d:o.	⁶³)
Fonden för beklädnad af fattiga nattvårdsbarn.	Beklädnad af fattiga nattvårdsbarn inom Motala socken och Motala stad.	Kontraktspresten Ax. Th. Svensson.	1886 ¹² / ₆	42	⁶⁴ / ₁ 120	105	—	Pastor i Motala.	⁶⁴)
D:o för fattiga skolbarns beklädnad.	D:o af fattiga skolbarn inom Motala socken.	Hallsberg—Motala—Mjölby järnvägs utredningsmän.	1880 ¹¹ / ₆ 1888 ²⁰ / ₆	76	452	10,466	—	Skolrådet.	
Bromanderska donationen.	Till kläder åt fattiga skolbarn i d:o.	Grosshandlaren J. L. Bromander.	—	—	20	416	—	Kommunalnämnden.	
Burénska fonden.	Underhåll af en folkskola i Strå.	F. handlaren P. G. Burén.	1849 ²⁵ / ₁	—	375	7,500	—	Skolrådet.	
Änkefru Maria Helena Larssons från Broby fond.	Premier till skolbarn i d:o.	Änkefru M. H. Larsson.	1861 ²⁵ / ₄	6	65	¹² / ₁	—	D:o.	¹²)
Metzénska stiftelsen.	Understöd åt 6 fattiga barn inom Klockrike och Brunneby.	Prosten K. J. Metzén.	1860 ¹³ / ₁₀	6	159	3,588	—	Särskild styrelse.	
D. V. Göhles donationsfond.	Understöd åt fattiga skolbarn inom Klockrike.	Bruksförvaltaren D. V. Göhle.	1897 ³⁰ / ₇	4	64	1,500	—	Skolrådet.	
D:o d:o.	D:o d:o i Brunneby.	Densamme.	—	4	64	1,500	—	D:o.	
Carl Johan Carlssons och hans hustrus d:o.	Premier åt skolbarn i Klockrike.	Landtbrukaren C. J. Carlsson o. h. h.	1904 ²¹ / ₃	2	20	520	—	D:o.	

Wallensténska fonden.	Understöd åt fattiga skolbarn inom Brunneby.	Skepparen A. G. Wallenstén.	1830 ²⁰ / ₈	6	153	3,350	—	Särskild styrelse.	
Hultgrenska donationsfonden.	Understöd åt d:o inom Lönsås samt premier åt flitiga nattvardsbarn.	Landtbrukaren Anders Hultgren.	1807 ²⁰ / ₇	20	186	6,773	5,000	Å kyrkostämma utsedde.	
J. A. Peterssons i Kvinns-lunda donation.	Beklädnadshjälp åt fattiga skolbarn inom Skeppsås.	Landtbrukaren J. A. Petersson.	1889 ²² / ₄	3	15	500	—	Skolrådet.	
Densammes fond.	D:o d:o i d:o.	Fru Abela Petersson.	—	4	20	500	—	D:o.	
Westlingska fonden i Skeppsås.	Premier åt d:o i d:o.	Prosten Claes Westling.	1872 ¹⁹ / ₈	—	13	500	—	D:o.	
D:o i Älfvestad.	D:o åt d:o i Älfvestad.	Densamme.	—	—	27	904	—	D:o.	
Hällebergafonden.	D:o d:o.	Hemmansägaren Anders Larsson i Hälleberga.	—	—	12	312	—	D:o.	
Wibergska slöjdskolefonden.	Inrättande af en slöjdskola för gossar inom Kristberg.	Fabrikör August Wiberg.	1882 ²² / ₁₀	—	—	68,165	44,000	Kommunalnämnden.	
D:o hushållsskolefonden.	Inrättandet af en hushållsskola för flickor inom d:o.	Densamme.	—	—	—	16,256	—	D:o.	
A. P. Anderssons och Stina Maja Carlssons fond.	Utdelning till fattiga skolbarn i Hvarf och Styra.	A. P. Andersson och S. M. Carlsdotter.	1869 ²⁴ / ₆	51	450	10,000	10,000	D:o.	
Bohlin-Chierlinska fonden.	Inköp af biblar åt nattvardsbarn i Mjölby.	Bohlin och Chierlin.	—	—	9	200	—	Kyrkoråd o. kyrkostämma.	
c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.									
Alreiska fonden.	Stipendier till studerande vid Linköpings läroverk och Uppsala universitet, understöd åt fattiga skolbarn i Bankekind samt lönstillskott åt en folkskollärare vid Gräfsen.	Öfveringenjören A. Alreik och hans hustru.	1863 ¹⁶ / ₆	—	37)	246,510	270,000	Kyrkorådet i Bankekind.	37)
Bibliotekskassan.	Anskaffande och utvidgande af sockenbibliotek.	Lifmedikus Vincent Lundberg.	1891 ⁶ / ₃	—	—	2,688	—	Kommunalnämnden i Stora Åby.	
d) Stiftelser för sjukvård.									
Tranérskas stiftelsen.	Lasarett- och läkarevård m. m. i Torpa.	Professor J. Tranér.	1825 ¹¹ / ₃	—	3,125	103,949	36,000	Särskild styrelse.	
»Magnus minne».	Understöd till en fattig, sjuk person i d:o.	Änkan A. Appelberg.	1896 ²⁰ / ₈	1	42	1,062	—	Densamma och stiftelsens läkare.	
Törnevalla sjukfond.	Att vid sjukdomsfall lämna understöd åt fattiga i Törnevalla, som ej åtnjuta fattigunderstöd.	Prosten K. Kastman.	1886 ²⁰ / ₆	10	181	5,718	—	Kyrkorådet i Törnevalla.	
De fattiges i Kuddby sjuk- och begravningsfond.	D:o d:o inom Kuddby.	Densamme.	1895 ²⁹ / ₁	6	162	5,169	—	D:o i Kuddby.	
Hans Carlssons o. h. h. Karolina Landerholms fond.	Till hjälp eller vård åt nödlidande sjuka samt till föda och kläder åt fattiga skolbarn.	Hemmansäg. Hans Carlsson o. h. h. i Lilla Yxhult.	1890 ¹⁰ / ₇	64	531	10,000	—	Kommitté af 4 personer.	
Gyllenkrokska sjukvårdskassan.	Brunns- och läkarevård åt mindre bemedlade, som fattigvården ej är skyldig lämna understöd.	Augusta och Louise Gyllenkrok.	1874 ¹⁹ / ₁₂	1	14	370	—	Kommunalnämnden i Regna.	
Gyllenkrokska fonden.	Beredande af kostnadsfri sjukvård åt sådana medlemmar af Regna kommun, som icke mäktat hjälpa sig själfva.	Desamma.	1874	1	20	500	—	D:o d:o.	
Hunterska medikamentskassan.	Inköp af medicin och sjukvård åt fattiga i Östra Stenby.	Lifmedikus Benjamin Hunter.	1784 ²⁸ / ₅	25	412	8,375	—	Kyrkorådet i Östra Stenby.	
Medevi pauvres-honteuxkassa.	Understöd åt pauvres honteux vid Medevi brunn.	Brunnsintendenten H. C. Keventer.	1823 ⁸ / ₇	7	712	12,641	—	Brunnsintendenten och brunnsällskapets kommitterade.	
Kungl. lasarettet vid Medevi.	Understöd åt militärer, deras hustrur, änkor eller barn, som besöka Medevi brunn.	Konung Karl XIV Johan.	1818	40	1,182	2,000	2,000	H. M. Konungens hofförvaltning.	
Medevi allmänna brunnslasarett.	Understöd åt fattiga sjuka, som besöka d:o.	Urban Hjärne.	17..	409	11,241	20,850	19,810	Särskild styrelse.	
Nytta och Nöjes sjuksköterskefond.	Underhåll af sjuksköterska inom Mjölby.	Sällskapet Nytt och Nöje.	—	—	—	8,268	—	Styrelsen.	
Konungsunds sjukfond.	Att understödja medellösa sjuka personer inom Konungsund, hvilka icke åtnjuta understöd af dess fattigvård.	Konungsunds syförening för medellösa sjuka.	1906 ¹¹ / ₅	—	—	1,643	—	Kyrkorådet i Konungsund.	
Anders och Christina Persons donationsfond.	Till sjuk- och brunns hjälp åt obemedlade, ej fattigvårdsberättigade personer inom Sjögestad.	Bryggaren Melcher Lyckholm.	1902 ²⁵ / ₂	14	292	8,498	—	Kommunalnämnden i Sjögestad.	
e) Ej registrerade sjuk- och begravningskassor.									
Mjölby arbetareförenings begravningsfond.	Begravningshjälp.	Mjölby arbetareförening.	1884 ²⁴ / ₆	2	100	907	—	Arbetareföreningens styrelse.	
Värna sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjälp.	Smeden C. G. Forslund.	1890 ²⁵ / ₄	19	149	1,296	—	En styrelse af 8 personer.	
Björnsjöters d:o d:o.	D:o.	—	1891 ¹ / ₁	12	124	1,914	—	En styrelse.	
Skällviks arbetareförenings d:o d:o.	D:o.	—	1890 ¹⁵ / ₆	31	570	4,968	—	D:o.	
Skeda sjukhjälpaförening.	D:o.	Smeden J. A. Lundqvist.	1890 ⁶ / ₇	13	500	5,866	—	D:o.	14)

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSALTAL M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelseus ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905		Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut. Kronor.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.				
Hjälpsamma bröder.	Sjukhjälp åt glasslipare vid Reijmyre.	August Ohlsson.	1894	23	461	5	—	En styrelse af 3 personer.	15)
Reijmyre hundramannaförening.	Sjuk- och begravningshjälp åt medlemmar.	Glasarbetaren Oskar Smidt.	1892 8/2	38	486	13	—	D:o af 6 d:o.	16)
Reijmyre sjuk- och begravningsfond.	Sjuk- och begravningshjälp.	Befallningsman A. F. Lindholm.	1877 18/3	110	2,605	4,691	—	D:o af 7 d:o.	17)
Reijmyre skyttegilles sjukhjälpförening.	Sjukhjälp.	Bror Kjellgren.	1898	2	57	1,007	—	D:o af 3 d:o.	18)
Logen Sanningens banér nr 833 af N. G. T. O. sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjälp.	Gustaf Hesse m. fl.	1902 14/12	39	255	42	—	D:o d:o.	19)
Östra Eneby arbetareförbund.	D:o.	Trädgårdsmästaren J. G. Elandsson.	1881 11/9	86	2,895	15,850	—	D:o d:o.	
Hults bruks arbetares sjuk-kassa.	Sjukhjälp.	P. G. Carlsson.	1905 1/9	—	425	122	—	D:o af 7 d:o.	
Nya arbetaresamfundet.	Sjuk- och begravningshjälp.	Arbetaren C. Tjäder.	1895 15/4	75	3,843	5,762	—	Vald styrelse.	
Logen Stens sjuk- och begravningsfond.	D:o.	C. G. Qvarnström.	1889 9/4	4	105	428	—	D:o.	
Arbetsvännernas d:o d:o.	D:o.	G. T.-orden Ambrosius.	1882	25	1,139	2,860	—	D:o.	
Häradsbammars sockens sjukhjälpkassa.	Understöd vid sjukdomsfall.	A. G. Hult.	1892 1/10	8	150	322	—	Kommunalnämnden.	20)
Hofs sjukhjälpförening.	Sjukhjälp.	C. J. Petersson.	1900 16/9	5	82	600	—	Styrelse af 5 personer.	
Olycksfallsförsäkringsfonden vid Motala verkstad.	Sjukhjälp vid olycksfall.	Motala verkstads aktiebolag.	1890 2/3	50	637	10,682	—	Särskild styrelse.	21)
Begravningshjälpkassan vid d:o.	Begravningshjälp.	Arbetare vid d:o.	1869	20	1,000	25	—	D:o.	22)
f) Pensionsfonder.									
Norrby lifräntefond.	Beredande af lifränta åt barn, tillhörande Norrby egendom i Asby.	Fru Gustava B. Grapengiesser.	1874 1/12	—	—	121	—	En direktion.	
Asby d:o.	D:o d:o åt fattiga barn inom Asby.	—	1873	—	—	1,006	—	D:o.	
Pensionsfonden.	Bidrag till folkskolelärarens i Ljungs socken pensionsavgift.	Församlingen.	1871 30/10	—	—	1,046	—	Skolrådet i Ljung.	
Gerda Grolls donationsfond.	Att bereda lifränta åt Gusums bruks arbetare.	Ingenjören O. N. Groll.	1876 21/3	2	30	300	—	Förvaltaren af Gusums kyrkokassa.	
Vånga församlings husbondeförening.	Lifräntor åt värlartade skolbarn.	Grefve G. H. Spens och komministern A. Arnman.	1876 26/8	16	100	2,154	—	En styrelse.	
Buréniska fonden.	Räntan utdelas till änkor och föräldralösa barn å Buréniska godset.	Brukspatronen Adolf Burén.	1849 4/1	3	90	1,800	—	Kommunalnämnden i Regna.	
Pensionsfonden för arbetare vid Reijmyre.	Understöd åt änkor efter arbetare vid Reijmyre.	Brukspatron Jos. B. Kjellgren.	1893 1/10	10	879	21,229	—	Reijmyre bruks aktiebolag.	
Wallinska fonden.	Donationer till älderstigna personer samt lifräntor till skolflickor.	Fabrikören M. Wallin.	1880 2/8	13	1,133	36,968	—	Kommunalnämnden i Skedvi.	
Prosten C. Hedmarks donation.	Pensionering af äldriga, sjukliga skollärare.	Prosten C. Hedmark.	1853 13/3	1	139	4,125	—	Skolrådet i Rök.	
S. G. och Maria Larssons pensionsfond (Röks socken).	Pensioner åt äldriga tjänare hos stiftarne eller deras afkomlingar.	Landbrukaren S. G. Larsson och h. h.	1876 7/11	13	286	3,000	—	Stiftarne.	
Pensionsfonden för tjänstemän och arbetare vid Motala verkstad.	Pensioner åt tjänstemän och arbetare vid Motala verkstad.	Motala verkstads gamla aktiebolag.	1880 20/11	15	474	2,142	—	Styrelse af 3 personer.	
M. T. Berndes donationsfond.	Bildande af lifräntor åt inom Västra Ny födda barn.	Bruksägaren M. T. Berndes.	1877 1/9	8	120	585	—	Kommunalnämnden.	
Wibergska lifräntefonden.	D:o åt fattiga barn inom Kristberg.	Fabrikören August Wiberg.	1882 22/10	—	—	10,011	—	D:o.	
Västerlösa församlings fond för fattiga barn.	Delaktighet i lifränteanstalt.	Pastor F. Hammarsten m. fl.	1875 2/5	—	—	136	—	D:o.	
Vikingstads lifräntefond.	Att bereda lifränta åt inom Vikingstad födda barn.	Frivilliga gäfvor.	1874 11/5 o. 1875 17/1	1	5	2,297	—	Kyrkorådet.	
Cederholmska donationen.	Räntan tillfaller prästänkor i Mjölby.	Kyrkoherde A. Cederholm.	—	—	—	1,388	—	D:o.	23)
1/4 mtl Kyrksäterfonden.	Afkastningen tillfaller kyrkoherdens änka.	Obekant.	—	—	—	7,541	7,500	D:o.	24)

Beväringskassan.	Beklädnad af från krig hemkomna beväringmän.	Komministern Markus Wal- lenberg.	1818 ¹ / ₅	—	—	787	—	Kommunalnämnden i Vä- sterlösa.	25)
Broman-Lindblomska fonden.	Insättningar i lifräntefond för barn, födde inom Skär- kinds socken under senast förflutna året.	A. J. Broman och hans hustru.	1873 ²¹ / ₉	18	91	2,090	—	Kyrkorådet.	
g) Pensionskassor.									
Åtvidabergs bruksfolks pen- sionskassa.	Att lämna årligt understöd åt delägare, som uppnått 55 års ålder, eller åt hans änka eller barn.	Frih. E. S. Adelswärd och professor J. O. Carlberg.	1854	57	1,832	31,082	—	Direktion af 9 personer.	25)
Reijmyre sjuk- och begraf- ningsfonds pensionsfond.	Pension åt änkor och barn.	August Ohlsson m. fl. glas- arbetare.	1889 ² / ₁₁	35	300	5,000	—	Styrelse af 2 d:o.	
h) Andra stiftelser och inrättningar.									
Segersteenska donationsfon- den.	Underhåll af Kättilstads kyrka.	Majoren J. H. Segersteen.	1880 ²³ / ₃	—	—	3,312	—	Kyrkorådet i Kättilstad.	26)
Klingska kassan.	Till Ulrika kyrkas ny- eller ombyggnad.	Hemmausägaren Johan Kling.	1864 ²⁰ / ₃	—	—	627	—	D:o i Ulrika.	
Wedinska stiftelsen.	För Stjärnorps sockens bästa.	Bokhållaren C. E. Wedin.	1881 ⁵ / ₇	—	—	9,950	—	Kommunalnämnden.	26)
D:o d:o.	För Stjärnorps kommuns bästa.	Godsägaren C. E. Wedin.	1874 ³ / ₄	—	250	12,027	—	D:o.	
von Fersenska grafvården.	Underhåll af von Fersenska grafhvalvet och i öfrigt till kyrkans behof.	Grefvinnan Louise Gylden- stolpe.	1876 ²⁸ / ₁₂	—	—	640	—	Kyrkorådet i Ljung.	
Lyckholmska donationsfon- den.	D:o af Lyckholmska familjens grafvar m. m.	Melcher Lyckholm.	1895 ²² / ₁	12	58	2,000	—	D:o i Sjögestad.	26)
Sofi Wedins donation.	Wedinska gravens underhåll, biblar åt nattvardsbarn, utdelning vid jul till de äldste i fattighuset.	Sofi Wedin.	1892 ⁵ / ₁₀	—	—	653	—	D:o i Vreta kloster.	
Petranska donationen.	Nykils kommuns bästa.	Änkefru Augusta Petrans i Nyköping.	—	—	—	2,000	—	Nykils kommun.	27)
Carl August Sällströms dona- tionsfond.	Underhåll af stiftarens graf, förplägnad i fattighus och barnhem, beklädnad åt nattvardsbarn samt brunns- och lasarettshjälp åt fattiga.	Carl August Sällström.	1905 ²⁶ / ₃	—	—	5,000	—	Vreta klosterns prästerskap och församling.	
Gyllenramska grafkassan.	Underhåll af den Gyllenramska gravnen samt till kyr- kan och de fattige i Kaga.	Öfverstelöjtn. N. Gyllenram.	1740 ⁸ / ₃	8	28	3,204	—	V. pastor o. komminister.	
Prosten Stenkulas donations- fond.	Till nybyggnad vid Ringarums pastorsboställe.	Prosten A. M. Stenkula.	1881 ⁴ / ₉	—	—	354	—	Kommunalnämnden i Ringa- rum.	27)
Mathilda v. Schwerins graf- fond.	Underhåll af von Schwerinska gravnen på Ringarums kyrkogård.	Grefvinnan M. von Schwe- rin, f. Hagberg.	1882 ²⁵ / ₅	—	—	2,222	—	Kyrkorådet i d:o.	
Densammes tornursfond.	Underhåll af tornuret å Ringarums kyrka.	Densamma.	1887 ²⁴ / ₇	—	—	711	—	D:o d:o.	27)
Systrarna Ostani fond.	Till Tåby kyrkas inre förskönande.	Änkan Maja Stina Asp- lund.	1894 mars	—	—	858	—	Kyrkostämman i Tåby.	
Svartzska fonden.	Att bereda ersättning för postporto åt Jonsbergs filial- kontor af Vikbolands sparbank.	Ryttmästaren C. J. Svartz.	1868 ¹⁴ / ₁₂	3	8	150	—	Kommunalnämnden.	27)
Vallénska d:o.	Räntan användes till vården af organisten A. V. Valléns graf under 50 år, från d. 1 jan. 1895, hvarefter den tillfaller Jonsbergs församling.	Jonsbergs församling.	1896 ⁸ / ₃	1	5	100	—	Kyrkorådet.	
Tingvallska donationen.	Årliga räntan till tjänstgörande organist och kloc- kare i Tingstad.	Fabriksmästaren Anders Tingvall.	1840 ¹¹ / ₁	—	—	1,500	—	D:o i Tingstad.	27)
Forskålska d:o.	Premier åt tjänare för femårig trogen tjänst hos samma husbonde.	Sjökaptanen J. Forskål.	1847 ¹⁰ / ₁₁	1	10	3,158	—	Pastor i Kimstad.	
Husby grafvård.	Underhåll af von Schwerinska grafkoret och, då så- dant ej tarfvas, utdelning af räntan till fattiga, faderlösa barn inom Mogata.	Öfversten greve Philip v. Schwerin.	1842 ¹² / ₄	5	120	2,000	—	Fideikommissarien till Hus- by och pastor i Mogata.	27)
Johan Anderssons fond.	Hälften till underhåll af donators graf, hälften till kaffe åt fattighjonen i Härberga fattighus.	Slaktaren Johan Andersson och h. h. Anna.	1891 ¹² / ₁ o. ¹⁷ / ₃	3	10	200	—	Kommunalnämnden i Här- berga.	
Kammarrättsrådet C. L. Kin- manssons grafvård.	Vården af stiftarens egen och hans familjs grafvar.	Kammarrättsrådet C. L. Kinmansson.	1889 ²⁰ / ₇	—	30	868	—	Kyrkorådet i Rök.	27)
P. Olssons och Margareta Ja- kobssons d:o.	Vård af grafplats och understöd af fattiga sjuka i Appuna.	Landtbrukaren P. Olsson.	1898 ¹⁶ / ₁₂	1	6	375	—	D:o i Appuna.	
Anders och Margareta Nils- sons från Tegneby d:o.	Vård af grafplats samt beklädnad åt fattiga skolbarn.	Hilda Pharmansson.	1905 ¹³ / ₅	—	—	662	—	D:o i Västra Tollstad.	27)
Stora Åby orgelverkskassa.	Inköp af en ny orgel för Stora Åby kyrka.	Församlingen.	1870 ¹¹ / ₁₀	—	—	7,173	—	D:o i Stora Åby.	
C. J. Peterssons fond.	Vård af familjegrav å Stora Åby kyrkogård.	Bergsingenjören P. Peters- son.	1898 ⁸ / ₅	—	—	1,152	—	D:o d:o.	27)
Anders Molanders donation.	Ändamålet ännu icke bestämt.	Anders Molander.	1811 ¹² / ₆	—	—	245	—	Kommunalnämnden.	
de Ronska kreditivkassan.	Bildandet af en kreditivkassa inom Västra Ny.	Löjtnanten Fr. de Ron.	1868 ²⁶ / ₁	—	—	5,152	—	D:o.	27)
Odenrantzka grafkassan.	Underhåll af Odenrantzka grafkoret samt understöd till fattiga från Medevi säteri i d:o.	Kammarherre M. Oden- rantz.	1792 ¹⁸ / ₁₀	2	6	1,694	1,000	Kyrkoherden i Västra Ny.	
Fru Liedgrens grafkassa.	Vården af fru Liedgrens graf.	Fru Liedgren.	—	1	5	100	—	Kommunalnämnden i Klock- rike.	27)
Reutersköldeska grafvården.	Underhåll af Reutersköldeska grafvården.	Kammarherre A. D. Reuter- sköld.	1879 ⁶ / ₇	—	—	581	—	Kyrkorådet i Ekebyborna.	

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905		Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut. Kronor.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.				
Dals härads sparbanks gåvofond inom Rogslösa.	Ålderdomspensioner, nödhjäl, tjänstehjónspremier, åt fattiga skolbarn, slöjd och fortsättningskolor, sjukvård eller andra därmed jämförliga ändamål.	Dals härads sparbank.	1896 ²⁶ / ₈	60	647	194	—	Kommunalnämnden.	
D:o inom Väfersunda.	D:o d:o.	D:o	,	23	196	1,957	—	D:o.	
D:o inom Herrestad.	D:o d:o.	D:o	,	14	184	151	—	D:o.	
D:o inom Källstad.	D:o d:o.	D:o	,	30	141	75	—	D:o.	
D:o inom Strå.	D:o d:o.	D:o	,	4	31	1,291	—	D:o.	
D:o inom Örborga.	D:o d:o.	D:o	,	36	378	1,175	—	D:o.	
D:o inom Nässja.	D:o d:o.	D:o	,	19	114	55	—	D:o.	
D:o inom Rogslösa.	D:o d:o.	D:o	,	—	—	2,330	—	D:o.	
D:o inom Väfersunda.	D:o d:o.	D:o	,	—	—	980	—	D:o.	
D:o inom Herrestad.	D:o d:o.	D:o	,	—	—	979	—	D:o.	
D:o inom Källstad.	D:o d:o.	D:o	,	—	—	669	—	D:o.	
D:o inom Strå.	D:o d:o.	D:o	,	—	—	1,570	—	D:o.	
D:o inom Örborga.	D:o d:o.	D:o	,	—	—	1,819	—	D:o.	
D:o inom Nässja.	D:o d:o.	D:o	,	—	—	600	—	D:o.	
Sonstorps arbetareförening.	Nytta och nöje, ömsesidig hjälp.	Sonstorps arbetare.	1867 ⁶ / ₈	9	80	3,928	—	En styrelse.	
Kvillinge tornbyggnadskassa.	Uppförande af tornbyggnad å Kvillinge kyrka.	Per Wilhelm Österlind.	1893 ²⁸ / ₈	—	—	4,569	—	Kyrkorådet.	
		Summa	—	5,151	98,865	2,358,383	742,518		
B. I Linköpings stad.									
a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.									
Lagman D. E. Holmströms donation.	Ingår i stadens fattigkassa.	Lagman D. E. Holmström.	1833 ¹² / ₁₂	—	2,000	34,000	34,000	Fattigvårdsstyrelsens föreståndare.	
Mörnerska stiftelsen vid Humlebergsgatan.	Att lämna rum och vedbrand åt fattiga, tillhörande Linköpings stad.	Friherre Hans Didrik Mörner.	1812 ⁸ / ₈	—	—	41,153	30,992	En styrelse.	
D:o Tannefors nr 108.	Att lämna rum åt d:o.	—	1886 ⁴ / ₈	—	—	—	—	Domkapitlet.	
Falkenbergka stiftelsen.	Understöd åt 6 fattiga änkor i Vårdsnäs.	Grefvinnan A. M. Falkenberg.	1792 ¹⁹ / ₄	6	34	851	—	D:o.	
Cederhjelmka d:o.	D:o åt fattiga adliga änkor och ogifta fruntimmer i Linköpings stift.	Excellensen G. A. Cederhjelm.	1824 ²⁸ / ₇	21	2,071	³⁰)	—	D:o.	30)
Prästerskapets fattigkassa.	D:o till fattiga prästmän.	Linköpings stifts prästerskap.	—	7	3,412	137,405	—	D:o.	31)
Karin och Carl Magnus Wadstens fond.	D:o åt 2 behöfvande och välförtjänta borgaränkor eller, i brist därpå, 2 andra behöfvande fruntimmer.	Karin och C. M. Wadsten.	1881 ¹⁴ / ₈	2	240	6,810	—	Drätselkammaren.	
J. A. Norbergs d:o.	—	Ingenjören J. A. Norberg.	1884 ¹ / ₁	1	54	1,100	—	D:o.	
Fröken Westrings donationsfond.	Understöd åt 6 personer af pauvres honteux inom staden, hvilka äro välkända och fyllt femtio år.	Fröken Maria Sofia Westring.	1868 ¹⁷ / ₈	6	495	12,965	—	D:o.	
Fröken Westrings vedkassa.	Uppköp af ved för utdelning till de fattiga vid julen.	Densamma.	1872 ² / ₈	2	45	1,000	—	D:o.	
Anders Thorselii donationsfond.	Understöd åt 1 vagnmakar-, 1 klensmeds- och 1 snickaregesäll, som minst 4 år tjänat som gesäller i Linköpings stad och där vunnit burskapsrätt.	Mälaren A. Thorselius.	1852 ²¹ / ₁₉	2	127	19,963	—	D:o.	
Sofia Kylanders d:o.	D:o åt 4 behöfvande, väl vitsordade änkor eller döttrar efter magistratspersoner, handlande eller handverkare, samt ved åt de fattiga.	Mamsell S. Kylander.	1869 ²⁰ / ₆	7	330	8,938	—	D:o.	
A. G. Möllers d:o.	D:o åt 5 fattiga och för hedrande vandel kända änkor eller döttrar efter inom staden afidna magistratspersoner, handlande eller idkare af fordom borgerliga näringar.	Handlanden A. G. Möller.	1869 ¹⁶ / ₁₁	5	237	5,618	—	D:o.	
Auditör Grönberghs d:o.	D:o åt 2 äldre, ogifta, behöfvande döttrar af borgerlig klass.	V. auditören F. Grönbergh.	1853 ¹⁰ / ₄	2	45	1,041	—	D:o.	
L. W. von Nackrejs fond.	D:o åt 3 fattiga, äldre fruntimmer i staden, hvarvid änka efter handlande har företräde.	L. W. von Nackreij.	1877 ²⁰ / ₁₁	3	225	5,207	—	D:o.	
Louise Aschans donationsfond.	D:o åt 4 pauvres honteux.	Lagmanskan L. Aschan.	1857 ³⁰ / ₁	4	100	2,000	—	D:o.	

Adelswårdska donationsfonden.	Understöd åt några af stadsförsamlingens mest behöfvande.	Öfverstekammarjunkaren C. Adelswård.	1852 ¹ / ₆	5	30	750	—	Drätselkammaren.
Wedinska d:o.	D:o åt 10 behöfvande personer, som ej åtnjuta allmän fattigvård af staden, med företräde för stiftarens släktingar.	Bokhållaren C. E. Wedin.	1881 ⁵ / ₇	10	500	10,856	—	D:o.
August och Agnes Lundgrens donationsfond.	Understöd åt 5 behöfvande änkor eller kvinnor, hvilka tillhört staden minst 10 år samt åtnjuta oförvitlig frejd och äro kända för arbetsamhet och redbarhet.	Grosshandlaren A. Lundgren.	1889 ²² / ₇	5	225	5,132	—	D:o.
Kristina Söderqvists fond.	D:o åt äldre behöfvande borgaränkor eller borgardöttrar.	Änkefru M. K. Söderqvist.	1832 ²⁸ / ₃	8	600	16,898	—	D:o.
Gustafva Åbergs donationsfond.	D:o åt 2 obemedlade d:o d:o.	Änkefru Gustafva Åberg.	1856 ⁴ / ₃	2	200	5,508	—	D:o.
Mathilda Roxéns d:o.	D:o åt 4 i armod varande fruar eller ståndspersoner.	Mamsell M. Roxén.	1864 ¹⁵ / ₁	4	220	6,272	—	D:o.
Öfversten C. M. von Gerdens donation.	D:o åt fattiga.	Öfversten C. M. von Gerten.	1796 ³ / ₃	1	6	150	—	D:o.
Kapten F. Lagersvårds d:o.	D:o till 1 eller 2 pauvres honteux, då kapitalet uppgår till 500 kronor.	Kapten F. Lagersvård.	1801 ² / ₃	—	—	427	—	D:o.
Okänd gifvares d:o.	D:o till en fattig och sjuk person.	Okänd.	1852 ¹⁶ / ₆	1	6	150	—	D:o.
Carolina Liedgrens d:o.	D:o till fattiga, efter fattigvårdsstyrelsens beprövande.	Mamsell C. Liedgren.	1865 ¹⁰ / ₆	13	96	2,000	—	D:o.
Victoria Tisells d:o.	D:o till 2 äldre, välfrejdade, fattiga, ogifta, bättre fruntimmer.	Mamsell V. Tisell.	1879 ⁴ / ₆	1	179	4,000	—	D:o.
Claes Fredrik Lundmans d:o.	D:o åt obemedlade, af ålderdomsbräcklighet och sjukdom hemsökta borgare och i lika villkor varande borgaränkor.	Rådmanen C. F. Lundman.	1840 ⁵ / ₁₁	4	200	4,583	—	D:o.
Cedergrenska fonden.	D:o till fattiga prästdöttrar.	Fröknarna E. C. och A. E. Cedergren.	1878 ⁶ / ₆	3	210	4,527	—	Domkapitlet.
Carlbergiska d:o.	D:o åt pauvres honteux.	Fröken Sofia Carlberg.	1878 ⁸ / ₄	3	584	10,221	—	D:o.
Understödsfonden för nyvigde präster inom Linköpings stift.	Angifves genom fondens namn.	Biskop C. A. Cornelius.	1891 ³⁰ / ₆	—	—	1,633	—	D:o.
Minister J. C. Lagersvårds donation.	Reparation af fattighuset, då kapitalet uppgår till 750 kronor.	Minister J. C. Lagersvård.	1831 ⁵ / ₃	—	—	682	—	Drätselkammaren.
F. Berggrens fond.	Utdelning af räntan till behöfvande vid jultiden.	Hoftandlakaren Frans T. Berggren.	1892 ²⁹ / ₈	5	45	1,000	—	D:o.
Matilda Ekströms d:o.	Utdelning af räntan till soppkokningsanstalten.	Änkefru Matilda Ekström.	1903 ¹⁹ / ₁₁	1	40	1,002	—	D:o.
Löfvendalska fonden.	Understöd åt behöfvande.	I. C. Löfvendal.	1897 ²⁸ / ₁₂	1	441	9,660	—	D:o.
Sällskapet L. B:s välgöringsfond.	Understöd åt fattiga mödrar.	Sällskapet L. B.	1897 ³⁰ / ₁₂	—	—	924	—	D:o.
Katarina Elisabeth Månssons donationsfond.	Understöd till 2 fattiga välfrejdade män eller kvinnor.	Änkefru Katarina Elisabeth Månsson.	1893 ¹³ / ₁₂	1	209	6,600	—	D:o.
Nils August Friedleiffers d:o.	Understöd åt medellösa kvinnor, som genom sjukdom och ålder kommit i behof af hjälp, och som varit skrifna i Linköping minst tio år.	Fabrikören Nils Aug. Friedleiffer.	1899 ⁸ / ₆	3	495	10,173	—	D:o.
Notarien Johan Bergströms fond.	Understöd åt 1 å 2 fattiga, välfrejdade änkor, som tillhört Linköping i minst tio år.	Notarien Johan Fredrik Bergström.	1903 ⁴ / ₁₁	2	330	7,410	—	D:o.

b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.

Sandbergiska stiftelsen.	Understöd åt frielever vid döfstuminstitutet i Hjorted m. m.	Bryggärnkan Gustafva Sandberg.	1864 ⁹ / ₃	—	400	8,352	—	Domkapitlet.
Biskop Brings fond.	D:o till särskild undervisning åt svaga konfirmander.	Biskop E. G. Bring.	1867 ¹¹ / ₆	—	—	4,330	—	D:o.
Meurlingska fonden.	Inrättande af en »schola popularis» i Linköping.	Kamreraren M. Meurling.	1802 ¹¹ / ₆	—	800	39,981	—	D:o.
Sjösteds fond.	Uppfostringshjälp åt fattiga komministrars barn.	Kontraktsprosten N. J. Sjöstedt.	1856 ² / ₆	2	147	3,207	—	D:o.
Sandbergiska stiftelsen för värnlösa barn.	Härbärgerande, försörjning, beklädnad och kristlig uppfostran af barn inom Linköpings samhälle.	Änkefru Vilhelmina Sandberg.	1879 ²⁴ / ₆	47	10,465	489,374	83,300	En styrelse af 5 personer.

c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.

C. J. och Sofi Anderssons hushållsskola.	Praktisk hushållsskola för sextonåriga flickor ur arbetsklassen.	Handlanden C. J. o. fru Sofi Andersson.	1885 ¹⁴ / ₃	—	—	35,630	22,900	Drätselkammaren.
Ljungstedtska friskolan.	Beredande åt samhället af skickliga näringsidkare genom meddelande af elementarkunskaper m. m.	Generalkonsul Anders Ljungstedt.	1808 ¹⁴ / ₁₁	46	12,772	305,392	109,000	En direktion.
Målskjutningsbanans fond.	Obekant.	Obekant.	—	—	—	177	—	Rektor och läroverkskollegiet.
Andrés museifond.	Bidrag till ett naturhistoriskt museum i Linköping.	Prosten Carl André.	1846 ²² / ₁	—	—	750	—	D:o.
Wetterdahls stipendiefond.	Stipendium åt behöfvande abiturus.	Prostinan Elisabeth Wetterdahl.	1859 ² / ₂	1	150	1,650	—	D:o.
Folkskollärarnes d:o.	D:o åt någon folkskollärarens son, som studerar vid Linköpings allmänna läroverk.	Stiftets pensionsinrättning för folkskollärare.	1876 ⁸ / ₁₀	1	190	4,501	—	D:o.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905		Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kronor.	Kronor.		
Sällskapet N. N:s premiefond	Premier åt någon i svenska språket hemmastadd yngling.	Sällskapet N. N.	1871 ²⁴ / ₃	1	4	97	—	Rektor och läroverkskollegiet.	
Östgöta konstförenings d.o.	Premium åt en yngling med anlag för teckning.	Östgöta f. d. konstförening.	1865 ⁸ / ₆	1	5	135	—	D:o.	
Sebaldts fond.	Stipendium vid allmänna läroverket i Linköping.	Mamsell Carolina Sebaldt.	1866	1	50	1,114	—	Domkapitlet.	
Wahlqvist—Carlstedtska stipendiefonden.	Stipendium.	Fruarna F. Wallenberg och A. Sundström, f. Wahlqvist.	1884 ²⁸ / ₆	1	275	2,623	—	Rektor och läroverkskollegiet.	
Magnus Lehnbergs stipendiefond.	Årligt understöd åt en eller två obemedlade ynglingar, företrädesvis af dem, som ägna sig åt historia och teologi.	Löjtnant Carl von Feilitzen o. h. h., f. Lehnberg.	1865 ⁴ / ₁₀	2	500	11,415	—	D:o.	
Musikaliska sällskapets d.o.	Stipendium åt någon yngling med goda anlag för musik.	Musikaliska sällskapet.	1870 ³¹ / ₅	1	25	852	—	D:o.	
Skarpskyttekårens d.o.	D:o åt ynglingar, som utmärka sig i kroppsliga idrotter.	Linköpings skarpskyttekår.	1881 ¹ / ₁₁	1	25	986	—	D:o.	
Havtons d.o.	D:o åt en fattig scholaris vid Linköpings gymnasium af ofrälse stånd.	Rådman E. Havton.	1853 ²⁷ / ₄	1	3	88	—	D:o.	
Koskulls d.o.	D:o åt studerande vid läroverket i Linköping, helst från Oppeby eller Hägerstad.	Löjtnant Anders Koskull.	1729 ³⁰ / ₁₁ 1731 ³⁰ / ₁₁	—	—	288	—	D:o.	
Abraham Malmborgs d.o.	D:o åt 2 sedliga och flitiga ynglingar, som äro födde i Linköping.	Öfverste A. Malmborg.	1876 ²⁷ / ₃	2	230	5,417	—	D:o.	
Andrés d.o.	D:o åt en fattig gymnasist, helst prästson.	Prosten Carl André.	1838 ³ / ₂	—	—	2,675	—	D:o.	
Nisbeths d.o.	D:o åt 1 abiturus och 3 andra lärjungar.	Ankefru Maria Nisbeth.	1865 ²⁸ / ₂	4	270	6,495	—	D:o.	
Erik Birger Leonard Nordwalls d.o.	D:o åt yngling i sjätte klassen med anlag för musik eller annan skön konst.	Rådman Adolf Nordwall.	1874 ¹⁰ / ₉	2	360	8,365	—	D:o.	
Stenhammars d.o.	D:o åt 2 nitiska och skickliga medlemmar af naturalhistoriska sällskapet vid Linköpings läroverk.	Arfvingarne efter t. d:r Kr. Stenhammar.	1866 ²⁸ / ₁₁ 1897 ³¹ / ₅	3	117	2,746	—	D:o.	
Johan Gustaf Westmans d.o.	Stipendium.	Bankdirektör C. R., änkefru Ida o. löjtnant H. Westman.	1870 ⁷ / ₄ 1889 ³ / ₂	1	300	9,256	—	D:o.	
Westlings d.o.	D:o åt abiturus och åt 3 studerande vid läroverket.	Prosten C. Westling.	1868 ²⁹ / ₅ 1872 ¹⁹ / ₈	4	405	10,281	—	D:o.	
Luthers d.o.	D:o åt 1 lärjunge vid d:o.	Biskop E. G. Bring.	1864 ¹⁰ / ₁₁	1	30	944	—	D:o.	
Ehrenborgs d.o.	D:o åt 2 behöfvande, för uppförande och flit välkända ynglingar vid d:o.	Arfvingarna efter fröken A. B. U. Ehrenborg.	1872 ²⁸ / ₃	2	120	3,238	—	D:o.	
Rehnbergs d.o.	Stipendier åt 2 å 3 militärsöner.	Majoren C. G. Rehnberg.	1883 sept.	2	90	2,148	—	D:o.	
1846 års studenters premiefond.	Premium åt den skickligaste latinaren i Linköpings läroverks femte klass.	Biskop C. V. Charleville, d:r C. H. Nerén, rådman A. F. Olsson och kammarherre C. F. Ridderborg.	1897 ²⁹ / ₄	1	10	267	—	D:o.	
Linköpings stifts premie- och fattigkassa.	Premier, stipendier och understöd åt fattiga studerande.	—	—	—	1,865	20,169	—	Domkapitlet.	
Hagenbergsska fonden.	Stipendier vid allmänna läroverket i Söderköping.	Maria Heleu Hagenberg.	1863 ¹⁷ / ₃	2	80	1,649	—	D:o.	
Söderqvists fond.	D:o d:o i Linköping.	Ankefru M. K. Söderqvist.	1832 ²⁸ / ₃	2	372	4,172	—	D:o.	
Ohrlings d.o.	Undervisningsmaterial vid den fysikaliska undervisningen vid allmänna läroverket i Linköping.	Prosten C. F. Ohrling.	1848 ² / ₉	—	—	5,639	—	D:o.	
Välskrifningsfonden.	Välskrifningspremier vid d:o.	Ärkebiskop Jakob Lindblom.	1806 ³⁰ / ₄	13	13	265	—	D:o.	
Schedings fond.	Stipendier vid d:o och vid universiteten.	Fru Kristina von Scheduling.	1672 ⁸ / ₉	3	180	3,901	—	D:o.	
O. J. Nordvalls d.o.	D:o vid d:o och vid Uppsala universitet.	Prosten O. J. Nordvall.	1816 ⁸ / ₁₀	3	600	16,554	16,000	D:o.	
Älfs d.o.	Stipendium vid universiteten.	Domprosten Samuel Älf.	1799 ¹ / ₁	1	60	1,304	—	D:o.	
Rederska fonden.	D:o vid Uppsala universitet.	Bruksägaren Didr. von Reder.	1847 ⁸ / ₅	5	1,200	33,400	—	D:o.	
Nymanssonska d.o.	Stipendier vid allmänna läroverken i Linköping och Vadstena.	Prosten Adolf Nymansson.	1822 ¹ / ₃	3	100	4,032	—	D:o.	
Forskåls fond.	D:o vid Linköpings allmänna läroverk.	Kapten Isak Forskål.	1853 ²⁶ / ₁₁	1	55	1,172	—	D:o.	
Lindorfs d.o.	D:o d:o.	Kyrkoherden A. Lindorf.	1783 ²⁶ / ₁₀	3	18	395	—	D:o.	
Nicolais d.o.	D:o d:o.	Lektor R. Nicolai.	1797 ²¹ / ₁	1	10	215	—	D:o.	
Noréns d.o.	D:o d:o.	Bankkamrer J. Norén.	1837 ²⁴ / ₅	1	95	1,974	—	D:o.	
Palmqvists d.o.	D:o d:o.	Friherre C. M. N. Palmqvist.	1876 ² / ₆	1	100	2,169	—	D:o.	

Ekenbergs fond.	Stipendier vid Linköpings allmänna läroverk.	Pastorskan Fredrika Ekenberg.	1826 ²⁰ / ₀	1	20	509	—	Domkapitlet.
Scharffs d:o.	D:o d:o.	Prosten J. O. Scharff.	1816 ²⁰ / ₅	1	95	1,992	—	D:o.
Nilsson-Aschans stipendiefond.	D:o d:o.	Bergsrådet J. L. Aschan.	1850 ³⁰ / ₅	1	225	4,631	—	D:o.
Kinboms stiftelse.	D:o d:o.	Inspektoren J. Kinbom.	1776 ¹⁸ / ₁₂	—	—	82	—	D:o.
Carlströms fond.	Premier och stipendier vid d:o.	Prosten J. F. Carlström.	1809 ⁷ / ₁₁	9	195	4,225	—	D:o.
Elgeri stiftelse.	Stipendium vid Uppsala universitet.	Handlanden Peter Elgerus.	1823 ⁴ / ₁	1	273	32)	—	D:o.
Elgeriska stipendieinrättningen.	Stipendier åt studerande vid gymnasium i Linköping.	Densamme och Anna Maria Ell.	1784 ¹ / ₁₁	1	280	33)	—	D:o.
Westerlinds stipendiestiftelse.	Afgångsstipendier vid allmänna läroverket i d:o.	Prosten P. O. Westerlind.	1860 ¹⁵ / ₈	2	560	10,532	9,500	D:o.
Curmans stiftelse.	Stipendier vid d:o.	Prosten Nils Curman.	1876 ⁴ / ₁₁	4	50	34)	—	D:o.
Pipers fond.	D:o vid d:o och vid Uppsala universitet.	Grefve C. Piper.	1699 ¹ / ₁₁	10	196	4,799	—	D:o.
De Rogiers d:o.	D:o vid allmänna läroverket i Linköping.	Doktor C. H. de Rogier.	1814	1	40	1,688	—	D:o.
Rulanders d:o.	D:o d:o.	Assessor Nils Rulander.	1815 ¹ / ₇	2	80	1,709	—	D:o.
Falkenbergs d:o.	D:o d:o.	Grefvinnan A. M. Falkenberg.	1732	3	30	851	—	D:o.
Nilsson-Aschans premiefond.	Skriftpremier vid d:o.	Bergsrådet J. L. Aschan.	1852 ⁷ / ₁	3	160	3,676	—	D:o.
Buréns fond.	2 stipendier vid d:o.	Bruksägaren A. Burén.	1848 ¹⁷ / ₇	2	400	8,272	—	D:o.
Staalska stipendiefonden.	Stipendier för i Vimmerby födde studerande.	Kyrkoherden A. V. Staal och fröken A. K. Staal.	1863 ²⁰ / ₁	3	1,136	24,400	—	D:o.
Helmerska d:o.	Stipendium åt medellös teologie student af Östgötanation.	C. J. Andersson och Sofi Andersson.	1885 ¹⁴ / ₈	—	—	15,248	—	D:o.
Wawrinskys stipendiefond.	D:o åt elever vid Ljungstedtska friskolan.	Grosshandl. A. E. Wawrinsky.	1897 ² / ₁₀	2	81	2,083	—	Ljungstedtska friskolans direktion.
Fonden för Linköpings läroverks prydnade med konstverk.	Angifves af namnet.	Fil. dr Axel Romdahl.	1904	—	—	18	—	Läroverkets rektor.

d) Stiftelser för sjukvård.

A. F. Nordwalls o. h. h. Olivia Göhles sjukfond.	Understöd åt behöfvande, långvarigt sjuka, som minst fem år tillhört Linköping.	Rådman A. F. Nordwall.	1874 ²⁰ / ₁₂	12	600	15,610	—	Drätselkammaren.
C. F. Lundmans fond.	D:o åt sängliggande sjuka och beklädnad åt fattiga skolbarn.	Rådman C. F. Lundman.	1840 ⁵ / ₁₁	23	174	3,750	—	D:o.
J. G. Vestmans d:o.	Upprättande af ett barnbördshus.	Kaptenen H. Vestman.	—	—	—	55,320	—	D:o.
Jenny Wedins donationsfond.	Understöd för beredande af vård åt en eller flere med epilepsi behäftade personer, boende i Linköpings stad.	Jenny Wedin.	1902 ²⁴ / ₆	3	150	3,087	—	D:o.
Nils Friedleiffers o. Kristina Knotströms sjukfond.	Understöd åt medellösa kvinnor, som genom sjukdom och ålder kommit i behof af hjälp, och som varit skrifna i Linköping minst 10 år.	Fabrikören Nils Aug. Friedleiffer.	1899 ⁸ / ₆	—	405	10,268	—	D:o.

f) Pensionsfonder.

Crusellska stiftelsen.	Pensioner åt medlemmar vid de båda lifgrenadjärregementenas musikkårer samt till deras änkor och barn.	Musikdirektören Bernhard Crusell.	1823	36	1,777	52,458	—	En direktion.
Evelina Laurentia Bergqvists donationsfond.	D:o åt gamla orkeslösa borgare och borgaränkor i Linköping eller barn efter sådana.	Fru E. L. Bergqvist.	1891 ²³ / ₁₀	5	500	14,826	—	Styrelse af 7 personer.
Westerlinds stiftelse.	D:o åt prästänkor.	Prosten P. O. Westerlind.	1857 ¹⁷ / ₆	12	661	8,460	8,000	Domkapitlet.
Meurlings pensionsfond.	Understöd till prästänka eller prästdotter.	Prosten C. Meurling.	1860 ¹⁴ / ₃	1	9	214	—	D:o.
Kolmodinska fonden.	D:o åt behöfvande prästdöttrar.	Mamsell Karen Kolmodin.	1864 ⁸ / ₁	3	109	1,500	—	D:o.
Friedleifiska d:o.	D:o åt fattiga prästänkor.	Konsistorienotarien J. Friedleif.	1880 ²⁰ / ₀	3	245	5,253	—	D:o.
Worsterska d:o.	D:o d:o.	Biskopinnan Maria Filenius, f. Worster.	1785 ¹⁴ / ₆	3	22	475	—	D:o.
Staalska d:o.	D:o åt änkor och barn efter afidna ecklesiastika tjänstemän.	Kyrkoherden A. W. o. fröken A. K. Staal.	1863 ²⁰ / ₁	70	5,266	119,451	—	D:o.
Muncks fond.	D:o åt behöfvande prästdöttrar.	Fröken Hedda Maria Munck.	1866 ¹⁵ / ₀	2	98	2,132	—	D:o.
C. J. A. Wallins d:o.	Efter namngifven persons död tilldelas räntan 2 äldre, behöfvande tjänarinnor, som med trohet och ärlighet tjänat en längre tid på samma ställe.	Stadsläkaren C. J. A. Wallin.	1881 ⁶ / ₁	2	90	2,552	—	Drätselkammaren.
C. J. och Sofi Anderssons d:o.	Understöd åt 4 gamla, ogifta tjänarinnor.	Handlanden C. J. och fru Sofi Andersson.	1885 ¹⁴ / ₈	1	437	10,019	—	D:o.
Magnus Ströms d:o.	Pension å 300 kr. åt personer, som tillhöra arbetsklassen.	Ludvig Wilhelm Ström.	1898 ⁷ / ₁₃	11	4,500	110,941	—	D:o.

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905		Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
				till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Kronor.	Kronor.		
Johanna Lindebergs pensionsfond.	Understöd åt 1 änka efter officer, åt 4 andra välfrejdade änkor samt åt Mörnarska stiftelsens fattighus i Linköping.	Änkefru J. Lindeberg.	1877 ²¹ / ₁₁	10	495	7,230	—	Drätselkammaren.	
Johan Frans Oskar Dimbergs donationsfond.	Efter namngifven persons död sammanslås det donerade kapitalet med Johanna Lindebergs pensionsfond för bildande af ytterligare 4 pensioner från densamma.	Kyparen J. F. O. Dimberg.	1880 ²⁹ / ₁₂	—	—	4,000	—	D:o.	
Makarna Wawrinskys d:o.	Lifstidspension åt någon borgares i Linköping änka, som uppnått 50 år, för en hedrande vandel och är i behof af understöd.	Grosshandlaren A. E. Wawrinsky o. h. h. Wilhelmina.	1887 ²¹ / ₄	1	135	3,000	—	Magistraten.	
Aurora Widegrens pensionsfond.	Understöd åt ogifta elementarlärareddöttrar.	F. d. rektor P. M. A. Widegren.	1892 ²⁰ / ₁₀	1	100	2,099	—	Domkapitlet.	
g) Pensionskassor.									
Linköpings handlandes pensionskassa.	Att understödja delägare, deras änkor och barn, som råkat i verklig fattigdom.	Handlande i Linköping.	1846 ²² / ₁₂	11	1,575	58,305	—	En styrelse af 5 personer.	³⁵⁾
Linköpings fabriks- och handtverksidkares d:o.	Pensioner åt gamla orkeslösa handtverksmästare samt deras änkor och oförsörjda barn.	Bokbindaren Hagrell.	1831 ¹ / ₅	27	2,410	61,092	—	D:o af 7 d:o.	
Nils Friedleiffers donationsfond.	Understöd.	Garfvaren N. A. Friedleiffer.	1903 ⁷ / ₉	—	—	10,000	—	D:o.	
C. J. Jonssons fond.	D:o.	Juveleraren C. J. Jonsson.	1904 ⁹ / ₄	—	—	1,019	—	D:o.	
P. M. Svanfelts d:o.	D:o.	Garfvaren P. M. Svanfelt.	1904 ¹⁸ / ₅	—	—	1,000	—	D:o.	
h) Andra stiftelser och inrättningar.									
Linköpings stads och stifts nykterhetssällskaps donation.	Understöd för nykterhetssällskap i Linköping med ordnad styrelse och vederbörligen sanktionerade stadgar.	Stadens och stiftets nykterhetssällskap.	1864 ²³ / ₁	2	116	2,417	—	Drätselkammaren.	
Fröken Westrings arbetshus fond.	Inrättande af arbetshus i Linköping.	Fröken Maria Sofia Westring.	1868 ¹⁷ / ₈	—	—	78,881	—	D:o.	
Summa				—	598	71,305	2,177,379	813,692	
C. I Norrköpings stad.									
a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.									
Sleincourska testamentsfonden.	Understöd åt 2 fattiga i staden.	Professor P. Sleincour.	1785 ¹⁵ / ₆	2	20	353	—	Drätselkammaren.	
Moelnars fond.	D:o åt 2 fattiga, dygdiga borgareänkor.	Fru Vendela Moelnar.	1798 ¹⁸ / ₇	2	20	333	—	Fattigvårdsstyrelsen.	³⁶⁾
Nyströmska donationen.	»Till stadens fattighus».	Handl. C. M. Nyström.	1790 ⁹ / ₁₂	—	—	8,215	—	D:o.	
Professor Lidéns fond.	Understöd vid jul åt behöfvande.	Professor J. H. Lidén.	1798 ²¹ / ₇	1	5	100	—	D:o.	
Tihlenderska donationen.	»Stadens fattiga räntan».	Rektor John Tihlander.	1803 ¹² / ₄	—	³⁶⁾ 35	595	—	Kyrkorådet i S:t Olai.	³⁶⁾
David Swartz fond.	Understöd vid jul åt behöfvande.	David Swartz arfvingar.	1823 ¹¹ / ₁₀	1	16	333	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Norrhénska fonden.	D:o åt en fattig kvinna.	Änkan Karol. Norrhén.	1831 ⁸ / ₈	1	27	550	—	D:o.	
Änkefru Lemches fond.	D:o åt behöfvande borgaränkor.	Änkan C. Lemche.	1832 ⁸ / ₁₂	3	75	1,500	—	D:o.	
Okänd gifvares d:o.	D:o åt ett fattigt, minst 50-årigt fruntimmer.	Okänd.	1840 ¹² / ₁₀	1	90	1,500	—	D:o.	
Strömbergsska fonden.	D:o åt 4 fruntimmer af borgarklassen.	Mamsell E. M. Strömberg.	1846 ²⁴ / ₁₁	4	75	1,500	—	D:o.	
Änkefru Södervalls donation.	D:o åt 6 behöfvande »bättre» fruntimmer.	Änkan Brita Södervall.	1848 ²⁴ / ₇	6	270	4,500	—	D:o.	
Gustaf Eklunds d:o.	D:o åt de mest behöfvande i Hedvigs församling.	Grosshandlaren G. Eklund.	1851 ² / ₄	40	150	3,000	—	Kyrkorådet i Hedvig.	
Lindgrenska fonden.	D:o åt 30 änkor af arbetsklassen.	Arbetaren G. E. Lindgren.	1852 ¹² / ₄	30	525	10,527	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Israel Wessbergs donation.	Fattiginrättningens utvidgande.	Fabrikör I. Wessberg.	1853 ²⁷ / ₈	—	—	7,669	7,669	D:o.	
Gustaf Leidenfrosts d:o.	D:o d:o.	Fabrikör G. Leidenfrost.	1855 ²⁰ / ₁₀	—	—	50,000	50,000	D:o.	
Söldins »minne».	Ved och födoämnen till behöfvande.	Fabrikör A. L. Söldin.	1860 ²² / ₅	298	2,982	55,146	—	Fabriksföreningen.	

Litografiska aktiebolagets Senefelderfond.	Understöd åt fattiga stentryckare.	Litografiska aktiebolaget.	1871 ¹¹ / ₁₁	4	356	12,265	—	Fabriksföreningen.	
Pauvres honteux fonden.	D:o åt kvinnliga pauvres honteux.	Flere personer.	1861 ²⁴ / ₄	55	5,025	120,501	—	Särskild styrelse.	
Mauritz Philipsons fond.	D:o till fattiga fabriksarbetare.	Grosshandlare M. Philipson.	1862 ¹¹ / ₁₁	32	480	11,059	—	Fabriksföreningen.	
C. M. Edlunds d:o.	D:o till fattiga änkor och döttrar till borgare.	Fabrikör C. M. Edlund.	1863 ¹⁷ / ₄	35	3,500	71,566	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
J. Moselius donation.	D:o till åldriga eller sjuka af medelklassen.	Grosshandlare J. Moselius.	1866 ⁶ / ₇	5	250	10,000	—	Kyrkorådet i Hedvig.	38)
Norrköpings fabriksförenings fond.	D:o till fattiga fabriksarbetare.	Fabriksföreningen.	1865 ²⁸ / ₈	127	2,286	28,977	—	Fabriksföreningen.	
Strömbergers donation.	D:o till de mest nödlidande och sjuka.	Sjökapten C. T. Strömberger.	1867 ⁸ / ₄	6	120	2,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Maria Westrings legat.	D:o till minst 4 fruntimmer af pauvres honteux.	Mamsell S. Westring.	1868 ¹⁷ / ₈	4	360	6,000	—	Drätselkammaren.	
Carol. v. Akens donation.	D:o till 2 pauvres honteux.	Ankefru C. v. Aken.	1871 ¹⁵ / ₉	2	100	2,000	—	Kyrkorådet i Hedvig.	
Fogelstrandska donationen.	Ved åt behöfvande vid jul.	Rådman Sam. Fogelstrand.	1872 ¹⁸ / ₅	22	100	2,000	—	D:o.	
Carol. Gust. Swartz donation.	Understöd åt 4 pauvres honteux.	Ankefru Swartz.	1872 ³¹ / ₁₀	4	600	12,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Olof Lindvalls fond.	D:o åt en fattig sjömansänka.	Sjöman O. Lindvall.	1872 ²⁴ / ₃	1	88	1,778	—	D:o.	
Lärarepersonalens understöds-kassa.	D:o åt folkskollärare vid tillfälligt behof.	Flere personer.	1875 ²⁶ / ₁	3	400	4,584	—	Skolrådet.	
Titus och Patrik Lundmarks fond.	D:o åt fattiga fabriksarbetare.	Mamsell El. Lundmark.	1875 ²³ / ₁₁	23	1,500	32,659	—	Fabriksföreningen.	
Hoffmanska donationsfonden.	D:o d:o.	Fabrikör C. Th. Hoffman.	1876 ¹⁶ / ₁₀	23	195	3,298	—	D:o.	
Carl Johan Nelins donationsfond.	Lindrande af ekonomiskt betryck bland Norrköpings invånare.	Handl. C. J. Nelin.	1880 ⁹ / ₃	97	9,674	324,500	100,000	Drätselkammaren.	
Eleonora Lundmarks donation.	Vård af Lundmarkska gravven, öfverskottet till fattiga.	Fröken El. Lundmark.	1883 ²⁶ / ₃	35	137	3,000	—	Kyrkorådet i Hedvig.	
J. A. Anderssons d:o.	Understöd till fattiga vid jultiden.	Ingenjör J. A. Andersson.	1884 ⁵ / ₄	5	250	5,000	—	D:o.	
Luthmanska fonden.	D:o åt pauvres honteux.	Kyrkoh. O. G. Söderlund.	1884 ¹⁶ / ₁₁	1	200	4,000	—	Drätselkammaren.	
Gustaf Herlenius donation.	D:o till fattiga vid jultiden.	Bankdirektör G. Herlenius.	1891 ⁶ / ₁₁	16	806	16,200	—	Kyrkorådet i Hedvig.	
Aminoffska fonden.	Fattig- och arbetshus för kvinnor.	Öfverste J. A. Aminoff.	1827 ¹ / ₉	—	—	5,175	5,175	Fattigvårdsstyrelsen.	
Morris Jakobsons donation.	Hjälps åt Holmens fabriksarbetare.	Grosshandlare M. Jakobson.	—	—	60	1,000	—	Holmens bruks och fabriks aktiebolag.	39)
Carl och Mika Sandbergs fond.	Understöd åt pauvres honteux.	Fil. doktor Hjalmar Sandberg i Stockholm.	1902 ¹¹ / ₃	—	27)	40,000	—	Drätselkammaren.	27)
J. O. Wennerboms d:o.	Ved åt fattiga vid jultiden.	Fabrikör Johan Olof Wennerbom.	1902	—	40)	12,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	40)
S. K. Mobecks d:o.	D:o d:o.	Konsularagenten S. K. Mobeck.	1904 ²⁷ / ₈	—	387	8,000	—	D:o.	
Vilhelmina och C. J. Nystrands d:o.	Understöd åt änka, som framfödt tio barn.	Handlanden C. J. Nystrand.	1905 ¹⁰ / ₉	1	3	500	—	D:o.	
b) Stiftelser och invättningar för barnavård och barnundervisning.									
Gustavianska barnhuset.	Hem åt fattiga värlösa barn.	Flere personer.	1772 ²⁹ / ₅	44	15,578	237,752	217,685	Styrelse utsedd å kyrkostämman.	
Alreikska fonden.	Utvidgande af Gustavianska barnhuset, lön till läraren, stipendier vid Uppsala universitet och Norrköpings allmänna läroverk samt understöd till fattiga i Östra Eneby.	Öfveringenjör A. Alreik.	1863 ¹⁵ / ₆	—	8,527	265,898	198,000	Barnhusets styrelse.	
Carl Johan Nelins fond.	Premier till afgångna lärjungar från barnhuset.	Handlanden C. J. Nelin.	1874 ²⁵ / ₁	1	200	13,896	—	D:o.	
Lars Cederlings donation.	Uppfostran af föräldralösa barn.	Handlanden L. Cederling.	1786 ³¹ / ₈	4	338	4,500	4,500	Kyrkorådet i S:t Olai.	
Moberg-Eggerska flickskolan.	Utbildning af tjänarinnor.	Handlanden Jeremias Moberg m. fl.	1808 ¹⁸ / ₅	17	?	175,510	91,609	Styrelse utsedd af stadsfullmäktige.	
Forsbergiska donationen.	Premier till elever i Mobergska skolan.	Bokbindaren C. C. Forsberg.	1866 ¹⁸ / ₄	2	60	1,000	—	Drätselkammaren.	
C. J. Nelins premiefond.	D:o d:o.	Handlanden C. J. Nelin.	1875 ²⁴ / ₅	—	—	5,400	—	D:o.	41)
Kapten F. V. Hjelmss donations.	Till Mobergska flickskolan.	Kaptenen F. V. Hjelm.	1878 ²⁴ / ₉	—	—	51,000	—	D:o.	
Fru A. S. Reuterskölds fond.	Underhåll af fader- och moderlös flicka.	Fru A. S. Reutersköld.	1880 ¹⁸ / ₈	—	—	—	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Reutersköldska hittebarnshuset.	Uppfostran af värlösa barn.	Öfverstelöjtn. C. G. Reutersköld m. fl.	1813 ²⁰ / ₁	1	27	450	—	Särskild styrelse.	42)
Okänd gifvares fond.	Kläder åt 8 skolbarn.	Okänd.	1814 ¹⁵ / ₇	36	3,600	76,725	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Tre värlösa barns d:o.	Uppfostran af 3 barn.	Okänd.	1846 ²⁰ / ₁₀	8	63	1,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Norrköpings barnkrubba.	Vård af barn under föräldrarnas arbetstid.	Okänd.	1855 ⁷ / ₅	3	300	6,000	—	D:o.	
Jakob v. Leescens donation.	Förbättrande af vanartiga barn.	Ett flertal personer.	1874 ⁷ / ₁₀	16	—	51,179	10,244	Särskild styrelse.	43)
Enhörnings donationsfond.	Räddningshem för vanartade barn, då fonden öfverstiger 20,000 kr.	Brukspatron J. v. Leesen.	1875 ²³ / ₄	—	—	100,000	—	Drätselkammaren.	44)
J. A. Anderssons donation till nattvardsbarn.	Beklädnadshjälps åt nattvardsbarn.	Grosshandlaren P. A. Enhörning.	1877 ³⁰ / ₆	—	—	26,386	—	D:o.	
D:o till skolbarn.	D:o åt skolbarn (ekodon).	Ingenjör J. A. Andersson.	1884 ⁵ / ₄	28	150	3,000	—	Hedvigs kyrkoråd.	
Henning Schales donation.	Underhåll af arbetsstuga för barn.	Densamme.	—	—	250	5,000	—	Skolrådet.	
Johnsson-Ringströmskafistelsen.	Till barnhus, då fonden stigit till 200,000 kr.	Brukspatron H. Schale.	1892 ¹¹ / ₁₁	—	340	7,000	—	D:o.	
C. J. Nelins donation till folkskolbarn.	Premier och understöd åt lärjungar.	Fabrikören S. G. Johnsson och Hilda Ringström.	1895 ⁹ / ₉	—	45)	122,599	171,500	Drätselkammaren.	45)
		C. J. Nelin.	1875 ³⁰ / ₇	—	3,490	98,000	98,000	Skolrådet.	

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905 till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut. Kronor.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
Föreningen för sommarkolonier.	För beredande af vistelse och underhåll under sommartiden åt svaga folkskolebarn.	En mängd personer.	1886	113	5,087	22,260	3,500	Af föreningen vald styrelse.	
c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.									
Johanssonska donationen.	Premier till fattiga gossar i trivialskolan.	Borgmästaren Carl Johansson.	1708 ^{30/3}	1	6	97	—	Kyrkorådet i St Olai.	
Nyströmska d:o.	Stipendier till lärjungar i d:o.	Grosshandlare K. M. Nyström.	1791 ^{12/7}	8	570	9,500	—	D:o.	
Tihlanderska d:o.	Lönförfärring åt 2 lärare.	Rektor John Tihlander.	1803 ^{12/4}	2	60	1,000	—	D:o.	
Tihlanderska premiefonden.	Kläder åt lärjungar.	Densamme.	3	63	1,050	—	—	D:o.	
Ebersteinska söndags- och aftonskolan.	Undervisning för arbetare.	Brukepatron C. Eberstein.	1815 ^{22/9}	—	—	186,651	140,600	Styrelsen för tekniska och Ebersteinska skolorna.	
Stackelbergiska beklädnadskassan.	Beklädnadshjälp åt gossar i aftonskolan.	Grefve C. A. Stackelberg.	1852 ^{24/4}	2	59	1,760	—	D:o.	
Ebersteinska skolans premiekassa.	Belöningar till skolans lärjungar.	Uppkommen genom terminsavgifter.	1857 ^{22/8}	136	780	10,002	—	D:o.	
Tekniska elementarskolans d:o.	D:o d:o.	D:o. D:o.	1859 ^{7/11}	23	645	1,771	—	D:o.	
C. J. Nelins donationsfond.	D:o till afgående lärjungar i Ebersteinska och tekniska skolan.	Handlanden Carl Johan Nelin.	1875 ^{2/1}	5	750	81,365	—	D:o.	
Enhörningska donationsfonden.	Stipendier åt lärjungar i tekniska skolan.	Grosshandl. P. A. Enhörning.	1882 ^{22/3}	2	384	14,012	—	Styrelsen för tekniska skolan.	
J. A. Anderssons premiefond.	Understöd åt lärjungar i d:o.	Ingenjören J. A. Andersson.	1884 ^{5/4}	1	245	5,250	—	D:o.	
Carl Johan Keijzers stipendiefond.	Stipendium åt afgående elev vid d:o.	Forna elever.	1897 ^{21/5}	1	115	3,419	—	D:o.	
Moseliska donationen.	Stipendier åt elever i Ebersteinska skolan.	Grosshandlare J. Moselius.	1869 ^{1/11}	4	350	14,816	—	Styrelsen för Ebersteinska skolan.	
Konung Karl XV:s premiefond.	Premier åt arbetare i aftonskolan.	Konung Karl XV.	1861 ^{12/12}	—	60	1,073	—	Fabriksföreningen.	
Louis De Geers fond.	Understöd åt lärjungar i högre folkskola.	Subskribenter.	1869 ^{15/1}	13	325	7,000	—	Skolorådet.	
Lenningsska stipendiefonden.	Stipendier för fabriksarbetare för vinnande af utbildning.	John och Mathilda Lenning.	1875 ^{9/4}	6	1,500	26,086	—	Fabriksföreningen.	
John och Math. Lenningss väfskola.	Undervisning i textilindustri.	Desamme.	1879 ^{16/12}	—	—	335,181	119,000	D:o.	
A. H. Godes stipendiefond.	Stipendier åt studerande.	Fabrikör A. H. Gode.	1881 ^{24/10}	—	—	52,160	—	Kyrkorådet i St Olai.	
Folkskollärarnes d:o.	Stipendium för 1 folkskollärares son.	Folkskollärare.	1876 ^{9/10}	1	195	4,010	—	Rektor.	
Swartziska friskolan.	Fortsatt undervisning åt folkskolebarn.	Fabrikör Peter Swartz.	1772 ^{22/5}	24	3,745	199,800	96,800	Skolorådet och familjen Swartz.	
Sällskapet W 6:s donationer.	Stipendier åt lärjungar i elementarläroverket.	Sällskapet W 6.	1862, 1865	4	210	3,500	—	Styrelsen för Sällskapet W 6.	
Soarekassans premiefond.	Premier för teckning, musik och gymnastik.	Inkomster af soaréer.	1869	4	30	1,242	—	Rektor vid läroverket.	
C. Th. Strömbergers donation.	D:o till de mest förtjänta lärjungar.	Kapten C. Th. Strömberger.	1867 ^{8/4}	4	90	2,184	—	D:o.	
Fornnordiska förbundets fond.	Stipendium till lärjunge vid elementarskolan.	Fornnordiska förbundet.	1888	1	45	1,446	—	Rektor.	
J. M. Börjessons premiefond.	Stipendier till d:o.	Adjunkten N. M. Börjesson.	1894 ^{11/4}	4	36	853	—	D:o.	
Oscar Scherinis stipendiefond.	Stipendium åt en lärjunge vid d:o.	Grosshandlaren O. Scherini.	1904 ^{9/6}	—	—	1,976	—	Rektor vid elementarläroverket.	
d) Stiftelser för sjukvård.									
Per Reinhold Swartz donation.	Sjukhjälp åt fattig ungdom, lidande af kronisk sjukdom.	Fabrikör John Swartz.	1852 ^{9/6}	8	750	15,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Donationsfonden till behöfvande sjuka.	Understöd åt sjuka.	Grosshandlare C. D. Philipson.	1872 ^{12/9}	25	625	25,000	—	Af stadsfullmäktige utsedd direktion.	
John och Mathilda Lenningss sjukhem.	Beredande af hem och vård åt obotligt sjuka.	Fabrikör J. Lenning och senare donatorer.	1882 ^{23/4}	87	31,337	864,793	258,743	D:o.	
Lenningsska sjukhemmens utredningsfond.	Inköp af inventarier till sjukhuset.	D:o.	1882 ^{22/4}	—	—	6,475	—	Drätselkammaren.	

v. Leesenska fonden för obotligt sjuka.	Beredande af hem och vård åt obotligt sjuka.	Brukspatron J. von Leesen.	1876 ³ / ₈	—	—	50,000	—	Drätselkammaren.	46)
Carolina Schales minne (Mamre barnhem).	Konvalescenthem inom S:t Johannes socken för fattiga, sjuka barn från Norrköping.	Carolina Schale.	1892 ¹⁵ / ₈	—	5,022	66,500	8,000	Styrelse i Norrköping.	
e) Ej registrerade sjuk- och begravningskassor.									
Bergsbro bolags sjuk- och begravningskassa.	Sjuk- och begravningshjälp åt bolagets arbetare.	Bergsbro aktiebolag.	1873 ²⁷ / ₁₂	61	1,650	5,000	—	Bolagets styrelse.	47)
Handtverkande borgerskapets d:o d:o samt nödhjälpsfond.	D:o d:o jämte understöd åt borgare, deras änkor och barn.	Medlemmar af handtverkande borgerskapet.	1838 ¹⁰ / ₈	31	6,200	349,600	60,000	Af handtverkande borgerskapet utsedd styrelse.	
f) Pensionsfonder.									
Lagergrenska fonden.	Åt änkor och barn efter stadens ämbets- och tjänstemän.	Flere personer.	1856 ⁹ / ₈	5	4,058	70,492	—	Drätselkammaren.	
Enhörnings donation till d:o.	Ökning af Lagergrenska pensionsfonden.	Grosshandl. P. A. Enhörning.	1877 ³⁰ / ₈	2	700	10,000	—	D:o.	
S. K. Mobecks d:o till d:o.	D:o d:o.	Konsularagenten Sven Krist. Mobeck.	1894 ²⁷ / ₈	—	—	14,287	—	D:o.	
Vadströmska pensionsfonden.	Åt änkor efter borgare och tjänstemän.	Mamsell Agnes M. Vadström.	1859 ³⁰ / ₈	8	1,350	33,399	—	Särskild direktion.	
Systrarna Lundmarks fond.	D:o d:o.	Mamsell E. Lundmark.	1871 ¹ / ₈	5	1,000	23,541	—	Vadströmska direktionen.	
Jeanette de Bruyns d:o.	D:o d:o.	Fröken J. de Bruyn.	1877 ¹² / ₁	6	1,390	32,822	—	D:o.	
Johanna M. Sjöbergs d:o.	Åt fattiga åldriga tjänarinnor.	Hushållerskan J. Sjöberg.	1871 ¹⁵ / ₈	8	1,275	30,245	—	D:o.	
G. W. Kellers donation till d:o.	D:o d:o.	Auktionskommissarien G. W. Kellner.	1902 ⁷ / ₁₀	2	500	10,000	—	D:o.	
P. A. Enhörnings fond.	D:o d:o.	Grosshandl. P. A. Enhörning.	1877 ³⁰ / ₈	2	200	7,139	—	D:o.	
Ankefru U. M. Anderséns donation.	D:o d:o.	Ankefru U. M. Andersén.	1889 ⁸ / ₄	—	—	7,500	—	D:o.	48)
Fru Betty Swartz d:o.	D:o d:o.	Ankefru Betty Swartz.	1903 ²⁵ / ₈	2	250	5,000	—	D:o.	
S. K. Mobecks fond.	D:o d:o.	Konsularagenten S. Kr. Mobeck.	1894 ²⁷ / ₈	1	75	10,119	—	D:o.	
D:o d:o.	Åt pauvres honteux.	Densamme.	—	3	400	14,961	—	D:o.	
P. A. Enhörnings d:o.	D:o.	Grosshandl. P. A. Enhörning.	1877 ³⁰ / ₈	2	200	7,183	—	D:o.	
Jöran Sääfs d:o.	D:o.	Fabrikören Jöran Sääf.	1888 ⁷ / ₇	4	750	18,888	—	D:o.	
Bergsbro aktiebolags d:o.	Åt åldriga orkeslösa arbetare.	Bergsbro aktiebolag.	1873 ²⁷ / ₁₂	12	960	20,025	—	Bolagets styrelse.	
Lenningska pensionsfonden.	Åt personer i ekonomiskt betryck.	Fabrikör J. Lenning.	1879 ¹⁰ / ₃	59	14,000	300,000	—	Drätselkammaren.	
Jean Longgrens fond.	Åt ogifta f. d. tjänarinnor.	Färgaren J. Longgren.	1880 ⁴ / ₁₂	1	250	5,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Charlotta Godes d:o.	Lifräntor åt nyfödda flickor.	Fröken Ch. Gode.	1881 ²⁴ / ₁₀	—	1,992	40,000	—	Kyrkorådet i S:t Olai.	
Makarne Eggertz d:o.	Åt änkor efter folkskollärare.	Folkskollärarens Krist. Eggertz.	1884 ⁴ / ₁₁	1	50	1,624	—	Norrköpings skolråd.	
C. J. Mikaelssons d:o.	Åt åldriga sjukliga f. d. tjänarinnor.	Kakelugnsmakaren C. J. Mikaelsson.	1888 ¹⁷ / ₁₂	4	450	9,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Fagerströmska fonden.	Åt änkor och döttrar efter fabriker, handlande och handverkare.	Fru Mathilda Fagerström.	1890 ¹⁵ / ₄	9	1,800	36,661	—	D:o.	
Understödsfonden inom sällskapet W. 6.	Understöd åt nödställda medlemmar af sällskapet samt deras änkor och barn.	Sällskapet W. 6.	1891 ²¹ / ₉	12	2,800	90,189	—	Sällskapets direktion.	
Katarina El. Ringborgs fond.	Pensioner åt 2 pauvres honteux.	Fru Katarina Ringborgs stärbhus.	1893	—	—	5,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	49)
Lenningska fonden.	Åt Drags bolags arbetare och jämväl premier till dem.	Fabrikör John Lenning.	1879 ¹⁶ / ₁₂	156	8,655	158,984	—	Drags aktiebolags styrelse.	
John Philipsons donation.	Åt minst sextio-åriga arbetare, som i minst tio år tillhört arbetareföreningen.	Konsul John Philipson.	1889 ²⁶ / ₁₂	80	2,000	50,000	—	Arbetareföreningens direktion.	
Holmens bruks- och fabriksaktiebolags understödsfond.	Till pensioner åt personer, som varit anställda i bolagets tjänst.	Bolaget.	1874	30	4,828	66,049	—	Holmens bruks- och fabriksaktiebolags styrelse.	
g) Pensionskassor.									
Civila ämbets- och tjänstemäns i Norrköping änke- och pupillkassa.	Pensioner åt änkor och barn efter vissa civile ämbets- och tjänstemän i Norrköping.	Stadens ämbets- och tjänstemän.	1891 ²¹ / ₁	—	—	46,111	—	En af delägarne utsedd styrelse.	50)
h) Andra stiftelser och inrättningar.									
»Kyrkans donation».	Räntan å kapitalet till S:t Olai kyrka och underhåll af testatorernas grafvar.	Ankefru Anna Spalding och borgmästare C. Johansson.	1708 ²⁰ / ₁₂ 1763 ³⁰ / ₈	—	—	478	—	S:t Olai kyrkoråd.	

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905 till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut. Kronor.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
Aminoffs donation.	Underhåll af Aminoffska grafplatsen.	Hofmarskalken Fredrik Aminoff.	1842 18/8	—	—	150	—	S:t Olai kyrkoråd.	
Frivilliga brandkårens fond.	Uppmuntran åt brandmanskapet och understöd till skadade sådane.	F. d. frivilliga brandkåren.	1877 7/7	—	—	10,560	—	Drätselkammaren.	
Lars Magnus Trozellis d:o.	Sex års samlade räntor och arrenden användas till allmänt nyttiga inrättningar eller anläggningar i Norrköping.	Brukspatron Henning Trozelli.	1877 28/8	—	—	463,448	195,000	D:o.	51)
Sven Kristian Mobecks d:o.	Sex års afkastning i sänder användes för allmännyttiga behov i Norrköping.	Konsularagenten Sven Kristian Mobeck.	1894 27/8	—	—	410,663	—	D:o.	52)
Carl och Mika Sandbergs d:o.	Afkastningen skall efter testators död användas för ett blifvande konstmuseum i Norrköping.	Fil. doktor Hjalmar Sandberg.	1902 11/8	—	—	100,000	—	D:o.	57)
		Summa	—	2,088	174,957	6,619,478	1,886,025		
D. I Söderköpings stad.									
<i>a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.</i>									
Forsemanska kassan.	Understöd till i staden boende behöfvande idkare af borgerliga yrken, deras änkor och barn.	Häradshöfding Joh. Forseman.	1794 20/8 1795 17/4	11	440	11,735	—	Drätselkammaren.	
Rydbergska stiftelsen.	D:o åt i staden boende behöfvande änkor, helst efter borgare och sådana, som genom olyckshändelse råkat i torftiga omständigheter.	Änkefru Christina Rydberg.	1826 5/9	1	9	150	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Mulachska fonden.	Kostnadsfri bostad åt fattiga, tillhörande staden, i ett stiftelsens hus.	Med. doktor Carl G. Mulach.	1826 18/11	31	—	5,000	5,000	D:o.	53)
Lundvallska donationsfonden.	D:o d:o.	Änkefru Maria Helena Lundvall, f. Friman.	1850 10/8	2	54)	1,673	1,000	D:o.	54)
Hagenbergska donationen.	Understöd åt 2 i staden boende pauvres honteux.	Mamsell Maria Helena Hagenberg.	1863 17/3	2	60	1,010	—	Drätselkammaren.	
Fond till minne af Söderköpings arbetareförenings stiftare A. P. Svensson.	Understöd till behöfvande medlem af arbetareföreningen eller afiden medlems änka eller barn.	Fonden bildad genom sammanskott.	1882 5/3	2	50	1,224	—	Arbetareföreningens direktion.	
<i>b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.</i>									
Donation till doktor J. O. Lagbergs minne.	Fattiga skolbarns beklädnad.	Okänd stiftare.	1884 28/7	31	1,552	18,333	—	Kyrko- och skolrådet.	
Mulachska fonden.	Fattiga barns uppfostran.	Med. doktor Carl G. Mulach.	1826 18/11	—	600	15,133	—	D:o.	55)
Grefve Curt v. Schwerins änkas donationsfond.	Upprättande af barnhem för flickor från staden samt Ringarums och Mogata församlingar för uppfostran till dugliga tjänarinnor.	Änkegrefvinnan Mathilda v. Schwerin, f. Hagberg.	1882 25/5	12	4,200	335,371	35,868	Stadsfullmäktige.	
Söderköpings barnhemsfond.	Upprättande af ett barnhem för flickor.	Sammanskott.	1882 22/8	—	—	7,808	—	Drätselkammaren.	56)
Syskolefonden.	Pension åt en lärarinna vid en skola i staden samt befrämjande af skolans syftemål.	Doktorinnan Ebba Petrelli och konsulinnan Charlotte Engström.	1891 20/3	—	—	4,114	—	Kyrkoherden och skolrådet.	
<i>c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.</i>									
Forsemanska stipendiekassan.	Premier åt förtjänta lärjungar vid allmänna elementarläroverket.	Häradshöfding Joh. Forseman.	1793 14/1 o. 18/6	11	110	5,232	—	Rektor och lärarekollegium.	
Forsemanska kassan.	Upprättande af ett kollegat vid d:o.	Densamme.	1795 9/4	2	1,498	44,987	23,500	D:o.	
Carl Blomqvists donationsfond.	Afönning åt lärarekrafter vid d:o.	Grosshandlaren C. A. Blomqvist.	1899 20/3	—	—	37,000	—	D:o.	
Louis De Geers premiefond.	Premium åt en eller flere förtjänta lärjungar vid d:o, som från högsta klassen afgå till annat läroverk.	Genom sammanskott.	1866 18/6	1	20	366	—	Drätselkammaren.	

Stipendiefond till doktor C. M. J. Petrellis minne.	Understöd åt behöfvande förtjänte lärjungar vid allmänna elementarläroverket.	Okända.	1883 ^{9/11}	10	150	3,007	—	Rector och lärarekollegium.	
Basarfonden.	Premier, understöd och anskaffande af gymnastikskor åt fattiga lärjungar vid d:o.	Behållning å basar.	1886	15	11	509	—	Lärarekollegium.	
d) Stiftelser för sjukvård.									
Rådbergska fonden.	Bidrag till underhåll af lasarettshjon vid badanstalten.	Okändt.	1850 ^{20/7}	90	105	2,337	—	Styrelsen för badlasarettet.	⁵⁷⁾
S:t Ragnhilds fattigkassa.	D:o d:o af fattiga badgäster vid d:o, hvilka icke kunna inrymmas å anstaltens lasarett.	Genom sammanskott.	—	—	76	1,688	—	D:o.	⁵⁸⁾
Brunnslasarettsfonden.	D:o till underhåll och vård af lasarettshjonen vid badanstalten.	D:o.	—	—	133	2,951	—	D:o.	⁵⁸⁾
Lasarettbyggnadsfonden.	Utvidgning och underhåll af lasarettet vid badanstalten.	D:o.	—	—	—	14,570	10,000	D:o.	⁵⁹⁾
f) Pensionsfonder.									
Badbetjäningens vid Söderköpings badanstalt pensionsfond.	Att bereda pension åt badbetjäningen vid anstalten.	Genom sammanskott.	1895 ^{27/8}	5	110	3,475	—	D:o.	
h) Andra stiftelser och inrättningar.									
Kyrkobyggnadsfonden.	Åstadkommande och underhåll af kyrka vid badanstalten.	Bildad genom sammanskott.	1857	—	—	13,418	11,200	D:o.	⁶⁰⁾
		Summa	—	226	9,124	531,091	86,568		
E. I Vadstena stad.									
a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux och dylikt.									
Nyfeldtska donationen.	Understöd åt 2 fattiga fruntimmer i staden.	Änkefru C. Nyfeldt.	1860 ^{22/11}	2	135	3,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
Bergenstråleska d:o.	D:o åt 10 af stadens fattiga.	Änkefru Maria Bergenstråhle.	1861 ^{6/9}	10	42	1,000	—	D:o.	
Jungfru Hultgrens donation för blinda.	D:o till en blind person inom samhället.	Jungfru Sofia Hultgren.	1880 ^{2/3}	1	50	1,000	—	D:o.	
Mamsellerna Ulla och Charlotta Norlings understödsfond.	D:o åt 3 staden tillhörande fruntimmer.	Mamsellerna U. och Ch. Norling.	1882	3	191	4,307	—	D:o.	
Otto och Augusta Sundberghs silfverbröllopsfond.	D:o åt 2 fattiga, välkända personer inom samhället.	Sparbankskamreraren O. V. Sundbergh.	1890 ^{5/9}	2	20	557	—	D:o.	
Vilhelminas sparpenning.	D:o åt 1 församlingen tillhörande, medellös kvinna, känd för arbetsamhet och god vandel.	Fröken Vilhelmina Sundell.	1897 ^{10/8}	1	45	1,018	—	D:o.	
b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.									
Konung Oscar II:s och drottning Sofias premiefond.	Till premier vid Vadstena folkskola.	—	1882 ^{1/7}	3	12	314	—	Skolrådet.	
Vadstena folkskolas d:o.	D:o d:o.	—	—	—	36	800	—	D:o.	
Fru Charlotte Dicksons stiftelse.	Uppfostringsanstalt för fattiga och värlösa flickor.	Godsägaren Axel Dickson.	1861 ^{10/4}	7	2,027	40,008	16,000	Särskild styrelse.	
c) Stipendiefonder och andra stiftelser för undervisning.									
Skyttegillet och skarpskyttarnes fond.	Gymnastikstipendier vid stadens allmänna läroverk.	Vadstena skyttegille och skarpskytteförening.	1873 ^{5/6}	1	12	330	—	Läroverkets rektor och kollegium.	
Kylinska stipendiefonden.	Stipendier vid d:o.	Änkefru Chr. Kylin.	1873 ^{17/11}	2	40	1,058	—	D:o.	
Invigningsfonden.	D:o d:o.	Genom sammanskott.	1878 ^{13/12}	2	80	2,143	—	D:o.	
Sundénska donationen.	D:o d:o.	Bruksägaren A. Sundén.	1879 ^{7/6}	3	120	3,305	—	D:o.	
			1885 ^{14/11}						

Tab. 7. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIEFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål (och verksamhetsområde).	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning under år 1905 till nedanstående antal personer.	af nedanstående hela belopp. Kronor.	Stiftelsens storlek (fastighetsvärden inräknade) vid årets slut. Kronor.	Värdet af fastigheter, tillhörande stiftelsen, vid årets slut. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkingar.
<i>f) Pensionsfonder.</i>									
Vadstena borgerskaps enskilda pensionskassa.	Pensioner till behöfvande medlemmar inom borgerskapet.	Borgerskapet i Vadstena.	1835 9/2	5	370	5,429	—	Drätselkammaren.	
Apotekaren Mathias Olof Kylanders stiftelse.	Pensioner åt 4 för gudsfruktan, arbetsamhet och stilla vandel kända änkor eller döttrar i Vadstena.	Mamsell Sofia Kylander.	1871 1/1	4	215	4,300	—	D:o.	
Anders Sundéns pensionsfond.	Understöd åt 3 personer bland s. k. pauvres honteux.	Lasarettssysslomannen A. Sundén.	1886 29/12	3	180	3,000	—	D:o.	
Josef Isakssons legat.	D:o åt 5 behöfvande välkända kvinnor inom samhället.	Handlanden J. Isaksson.	1887 12/6	5	419	10,000	—	Fattigvårdsstyrelsen.	
		Summa	—	54	3,994	81,569	16,000		
F. I Skeninge stad.									
<i>a) Stiftelser för egentlig fattigvård, för s. k. pauvres honteux o. dyl.</i>									
Salanderska donationsjorden.	Understöd, att åtnjutas i 3 år, åt fattiga föräldralösa barn eller gamla orkeslösa personer i Skeninge stad och Normlösa församling.	Rektor Olof Salander och hans hustru.	1792 21/2	2	123	2,000	2,000	En styrelse.	
Systrarna Nydows understödsfond.	D:o vid julen åt kvinnliga pauvres honteux, med 20 kronor åt hvardera.	Fröken Sofia Nydow.	1894 9/11	4	80	3,132	—	Kyrkorådet.	
<i>b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.</i>									
Mohlinska fonden.	Inrättande af slöjdskola åt flickor, då medlen blifvit tillräckliga.	Färgerifabrikören Joh. M. Mohlin.	1869 8/5	—	60	3,004	—	Skolrådet.	
Schenmarkska stipendiefonden.	Att befrämja barns undervisning och uppfostran i kristendom.	Kyrkoherden magister Lars Schenmark.	1763 15/11	—	15	250	—	Drätselkammaren.	
Storkska donationen.	Att belöna fattiga, flitiga och för godt uppförande kända skolbarn.	Postsekreteraren Joh. Stork.	1820 6/3	}	15	690	—	Skolrådet.	
Lindgrenska d:o.	D:o d:o.	V. rektorn Lars Lindgren.	1837 31/3						
Janzonska d:o.	D:o d:o.	F. d. rektorn J. P. Janzon.	1866 4/12						
Carlsonska flickskolan.	Att lämna undervisning åt fattiga flickor, tillhörande dels staden, dels Allhelgona församling.	Handlanden Frans Carlsons änka Matilda.	1869 26/7	—	—	15,780	6,300	Styrelse af 8 personer.	
Folkskolans premiefond.	Utdelning af belöningar åt flitiga och sedesamma samt företrädesvis fattiga barn i folkskolan.	Direktionen för värelundervisningens befrämjande.	1850 12/3	—	88	2,728	—	En styrelse.	
<i>e) Ej registrerade sjuk- och begravningskassor.</i>									
F. d. borgerskapets sjuk- och begravningskassa.	Att lämna sjuk- och begravningshjälp åt medlemmar samt deras hustrur och änkor.	Fabriks-, handels- o. handtverksföreningens medlemmar.	1869 12/1	3	85	652	—	Styrelse af 3 personer.	
<i>f) Pensionsfonder.</i>									
Nanny Carlsons donationsfond.	Understöd åt 3 mindre bemedlade, ogifta fruntimmer, helst borgardöttrar, som fyllt 30 år eller af sjuklighet äro oförmögna att sig själva försörja.	Handlanden Johan Carlsons dotter Nanny.	1873 27/4	2	300	7,000	—	Magistraten.	
		Summa	—	11	766	85,236	8,300		

G. I Motala stad.

b) Stiftelser och inrättningar för barnavård och barnundervisning.

Dubergska praktiska slöjd- och hushållsskolan.	Fattiga flickors från Motala stads- och landsförsamlingar uppfostrande till tjänarinnor.	Änkefru Didrika Duberg.	1857 ^{23/11}	1	100	36,181	9,300	Styrelse af 5 ledamöter.	⁶¹⁾
--	--	-------------------------	-----------------------	---	-----	--------	-------	--------------------------	----------------

A n m ä r k n i n g a r:

1) Räntan lägges till kapitalet under 100 år och först därefter utdelas den till det med sparkassan afsedda ändamål. — 2) Räntan lägges tills vidare till kapitalet. — 3) Understödet utgår först efter Johanna Maria Kalms död. — 4) Någon utdelning har ännu ej ägt rum. — 5) Årligen utdelas en tunna korn. — 6) Räntan utdelas till hela lärarepersonalen: 4 personer. — 7) Så länge Klara Johansson lefver, uppbäres räntan af henne. — 8) Utdelning äger först rum, då fonden uppgått till 10,000 kr. — 9) Inteckning för utbekommande af 2,500 kr. — 10) Utdelning först år 1906. — 11) Skolkassan bidragit med 10 kr. — 12) Stiftelsen utgöres af värdet af 5 tunnor korn. — 13) Räntan har tilldelats allmänna skolkassan. — 14) Delägaravgifter och räntor tillsammans 1,052⁴⁰ kr. — 15) Delägaravgifter 451 kr. — 16) Delägaravgifter 500 kr. — 17) Delägaravgifter 2,233 kr. — 18) Delägaravgifter 152 kr. — 19) Delägaravgifter 306⁹⁸ kr. — 20) Delägaravgifter 164¹⁶ kr. — 21) Delägaravgifter 941 kr. — 22) Delägaravgifter 1,058 kr. — 23) Då ingen änka finnes, lägges räntan till kapitalet. — 24) Då ingen änka finnes, brukas hemmanet till kyrkoherdebostället i Mjölby. — 25) Räntheinkomsten 1,845⁹¹ kr. — 26) Fonden får ej användas förr än 50 år från dess stiftande. — 27) Donator har förbehållit sig årlig ränta under sin lifstid. — 28) Stiftarens syster förbehållit 50 kr. årligen under hennes lifstid. — 29) Från sparbanken erhållna belopp kapitaliseras t. o. m. år 1905, hvarefter räntan får användas. — 30) Understödet utgår från Säby och Västerby gårdar. — 31) Här ingår äfven Prästerskapets emeritikassa. — 32) Stiftelsen utgöres af 20 tunnor spannmål, hälften råg och hälften korn, som lösas efter markgång. — 33) Stipendiet utgår från 1 mtl Glyttinge i Östergötland. — 34) Donationen utgöres af en frälseränta å 50 kr. — 35) Delägaravgifterna år 1905 utgjorde 400 kr. — 36) Till fattigvårdens behof. — 37) Någon uppgift om stiftelsens storlek har från kyrkorådets ordförande ej kunnat erhållas — 38) Halfva räntan af kapitalet skall användas till Hedvigs kyrkas förbättring.

— 39) Räntan, 60 kr., lämnad till arbetarnes sjuk- och begravningskassa. — 40) Afkomsten utgår tills vidare till pensioner åt testators tjänare. — 41) Från fonden utgå tills vidare pensioner till belopp af 2,460 kr. — 42) Erhåller $\frac{1}{3}$ af afkastningen af egendomen Västerbyholm. — 43) 16 barn per dag hafva i medeltal erhållit vård. — 44) 2,500 kronor af afkastningen utgå tills vidare i pension till fru von Leesen, återstoden går till skolrådet. — 45) Af fonden utgå lifräntor. — 46) Afkastningen går, utöfver pensioner till 2 personer, till Lenningska sjukhuset. — 47) Underhållet utgått dels af fondens afkastning, dels af bolagets andra medel. — 48) Efter n. v. pensionstagerskans död skola af kapitalet återbäras 6,500 kr., hvarefter fonden blir endast 1,000 kr. — 49) Först sedan nämnd pensionstagare aflidit, delas pensionen i två. — 50) Delägaravgifter år 1905 2,175 kr. — 51) Tills vidare utgå pensioner af fonden. — 52) Tills vidare utgår en pension af fonden å 1,200 kr. — 53) De 31 understödstagarne äro boende i fastigheten. — 54) Stiftelsens kontanta tillgångar skola användas till fastighetens underhåll. — 55) Afkastningen användes dels till bestridande af utgifter för folkskolan, dels till underhåll af ofvannämnda, utaf samme donator skänkta fastighet. — 56) Stiftelsen har ännu icke trädtt i verksamhet. — 57) År 1905 voro inalles 90 personer intagna å lasarettet. — 58) Årsafkastningen å $4\frac{1}{2}\%$ använd för stiftelsens ändamål. — 59) 1905 års afkastning å $4\frac{1}{2}\%$ är till den del, den ej användts till lasarettets underhåll, lagd till kapitalet. — 60) 1905 års afkastning är lagd till kapitalet. — 61) Stiftelsen uppehålls med egna tillgångar. — 62) Ingen utdelning från fonden sker, förrän den uppgår till 100,000 kr. — 63) Till årsutdelningen har bidrag lämnats af kommunen. — 64) D:o d:o af fondens stiftare. — 65) Ingen utdelning äger rum, förrän fonden uppgår till 1,000 kr. — 66) Ingen utdelning under året.

